KNIHY ODVAHY

A DOBRODRUŽSTVÍ

SVAZEK 156

Alexandr Lomm

NOČNÍ OREL

V letadle byla hustá tma a ohlušující hukot. Zuřivý řev motorů nepřehlušoval jen řeč, ale i myšlenky...

Sedělo se nepohodlně. Parašutistická bradna, zbraň, munice, vysílačka — co všecko musí na sebe navěsit výsadkář před seskokem do týlu nepřítele! — všecko to tlačilo, svíralo, stahovalo. O pohodlí se nedá vůbec mluvit. Co nejdřív vyskočit z té burácející kovové bedny a cítit se aspoň pár minut volný jako pták...

Tak začíná vědeckofantastický román Alexandra Lomma *Noční orel*, jehož poutavý dramatický děj se odehrává v prostředí nám velice blízkém — v beskydských lesích na Ostravsku, v trudných létech druhé světové války. Realistický rámec příběhu zachycuje činnost německých vojsk a gestapa v ostravském kraji i bojové akce partyzánského oddílu, který pod vedením ostravského horníka Horálka už více než rok působí ve zdejších hlubokých horských lesích.

Náš příběh začíná za temné zářijové noci roku 1944, kdy sovětský vojenský dopravní letoun se skupinou výsadkářů majora Loktěva na palubě svrhne do místních lesů výsadek. Úkolem skupiny je pomoci místním partyzánům v bojové činnosti a zkoordinovat jejich akce s operativními plány sovětského velení fronty.

Mezi členy sovětského výsadku je kromě jiných také četař Ivan Kožin, jeden z ústředních hrdinů našeho příběhu — příběhu, jenž je v rámci realistické časové a místní kulisy vybudován na fantastickém, kvazivědeckém motivu schopnosti člověka létat.

Tuto schopnost létat objeví u sebe víceméně náhodně právě Ivan Kožin, když se mu při seskoku do nepřátelského týlu porouchá padák; podaří se mu přeměnit pád v klouzavý let a zachránit si tak život. Jak mu tato fantastická okolnost později pomůže v boji proti fašistickým okupantům, ale jak mu současně i na čas zkomplikuje život, to už je obsahem mnoha dalších dramatických epizod, jimiž nás budou provázet hrdinové románu, jako lékař Korinta, sestra Iveta — budoucí Ivanova žena, partyzán Horálek, hajný Vlach a mnozí jiní.

13-746-81 14/64
Vázaný výtisk 24 Kčs

Z VYŠLÝCH SVAZKŮ:

L. Düngel-Gillesová: Knud Rasmussen, výpravy za Eskymáky — *P. d'Ivoi, H. Chabrillat:* S prázdnou kapsou kolem světa — *K. M. Staňuković:* Muž přes palubu — *V. Ananjan:* Zajatci Pardálí soutěsky — *E. Salgari:* Město malomocného krále — *E. Hlob:* Novou zemi pro divoká zvířata — *W. Makowiecki:* Tři útěky z Korintu — *M. Pašek:* Ztracená prérie — *W. Meinck:* Mexické drama — *F. Steuben:* Tekumseh III — *J. Kjelgaard:* Lovec kuguárů — *V. Šustr:* Dobrodružství malého Indiána — *M. Pašek:* Nesmrtelný kovboj — *F. Flos:* Albatros. Nad Tichým oceánem — *N. Smirnov:* Říše slunce — *N. Čukovskij:* Čtyři kapitáni — *W. Legère:* Sám mezi korzáry — *F. Flos:* Lovci kožešin — *W. Morey:* Zima v kaňonu — *J. Broszkiewicz:* Trosečníci z řeky Meteorů — *G. R. Richter:* Lvi přicházejí — *J. Pechášek:* Ostrov tisíce vůní — *H. Burtonová:* Bez doprovodu bubnů — *M. V. Kratochvíl:* Podivuhodné příběhy a dobrodružství Jana Kornela — *T. V. Olsen:* Léto bubnů — *M. Pašek:* Děvče pro Oklahomu — *J. Alex:* Černé koráby I II — *S. O'Dell:* Pětina pro krále — *R. Luskač:* Odkaz lovce tajgy — *R. Šimáček:* Kříž proti kříži — *V. Palman:* Tajemství pytlácké jeskyně — *A. Lomm:* Noční orel.

PŘIPRAVUJEME:

B. Mårtenson: Světy bez hranic
J. O. Curwood: Vlčák Kazan; Barí, syn Kazanův
J. Fabricius: Tonek z Napoleonovy armády
V. Šustr: Dobrodružství malého Indiána
K. Staňuković: Muž přes palubu
E. Peisson: Vyplul z Liverpoolu...

Alexandr Lomm

NOČNÍ OREL

ALBATROS PRAHA

(c) Nakladatelství Dětskaja literatura, Moskva 1973
Translation (c) Olga Ptáčkova – Macháčková, 1981
Illustrations (c) Zdeněk Filip, 1981

ČÁST PRVNÍ

DOBYTÍ MODRÉ PŘEKÁŽKY

1

V letadle byla hustá tma a ohlušující hukot.

Zuřivý řev motorů nepřehlušoval jen řeč, ale i myšlenky …

Sedělo se nepohodlně. Parašutistická brašna, zbraň, munice, vysílačka – co všecko musí na sebe navěsit výsadkář před seskokem do týlu nepřítele! – všecko to tlačilo, svíralo a stahovalo.

O pohodlí se nedá vůbec mluvit. Co nejdřív vyskočit z té burácející kovové bedny a cítit se aspoň pár minut volný jako pták …

Četař Kožin seděl vedle kulometníka osádky a v skrytu duše snil, jak by si dal šluka!

A ještě ke všemu soused je upovídaný a v jednom kuse otravuje vyptáváním. Ostatní mlčí, každý myslí na svoje starosti, a tenhle jen kecá a kecá. Že ho to nemrzí, řvát mi přímo do ucha.

„A jak ti vlastně říkají?“

„Ivan! A je mi dvaadvacet pryč!“

Kožin zuřil, ale křičel své odpovědi poctivě – nechtěl se ho zbytečně dotknout. A soused mlel dál:

„Do týlu ponejprv, co?“

„Ponejprv!“

„Máš nahnáno, viď?“

„To víš, že jo! Jsem celý bez sebe..

„Netrap se! Češi jsou prima kluci. Zvykneš si. My u nás měli mechanika Čecha. Byl senza kluk. Válel to na harmoniku jedna radost! Říkal, že Češi všichni muzicírujou … Hraješ na něco?“

„Já přece nejsem Čech!“

„Nepovídej! Já jen proto, že to maj rádi „A kdes makal před válkou?“

„Rubal jsem uhlí.“

„Koukejme se! Jseš teda horník!“. Tak, horníku, do toho, do toho!“

Přes hučení motoru šlehlo přísné napomenutí majora Loktěva:

„Nežvanit!“

Kulometník na chvilku zmlkl, ale hned spustil znovu. Co je mu po majorovi, není jeho velitel …

Bylo to za temné zářijové noci roku 1944.

Těžký dopravní letoun se skupinou výsadkářů majora Loktěva na palubě letěl do B-ského okresu Československa, okupovaného fašisty. Skupina dostala rozkaz pomoci místním partyzánům a zkoordinovat jejich činnost s operativními plány velení fronty.

Jakmile letoun dosáhl určeného bodu, začal kroužit ve výšce tři tisíce metrů a čekal na smluvené signály ze země. Dole, v neproniknutelné tmě, se táhl horský masív, porostlý hustými lesy.

V těch místech už přes rok působil partyzánský oddíl ostravského horníka Horálka.

Při třetím obletu pilot konečně zachytil blikající světelný bod, pak druhý, třetí, čtvrtý. Linie mezi nimi vytvářely nepravidelný kosočtverec, což přesně odpovídalo instrukci.

Do medvědího řevu motorů pronikly slavičí trylky zvonku – signál k seskoku. Po pravé straně Kožina, vedle věže rychlopalného kulometu, vzplanula zelená žárovka a ozářila neskutečným divadelním světlem kulatou tuponosou tvář hovorného kulometníka.

Kožin ho jen přejel pohledem a prudce vstal.

„Jen kuráž, horníku!“ vykřikl kulometník naposled.

Do otevřených dveří vtrhl studený vzduch. Tady už stál major Lokte v, pomenší, soustředěný, v dokonale upravené výstroji.

„Vpřed!“

Dvacet bojovníků parašutistů – jeden po druhém – se mlčky zdvihlo z kovových sklápěcích lavic, kmitli se uličkou a zmizeli ve tmě.

… Čtvrtý, pátý, šestý … Na řadě je Kožin.

„Tři služby za žvanění, četaři!“ vykřikl major, když se vysoký snědý chlapec octl u dveří.

Kožin bravurně srazil paty:

„Provedu, tři služby, soudruhu majore!“

A vkročil směle do černého nočního prostoru.

Což mohl major tušit, že tento kurážný sibiřský bohatýr, miláček celého oddílu, mu už v nejbližších hodinách způsobí spoustu starostí

a že se s ním setká až po dlouhé době. za záhadných a podivných okolností…

2

Kožin prudce letěl střemhlav na čtyři blikající světélka, vábící z pekelné tmy.

Signální ohně! Správně mířím …

Tělo roztažené ve vzduchu rozráželo studenou tmu. Proudy vstřícného větru tlačily a vháněly do očí nevítané slzy. Srdce bilo rychleji, prsty automaticky sevřely uvolňovač padáku.

Šestnáct, sedmnáct, osmnáct …

Když Kožin napočítal do dvaceti, škubl s pocitem úlevy uvolňovačem.

Škubl a všecek se schoulil v očekávání trhnutí šňůry.

Vteřina, druhá … Proč to s ním neškublo? A najednou pochopil – padák se neotevřel!

Všecko kolem bylo najednou neskutečné a strašné jako sen.

Mozek na okamžik vypnul, bránil se vzít na vědomí danou skutečnost, ale v mžiku znovu zapracoval s neobyčejnou silou, jako stroj puštěný na plné obrátky.

K zemi zbývalo čtyřicet vteřin prudkého pádu, čtyřicet vteřin života.

Kožin. snaže se potlačit hrůzu, natáhl chvějící se ruku k uvolňovací rezervního padáku. Ale jeho prsty sklouzly naprázdno po noze. Vzpomněl si, že rezervní nemá, sám před odletem majora uprosil, aby mu dovolil nebrat si ho – vymluvil se na vysílačku …

Hrůzně a neodvratně se řítil vstříc strašné cizí zemi. Hotovo, konec … Na okamžik se mu jasně mihly před očima drahé tváře: matka, sestřička Válka… A vtom se mu bez jakékoli spojitosti vynořil v paměti zážitek z dalekého dětství.

Prokopjevsk, osada Tyrgan na samém kraji ustupující tajgy.
Jasný sluneční den. Vzduch tak zvláštně čistý a svěží. Šestiletý Váňa Kožin běží k svému kamarádovi zahrát si špačka. Najednou má v

cestě hluboký příkop. Chlapec se z rozběhu odrazí, vyskočí a lehce letí přes překážku. Zdálo se, že ho přenesl sám vzduch. Překrásný, radostný pocit letu, pocit naprosté svobody!

Kdyby se to stalo teď! Kdyby …

Světla signálních ohňů jsou stále blíž a blíž. Zdá se, že je možno u nich rozeznat i postavy lidí. A hodiny, skryté kdesi v hloubce podvědomí, úporně odpočítávají poslední sekundy …
devět, deset, jedenáct …

Musí. nutně musí ještě jednou před smrtí prožít ten podivuhodný stav, který zažil tehdy v dětství! Pronikavý pocit vítězství nad silou tíže. A pak … Dvacet jedna, dvacet dvě, dvacet tři …

Kožin ze všech sil zaťal zuby. Trénované svalnaté tělo se napjalo, zuřivě se bráníc pádu. Nechápal, čeho chce dosáhnout.

Byla to zoufalá touha žít, záchvat šílenství, titánské vypětí vůle na hranici nevyhnutelné smrti.

Rychle! Rychle! Jsem přece ve vzduchu! Musí to určitě přijít!

A ONO to přišlo.

Každá buňka v jeho těle byla náhle proniknuta jásavým pocitem svobody a bezmezného štěstí. Strašlivá síla, přitahující ho k zemi a hrozící zničit ho drtivým úderem o zem, najednou někam zmizela, jako by se rozplynula ve tmě. Ustalo hvízdání větru v uších. Vzduch přestal být nezachytitelnou prázdnotou – teď ho nesl, držel, houpal jako pevně napjaté plachtoví.

Světla ohňů, rychle mu letící vstříc, se zastavila jako v údivu, pak se zakomíhala, odlétla stranou a utonula v inkoustové tmě.

Zmizelo všecko: čas, prostor, události. Teď to nebyl četař Kožin, ale prostě NIKDO, ocitnuvší se NIKDE. Zůstala jen neproniknutelná noc, chlad ve tvářích a nejasně známé sladké odevzdání v napětím strnulém těle.

Hodiny podvědomí se zastavily. Ale svítící ručička na náramkových hodinkách běhala dál dokola: co krok, to vteřina, co kolo, to minuta. Ať si běhá! Oči ji vidí, ale vědomí nevnímá … Minuta, druhá, třetí … Strach ze smrti zmizel, zmizelo zoufalství sžírající srdce. Zůstalo jen vítězné proniknutí do živlu beztíže, naprosté splynutí s ním.

A neúnavná ručička stále obíhá a obíhá: desáté kolo, jedenácté … Oči automaticky počítají otáčky.

Zvláštní, nebývalý, nevysvětlitelný stav, jaký člověk sotva kdy pocítil. Jak dlouho mohl trvat?

Vědomí a úsudek se zapojily náhle jako jasná žárovečka, rozsvícená ve trne pokoje.

Co se děje? Kde je země? Kolem dokola jen tma Okamžik se Kožinovi zdálo, že se minul se zemí a padá do nekonečného kosmického prostoru. Bylo to strašnější než smrt.

Ztuhlo mu srdce.

Nezačínám šílet? Co když tomu je tak vždycky před smrtí?

Ne, ne, to nechci! Nechci!

Mocný poryv vůle rázem zmizel, pohasl, rozplynul se. Podivné napětí těla vystřídala úplná slabost. A v témže okamžiku Kožin pocítil strašnou ránu. V uších mu zapraskalo, zaskřípalo …

Další úder. Záda a nohy sežehla nesnesitelná bolest… V očích se zamíhaly barevné skvrny. Prudce zavonělo jehličí, lesní vlhko, houby. Jako trýznivá věcnost se táhly vteřiny, kdy se ruce ještě

pokoušely něčeho chytit, drásajíce kůži do krve. a pak – pád do nejtemnější temnoty, do hlubokého bezvědomí.

3

Major Loktěv si při dorazu na zem pochroumal nohu – byla tam snad nějaká nora a prosím – buď je to výron nebo pohmožděné vazivo, ale bolí to pekelně.

Pro tu mrzutou nehodu setkání s českými partyzány nedopadlo tak, jak bylo původně zamýšleno. Vyměnili si hesla, stiskli si ruce, a dost. Major se přitom šklebil bolestí a zapomněl všecka předem připravená česká slova. Partyzáni se okamžitě vrhli hasit signální ohně a Loktěv začal pískáním svolávat své lidi.

Vojáci se scházeli pomalu, těžko se prodírali temnou lesní houštinou. Hlásili čísla a usedali na měkkou vlhkou trávu. Majorova baterka klouzala po vážných, přepadlých tvářích. Jsou všichni?… Ne, ještě ne… Zatracená noha! Sedl si rovněž na trávu a začal vyvolávat jednoho po druhém. Čísla sedm a šestnáct se neozvala. Že by zabloudili?

Major s těžkým srdcem vystřelil zelenou raketu. Vzlétla k obloze, na okamžik uloupila noci obrovský lán lesa a jasně se rýsujícími stromy, rozpadla se do kaskád jisker a zhasla. Noc jako by se rozezlila, ztemněla ještě víc.

Takových deset minut celý oddíl napjatě naslouchal neznámým zvukům nočního lesa. Kdesi smutně, téměř lidským hlasem zanaříkal neznámý pták. V korunách stromů neklidně zašelestil póry v větru. A znovu ticho.

Přistoupilo asi patnáct partyzánů. Velitel, slavný Horálek, jakmile se dozvěděl o neštěstí, okamžitě poslal partyzány hledat zmizelé. Pak si sedl do dřepu vedle Loktěva. Major se ho zeptal na situaci, Horálek pochmurně zahučel:

„Zatím nic, je ticho. Ale bude lip pospíšit si. Raketu, jak dobře víte, je vidět daleko.“

„Jasné …“

Loktěv nařídil svým chlapcům, aby odložili nadbytečné vybavení a pročesali les. Vojáci se nehlučně rozešli na různé strany.

Uplynulo asi půl hodiny. Šestnáctka se našla. Sundali ho z vysokého rozvětveného smrku, do jehož větví se zapletly šňůry padáku.

Výsadkář se pravděpodobně udeřil hlavou o kmen a omdlel. Ale když ho sundávali, nabyl vědomí a na místo shromaždiště došel bez cizí pomoci.

Zbývalo už jen najít sedmičku – četaře Ivana Kožina.

„Nikdy bych si nepomyslel, že právě s ním bude patálie! Je to nejspolehlivější chlapec v oddílu, nejukázněnější a vytrvalý – a najednou tu máš!“ brumlal Loktěv masíruje si bolavý kotník.

„Muselo se mu něco přihodit,“ s filozofickým klidem řekl hlubokým hlasem Horálek, pocucávaje prázdnou dýmku.

„Přihodit! Co se mu mohlo přihodit? Kurážný chlapec, sportovec, komsomolec, sto seskoků padákem! A navíc je Sibiřan, horník, nebojí se ani boha, ani ďábla!“

„Horník?“ oživl partyzánský velitel. „No když je horník, mužem být klidný. Někdo se možná ztratí, ale horník v žádným případě!

Ten se určitě najde!“

Avšak Horálkova jistota – pokud jde o odolnost hornického stavu – zklamala. Čas běžel, výsadkáři a partyzáni se postupně vraceli a jeden po druhém hlásili: na prohledaných úsecích není po zmizelém ani stopy. Konečně se z pátrání vrátil poslední, a také s nepořízenou.

To už Loktěv zneklidněl doopravdy:

„Hledat! Bezpodmínečně najít!“ křikl ponuře na zamlklé mužstvo. „Najít živého nebo mrtvého! Musí být někde tady. Má vysílačku! A vůbec… Nemůžeme nechat kamaráda napospas osudu. Nařizuji: rozšířit úsek hledání do kilometru, dávat signály světlem, prohledat každý keř!“

Oddíl se znovu rozptýlil po lese. Zakomíhala se vzdalující se světla baterek a narychlo zhotovených pochodní.

Velitelé si zapálili – Loktěv cigaretu, Horálek dýmku. Krátké vzplanutí sirek ozářilo jejich tváře: pohublou, hladce vyholenou

Loktěvovu a snědou, s černým kudrnatým plnovousem, Horálkovu. V mžiku si jeden druhého prohlédli a oba byli spokojeni.

Pak mlčky kouřili.

„A co, soudruhu majore," řekl Horálek, zamyšleně bafaje z dýmky: „Co když se mu neotevřel padák?"

„Kožinovi? Vyloučeno!"

„A co když přece?"

Loktěv chvíli váhal, potom klidně řekl:

„Kdyby se mu nerozevřel padák, soudruhu Horálku, tak bychom ho nemuseli hledat. Ležel by někde tady na palouku, u ohňů, a už by nepotřeboval žádného doktora."

„Jasné. Tak myslíte, že se mu padák určitě rozevřel?"

„O tom nemůžeme pochybovat."

„Pak nezbývá než jedno – hledat, hledat a hledat. Mohl se taky zachytit za strom a ztratit vědomí. Je-li tady, jistojistě ho najdeme!"

Ale ani tentokrát se Horálkovo proroctví nesplnilo. Hodinu nato se oddíl opět sešel kolem svých velitelů. Unavení vojáci usedali kolem mlčky na trávu. Hlásit nebylo co, pátrání bylo zas bezvýsledné.

Velitelé chtěli právě navrhnout jiné způsoby pátrání, když vtom od hlídky, vzdálené asi pět kilometrů od silnice, přiklusal na zpěněném koni pátrač se zneklidňující zprávou. K pozorovatelně se přihnal z města cyklista a upozornil, že tam dorazila velká motorizovaná jednotka fašistů. Velení b-ské posádky patrně nasadilo na likvidaci výsadku trestní oddíl.

O dalším hledání Kožina nemohlo být ani řeči. Mužstvo rychle nastoupilo a Horálek je vedl do hloubi lesa.

Major Loktěv pokulhával, opíral se o hůl. Bolest v noze se stávala nesnesitelnou. Ale silněji než fyzická bolest drásala ho neodbytná myšlenka:

Je možné, že mezi objevením trestné roty a záhadným zmizením Kožina je nějaká souvislost? Je možné, že Kožin kvůli třem službám … Brr, to je nesmysl! Němci prostě zaregistrovali nad lesem raketu..

Ale přestože si Loktěv uvědomoval nehoráznost této myšlenky, bezděčně se k ní vracel znovu a znovu. Jak by se nevracel?

Kožin se přece nemohl rozplynout mezi nebem a zemí! Když člověk vyskočí z letadla, musí dopadnout na zem, ať už je jeho stav jakýkoliv! To je právě to …

4

Malé zapadlé městečko K-ov ještě sladce spalo schoulené mezi horami, když primář místní nemocnice Václav Korinta vyšel z domova, zimomřivě se přikrčil ve studené ranní mlze a rozhodně vykročil do tmy.

Prošel kolem deseti klikatých liduprázdných uliček, aniž přitom probudil jediného psa, a vyšel na rozmoklou úvozovou cestu, která se táhla k nedalekému lesu. Gumové holínky mu brzy ztěžkly blátem, ale pokračoval v rychlé chůzi dál.

Došel k okraji lesa, zastavil se, otřel si zpocené čelo kapesníkem, rozhlédl se a tiše zahvízdal. Od borovice, sotva se rýsující v časném rozbřesku, se okamžitě oddělila menší postava a na doktora zavolal plachý ženský hlas:

„Jste to vy. pane doktore?“

„Ano, Iveto, já. Nebojte se … Cekáte na mě už dlouho?“

„Ne, chvilenku. Takových deset minut …“

Postavička se přiblížila těsně k doktorovi – byla to hezounká štíhlá dívka, podobající se výrostkovi. Zpod šátku staženého nízko do čela se leskly velké, poněkud vylekané oči.

„Nebála jste se sama ve tmě u lesa?“

„Co vás vede. pane doktore! Lidi spí a vlci tady nejsou …“

Děvče se nervózně rozesmálo a upravilo si šátek.

„Řekněme, že nemáte tak úplně pravdu. Vlci tady skutečně nejsou, ale za lidi se nedá nikdy ručit … No, nechme toho. Nezapomněla jste si vzít košíček na houby?“

„Ne, nezapomněla. Tady je.“

„Tak půjdeme. Než dojdeme na místo, bude už světlo.“

Zamířili spolu k lesu a za malou chvilku zmizeli v tmavém houští.

Doktor Korinta byl vášnivý houbař. Od začátku houbařské sezóny chodil den co den ještě za tmy z domu. před ranní vizitou u pacientů si pochodil nějaké tři hodiny lesem. V hledání hub byl nepřekonatelný. Nechodil však na svoje osamělé procházky jen kvůli houbám. Táhlo ho to tam z jiných důvodů.

Korinta věnoval veškerý svůj čas léčení lidských neduhů, ale sám by velmi potřeboval jak péči, tak útěchu. Za poslední roky se mu v srdci nakupilo příliš mnoho různých bolestí, problémů, trápení i ponurých předtuch. Ticho lesa mu pomáhalo se soustředit, přinášelo mu duševní klid a dodávalo nové síly.

Dnes byla osamělost lesních procházek poprvé narušena. Korinta na to přistoupil jen velmi neochotně. Ale nicméně přistoupil.

Příliš vroucně ho prosila mladická sestřička Iveta Satranová, aby ji aspoň jednou vzal na houby s sebou. Je možné, že si děvče tak horoucně přálo naučit se hledat houby? To sotva! Primář jí to slíbil jen proto, že v tom přání vycítil něco vážnějšího než touhu hledat houby …

Mezi houštím se klikatila sotva viditelná pěšinka. Rozhrnuje vlhké studené větve šel doktor jistě dopředu. Iveta šla za ním micky. Korinta tušil, že jí dělá potíže začít hovor, a tak se rozhodl, že jí pomůže.

„Tak copak máte na srdci, sestro Iveto? Ven s tím! Nevstala jste přece tak časně kvůli houbám.“

„A jak jste na to přišel?“

„Dovtípil jsem se …“

Odmlčela se. Doktor uslyšel za zády její povzdech.

„Máte pravdu, pane doktore. Potřebuju nutně vaši radu. Jen prosím vás. ať se to nikdo …“

„Už ani slovo!“

Korinta se zastavil a přísně se podíval na Ivetu přes rameno.

„Nejsem žádný kluk. milé děvče. Je mi už šestačtyřicet. A něco jsem už prožil. Jestli mi nevěříte, tak se mi nesvěřujte.“

„Promiňte, pane doktore … Uklouzlo mi to …“

„Když je to tak. můžete pokračovat!“

Korinta vykročil a děvče ulpělo pohledem na jeho širokých zádech a začalo spěšně hovořit o svých trampotách:

„Jistě jste si všiml, pane doktore, toho vysokého nadporučíka co jezdí často k nám do nemocnice? Jmenuje se Kraft. Willi Kraft. Dal se do armády ze čtvrtého ročníku medicíny. Nevím proč, ale ze všech místních děvčat se začal dvořit právě mně. Ne a ne mi dát pokoj, nedá se popřít, hezký je, i česky mluví docela obstojně. Jenže na tom nesejde. Je stejně Němec a fašista!“.

Nevím si rady. Odmítnout se ho bojím, mohl by se mi mstít. Od nich člověk může čekat všelicos. A trpět to jeho nadbíhání už nemám sílu. Tak jsem se rozhodla, že se poradím s vámi…“ Těžko si povzdechla a odmlčela se. Nějakou chvíli šli mlčky.

Konečně Korinta odpověděl:

„Máte v tom zmatek, Iveto. Nezlobte se, že vám to říkám tak přímo. Říkáte, že je hezký, mluví slušně česky, a na druhé straně se vám jeho dvoření protiví. Mám dojem, že jste se do něho přece jen zakoukala …“

„Kdepak, pane doktore!“

„Počkejte, nerozčilujte se. Prosila jste mě o radu, a tak vám radím, skoncujte to, dokud není pozdě. Nejsem proti smíšeným manželstvím a k německé národnosti necítím nejmenší nepřátelství. Dávno před válkou jsem absolvoval berlínskou univerzitu. Vzal jsem si Němku. Slyšela jste asi, že moje žena je Němka?“

„Ano, slyšela …“

„Domnívám se, že právě tato okolnost to byla, proč jste se obrátila o radu ke mně, a ne k někomu jinému. Počítala jste, že u mne najdete porozumění. To je zcela pochopitelné. A přesto, drahá Iveto, vás budu muset zklamat. Nechal jsem rodinu, zřekl jsem se vědecké práce, nechal místo ve velkoměstě a odešel do vašeho Zapadákova jen proto, že moje žena je Němka. Přesně řečeno, nejen Němka, ale přesvědčená nacistka. Okamžitě po příchodu Němců vstoupila dobrovolně do nacistické strany a šla sloužit na velitelství SS … Vím, že zdaleka ne všichni Němci jsou takoví. Ale váš Kraft je určitě jeden z nich.“

„Co mam tedy, pane doktore, dělat?“

„Co nejdřív to s ním skoncovat. A aby se vám nemstil, najděte si vhodný důvod. Já jsem si například všiml, že k vám není lhostejný

můj zástupce, doktor Majer. Schovejte se za Majera, abyste se zachránila před Kraftem …“

„Bože, pane doktore, ale Majer přece …“

„Vím, vím, není zdaleka ideál mužské krásy. Je tlustý, snědý mrňous. Kraftovi, té typické blonďaté bestii, se nemůže rovnat. Ale Majer je Čech a poctivý chlapec. Kromě toho jsem si jist, že bude ochoten vám nezištně pomoci. Fiktivní sňatky teď nejsou nic mimořádného. Před nasazením do Německa se tak zachránilo hodně mladých lidí. Pro vás Kraft není o nic méně nebezpečný než odeslání na nucené práce. Chcete, abych o tom promluvil s Majerem sám?“

„Ach, pane doktore, všecko to přišlo tak nečekaně, že prostě …“

Korinta ji nenechal domluvit.

„Počkejte, Iveto, buďte chvilku zticha.“

Zastavili se a zaposlouchali.

Někde nablízku zapraskala větvička. Dívka se zachvěla a chytila doktora za ruku:

„Co je to?!“

„Nic, nic … Bude to asi veverka.“

Korinta se snažil Ivetu uklidnit. Sám však byl přesvědčen, že to veverka není. Slyšel už chvíli nějaký šramot za nimi, hned mizící, hned se přibližující.

Děvče, zahloubáno do svých starostí, nic nezpozorovalo. Korinta však znal velmi dobře lesní zvuky, než aby mu ušel ten podivný šelest. Jeho význam byl příliš jednoznačný: někdo se jim plíží v patách a přizpůsobuje se jejích chůzi. Jakmile se doktor s Ivetou zastavili, neznámý se zastavil rovněž.

Doktor Korinta chvíli pozorně naslouchal obvyklým zvukům probouzejícího se lesa. Nic mu nepřipadalo podezřelé … Že by se mu to jen zdálo? V tom případě je zle – to už mu vypověděly nervy úplně.

Opatrně pokročili dál. Záhadné zvuky se opakovaly okamžitě znovu. Ale kupodivu – doktorovi se ulevilo: šelest je tedy skutečný – znamená to, že nervy má zatím v pořádku.

Obloha nad lesem se pozvolna jasnila, kmeny stromů se začaly rýsovat docela zřetelně.

Za chvilku budou u oblíbených houbařských míst a zrovna tu máš – někoho napadlo špehovat mírumilovné houbaře. Bude-li to někdo z místních, nevadí. Ale co když to jsou Němci? Korinta si pro každý případ vyměnil s Ivetou místo – ji pustil pěšinkou napřed, a sám šel vzadu. Dívka byla doktorovi vděčná, poněvadž teď už rovněž slyšela lehké kroky neznámého pronásledovatele a strachem všecka ztuhla.

Korinta vyčkal okamžik, kdy obešli ostružinový keř a ocitli se na kraji hluboké rokle, skočil najednou rychle zpátky a za chvilku vyvlekl na otevřený prostor asi desetiletého kluka.

„Tak ty nás špehuješ? Mluv, co jsi zač?“ křikl výhružně doktor a držel kluka za límec bundy.

„Špión“ hekal, pokoušel se vyškubnout, ale nemluvil. Ostatně to nebyla ani třeba – byl poznán i tak. Iveta se ani nestačila polekat, tak to všecko mělo rychlý spád. Vrhla se k chlapci a popadla ho za ruku:

„Vládíku, kde ses tu vzal?!“

„Vy ho znáte, Iveto?“

Doktorův hlas zněl přísně, ale kluka držel pevně.

„To je můj bratr, pane doktore. Už večer otravoval, abych ho vzala na houby s sebou. Nemohla jsem ho přece vzít, je ještě úplné dítě! A tady ho máte …“

„Sama jsi dítě, Iveto.“ zasupěl najednou kluk. „To je toho, že seš o sedum let starší!“

„Buď zticha, Vládíku! … Pane doktore! …“ Ivetě rozčilením až přeskočil hlas.

Korinta se usmíval při pohledu na „špióna“ i jeho červenající se sestru. Chvilku čekal, pak klučinu pustil a řekl:

„Tak dobrá, houbaři, pojď s námi.“

„Já nejsem žádný houbař,“ namítl Vládík.

„A kdo jsi tedy?“

Chlapec zafuněl a sklonil hlavu. Pak vrhl na doktora vážný pohled a tiše řekl:

„Já všemu rozumím, jdete k partyzánům, že jo?“

„Nežvaň nesmysly! Jdeme opravdu na houby, rozumíš?“

Vládík popotáhl nosem, nedůvěřivě se podíval na doktora, ale přesto přikývl:

„Rozumím, pane doktore.“

„Tak dobře.“

Korinta začal sestupovat do rokle první. Děvče za ním pohlédlo, pak se mrzutě obrátilo na bratra:

„Počkej, ty to od maminky schytáš.“

Ale pohrůžka na kluka ani v nejmenším nezapůsobila. Sebevědomě si po vytáhl kalhoty a šel za doktorem.

Jakmile houbaři minuli vlhkou a úzkou rokli, vyšplhali se na příkrý svah a zůstali stát, aby si chvilku odpočinuli.

Les šuměl, připravoval se na nový den. Svěží ranní větřík se proplétal větvemi borovic a smrků, strhával poslední zlatorudé listy z dubů, osik a javorů. Všecko tu dýchalo mírem a klidem.

Muž, děvče a chlapec vnímali kouzlo podzimního lesa každý po svém.

A najednou se v tomto mírumilovném tichu ozval nějaký podivný, teskný výkřik.

Korinta zbystřil sluch a podíval se na své společníky:

„Neslyšeli jste nic?“

„Někdo tu pláče,“ šeptl Vládík.

Všichni tři znehybněli a napjatě naslouchali lesnímu šelestu.

Táhlý výkřik se opakoval. Ani ne tak výkřik, spíš sténání. Pak znovu. Někde docela blízko.

„Pane doktore, to je člověk!“ zvolala Iveta.

„Ano, člověk. Člověk v neštěstí. Pojďme.“

Vrhli se bez váhání do houští, z něhož se ozývalo smutné sténání.

5

Kožin ležel na boku v nepohodlné poloze.

V prvních okamžicích poté, co nabyl vědomí, se instinktivně bál pohnout. Kolem byla tma a ticho. Vonělo jehličí, houby. Les …

Pomalu, zvolna se mu vracela paměť, vybavujíc si, co se stalo v noci.

Vzpomněl si na zvláštně zpomalený pád s neotevřeným padákem, pronikavou hrůzu před kosmickou hlubinou, vteřinovou

ručičku, rychle běhající po ciferníku … Je to možné, že padal celých patnáct minut?! Nesmysl! To je vyloučeno! To se mu jen zdálo, že jsou to minuty, ve skutečnosti to byly samozřejmě pouhé vteřiny … Je s podivem, že zůstal naživu …

Pak si vzpomněl na rány, třesk – a ledacos se mu vysvětlilo.

Patrně dopadl na košatý strom. Větve se prohnuly a změkčily smrtelný úder o zem. Proto zůstal živ. Všecko je prosté a nejde o žádný zázrak. Kluci asi řeknou: „Měls, Ivane, z pekla štěstí, narodil ses na šťastný planetě!“

Kluci… Ale kde jsou? Kde je major Loktěv se svým oddílem?

Kde jsou čeští partyzáni? Musí ho přece hledat! Všichni musí být někde tady nablízku. Pamatoval si, že padal přímo na signální ohně … Tady je všude kolem tma, ticho … Je to možné, že už odešli? A jeho nechali? Ne, ne, nesmím ležet nečinně! Musím něco podniknout!

Kožin pohnul opatrně pravou rukou, sevřel a rozevřel pěst.

V pořádku. Pak už odvážněji pohnul levou rukou – je rovněž celá. Pokusil se lehnout na záda, ale v tom okamžiku měl pocit, jako by ho někdo šlehl přes prsa žhavým železem. Vykřikl nesnesitelnou bolestí a znovu ztratil vědomí.

Tentokrát trvalo bezvědomí dlouho. Když znovu otevřel oči, už svítalo. Uvědomil si, že tiše sténá. Zaťal zuby a přinutil se mlčet. Pak opatrně pohnul rukou ještě jednou a pokusil se zvednout hlavu. Ležel tváří na něčem mokrém a pichlavém. Cítil vůni vlhké země, hub a jehličí. Všude kolem panovalo ticho jako předtím.

Sevřelo se mu teskně srdce – odešli všichni, naši i Češi! Je určitě vinen, nesložil pečlivě padák. I s tím rezervním podvedl velitele. Jinak je to samozřejmě mimořádná událost. Ale přece – ponechat člověka jeho osudu?… Ne, ne, major Loktěv by to neudělal. To bude něco jiného …

Kožin si ve svých představách začal kreslit jeden obraz horší než druhý. Představoval si: výsadek padl do léčky Němců, byl zčásti zlikvidován a zčásti vzali do zajetí, když se v neměním lese v záři ohňů rozpoutal krátký krvavý boj, který on, Kožin, neslyšel jen proto, že ležel v lesní houštině v bezvědomí. Ano, ano, muselo se odehrát určitě něco strašného a nepředvídaného. Jinak není možno

ničím zdůvodnit, že ho kamarádi opustili, nehledali ani jeho, ani vysílačku a odešli … Co teď? Především se zbavit padáku!

Kožin opatrně rozepjal karabiny na prsou, ale když se pokusil převrátit se na záda, palčivá bolest projela jeho tělem jako předtím. Hlasitě zasténal a v mžiku se zpotil. Chvíli zhluboka dýchal a pak ho napadlo:

Jestli mám zlomenou páteř, tak mi zbývá jen jedno – kulka do hlavy a konec. A co jestli jsou to jen žebra?…

V tom okamžiku se úplně vedle jasně ozval nějaký šustot. Jako by něčí ruka rozhrnula pichlavé větve hustého smrčí. Co je to?

Zvíře? Nepřátelé?… Každopádně nebezpečí! Kožin sebral veškeré své síly, nadzvedl se na rukou a posadil se, opřen zády o drsný kmen. Ten pohyb byl trýznivý až k slzám, ale když to dokázal, pocítil uspokojení – přesvědčili se, že má páteř celou.

Brašnu s padákem bylo teď vidět. Čert ji vem! Ať tak leží.

Stejně nemá sílu ani čas ji schovat. Ostatně za dané situace je to jedno.

Kožin vytáhl ze záňadří pistoli, zavěšenou na řemínku pod paží, odjistil ji a upřel zrak na houští. Zlověstný šelest se ozval už blíž. Vtom ho bolest v zádech a v prsou znovu zalila jako ohnivá vlna. Jen neztratit vědomí! Jen se nedat živý! Teď je to to nejdůležitější!

Kožin zvedl pistoli. V tom okamžiku jasně uslyšel něčí opatrné kroky. Někdo se k němu blížil houštinou mlází. Kdo? Naši, nebo nepřátelé? Kožin byl připraven setkat se tváří v tvář s jakýmkoliv překvapením.

Na konci houštiny kroky ztichly. Zřetelně k němu doléhal něčí přerývaný dech. Kdo se tam skrývá? Proč nejde ven? Vidí snad zvednutou pistoli a neví, co si počít?

„Haló, pojď ven! Pojď, nebo střelím!“ vykřikl Kožin česky.

(Před odletem do Československa se učil půl roku česky.) Na jeho výzvu se ozval šepot a tlumené ženské zvolání. Kožinovi spadl kámen ze srdce – když je to žena, pak to nejsou Němci.

Položil pistoli a opakoval už mírumilovněji:

„Nebojte se, vylezte!“

Zelené větve se rozhrnuly a na planinu vyšel menší muž v klobouku, hezká dívka v šátku na hlavě a kluk v rádiovce. Muž i děvče měli košíky.

6

Doktor Korinta přistoupil těsně ke Kožinovi, sklonil se nad ním a chvíli se díval na jeho poškrábaný obličej, plný krvavých podlitin. Zavrtěl hlavou a zřetelně řekl:

„Jsem lékař …“

„Cože? Lékař? Jaký lékař?“

„Ano, jsem lékař. Obyčejný lékař. A vy jste sovětský parašutista, partyzán. Máte velké pohmožděniny. Vidím, že potřebujete pomoc, a já vám pomohu.“

Byl to zázrak jako z kouzelné dětské pohádky. Kožinovi se až zatočila hlava a všecko mu zakroužilo před očima, natolik mu situace připadala neskutečnou. Ale hned se vzchopil. Musí se ovládat, musí! Je voják! Voják shozený do týlu nepřítele. To není pohádka, ale strašná skutečnost, která se nedá zvládnout bez tvrdého zápasu…

Kožin se hluboce nadechl a olízl si oschlé rty.

„Lékař …,“ vyslovil těžce, prohlížeje si pozorně dobromyslnou vousatou tvář doktora Korinty. „Lékař…Ale kde jste se tu vzal? V takovém odlehlém místě! Vždyť do města B je přes patnáct kilometrů!“

Korinta zavrtěl hlavou.

„Mýlíte se, příteli. Do města B není žádných patnáct kilometrů, ale dobrých čtyřicet. Nepřišli jsme z B, ale z K-ova. To je půl hodiny pěšky.“

„Z K-ova? To jsem neslyšel… To je divné. „ Jak to, že do B je tak daleko? Ostatně na to jsem se nechtěl ptát… Nepotkal jste tady v lese ozbrojené lidi?“

„Myslíte partyzány?“

„Ano, ano, partyzány!“

„Ne, nepotkal. V tomhle lese partyzáni ani nemohou být. Je to malý les, přístupný, obklopený poli a vesnicemi … Ale nač to teď potřebujete? To zjistíte potom. Jste na tom přece velice špatně!“

„Dobře, doktore … Já vám věřím … Jen mi povězte, jsou v K-ovu Němci?“

„Jsou. Rota samopalníků.“

„To je špatné … Kam mě schováte?“

„Nebojte se. Najdeme spolehlivé místo.“

„No tak vám děkuju …“

Kožin cítil, že ho zmáhá strašná slabost. Korintu viděl jako v hluboké vodě.

Doktor vzal raněného za ruku. Ten tiše zasténal.

„Kde vás bolí?“

„Na prsou … Záda …,“ stěží zašeptal Kožin a hned v dalším okamžiku pozbyl vědomí znovu. Hlava mu klesla na prsa, pistole mu vypadla ze zesláblých prstů.

Korinta se napřímil a přivolal své společníky, kteří se po celou tu dobu bázlivě krčili stranou.

„Iveto, Vládíku, pojďte sem.“

Bratr se sestrou přiběhli. Korinta jim dal ruce na ramena a tónem nepřipouštějícím námitek řekl:

„Musíme toho člověka zachránit. Vy, Iveto, půjdete do města, ke mně do bytu, a vezmete všecko nezbytné. Víte, co je třeba. Tuhle máte klíče. Ty, Vládíku, běž do hájovny pro hajného Vlacha a přiveď ho sem. Nic mu nevykládej. Řekni jen, že jsem si pochroumal nohu a prosím ho o pomoc. A vy, Iveto, tam přineste tu brašnu s lékařskými potřebami. To je všecko. Běžíte!“

Vládík milčky přikývl, posunul si na hlavě rádiovku a pádil do houštiny.

Dívka se na okamžik zdržela. Velké černé oči hleděly s obdivem na doktora:

„Já to věděla, pane doktore. „Věděla jsem, že jste správný člověk!“

Popadla prudce Korintovu ruku a políbila ji.

Když zvuk jejích kroků zanikl v husté smrčině, lékař se podíval na svou ruku a nechápavě pokrčil rameny. Vzpomněl si bezděčně na Vládíkova slova, že nejdou na houby, ale k partyzánům.

Jak ho má teď přesvědčit, že ho nic podobného nenapadlo ani v myšlenkách. Vládík si určitě myslí, že s Ivetou oba věděli o raněném a vypravili se do lesa proto, aby mu pomohli.

Korinta se smutně pousmál: „Partyzánem proti své vůli!“

Pak se zamračil, prohrábl si plnovous a znovu se sklonil nad parašutistou, který byl dosud v bezvědomí. Jemně mu nahmatal tep. Opatrně zvedl vypadlou pistoli. Obezřetně ohmatal parašutistickou brašnu. Přesvědčiv se, že padák je v brašně stočený a nedotčený, bezděčně se podíval nahoru na rozvětvenou korunu borovice.

Pomyšlení na padák, s kterým tento ruský chlapec přistál, bylo přirozené dokonce i u člověka tak naprosto vzdáleného vojenských věcí, jakým byl doktor Korinta. Opravdu, kde je hedvábí použitého padáku?!

Podle koruny borovice nebylo těžké sledovat pád parašutisty na zem – byly na ní příliš čerstvé stopy zlámaných větviček a větví, ale přitom na ní nebylo vidět nejmenší útržek padáku.

„Divné, velice divné …,“ zamumlal Korinta, posadil se na padákovou brašnu a začal uvažovat.

7

Celou německou posádku v K-ově tvořila jediná rota samopalníků, ubytovaných v budově školy. Tuto noc posádka téměř probděla.

Krátce před půlnocí probudil službu konající důstojník velitele roty kapitána Vogela. Telefonovali ze štábu divize, nalézající se ve městě B. Na drátě byl generál Peters.

Zprávy byly zneklidňující. Patnáct kilometrů od B., uprostřed lesnatých hor, kde se podle hlášení rozvědky skrýval velký partyzánský oddíl Horálka, přistál sovětský výsadek.

„Poslal jsem do nebezpečné zóny tři roty samopalníků, kapitáne.

Nemusí to být dostačující, protože počet výsadkářů není znám. Mějte svoje družstvo v plné bojové pohotovosti. Obvod vysazení je od vás čtyřicet kilometrů. Po obdržení rozkazu musíte přesně za hodinu nasadit rotu do boje. Rozuměl jste?“

Generálův hlas zněl v sluchátku tvrdě a rozčileně. Dědek je nervózní…, pomyslil si Vogel, a nahlas řekl:

„Rozkaz, pane generále, provedu!“

„Jednejte!“

Kapitán vyhlásil poplach, vyvedl rotu na školní dvůr a dal příkaz nastoupit do vozů. Sám se vrátil do štábní místnosti k telefonu, kde nespouštěje oči z telefonního aparátu dlouho a mnoho kouřil.

Rozespalí vojáci proseděli na tvrdých lavicích vozů celou noc, nesměli odložit přílby ani zbraně. Polohlasně nadávali partyzánům, šeptem představeným a ospalost zaháněli levnými cigaretami.

V sedm ráno telefonovali ze štábu divize znovu. Tentokrát s kapitánem Vogelem mluvil jeho starý přítel major Klotz, pobočník velitele divize. Vyřídil kapitánovi rozkaz o odvolání poplachu a řekl:

„Vojáci ať odpočívají, a ty, kamaráde Helmute, budeš muset ještě takové dvě hodinky být ve střehu. Ve štábu pro tebe chystají rozkaz, jaký jsi v životě nedostal.“

Poslední slova major podtrhl krátkým smíchem, dávaje tím na – srozuměnou, že v tajné direktivě nebude nic vážného. Jenže Vogelovi nebylo do smíchu, chtělo se mu strašně spát. Od spousty vykouřených cigaret ho bolela hlava.

„Já toužím jen po posteli, drahý Klotzi. Jestli to nespěchá...“

„Ale co tě vede, Helmute! Právě že to spěchá! Měl bys vidět, co se ve štábu děje. Vyslýchají desítky lidí, sestavují desítky protokolů. A můj dědek, řádí, jako by mělo zítra dojít k rozhodující bitvě … Krátce řečeno, vydrž, brzy se všecko dozvíš.“

Kapitán Vogel povolil rotě tříhodinový odpočinek a sám ještě celé dvě hodiny strávil v štábní místnosti, bývalé školní ředitelně, kde se pohodlně zařídil.

Konečně v devět hodin se do dvora s ohlušujícím třeskotem vřítil motocyklista, upnutý do koženého obleku. Přivezl Vogelovi obálku ze štábu divize.

Obsah toho tajného rozkazu rázem vzal kapitánovi chuť na spaní. Přečetl si ho třikrát a hned nato zavolal k sobě velitele čet.

Když se rozespalí a rozmrzelí důstojníci sešli v pracovně, kapitán se k nim obrátil s těmito slovy:

„Pánové! Nepřátelský výsadek se zlikvidovat nepodařilo. Skupina patrně nebyla početná a stačila se skrýt v horách před příchodem našich jednotek. Je to krajně nepříjemné, neboť v malých skupinách shazují obvykle zkušené diverzanty. Ale tato skupina může být tisíckrát nebezpečnější než celý pluk diverzantů.

Jistá velmi podivná okolnost vyvolává podezření, že tento nepřátelský výsadek má za úkol vyzkoušet v bojové situaci jakousi novou tajnou zbraň. Jde o následující…“

Kapitán přistoupil k mapě okresu a chvilku si ji mlčky prohlížel.

Bylo zřejmé, že neví, čím začít. Pět důstojníků za jeho zády na sebe mrkalo a pokašlávalo. A ne nadarmo. Celé divizi byla známá vášeň generála Peterse: hledání nepřátelské tajné zbraně. Kolovaly o tom anekdoty, a právě to vyvolalo u kapitána Vogela rozpaky. Konečně se obrátil a řekl:

„Především, pánové, prosím, abyste moje sdělení brali se vší vážností. Tak poslouchejte. V okamžiku vysazení sovětské skupiny proletěla z lesů, obklopujících B., směrem k našemu K-ovu záhadná střela. Letěla ve výšce od tří set do padesáti metrů a pomalu klesala. Její rychlost dosahovala rychlosti obyčejného letounu, jenže se pohybovala úplně nehlučně. Vidělo ji mnoho lidí: hlídky železničního mostu, český strážník ve vesnici Lhotka, hlídky na věžích lágrů válečných zajatců a jiní. Hlídky lágrů si stačily všimnout, že není velkých rozměrů, že je podlouhlá a tmavá.

Ostřelovat ji nikoho nenapadlo. Odborníci štábu divize vypočetli dráhu střely a došli k závěru, že musela spadnout v lese nedaleko K-ova. V souvislosti s tím vydal generál Peters rozkaz zesílit bdělost a pečlivě pročesat všecky okolní lesy. Generál je přesvědčen, že je to nová tajná zbraň nepřítele, neznámé, ale krajně ničivé účinnosti.

Důstojníci stěží potlačovali úsměv. A jeden mladičký poručík se neudržel a vyprskl do dlaně. Kapitán se na něho přísně podíval a pokračoval:

„Pánové, naše jednotka dostala odpovědný úkol – najit střelu, zneškodnit ji a předat velení. V hledání se vystřídají všecky čety. Jako první půjdete vy, nadporučíku Krafte.“

„Provedu, pane kapitáne! Ale dovolte mi poznámku, pokládám za nemožné hledat a zneškodňovat nějakou neznámou střelu bez zkušeného pyrotechnika.“

„Generál Peters přislíbil, že pošle dva pyrotechniky.“

„Pak je všecko v pořádku.“

„Pyrotechniky nám pošlou patrně až k večeru. Abychom neztráceli čas, věnujte se předběžnému průzkumu.“

„Rozkaz, pane kapitáne!“

8

Den byl podmračený, pošmourný. Do úzkého okénka lesníkovy hájovny téměř nepronikalo světlo.

Doktor Korinta a Vlach seděli u domácky vyrobeného stolu a upíjeli ze sklenic domácí borůvkovou šťávu. Vládíka, který se od rána něco naběhal po lese, přinutili lehnout si na lavici. Klučina nakvašeně supěl, ale za chvilku se zahřál, a zdálo se, že usnul.

Před hodinou, na vlastnoručně vyrobených nosítkách, přinesli do hájovny ruského parašutistu. Na půdě, kde bylo složeno voňavé lesní seno, udělali raněnému lůžko. Korinta prohlédl všecky jeho rány a zlomeniny, přiložil dlahy a ovázal ho. Mladík byl po celou dobu v bezvědomí, takže dozvědět se o něm něco nového se nepodařilo.

„To je patálie!“ hučel polohlasem hajný, poškubávaje svůj zrzavý, prošedivělý plnovous. „Ani jsme se nenadáli, doktore, a najednou tu máš! Ty ses přece nechtěl celou válku do ničeho míchat.“

Korinta si povzdechl a pomalu přitáhl k ústům sklenici s temně fialovou šťávou.

„Já ani teď nemám chuť se do něčeho míchat. Ale člověku, který se octl v neštěstí, jsem prostě povinen pomoct.“

Hajný kýval hlavou:

„Jseš měkkota, doktore. Moc velkej dobrák! Nehodíš se do tyhle doby … Proto jsi ani vlastní ženu nedokázal podrobit své vůli …“

Korinta se zamračil:

„Nemluv o tom, Vlachu. Na tom se už nedá nic změnit … Schoval jsi padák a vysílačku dobře?“

„Můžeš být klidnej. Zakopal jsem to, obložil drny a chvojí.

Ale pověz mi, doktore, jak to, že má padák složený v brašně? Je to možný, že s přeraženou nohou a zlámanýma žebrama ho dokázal sundat z borovice a tak pěkně srovnat?“

„Tomu sám nerozumím. Je v tom. Vlachu, mnoho podivného.

Předně je sám. Docela sám! Za druhé náš les, který rota vojáků může za dvě hodiny pročesat křížem krážem, je místo, jak vidíš, naprosto nevhodné pro takovou akci. Za třetí je tu pečlivě složený padák, který určitě nebyl použit. A konečně ty hrozné pohmožděniny a zlomeniny, které bezpochyby utrpěl při pádu na borovici … Člověk by si mohl myslet, že ho záměrně zvedli nad korunu stromu a shodili dolů!“

„Počkat, počkat, doktore!“ Vlach se opřel prsy o stůl a dychtivě zašeptal Korintovi přímo do tváře: „Nebude to nakonec provokace?

Co říkáš! Ty zmije jsou všeho schopný!“

„To nemyslím … Kdyby to byla provokace, tak by padák byl rozhodně rozevřený a visel by na borovici. Tak by to bylo pravděpodobnější … Ba ne, tady je nějaká záhada. Počkáme, až přijde k sobě, pak se to dozvíme. Jestli ovšem bude chtít zasvětit nás do svého tajemství … Všiml sis jeho tváře? Má sympatický obličej – nezáludný, poctivý a odhodlaný …“

V síňce, na schodech vedoucích na půdu, se ozvaly kroky.

Dveře hájovny se otevřely a vešla Iveta.

Korinta se zvedl a šel jí vstříc:

„Tak jak je?“

Dívka si zastrčila pod šátek spadlý pramínek vlasů. Její pobledlá tvář vyjadřovala neklid.

„Topí, pane doktore, třicet osm. I tep má zrychlený … A pořád je v bezvědomí.“

„Aby ne! Je přece celý polámaný… Víte co, Iveto? Vzbuďte Vládíka a odveďte ho domů. A pak jděte okamžitě do nemocnice.

Podejte si žádost o mimořádnou dovolenou. Něco si vymyslete. A já za takové půldruhé hodiny přijdu a potvrdím vám ji. O ostatním se domluvíme potom.“

„Dobře, pane doktore … A to, co jste mi slíbil, uděláte?“

„Copak? … Už vím, máte na mysli Majera, ne?“

„Ano, pane doktore.“

„Tak jste se rozhodla definitivně?“

„Ano, pane doktore. Přemýšlela jsem o tom celou tu dobu. Když říkáte, že doktoru Majerovi je možno věřit, tak souhlasím.“

„Správně, Iveto. Jste rozumná. Ale o tom si také promluvíme až potom. A teď jděte, je čas. Vlachu, vyprovoď kousek omladinu a přitom se rozhlédni kolem. A já zatím počkám u našeho pacienta.“

„Dobrá, doktore, provedu. Na Vlacha se můžeš spolehnout.“

Iveta začala budit bratra a Korinta šel na půdu k raněnému parašutistovi.

Zakrátko se ze dvora ozvalo hlasité psí štěkání a přísné okřiknutí hajného. To sestřička Iveta s bráškou opouštěla hájovnu.

9

Major Loktěv seděl na kraji strže, díval se hluboko dolů na klokotající potok a kouřil jednu cigaretu za druhou. Bolest v noze ho připoutala na nějakou dobu k táboru a zbavila možnosti zúčastnit se dalšího pátrání po zmizelém četaři. Ale znepokojující myšlenky o něm mu vězely v hlavě jako hřebík, nedopřávaly mu klidu ve dne ani v noci.

Kde ten chlapec může být? Co se mu přihodilo?

Horálkův oddíl už třetí den prohledává všecky okolní lesy, ale neobjevil dosud po Kožinovi nejmenší stopu. Průzkumníci, udržující stále spojení s b-ským podzemím, se vrátili včera z města taky s nepořízenou. Dozvěděli se jen, že německý trestný oddíl, vyslaný k likvidaci výsadkářské skupiny, se prošel nadarmo, našel v lese jen teplý popel z uhašených signálních ohňů a nic víc. Znamená to, že se Kožin do drápů Němcům nedostal. To je samozřejmě dobře, ale … nemohl se přece u všech čertů propadnout do země!

Dole od potoka, z hustého ořeší, se ozval přísný hlas hlídky.

Odpověděl mu mohutný hlas Horálkův. Pátrací skupina se vracela na základnu po delším pročesávání lesa. Je to možné, že jdou zase s nepořízenou?

Major odhodil špačka do potoka a pokulhávaje zamířil k jeskyni.

Partyzánská základna byla v zátoce horské bystřiny u úpatí skály. Potok opisoval kolem skály téměř uzavřenou smyčku.

Omývaje ze tří stran kolmé kamenné stěny, u čtvrté nechával úzký průchod k plošině, zavalené ohromnými balvany. Plošina se opírala z jedné strany o útes, na jehož vrchu byla vybudována stálá pozorovatelna, a z druhé končila strží, pod kterou klokotal potok. Přírodní jeskyni ve skále partyzáni rozšířili, opevnili a udělali v ní přepážky. Tady bydleli, tady měli arzenál, skladiště a v odděleném úseku ošetřovnu.

Základna byla prakticky neviditelná ze země i ze vzduchu.

Skutečná horská pevnost, vytvořená samou přírodou.

Loktěv se zastavil u kamene před vchodem do jeskyně. Za chvíli se na plošině objevil Horálek se svými lidmi. Z jeskyně se začali trousit partyzáni a bojovníci z Loktěvovy skupiny. Mluvili hlasitě, bez obav – hučení potoka pod strží přehlušovalo jakékoliv zvuky.

Horálek měl výbornou náladu. Stiskl Loktěvovi pevně ruku a zahučel:

„Máme novinku, majore! Pojď, musíme vyslechnout tadyhle toho soudruha.“

Ukázal na malého chlapce – hrbáčka, který přišel s pátrací skupinou, ale kterého si Loktěv zpočátku ani nepovšiml. Hrbáček měl hezký, skoro dívčí obličej jemných nervních rysů. Ubohé pasáčkovy šaty, mošna a sukovitá hůl – to všecko málo harmonizovalo s klidným, upřímným pohledem moudrých temně hnědých očí.

„Co je to za chlapce? Odkud je?“ zeptal se major a přejel hrbáčka letmým pohledem.

„Je to našinec. Jen kdyby takových kluků bylo víc!“ zvolal Horálek zaníceně a objal chlapce kolem ramen.

Prošli do těsné chodbičky jeskyně, určené štábu. Přirazili pevně dveře z překližky a sesedli se u ručně stlučeného stolu, na kterém čoudila tlustá svíčka, zastrčená do prázdné láhve.

Vysoký, statný Horálek se svým hustým černým plnovousem a již prošedivělými kudrnatými vlasy vypadal jako nějaký pohádkový duch hor. A chlapec hrbáček vedle něho připomínal moudrého mlčenlivého skřítka. Výčnělky ponuré kamenné jeskyně a svíčka zářící na stole tvořily přirozenou dekoraci v této malebné scéně, vytvořené přírodou a životem.

Avšak účastníci této scény neměli ani pomyšlení na romantiku.

10

Horálek začal tím, že seznámil majora s chlapcem.

„To je Janík, naše spojka z města K-ova. Šel přes čtyřicet kilometrů, než se k nám dostal. Ale nesnažil se nadarmo, majore!

Stojí za to si ho poslechnout!“ Pokynul hrbáčkovi: „Tak ven s tím. Janíku, vysyp svoje novinky.“

„Posílá mě Vlach …“ začal tiše Janík.

Horálek mu halasně skočil do řeči:

„Vlach, to je hajný, majore. Taky náš člověk. Má hájovnu v lese u K-ova. Tak povídej. Janíku, povídej!“

Spojka pokračovala:

„Vlach má teď u sebe raněného ruského parašutistu, jmenuje se Ivan Kožin …“

„Cože? Kožin?“ vykřikl překvapeně major ohromen nečekaným sdělením.

„Ano, řekl, že se jmenuje Ivan Kožin,“ přisvědčil jistě Janík.

„Ale proč u K-ova? Jak se tam dostal?“

„Nerozčiluj se. majore. Kluk ti poví všecko, co ví.“

Janík věcně a rychle vykládal, jak Kožina našli v k-ovském lese pod borovicí s neotevřeným padákem a jak ho dopravili do hájovny k Vlachovi; že skoro čtyřiadvacet hodin proležel v bezvědomí a že ho ošetřuje lékař a sestřička z k-ovské nemocnice.

Když chlapec dovyprávěl, zavládlo v jeskyni ticho. Horálek čekal, co na to řekne major, ale Loktěv byl natolik vyveden z míry, že zíral na svíčku a mačkal v prstech cigaretu.

„Čtyřicet kilometrů … Nerozevřený padák … Pád na borovici … Ne, ne, to nejde člověku na rozum!“ zamumlal konečně Loktěv někam do neurčitá.

„Hlavní věc, že se našel,“ zahučel Horálek a slavnostně dodal:

„Vždyť jsem ti říkal, že horník se neztratí!“

„Nech si to své neztratí! O to nejde … Jen si pomysli, co je to za šlamastiku. Kdyby byl vítr a kdyby Kožin přistával s normálně otevřeným padákem, mohli bychom jen v nejlepším případě připustit dopad na tak velkou vzdálenost. Ale pak by to zcela určitě nepostihlo jen samotného Kožina. Jenže bylo přece bezvětří a kromě toho, říká-li Janík pravdu, padák Kožinovi selhal.

Selhal! To znamená, že Kožin padal k zemi jako kámen!

Jak to, že zůstal naživu, a jaká síla ho odnesla čtyřicet kilometrů daleko?“

„Možná že ho podchytil nějaký silný vzdušný proud? Stává se to, majore, ne?“ podotkl nejistě Horálek.

„Nesmysl!“ odpověděl Loktěv. „Takové vzdušné proudy nejsou.“

„Jak je to tedy možný?“

„Nejde mi to na rozum. Zatím je jasné jen jedno: Kožin je živ, Kožin se našel. Všecko ostatní se bude muset vyjasnit… mimochodem,“ obrátil se major na Janíka, „ty znáš toho Korintu?“

„Znám.“

„Co je to zač?“

„Doktor Korinta? Jak vám to mám říct? V K-ově nebydlí dlouho, takové tři čtyři roky. Přijel z Prahy. Před válkou študoval v Německu a přivez si vodtamtaď i ženu …“

„Tak má ženu Němku?“

„Nejen to, je u nacistů a hned od začátku pracuje na pražský esesácký komandatuře. Ale doktor Korinta se s ní rozešel. Právě kvůli tomu se s ní rozešel. Vlach ho zná hned od začátku, říká, že doktor Korinta je správnej člověk, že se mu může věřit.“

„A on má v K-ově vlastní ordinaci?“

„Nemá, je primářem v nemocnici. No a když ho někdo zavolá, tak ho samosebou léčí… Lidi si ho chválí a mají ho rádi …“

„Tak. A jak se k němu chovají Němci?“

„Němci? To nevím … Zatím mu nic nedělají… On se do ničeho neplete. Hledí si svý nemocnice a to je všecko.“

„Neplete, ale v pravý čas se objevil v lese a začal léčit sovětského parašutistu. Co tomu říkáš, Morálku?“

„I to se stává …“

„To se ví, že se stává všelicos. Ale toho si musíme důkladně prošetřit a promluvit si s ním.“

Horálek přikývl, a když viděl, že Loktěv už nemá další otázky, řekl spojce:

„Tak tedy, Janíku, děkujeme ti za zprávy a teď si jdi odpočinout. Zítra tě naši za svítání doprovodí k cestě.“

Chlapec odešel. Po jeho odchodu Loktěv s Horálkem ještě dlouho posuzovali tak těžko vysvětlitelné příhody četaře Kožina, zvažovali už i ty nejneuvěřitelnější předpoklady a dohady.

Nakonec major řekl:

„Zbývá nám jen jedno – navštívit Kožina. Poví nám sám, jak a co se přihodilo. Ovšem dřív bych se chtěl setkat s tím doktorem Korintou. Dokážeš mi tu schůzku vyjednat?“

„Schůzku? Samozřejmě že jo. Ale proč to, majore, protahovat? Musíme chlapce co nejdřív přepravit do tábora. Tady na ošetřovně si ho doléčíme. Nechat ho u Vlacha je nebezpečný …“

„To vím taky. Ale pospíchat s tím nebudeme.“

„Proč ne? Tam ho můžou každou chvilku objevit … Vždyť je přece Němcům přímo u nosu!“

„Nicméně převážet ho k nám zatím nemáme právo. Až zjistíme, jak se octl v lese u K-ova, pak rozhodneme co a jak. Ale zatím to nejde. V oddíle se o tom prozatím taky šířit nebudeme. Ať si myslí, že Kožin zmizel neznámo kam. Jasné, soudruhu Horálku?“

„Samozřejmě, soudruhu majore, je to jasné, ale ne docela v pořádku …,“ nespokojeně zahučel Horálek. ale když vycítil Loktěvovu neoblomnost, přestal se přít.

11

Když doktor Korinta nasbíral plný košík hub, rychle zamířil k hájovně. Vlach na něj čekal před brankou a držel za obojek velikánského zlého ovčáckého psa. Tarzan už Korintu znal, ale pro pořádek na něj zavrčel. Doktor mu pohrozil:

„Kuš, potvoro! Jak se daří, Vlachu? Co pacient?“

„Copak pacient, zdá se, že je v pořádku. Ale jinač to za moc nestojí … Kuš, neřáde, dej pokoj!“

Vlach psa pořádně plácl a pes se uklidnil.

„Proč to za moc nestojí? Co se stalo?“

„V lese se objevili Němci. Dennodenně tu courají celé čety, slídí ve všech houštinách, něco hledají …“

„Nehledají snad našeho Kožina?“

„Kdopak ví. Ale zdá se, že nehledají člověka. Dva z nich mají kovové tyče, šťouchají jimi do země, pod pařezy a kořeny. Dřív nikdy v mým lese nešmejdili. Co tady mají co pohledávat!“

„S kovovými tyčemi? To budou asi hledači min … Čert se v nich vyzná! To je možné, že si myslí, že v lese jsou miny. Ale proč v tom případě neupozorní místní obyvatelstvo?! Do lesa přece chodí i děti!“

„Copak obyvatelstvo, na to kašlou. Nepočítají nás ani za lidi. Ale neškodilo by dozvědět se, co hledají. Nebo, nedejpánbu, nás přepadnou, pak… Ale jdi do světnice, doktore, co tu stojíš!“

„Máš pravdu. Musíme co nejdřív zjistit, proč šmejdí po lese a kdyby něco, tak musíme dopravit Kožina někam jinam.“

Korinta vešel dovnitř a šel na půdu. Vonělo tu seno, kožky zvířat, suché dřevo trámů, prach a léky.

Na seně jako na měkké posteli pod teplou peřinou ležel Kožin. Byla tady i jeho věrná pečovatelka, ošetřovatelka Iveta.

Kožin už několik dní měl neustále zvýšenou teplotu. Chvílemi nabýval vědomí, starostlivě se ptal, kde je, co je s ním, a pak upadal znovu do bezvědomí.

Pravou nohu, na které měl tři obyčejné zlomeniny, museli dát do sádrového obvazu. Hrudník, na němž Korinta zjistil pět poškozených

žeber, stáhli elastickými obinadly. Mnoho vnějších odřenin a pohmožděnin zalepili náplastí nebo jen potřeli jódem.

Korinta udělal všecko, co mohl, a přesto byl stále nespokojen s tím, co udělal. Obával se vnitřních zranění, a když prohlížel Kožina, trápeného horečkou, vrtěl starostlivě hlavou.

„Potřebovali bychom rentgen jako sůl! Naslepo se pracuje těžko! Bojím se, aby neměl něco vážnějšího než obyčejné zlomeniny. Moc se mi ta ustavičná teplota nelíbí…“

„Co tedy máme dělat? Jak z toho, pane doktore?“ ptala se nesměle Iveta.

Doktor si zamyšleně hladil bradu.

„Počkáme ještě dva tři dny. Když nenastane zlepšení, budeme ho muset dopravit do nemocnice. Bude to riskantní, ale jiné východisko nemáme.“

Kožin však nenechal své zachránce riskovat. Čtvrtý den teplota poklesla. Navečer se úplně probral a k velké Ivetině radosti si sám řekl o jídlo. S ohromnou chutí vyprázdnil celý kotlík silné mastné polévky s velkým kouskem hovězího masa a na celých dvanáct hodin usnul zdravým spánkem.

Ráno se četař probudil časně a cítil se výborně. Ležel klidně, zvědavě si prohlížel Ivetu, která spala v koutku na seně jako zabitá, a pokoušel se vzpomenout, co se s ním stalo a jak se octl na půdě s. touto neznámou dívkou. Za několik dní ustavičného bdění Iveta zhubla, pobledla, jako by byla sama těžce nemocná.

Tentokrát zastihl lékař svého lesního pacienta svěžího, nikoli však ošetřovatelku.

Korinta si přisedl na kupku sena vedle Kožina a zeptal se:

„Tak jakpak se máme, skokánku? Už netopíme?“

„Vypadá to, že ne. Teď už to půjde. Děkuju vám, doktore!“

„Na děkování je ještě brzo. Co hlava, nebolí?“

„Nebolí … Budu muset ležet dlouho?“

„To ano … Takových šest neděl nebo i víc. Noha musí srůst jaksepatří … Copak se mračíte? Nudí vás léčení?“

„Nehodí se mi to …“

„Na to jste měl myslet, když jste skákal … Mimochodem, když už můžete mluvit, prosím vás o odpověď na několik otázek.

Dnes ovšem ne. Jste ještě příliš sláb. Zítra je neděle, budeme mít víc času, tak si popovídáme.“

„Dobře, doktore. Já mám na vás taky nějaké otázky …“

„Potom, potom, pane Kožine! A teď nachystám přesnídávku a dám vám najíst. Ivetu budit nebudeme, ať si odpočine.

Korinta změřil pacientovi teplotu, poslechl si srdce, změřil tlak, a zcela uklidněn výsledkem prohlídky, šel dolů připravovat svačinu.

12

Doktor Korinta si všiml, že jeho duševní stav se v poslední době prudce změnil.

Než poznal Kožina, byl stále sklíčený a trudnomyslný. Stýskalo se mu po jeho osmileté dcerce Jindře, kterou byl nucen nechat v Praze u matky, stýskalo se mu po přátelích, po vědecké práci, proto byl uzavřený a plachý. A teď se najednou všecko změnilo.

Zvyklý obírat se o samotě sám sebou, musel přiznat, že příčinou jeho duševní obrody je Kožin. Přesněji, ani ne tak Kožin sám, ale ta skutečnost, že kvůli Kožinovi už nestál stranou velkých událostí, zapojil se do boje, který, jak to chápal i dříve, nebyl jen záležitostí jeho vlastního národa, ale všeho lidstva. Nic nemění na věci to, že se k tomu boji připojil náhodou, ale je to tak, a to mu nikdo nemůže upřít.

V jeho pohybech teď byla jistota a přesnost, v hlase nesmlouvavost, v pohledu čilá a usilovná práce mysli.

Když se Korinta vracel z lesa s košíkem hub, srazil se u samého vchodu do nemocnice s nadporučíkem Kraftem.

Tento bývalý student lékařské fakulty se už dříve pokoušel získat si primářovu přízeň, ale pokaždé narazil u Korinty na chladnou stěnu oficiálnosti. Ale dnes se samolibý český lékař najednou ochotně zastavil na kus řeči, dokonce se poptal na jeho zdraví.

„Zdraví mám výborné, pane doktore. Dík za pozornost!“ odpověděl s radostným úsměvem nadporučík Kraft, polichocen tak nečekanou přízní strohého primáře.

„To mě těší!“ řekl Korinta rovněž s úsměvem.

„Ale já jsem si vás nedovolil obtěžovat, pane doktore, kvůli zdraví, nýbrž z jiného důvodu.“

„Prosím, pane nadporučíku, mluvte.“

„Ani nevím, jak; bych začal … Ostatně, jste-li už tak laskav … Víte, pane doktore, velmi bych si přál strávit s vámi večer v upřímném pohovoru. Nejde celkem o nic vážného, ale mohlo by vás to zajímat. Tím spíš, že se to týká vašich každodenních procházek po lese … Mimochodem, co děláte s takovou spoustou hub?“

„Dávám houby do nemocniční kuchyně,“ odpověděl klidně doktor, třebaže se mu srdce sevřelo a zbystřil pozornost. „A pokud jde o vaše přání promluvit si se mnou, na to opravdu nevím, co bych vám řekl. Nemocnice mi zabírá veškerý můj volný čas.

Nepůjdete přece se mnou do lesa? No dobrá. Večer se pro vás bohužel, uvolnit nemohu, ale teď před vizitou bych ještě takovou půlhodinku měl. Nevadí vám, že to bude v nemocničním prostředí?“

„Ovšem že ne, pane doktore! Medicína je přece moje poslání!“

Korinta zavedl hosta do své pracovny a usadil do křesla. Hlavou mu vířila spousta neklidných domněnek a předpokladů, ale snažil se tvářit se klidně až vesele. Rozhodnut hrát úlohu přívětivého hostitele až do konce, pokrčil rozpačitě rameny a řekl:

„Bohužel nemám, co bych vám nabídl, pane nadporučíku!

Jedině snad trošku čistého lihu … Přál byste si?“

„Ó, spiritus vini! Co může být pro skutečného eskulapa příjemnější! Velice rád, pane doktore!“

Korinta šplíchl do sklenice líh, do druhé nalil vodu a postavil to před důstojníka. Kraft vypil líh jedním douškem, rychle zapil vodou, říhl a zeptal se, smí-li si zakouřit. Tvář se mu rozplynula v blaženém úsměvu, oči se zaleskly. Udělal několik šluků a dal se do řeči:

„Před několika dny, pane doktore, se stala taková podivná a nepochopitelná příhoda. Neručím sice za její autentičnost, ale radil bych vám, abyste to vzal na vědomí. Slyšel jste asi o vysazení sovětského výsadku v horách u B …?“

„Ne, neslyšel,“ odpověděl upřímně doktor, ale ucítil, jak ho na zádech nepříjemně zamrazilo.

„Jak je to možné! Vždyť už o tom štěbetají vrabci na střeše! Jsem prostě ohromen vaší neinformovaností. Kvůli nemocnici a

houbám, drahý doktore, jste úplně ztratil kontakt s reálnou skutečností!“

Korinta zkroušeně vzdychl a pohladil si vousy.

„Ano. nadporučíku, máte pravdu. Pokulhávám za životem, úplně pokulhávám. Ale co dělat. Lékařů je málo a nemocných neubývá!“

„Dobře, dobře, já vás chápu. Všecko chápu, drahý doktore, a hluboce s vámi cítím. Chápu vaši přepracovanost i váš duševní stav. Rodinné drama – to není žádná legrace … Nicméně, promiňte, do toho vám mluvit nechci, po tom mi nic není. Ale o výsadku a o všem, co s ním souvisí, vás budu informovat.“

A nadporučík Kraft bez nejmenších obav, že vybrebtává vojenské tajemství (ostatně nepochyboval ani okamžik o tom, že nová tajná zbraň Rusů je další výmysl generála Peterse) řekl doktoru Korintovi o vysazení sovětského vzdušného výsadku, o nezdařené operaci proti němu a konečně o záhadné nehlučné střele, která spadla v k-ovském lese.

Korinta poslouchal vyprávění německého důstojníka se zdvořilou pozorností, ale při tom nezapomínal na povinnost řádného hostitele. Přilil ještě dvakrát líh Kraftovi do sklenice a ten byl čím dál výmluvnější a sdílnější.

Závěrem Kraft řekl:

„Proč vás, drahý doktore, vlastně unavuji celým tím nesmyslem? Nedomnívejte se, že jen pro zábavu a pro dodržení společenské formy. Ne ne! Já, pravda, ani sám nevěřím ve skutečnost nějaké té nehlučné střely, avšak opatrnosti nikdy nezbývá.

Vy například chodíte každý den do lesa. V naší době se může přihodit ledacos. Co když ta věcička skutečně existuje? Narazíte na ni, a když nevíte, co to je, nějak se jí dotknete. Nastane výbuch, oheň, rachot a z vás nezbyde dočista nic. A bude konec práci, starostem i houbám …“

Korinta škubl rameny.

„Jo, jo, nechtělo by se mi tak hloupě odejít z tohoto světa.“

„Právě proto, drahý doktore. Proto jsem vás vyrušil. Buďte opatrný při svých lesních pochůzkách, dívejte se pozorně pod nohy. Jestli ta idiotská střela opravdu v lese spadla, mohla se zabořit do mechu, do klestí… Neviděl jste opravdu nic podezřelého?“

„Ne, neviděl. Ale jsem vám, pane nadporučíku, velmi vděčen za přátelské upozornění. Kdybych něco zpozoroval, okamžitě vám to sdělím. Ještě sklenku?“

„Děkuji vám, stačí! Líh máte vynikající, ale sám víte – služba je služba!“

Host se zvedl, a navlékaje si rukavici na levou ruku, jakoby mimochodem se zeptal:

„Nevíte, pane doktore, kam odjela fráulein Iveta Satranová? Ta, co pracuje u vás jako ošetřovatelka. Vzala si nedávno dovolenou a někam zmizela …“

„Že si brala dovolenou, o tom vím. Sám jsem to podepisoval. Ale kam jela, nemám ponětí. Buď k tetě, nebo někam jinam …“

„A je možno se to dozvědět?“

„Ale ano. Její matka to asi ví.“

„Obracet se na matku je mi trapné … A bude dlouho pryč?“

„Mám dojem, že tři týdny.“

„Mnohokrát vám děkuji, pane doktore. Pamatujte, že musíte být v lese opatrný. Na shledanou!“

Když doktor Korinta doprovodil Krafta. usadil se do křesla a zamyslil se. Zavalil ho proud nečekaných myšlenek, dohadů a nových starostí. Sovětský vzdušný výsadek … Záhadná nehlučná střela … Hrozba Ivetě ze strany neodbytného nadporučíka …

Doktor si tvrdě promnul čelo a vstal. Oblékl si bílý plášť a pomyslil si: Co Němci hledají, je jasné. Kožin tím není nijak ohrožen. Ostatní si musím promyslet … A Iveta? Iveta se musí krýt fiktivním sňatkem s Majerem. Ještě dnes si s tím mládencem promluvím …

13

Iveta se styděla, že zaspala příchod doktora Korinty do hájovny.

Zavinila to únava. Druhý den zas nevstala, když ráno přišel lékař. Byla to přirozená reakce na nadměrné nervové vypětí.

Když se Iveta probudila, ani si hned neuvědomila, kde je.

Kde se vzaly ty stářím zčernalé trámy, ta šikmá tašková střecha a ty kupy sena? Na půdě vládl soumrak, ale skoupé paprsky světla, pronikající vikýřem, svědčily o tom, že už je dávno den.

Zbytek ospalosti se rychle rozptýlil a vědomí se cele včlenilo do skutečnosti. K sluchu jí doléhaly tlumené hlasy Korinty a Kožina.

Iveta se bezděčně zaposlouchala.

„Ne, vy jste určitě něco vynechal!“ říkal doktor. „Vzpomeňte si dobře na svůj duševní stav ve chvíli pádu. Škubl jste uvolňovačem a pochopil jste, že se padák neotevře. Jaký jste měl při tom pocit?“

„Jaký bych měl mít pocit? Měl jsem samozřejmě strach a lítost, že musím tak hloupě zemřít,“ rozpačitě zamumlal Kožin.

„A potom?“

„Potom jsem se začal dívat na hodinky a čekal … Jenže s hodinkami se něco stalo. Ale možná, že ani ne. Možná že se mi to jen zdálo …“

„Co se vám zdálo?“

„Ale nic, nějaký nesmysl. Bylo to asi leknutím.“

„A co se vám vlastně zdálo? Řekněte!“

„Zdálo se mi, že se vteřinová ručička točí šílenou rychlostí.

Kdybych to počítal podle ní, tak jsem nespadl ve čtyřicáté vteřině, ale v patnácté minutě. Nesmysl, jak vidíte. Nemohl jsem přece tak dlouho padat z výšky nějakých dvou tisíc metrů!“

„Jistě že ne, ale vy mi něco zamlčujete, drahý příteli,“ podotkl mrzutě Korinta. „Vaše vysvětlení jsou v rozporu s fakty, které jsem si dal dohromady. Pojďte, probereme si je po pořádku. Především váš předpoklad, že letadlo nesprávně doletělo k místu výsadku, je v základě chybný. Vy jste přece skákal na signální ohně, a v našem lese je nikdo zapálit nemohl. Kromě toho se mi podařilo zjistit naprosto přesně, že v noci na 15. října, to jest té noci, kdy jste spadl v našem lese, v horách blízko města B. byla vysazena skupina sovětských parašutistů. Mohu vás ostatně potěšit. Vím zcela bezpečně, že němečtí katani se vrátili s nepořízenou.“

„Odkud to všecko víte?“ zvolal rozčileně Kožin.

„Tiše! Probudíte Ivetu!“

„Já už nespím. Poslouchám už hodnou chvíli, jak se přete, ale nechtěla jsem vás rušit. Dobré jitro, pane doktore! Dobré jitro, Ivane!“

Muži odpověděli dívce na pozdrav a Kožin hned nato opakoval netrpělivě svou otázku. Korinta neshledával nutným skrývat pramen svých informací.

„Řekl mně to německý důstojník naší k-ovské posádky. Ale teď to nehraje roli. Vraťme se k věci. Všecko, co jste mi sdělil, dokazuje, příteli, že jste opustil letadlo se svou skupinou čtyřicet kilometrů odtud. Neopozdil jste se snad přece při seskoku? Neskákal jste poslední?“

„Skákal jsem jako sedmý,“ mrzutě odsekl Kožin.

„Tím spíš. Kromě toho jste řekl, že jste viděl signální ohně. Jak vás to tedy mohlo odnést čtyřicet kilometrů stranou, a ještě s neotevřeným padákem?“

„Nevím, doktore …“

„Dobrá, řekněme, že nevíte. Půjdeme dál. Dopadl jste na košatou borovici, propadl jste její korunou, poranil jste se o její větve a větvičky a dopadl k zemi. Za takové měkké přistání jste zaplatil zlomením nohy a žeber. Podle mého je to daň příliš nízká, a to se rovněž nedá ničím vysvětlit. Prohlédl jsem si tu borovici, pane Kožine. Má zlomené jen horní tenké větvičky. Kdybyste na ni spadl z výšky tří tisíc metrů, pak by i strom byl poškozen daleko víc a vás by to roztrhalo na cáry. Zranění na vašem těle a poškození koruny borovice mluví o pádu z výšky pěti, nanejvýš deseti metrů.“

„Jste o tom, doktore, přesvědčen?“

„Úplně!“

„Pak já sám nic nechápu …“

„Připustím, že nic nechápete. Ovšem nemůžete nevědět, jaký průběh měl váš pád! Byl jste přece při plném vědomí až po úder o korunu stromu, ne?“

„Ano, byl jsem při vědomí…“

„Tak jak to, že si nepamatujete, co se s vámi dělo během celých patnácti minut?“

Kožin neodpověděl. V nitru sváděl krutý boj: má tomu člověku odhalit plnou pravdu, nebo se má nejdřív pokusit vyznat se ve všem

sám? Co vlastně doktora Korintu vzrušuje? To, že Kožin přežil pád na zem z výšky tří tisíc metrů? Ale to je zatím i pro samého Kožina záhadou. Ano, byl při plném vědomí. Ale co si pamatuje? O čem může mluvit jako o věrohodném faktu? O bleskové vzpomínce na dětství? O podivném pocitu při letu? O šíleném točení vteřinové ručičky?

… Copak to jsou fakta? Copak stojí za to, o tom mluvit?

A co když doktora zajímá něco jiného?… Ale co? Kožinovi říkají, že spadl u K-ova, čtyřicet kilometrů od místa výsadku.

Říkají… A co když to není pravda? Copak Kožin ví, kde se nalézá? Což může těmto lidem plně důvěřovat? Co je zač ten hajný?

Kdo je ten doktor? Co v tom má co dělat nějaký německý důstojník?… Pozor, četaři, nezapomínej, čemu tě učili! Buď opatrný! Nepřítel je vychytralý a zákeřný! Ale to ještě nic neznamená. Možná že s tebou hrají nějakou rafinovanou a nebezpečnou hru. Zahloubán do vlastních myšlenek, doktor Korinta si nepovšiml náhlé změny v náladě ruského výsadkáře a pokračoval v hovoru s dřívějším zaujetím.

„Jak vidíte, pane Kožine, zjistil jsem mnoho zajímavého ve snaze osvětlit vaši záhadnou historii. To ale není všecko. Mám pro vás ještě jedno sdělení. Ta novinka se může zdát poněkud fantastickou a vás se to asi vůbec netýká, ale za úvahu to stojí.“

„Zas něco od německého důstojníka?“ zeptal se s otevřenou nelibostí Kožin.

„Ano, zas od něho!“ přiznal se prostomyslně lékař. „Je pravda, že mi to vyprávěl spíš jako anekdotu, ale jejich velení se tou otázkou obírá vážně. Jde o tohle. V tu noc, kdy jste tak nešťastně skočil z letadla, od města B. směrem k našemu lesu přeletěla jakási záhadná nehlučná střela. Letěla velikou rychlostí, postupně klesala a údajně měla spadnout nebo přistát někde v našem lese. Němci ji pokládají za novou tajnou zbraň Rusů a každý den šmejdí ve zdejším lese a doufají, že ji najdou. A teď poslouchejte pozorně. Označil jsem na mapě tři body, kde ta podivná střela měla být viděna. V prvním bodě byla spatřena ve výši tří set metrů, v druhém ve výšce sto metrů a v třetím nanejvýš padesát.

Protneme-li ty tři body přímkou a prodloužíme-li ji s přihlédnutím k trvalému sklonu střely ke klesání, tak nám vyjde, že musela spadnout někde vedle té borovice, pod kterou jsme vás našli. Zajímavé, že?“

„To je nějaký nesmysl …,“ zamumlal Kožin a odvrátil se.

Nejdřív upadl Korinta do rozpaků. Díval se na Kožinův zátylek a pomrkával. Ale pak ho napadlo, že mu Rus nevěří, a urazil se. Pomalu se zvedl a začal mluvit zcela jiným tónem.

„Tak tedy, pane Kožine, jestli je to vojenské tajemství, nemusíte mi nic říkat, jestli to však je nějaký výjimečný případ, o jehož podstatě nemáte sám ponětí, musíme mu přijít na kloub. Teď není doba pro vzájemnou nedůvěru a podezírání. Kromě toho musíme mít na zřeteli i tu nejhorší možnost pro nás.“

„Jakou?“ vyhrkl Kožin, aniž se otočil.

„Tu nejobyčejnější. Veškerá záhada vašeho objevení ve zdejších lesích může být prostě mystifikací nastrojenou Němci s nějakým provokačním cílem. V takovém případě by nám všem stejně hrozila záhuba.“

Kožin se prudce obrátil, podíval se vyzývavě na Korintu a řekl:

„Vám něco takového sotva hrozí. Lidi, kteří se kamarádí s německými oficíry. nikdo nebude podezírat z upřímné pomoci partyzánům!“

Tento nečekaný výpad zapůsobil na Korintu jako ledová sprcha. S bolestí a smutkem se díval na Kožina a pak si trpce posteskl:

„Jak jste ke mně nespravedlivý, pane Kožine!“

Lékařovy ruce se viditelně chvěly, když si ukládal brýle do kapsy a nasazovali klobouk. Neřekl už ani slovo a odešel.

A v tom se na Kožina obořila dosud mlčící Iveta:

„Proč jste doktora urazil, Ivane?“ zeptala se vyčítavě.

Kožin zachmuřeně mlčel.

„Vám se nelíbí, že se stýká s německým důstojníkem? A proto před ním tajíte pravdu?“

„Mám-li říci pravdu, Iveto, tak ano, nelíbí! Nic se mi nelíbí! To, že jsem zůstal naživu, i to, že jsem se octl čert ví kde, že se objevil doktor jako na zavolání, i ty jeho přátelské styky s německým

oficírem. Moc věcí se mi nelíbí a ten kamarádšaft s fašistou, to už se vůbec nedá ničím vysvětlit!“

Kožin se odmlčel a pak dodal spíš pro sebe:

„Už chybí, jen aby ses ty líbala s Němcem!“

Iveta zrudla, ale nevzdávala se:

„Vy nic nechápete, Ivane!“ zvolala. „Ano, je to nepřítel! Samozřejmě že je to nepřítel! Jenže vy zapomínáte na naši situaci. Mně bylo dvanáct let, když nás Němci obsadili. Za tu dobu se ze mě stal dospělý člověk. Tak dlouho je máme na krku. Proto se to u nás vyvíjelo všecko jinak než u vás. I vztah k Němcům, i boj s nimi. Tady jsme přece neměli frontu. Prostě nás zabrali a včlenili do své říše, udělali z nás protektorát. Už šest let pokládají naši zem za hluboké zázemí Německa. To vám nevysvětlili?“

„Samozřejmě že vysvětlili, ale přesto …“

„Co přesto? Doktor Korinta je čestný člověk a opravdový vlastenec. Vždycky se vyhýbal Němcům. A jestli se teď s nějakým Němcem třeba sblížil, pak to udělal výhradně kvůli vám! A vy mu nedůvěřujete ia urážíte ho!“

„Proč nedůvěřuju?“

„Zkrátka před ním něco skrýváte. V tom není žádný rozdíl.“

„Ale nic před ním neskrývám. Nemám co skrývat! Já prostě nechápu, co po mně chce. Tvrdí mi, že to bylo u K-ova, mluví o čtyřiceti kilometrech … A pak ještě ten další nesmysl o nějaké záhadné střele! Obávám se, že si to doktor sám vymyslel … Ale proč?“

„Doktor proti vám nic nezamýšlí. Ivane! Mě až překvapuje, že ho můžete podezřívat!“

„Je to možné … Kdopak ví… Jestli neumřem – uvidíme …“

Kožin pod větrným vlivem poněkud zkrotl, ale své stanovisko nezměnil. Dívka chápala, že v tak složité a zároveň naprosto bezvýchodné situaci není schopen objektivně chápat skutečnost, a už ho nechala na pokoji.

15

Ve dvě hodiny odpoledne porušil lesní ticho kolem myslivny vzdálený hukot motoru.

Kožin zbystřil sluch a pohlédl tázavě na Ivetu. Děvče se vrhlo k vikýři, z kterého bylo vidět značný úsek lesní cesty. Za chvíli se na ní objevilo terénní vozidlo se skupinou německých vojáků v přílbách.

Ivetě se strašlivě rozbušilo srdce.

„Němci!“ vykřikla od vikýře.

„Je jich hodně?“

„Asi dvacet a jeden důstojník!“

Začala rychle zahrnovat Kožina senem. Četař se nezpěčoval.

Udělal v seně jen malý otvor a připravil si pistoli.

Živého mě nedostanou! pomyslil si s jakýmsi zvláštním klidem.

Iveta se znovu přitiskla k vikýři, aby viděla, co se děje. Na sebe v tom okamžiku nemyslila a ani se nepřipravila, aby aspoň nějak zdůvodnila svou přítomnost v hájovně. Teprve když si lip všimla důstojníka a poznala v něm nadporučíka Krafta, v mžiku si představila jeho překvapení a zuřivost při tak nečekaném setkání.

Terénní vozidlo se zatím zastavilo před brankou. Motor ztichl, zato hajného ovčák spustil zuřivý štěkot. Z hájovny vyšel Vlach.

Zlostně okřikl ovčáka, vyšel rychle před branku a smekl před takovými vzácnými hosty svůj zelený klobouk.

Z vozidla seskočil nadporučík Kraft. Vojáci zůstali na svých místech. Důstojník si beze spěchu zapálil cigaretu, rozhlédl se kolem a otázal se Vlacha:

„Vy jste zdejší hajný?“

„Prosím ano, pane důstojníku! Hajný Vojtěch Vlach je vám k službám! Neráčil byste jít dál do mého doupěte a neochutnal borůvkovou šťávu? Jestli nepohrdnete, já jen přivážu psa,“ uctivě odpověděl Vlach a několikrát se důstojníkovi uklonil.

„Není čas,“ odbyl ho lakonicky Kraft. „Potřebuju se vás na něco zeptat.“

„K službám!“

„Řekněte, Vlachu, konáte noční obchůzky lesem?“

„Jak jinak, pane důstojníku, samosebou. Jenže ne moc často. Dříví u nás nikdo nekrade a pytláci jsou teďkon bojácný, spíš se ukážou ve dne …“

„Byl jste na obchůzce v noci ze čtrnáctého na patnáctého?“

„Ze čtrnáctýho na patnáctýhlo? To bylo před tejdnem, že jo? … Ne, pane důstojníku, řeknu vám poctivě, že tu noc jsem spal ve svý hájovně.“

„Škoda … No a potom jste v lese nepozoroval něco … nu …divného, co by vám připadalo neznámé a co předtím nikdy v lese nebylo?“

Vlach se poškrabal na zátylku a předstíral, že usilovně přemýšlí.

Pak s lítostivým povzdechem odpověděl:

„Ne, pane důstojníku, nic takového jsem nepozoroval. Jestli pan důstojník myslí partyzány, tak ty se tady chválabohu neobjevujou.

Náš les je malej, kolem jsou pole a vesnice. I to město je blízko. Byli by tady jako v pasti na myši…“

„Nemyslím partyzány … Poslyšte, Vlachu, jste chytrý člověk a je s vámi příjemné jednat. Někde tady ve vašem lese spadla velmi nebezpečná věcička. Snad střela nebo něco takového. Rozměry má úctyhodné: takový metr a půl až dva dlouhá a půl metru široká.

Zkrátka, žádná jehla. Buďte na svých obchůzkách pozorný. Jestli neznámý předmět objevíte, nedotýkejte se ho a okamžitě to sdělte do K-ova kapitánu Vogelovi nebo mně. Rozuměl jste, Vlachu?“

„Prosím ano, pane důstojníku. Budu tu věc hledat s mým Tarzanem. A jak něco najdu, hned to vohlásím. Můžete se na mě spolehnout. Vlach umí hledat, když je to potřeba!“

„Vaše snaha a pohotovost ke spolupráci se mi velmi líbí. Takových uvážlivých lidí mezi Čechy mnoho nezůstalo. Mimochodem, za nález vás čeká bohatá odměna od našeho velení. A já osobně vám slibuji láhev koňaku a stovku cigaret.“

Hajný se začal uctivě klanět:

„Uctívej dík, pane důstojníku! Budu se teďka dovopravdy snažit.“

„Tak se snažte, Vlachu!“

Kraft už chtěl zamířit k vozidlu, ale v půli cesty se najednou otočil a zeptal se:

„Poslyšte, Vlachu, neznáte se náhodou s doktorem Korintou?“

Hajný zpozorněl, ale nedal to na sobě znát. Šel klidně za důstojníkem a řekl:

„Dokonce moc dobře, pane důstojníku. Doktor Korinta sem chodí už čtvrtej rok na houby.“

„A stavuje se u vás?“

Při této otázce hajného píchlo u srdce v předtuše neštěstí, ale nicméně bez váhání odpověděl:

„Jednou za čas, ale stavuje se … Má moc málo času. Nasbírá houby a honem do nemocnice … A copak je s ním, pane důstojníku?“

Na to mu Kraft neodpověděl. Mávl jen rukou, nasedl do vozu a dal znamení řidiči. Vůz zařval, otočil se na cestě a jel zpátky do města.

Vlach ještě chvíli stál u branky, jako by se chtěl ujistit, že se Němci nevrátí, pak si rázně nasadil klobouk, zlostně si odplivl na cestu a vrátil se do hájovny.

Jakmile rachot motoru zanikl v dálce, Iveta rychle vyprostila Kožina z kupy sena a oprášila ho. Nejvíc suché trávy měl četař ve vlasech. Když ho očistila, zeptala se:

„Tak co, Ivane, slyšel jste, o čem mluvili?“

„Slyšel, Ivetko …“

„Přesvědčil jste se, že hledají doopravdy nějakou střelu a že to není fantazie a výmysl doktora Korinty?“

„Přesvědčili … Vypadá to. Iveto, že jsem doktora urazil neprávem.

Do města K-ova je blízko a střelu Němci skutečně hledají. Ovšem, když se chce, je všecko možné … Ale ostatně. …“

Kožin nedomluvil a hluboce se zamyslil.

16

Ukázalo se, že doktor Majer je mimořádně laskavý mladý muž. Primář ho nežádal, jen si před ním nahlas pomyslil: „Kde by se tak daly sehnat nějaké knihy o parašutismu?“ – a doktor Majer hned druhý den k večeru přinesl potřebné knihy primáři přímo do bytu. To by každý neudělal..

Malý zavalitý Majer si otíral v předsíni boty, široce se usmíval a radostně hlásil doktoru Korintovi:

„Musel jsem dojet do D., pane primáři. Ale sehnal jsem. Celé tři svazky! Nevím, jsou-li to ty, co právě potřebujete. Jedna kniha má název prostě Parašutismus, druhá Psychický stav sportovce v době seskoku s opožděně otevřeným padákem, a třetí má název úplně legrační: Štěstí pod bílou kopulí! Nic jiného v našem okrese není, můžete mi stoprocentně věřit!“

„Ach kolego, drahý kolego! Proč jste se tak obtěžoval! Opravdu bych se nějak obešel! Ostatně, promiňte, jsem tak překvapen, že začínám mluvit hlouposti. Jsem vám nesmírně vděčen! Ani si nedovedete představit, jak jste mi pomohl!“

Doktor Korinta byl skutečně překvapen a hluboce dojat nečekanou pozorností svého mladého kolegy. I dřív pokládal svého zástupce za trochu omezeného, avšak velmi dobrého, srdečného a čestného člověka, ale teď se ve svém mínění utvrdil ještě víc.

A Majer, jako by si záměrně vytkl za cíl získat si naprosté sympatie šéfa, projevil neuvěřitelnou skromnost. Nejenže se ho

neptal, nač knihy o parašutismu potřebuje, což by na jeho místě udělal skoro každý, ale jakmile je předal, hned se chtěl odporoučet, aby primáře nerušil v práci.

Ale Korinta ho pozdržel. Je to báječná příležitost promluvit si s ním o Ivetě, pomyslil si a přinutil Majera, aby šel dál.

Korinta pohostil mladého muže pálenkou s citrónovou kůrou a vlastnoručně naloženými houbami. krátce mu pověděl o situaci sestry Ivety Satranové, o jejím souhlasu uzavřít fiktivní sňatek, jen aby se zbavila pronásledování neodbytného nadporučíka Krafta.

„Poněvadž vím, že jste čestný a spořádaný člověk, drahý kolego, tak mě napadlo, že právě vy neodmítnete pomoc děvčeti v tak choulostivé záležitosti. Musím vám říci, že i dovolenou si vzala jen proto, že Kraftovu dolézavost už prostě nemohla snést. Svěřila se mi předtím se svým trápením, a já jí slíbil, že s vámi promluvím, než se vrátí."

Majer seděl se sklopenýma očima, celý červený rozpaky. Nevěděl, co má odpovědět. Návrh představeného ho překvapil a vyvolal v něm úplnou vichřici protichůdných pocitů. Konečně zablekotal:

„Velmi si cením vaší důvěry, pane primáři. I sestra Iveta … se mi líbí… a já jí samozřejmě rád pomohu … Ale … mě mate ten nadporučík. Aby se mi nezačal mstít …"

„Toho se, myslím, nemusíte obávat. Pro něho je Iveta prostě rozptýlení z nudy. Až se přesvědčí, že je nedostupná, dá jí pokoj a obšťastní svou pozorností nějakou jinou. To je všecko."

„Jste o tom přesvědčen?"

„Rozhodně."

„A kdy se má sestra Iveta vrátit?"

„Za takových čtrnáct dní."

„Dobře, pane primáři. Vyřiďte jí, že souhlasím."

Korinta vřele stiskl měkkou Majerovu ruku:

„Jste ušlechtilý člověk, drahý kolego! Věděl jsem, že neodmítnete pomoci ubohému děvčeti!"

A ušlechtilý člověk si v tu chvíli pomyslel: Nevadí, že to bude jen naoko, však se pak uvidí. Zvyk je druhá přirozenost...

Už chtěli rozebírat podrobnosti nastávajícího sňatku, ale v předsíni najednou někdo zazvonil.

„Snad mě nevolají k pacientovi? To se mi nehodí!“ řekl mrzutě Korinta.

„V tom případě půjdu, pane primáři. O ostatním si pohovoříme jindy.“

Vyšli společně do předsíně. Majer se začal oblékat a Korinta otevřel dveře. Venku stál Ivetin bratříček, Vládík. Ale jak vypadal!

Chlapcovo čelo zdobila ohromná boule, tvář měl samou odřeninu, levou ruku, omotanou zkrvaveným hadrem, měl pokrčenou; jedna nohavice byla roztržená a trhlinou bylo vidět zlověstnou pohmožděninu.

„To jsi ty, Vládíku? Co se ti stallo? S kým ses to pral?“ Korinta údivem až upustil brýle.

„Dobrý den, pane doktore. Já jsem se nepral. Já jsem skákal.

Můžu jít dál?“ zeptal se rozpačitě Vládík.

„Samozřejmě že můžeš.“

Majer, už v kabátě a s kloboukem na hlavě, se zeptal:

„Čí je to kluk?“

„Bratr Ivety, Vladislav Satran „ „Aha… No dobře, pane primáři, nebudu vás rušit. Poroučím se vám!“

„Na shledanou, kolego!“

Korinta zavřel za Majerem dveře, pomohl Vládíkovi odložit a odvedl ho do pracovny.

17

„Odlož, kamaráde, všecko: košili, kalhoty, punčochy a posaď se semhle … Ty máš nápady! Říkáš, že jsi skákal? Proč jsi skákal a kam?“

Doktor připravil obvazy a jód. Vážné zranění kluk neměl, ale celkový počet drobných zhmožděnin nasvědčoval tomu, že si Vládík zařádil. Zatímco se mu doktor věnoval, kluk jen funěl, rudl a rychle mžikal očima. Nebylo mu asi do řeči. Musel potlačovat sténání a dokázat, že on, Vládík, už není dítě.

Po ošetření chlapec dostal protitetanovou injekci. Když se oblékl, doktor s ním šel do jídelny. Tady kluka usadil do křesla a strčil mu do ruky sáček s bonbóny.

„Mlsej, kamaráde, nestyď se. Já je taky rád cucám, když čtu," řekl Korinta, když viděl, že Vládík odstrkává bonbóny. Klučík zčervenal a strčil si cukrátko do úst.

„No tak, pročpak jsi vlastně skákal? Povíš mi to?"

Vládík zvedl na primáře velké vážné oči. V tom okamžiku se velice podobal své sestře.

„Já jsem neskákal jen tak. Dělal jsem pokus. Ze střechy kůlny jsem chtěl skočit přes plot na hromadu písku. Ale nedoskočil jsem, spadl jsem do křoví. Ještě dobře, že ne na plot."

„Na plot by to bylo skutečně horší… Ale v čem vlastně spočíval tvůj pokus? Mohl bych to vědět?"

„Mohl. Já jsem se k vám, pane doktore, nešel léčit. Chtěl jsem vám o tom jen povědět. Víte, co jsem chtěl? Chtěl jsem jako on … Už jsem na to přišel, jak se octl u nás v lese …"

„Kdo?" zeptal se zamračeně Korinta.

„Ruský parašutista!"

Korinta až hekl roztrpčením. Je to zlé, velice zlé, že klučina stále myslí na tu nedávnou událost v lese. Ale hubovat ho nemá smysl. Přesvědčit ho může jen po dobrém.

„Domyslel! Co ses mohl domyslet?"

„Všecko!"

„Jo, to není málo. Mluvil jsi o tom s někým?"

„Co vás nemá, pane doktore! Samosebou že s nikým. Dal jsem vám přece čestné slovo, že to nikomu nepovím. Ale u nás kluci vykládají o vzdušném výsadku, který přišel na pomoc partyzánům! A to přece nebylo v našem lese, bylo to v horách!"

„No a co má být?"

„A náš parašutista je taky z toho výsadku. Jenomže se mu neotevřel padák. Slyšel jsem, jak jste mluvil s Vlachem. Mysleli jste si, že spím, ale já jen tak ležel a všecko jsem slyšel. Jenže napadlo mě to až dnes, a proto jsem udělal ten pokus."

„Co tě napadlo?"

„Zkrátka,“ rozzlobeně řekl Vládík, „to o něm. Když se mu neotevřel padák, tak on, aby se nezabil, udělal…“

Vládík si povzdechl a podíval se pozorně na doktora. Ten z něho nespouštěl upřený pohled, v kterém nebyl ani náznak úsměvu.

„Vy mi možná, pane doktore, neuvěříte, ale on, aby se zachránil, se vopravdicky rozletěl.“

To bylo příliš i na takového dobromyslného a trpělivého posluchače, jakým byl doktor Korinta.

„Rozletěl?! Jak rozletěl? Na čem?“

„Na ničem. Prostě sám napjal svoje síly. To je možný, když se pořádně napnou síly. Já jsem to dneska taky zkoušel, jenomže mně se to kdovíproč nepovedlo. Byla to asi malá výška. Ale já vím, že to jde.“

Rozmluva začínala být absurdní. Ale Korinta se rozhodl obrnit se trpělivostí a dovést rozhovor až do konce.

„Odkud to víš?“

„Vodnikud! Sám od sebe … On se rozletěl, a potom, když doletěl k našemu lesu, zachytil se ve tmě za strom, spadl a zranil se.

Bylo to tak, můžete mi věřit, pane doktore. Já si dokonce představuju, jak letěl, zavřu oči a představuju si to.“

Korinta se s úlevou rozesmál. Nic závažného ve Vládíkově sdělení nebylo. Dětské sny, nic víc. Kdo z kluků nesnil o volném letu ve vzduchu. Ale skákat nesmí, to by mohlo dopadnout špatně.

Znovu zvážněl, vzal Vládíka za ruku a řekl:

„No dobrá, příteli. Připusťme, že letěl. A co z toho plyne? Tys mi přece nechtěl říct jen to, vidím ti to na očích.“

„Ne jenom tohle, pane doktore.“

„Tak to neprotahuj a dopověz.“

Vládík polkl slinu a spustil rychle, jako by se bál, že mu Korinta nedovolí dopovědět všecko až do konce:

„Jak to vlastně je, pane doktore? Mně jste zakázal chodit do hájovny, a Iveta je tam pořád! Moc dobře vím, že není u žádný tety! A to je nespravedlivý! Našli jsme přeci parašutistu všichni dohromady a já jsem ho ještě pomáhal přenášet!… A co je jí po něm? Je stejně jen holka! A já se chci od něho naučit lítat. Já vím, že

je to možný, jenže to neumím. Ať mě to naučí. To by přeci šlo, pane doktore, co myslíte?“

Korinta prohrábl chlapci vlasy a opřel se o opěradlo křesla.

„Co se týče letu, kamaráde, to nevím. Obávám se, že si děláš zbytečné iluze. Ale pokud jde o našeho parašutistu, toho možná uvidíš brzy. Zavolám tě sám, až bude třeba. Nemysli si, že jsem na tebe zapomněl, a nezáviď Ivetě. Rus je na tom velice zle a potřebuje ošetření, a Iveta pečovat o nemocné umí. Rozumíš?“

„Rozumím.“

„To je dobře. Hlavně zatím mlč. Nikomu ani muk!“

„Ale dyť já mlčím. Až mě z toho bolí hlava, jak mlčím … Tak já, pane doktore, půjdu, nebo mi máma bude hrát.“

„Kvůli kalhotám?“

„Kvůli kalhotám, a vůbec …“

„Dobře udělá … Víš co, Vládíku, slib mi, že už nebudeš dělat žádné pokusy, pokud všecko nezjistíme. Kdo chce lítat, ten si musí především chránit zdraví. A ty ses málem napíchl na plot. Tak platí?“

Klučina si smutně povzdechl, ale přesto podal doktorovi ruku.

„Platí, pane doktore.“

„Výborně! A bonbóny si vem s sebou. Jen si je vem, já jich mám dost. Mlsej na zdraví a dělej plány!“

18

Když Vládík odešel, Korinta si začal listovat v knihách, které mu přinesl Majer. Nejzajímavější se mu zdála knížka s názvem Psychický stav sportovce v době seskoku s opožděně otevřeným padákem. Do té se pustil hned.

Nejdřív v ní jen letmo zalistoval. Do očí mu padla věta:

„Dlouhý volný pád z velké výšky vyvolává u sportovců rozrušení, stav velmi podobný lehkému opojení. Příčiny této reakce nejsou dosud prostudovány, předpokládá se však, že ji vyvolává pocit stavu beztíže, kterému v žádných jiných podmínkách organismus nebývá vystaven.“

Dál už Korinta nečetl. Nějaká dotěrná myšlenka mu vrtala někde v hloubi mozku a bránila mu soustředit se. Za chvíli se mu podařilo dostat se k ní. Doktor odstrčil knihu, položil před sebe list papíru a začal něco kreslit a vypočítávat.

Za hodinu se opřel o opěradlo křesla, přetřel si čelo a rozhlédl se pokojem, jako by ho viděl poprvé. Udělalo se mu až nevolno, a proto řekl nahlas, aby odehnal šálení smyslů:

„To je nějaký nesmysl! … To bych začal skákat ze střechy i já. Ale nicméně kluk má pravdu. Pámbůh mě netrestej, ale má!

Má pravdu podle celé logiky faktů, kromě zdravého rozumu …

Tak to zkontrolujeme ještě jednou …“

A znovu se nadlouho sklonili nad papírem. Pak odhodil pero, prudce vstal a začal rychle chodit po pokoji.

Matematika stála úporně na straně absurdity, dokazovala možnost nemožného, škrtala všecky důvody rozumu. Ale je možno uvěřit číslům, neznáme-li fakta? V kterou noční hodinu byl shozen výsadek v horách u města B.? O půlnoci? V jednu hodinu?

Nebo blíž k ránu? Kožina našli pod borovicí kolem sedmé.

Jestli byl výsadek shozen nějakých šest hodin předtím, tak za tu dobu osobní auto projede čtyřicetikilometrovou vzdálenost několikrát. Ale kdo potřeboval převážet Kožina do K-ovského lesa a házet ho pod borovici … správněji na borovici – poněvadž jinak se nedají ničím vysvětlit zlámané větve v koruně stromu – a nechat ho tam v bezvědomí napospas osudu? Ani Němci, ani partyzáni to neudělali. To mohl udělat jedině šílenec.

Šílenci tu v kraji nejsou, tedy i tato verze odpadá … Kromě toho Němci úporně hledají nějakou nehlučnou střelu, jejíž let v noci vidělo dost lidí… Střela a Kožin. Je možné, že Vládík má pravdu? Je možné, že dětský mozek, nezatížený předsudky zdravého rozumu, našel pravdu, od které by se s rozhořčením odvrátil kterýkoli současný učenec?…

Zdravý rozum … Kolikrát tento nepodplatitelný strážce ustálených názorů bránil příchodu nových znalostí, nových vědeckých pravd! Co bylo kvůli němu zbytečných obětí! … Ne ne, na něj se vždycky nedá spoléhat. „ Zdravý rozum – tato přirozená snaha lidského ducha o určitost, o vytvoření stability postavení

člověka v okolním světě. Věda vždycky bourala a dál bourá ustálenou představu o světě. Vždycky bojovala a je povinna bojovat se zkostnatělostí zdravého rozumu. Ještě donedávna si tento boj vyžadoval oběti …

Volný let!

Lidská představivost už odpradávna hýčká sen o volném letu.

Ten sen se táhne jako červená nit celou historií lidstva. Je to možné, že se plně vyžil ve vzdušných balónech, vzducholodích a letadlech? Ne, létající stroje ho nezabily. Sen o volném letu bez jakéhokoli mechanismu burcuje lidskou představivost stejně jako dřív. A když je to tak, nemůže se tedy v zájmu zdravého rozumu plně řadit do kategorie absurdity, musí v něm být racionální jádro …

Stojí za to začít hledat tímto směrem? Jaký má k tomu podklad? Záhadný případ s Kožinem? Vědomí toho, že lidský organismus není dosud probádán, že v něm mohou být skryty nejnečekanější možnosti? A konečně, pradávný sen lidstva o volném letu? To samozřejmě nestačí pro vážné vědecké bádání. Ale …je třeba se o to pokusit. Ani když to k ničemu nepovede, je to stejně potřeba … Je to jeho povinnost k vědě …

Vzrušení poněkud opadlo. Korinta si znovu sedl ke stolu a dlouho do noci dělal náčrty prvních vratkých základů pro poutavé cestování do neznámé a tajemné oblasti vědy.

19

Doktor Korinta přišel do hájovny poprvé bez hub. Byl nanejvýš rozrušen. Když Vlach spatřil jeho prázdný košík, zeptal se s úsměvem:

„Copak, doktore, měl jste dneska smůlu?“

„Naopak, Vlachu! Dnes jsem měl z pekla štěstí. Nespal jsem celou noc, ale zato jsem objevil takový hřib, že by za něj nebylo škoda dát celý tvůj les. Proto jsem nebyl na svých plantážích. Jdu z města přímo sem …“

„A cos to vlastně objevil? Něco novýho, co se týče operací?“

„V tom ohledu ne, Vlachu. Zvítězil jsem nad svým zdravým rozumem, abych odhalil jednu velkolepou záhadu!“

Hajný soucitně pokýval hlavou:

„Pořád se trápíš otázkou, jak to, že se náš Kožin nezabil?“

„Jenom tím ne. Tady je hlavní něco jiného. Hlavní je, jak se octl v našem lese. Je to důležitější, než si myslíš … Jen kdyby se mi ten hoch svěřil!“

„A co na tom může být nepochopitelného a důležitého? Prostě měl chlapík ohromný štěstí.. zamumlal Vlach, pro nějž objevení Kožina v jeho lese nebylo absolutně nic nepochopitelného.

Korinta mu nic nevysvětloval a rychle odešel na půdu.

Iveta s Kožinem ho očekávali. Podle jejich rozrušeného výrazu nebylo těžké se domyslit, že se o něčem už dlouho horlivě přeli.

Kolžin odpověděl na pozdrav lékaře a rozpačitě řekl:

„Chci se vámi, doktore, omluvit. Posledně jsem vám napovídal všelijaké hlouposti. Nezlobte se …“

„Na zlobení, příteli, nemám čas!“ vesele ho odbyl Korinta, který už zapomněl, že se nedávno nepohodli. „Budeme mít teď tolik co dělat, že emoce půjdou stranou! … Iveto, dala jste už pacientovi snídani?“

„Ještě ne, pane doktore. My jsme tady debatovali …“

„Debaty zatím nechte! Pochodem v chod dolů a my si tady před snídaní trochu zapracujeme. Na lačný žaludek to člověku lip myslí…“

Iveta běžela nachystat snídani a Korinta si sedl na hromadu sena a vyndal z kapsy lístky papíru, plné nějakých nákresů a dlouhých sloupků číslic. Doktor se přitom tvářil tak, jako by vypracoval plán generální bitvy, která přinese rychlé a úplné vítězství nad všemi fašistickými armádami. Oči mu zářily, vousy se mu ježily a obvykle bledá tvář zrůžověla.

Když Kožin zpozoroval tak mimořádný stav svého lékaře, připravil se vyslechnout jakoukoliv ohromující novinu. Avšak to, co uslyšel, předčilo veškeré jeho očekávání.

„Poslyšte, pane Kožine. Poslouchejte, dívejte se a divte se!“

Doktor podal Kožinovi jeden lístek papíru a pokračoval s velkým zaujetím:

„Tuhle křivku jsem vedl od borovice, na kterou jste se ráčil svalit. Výšku, z které jste spadl, jsem stanovil zatím na patnáct metrů … Počkejte, nic nenamítejte a klidně poslouchejte dál. Tohle jsou tři body, nad nimiž byla v tu noc spatřena záhadná nehlučná střela. Pozorovatelé všech tří bodů uvádějí různou výšku.

Jak se střela přibližovala k městu K-ovu, letěla stále níž a níž. Rychlost pohybu byla rovněž různá. Snižovala se neznámo proč a ubývalo jí zároveň s výškou. Výpočty ukazují, že střela mohla dopadnout právě na tu borovici, pod kterou jsme vás našli.“

Kožin se neudržel a přerušil doktorovy úvahy:

„Co s tím má co dělat střela, doktore? Já nic nechápu!“

„Nechápete?“

Korinta zaklonil hlavu, upřel na Kožina vítězoslavný pohled a pomalu a důrazně slabikoval:

„Právě vy, pane Kožine, jste byl tou záhadnou střelou!“

Četař se rozesmál. Vzal doktorovo sdělení jako vtip:

„Pane doktore, vy samozřejmě žertujete.“

„Ani v nejmenším. Přece bych kvůli hloupému vtipu neprobděl celou noc a nedělal všecky tyhle výpočty. Schéma celé události, kterou jste prožil, jsem načrtl takto. Vy skáčete z výšky tří tisíc metrů … Mimochodem, v kolik hodin to bylo?“

„V třiadvacet hodin dvanáct minut. Naprosto přesně.“

„Dobře... Tak tedy skáčete a v prvních tisíci metrech zjišťujete vadu na padáku. Hrozí vám záhuba. Zbývá vám jen pár vteřin. A vtom vy vědomě nebo nevědomky, to mně nepřísluší soudit, něco podnikáte pro svou záchranu. Na to padne ještě takových dvacet vteřin a výsledek je, že jste o dalších tisíc metrů blíž k zemi. Ale v tom se zapojuje nová, dosud nikým nepoznaná síla, které jen vy jediný dokážete použít. A v témže okamžiku kolmá přímka vašeho pádu se prudce odklání na stranu. Váš volný pád se mění v rychlé klouzání z příkré vzdušné hory. Rychlost získaná pádem se snižuje a zároveň s tím se neviditelná vzdušná hora stává čím dál tím povlovnější a blíží se k horizontále.

Kdybyste byl proletěl od té nešťastné borovice třeba jen jeden kilometr, přistál byste měkce jako na peřinu a neucítil ani nejmenší úder o zem. Ale právě nad tou borovicí tajemná síla bůhvíproč

vypnula. V témže okamžiku jste spadl na borovici celou svou váhou …“

„Dovolte, doktore! Podle vás jsem tedy letěl prostě jen tak vlastní silou?“

„Já nevím, jak, proč a na čem jste letěl, ale už ani trochu nepochybuji, že jste doopravdy letěl, že do našeho lesa z okolí města B. jste se dostal vzduchem. Moje výpočty se zakládají na údajích o výšce a rychlosti od počátku vašeho pádu, to jest od okamžiku, kdy jste opustil letadlo, na výšce a rychlosti letu záhadné střely a konečně na té předpokládané výšce, z níž jste spadl na borovici. Vyplynula z toho přísná zákonitost, která vylučuje náhodu a nahodilost. Podívejte se na tuto křivku, nemá ani výkyvy, ani přerušení… Nicméně, pane Kožine, jsem dalek myšlenky cokoli vám vsugerovat a rovněž netrvám na tom, že jste opravdu letěl. Vy samozřejmě lépe víte, co se s vámi stalo a jak jste se octl v našem lese. Nemusíte mi nic vysvětlovat. Řekněte mi jen jedno – víte, jak jste se sem dostal?“

„Ne. doktore, to nevím.“

„A nemáte ani nejmenší tušení?“

„Ani nejmenší.“

„Můžete mi dát čestné slovo?“

„Dávám vám čestné komsomolské slovo, že nevím vůbec nic o tom. jak jsem se do vašeho lesa dostal, a že v tom ohledu nemám žádné rozumné vysvětlení. Nicméně však vaší verzi o letu uvěřit nemohu. To je ze všeho to nejnesmyslnější, co by se dalo připustit.“

Korinta se neurazil. Bylo mu jasné, že i z Kožina teď mluví obyčejný zdravý rozum, který není snadné jen tak přemoci. Proto úporně pokračoval ve svém tvrzení:

„Bohužel, pane Kožine, tady se vůbec nic jiného nedá připustit. Leda anděl strážný. Ale to by snad neslušelo ani vám, ani mně. Zbývá jen verze o volném letu. Jediná logicky zdůvodněná verze, kterou budeme muset přijmout, ať se na první pohled zdá sebenesmyslnější. Hlavní záhada této verze tkví v neznámé síle, která proměnila váš pád v let. Musíme vniknout do tohoto tajemství, musíme se dovědět, co je to za sílu a jak působí. To je naše povinnost, pane Kožine. Povinnost k vědě, k celému lidstvu.“

Poslední slova pronesl Korinta nadobyčej vzrušeně, až slavnostně.

Kožin se rozpačitě zeptal:

„Ale … jak to udělat?“

„Především musíte odložit falešný stud a povědět mi upřímně všecko, co jste prožil a procítil od toho okamžiku, kdy jste opustil letadlo, až do chvíle, kdy jste narazil na korunu borovice a ztratil vědomí. Rozumíte, co po vás chci?“

„Rozumím … To není nijak těžké. Sám jsem se už rozhodl říci vám všecko, aniž bych něco zatajil.“

A Kožin podrobně vyprávěl doktorovi o tom šťastném okamžiku, který prožil ve svém dětství, i o tom podivuhodném stavu, který dokázal v sobě vyvolat díky té vzpomínce, když byl na vlásek od smrti.

Korinta poslouchal Kožina s dychtivou pozorností, a když ten skončil, vzrušeně pronesl:

„Jaká škoda, že jste letěl v hluboké tmě!… Ale nevadí, teď víme, co máme hledat!“

„Hledat? Co se v tom dá hledat, doktore?“

„No, samozřejmě že ne nehlučnou střelu! Tím ať se zabývá nadporučík Kraft. A my spolu budeme …“

Doktor nedomluvil. Na dvoře se najednou zuřivě rozštěkal pes.

Oba se zachvěli a zbystřili pozornost.

20

„Je to možné, že jsou to zas Němci?“ zeptal se šeptem Kožin a vyndal zpod polštáře pistoli.

Korinta se podíval vikýřem ven.

„Nikoho není vidět…“

Na schodech se ozvaly rychlé kroky. Na půdu přišla Iveta.

„Kdo to přišel? Němci?“ zeptali se téměř najednou oba muži.

„Ne, Němci to nejsou. K Vlachovi přišel nějaký hrbatý pasáček. Možná žebrák nebo se mu ztratila kráva. Vlach s ním mluví venku. Slyšíte, jak se Tarzan může ztrhat!“

„Nemluvte tak nahlas, Iveto. Ať je to pasáček nebo kdokoli jiný, o nás nesmí nikdo vědět," varoval ji přísně Korinta. Dívka pohodila bohatými vlasy, usmála se na Kožina a sedla si stranou na seno.

Za malou chvíli se pes uklidnil, ale na půdě panovalo ticho dál. Nakonec zaskřípaly schody pod těžkými kroky.

Někdo třikrát zaklepal. Hned nato uslyšeli hlasité zavolání hajného:

„Všecko v pořádku!"

Doktor Korinta sebou škubl a pohlédl na hodinky:

„Já už musím jít, přátelé."

„Ale co vlastně budeme hledat, doktore?" zeptal se zvědavě Kožin.

„To až pak, až pak! Všecko vysvětlím později! Teď musím do nemocnice. Už jdu stejně pozdě … A vy musíte snídat. Na shledanou, přátelé, a buďte opatrní. Opatrnost je teď pro nás to nejdůležitější. Ano, ano, Iveto, nesmějte se! To se týká především vás!… Mimochodem, k té vaší věci. Včera se u mne stavil doktor Majer. Promluvil jsem s ním, a on je ochoten vám pomoci."

Dívka zčervenala až ke kořínkům vlasů, pohlédla letmo na Kožina a řekla:

„Rozmyslela jsem si to, pane doktore … Obejdu se bez Majera …"

„O jé, vidím, že jste vrtošivá nevěsta! No dobře, ještě si o tom promluvíme. Na shledanou!"

Ale Korintovi se nepodařilo opustit rychle hájovnu. Dole ho pozdržel Vlach:

„Na slovíčko, doktore."

„Tak copak ještě? Já opravdu nemám času nazbyt!"

„Je to vážná věc. Nebudu dlouho zdržovat. Mužů tě doprovodit."

Vyšli spolu před branku a dali se lesní cestou směrem ke K-ovu.

Když poodešli od hájovny sto kroků. Vlach řekl:

Poslyš, kamaráde, zítra budeš muset ke mně přijít dřív, ještě za tmy. Tak ve tři hodiny."

„Proč tak časně?"

„Je to potřeba. Chce s tebou mluvit jeden člověk, pro kterého je nebezpečné objevovat se za bílého dne.“

Korinta se zastavil a podíval se nechápavě na Vlacha:

„Co to žvaníš, Vlachu? Kde jsi sebral člověka, který se mnou potřebuje mluvit? Mně po nikom nic není a nechci se s nikým setkat! A vůbec … Ty přede mnou něco tajíš.“

„To, doktore, neříkej. Já před tebou nic netajím. Jseš člověk, který v životě už něco zažil, musíš to proto pochopit. Jsou věci, který se neříkaj ani těm nejlepším přátelům … Ačkoliv …

No, dobře … Ty teď Kožina léčíš a jseš teda našinec, ne? Takže je zbytečný, abych před tebou dělal ze sebe hlupáka … Víš doktore, v čem je háček? Já teď trochu pomáhám našim... No těm, co bojujou v horách. Vzkázal jsem jim samosebou i to, že tu máme Kožina. Myslel jsem si, že si ho hnedka vemou k sobě, ale oni to kdo ví proč oddalujou. Chtějí si něco ověřit … Už tomu rozumíš?“

„Rozumím, Vlachu. Dobře jsi udělal, že ses mi svěřil. Já jsem měl celou tu dobu takový nepříjemný pocit, že se snad budeme muset jen sami dva střetnout s ohromnou smečkou vlků … Osamělost, brachu, je prašivá věc i ve dvou. A teď vidím, že nejsme sami. To mi spadl velký kámen ze srdce. Děkuju ti. Tak to ten člověk chce se mnou mluvit o Kožinovi?“

„Ano, o něm. Ale máme co nejpřísnejc zakázáno říct to Kožinovi. Z čeho toho chlapce podezírají, to mi opravdu nejde na rozum!“

„To není těžké si domyslit. Dělá jim starosti, jak se octl u nás v lese. Je to složitá a zamotaná věc a rozmotat ji nebude tak snadné. Řekls jim, jak jsme Kožina našli?“

„Jak jinač, samozřejmě že řek. Padák i vysílačku jsem jim taky dal. Ale jak vidět, nic dobrýho pro našeho chlapce z toho nevyvodili.“

Korinta se zamyslil a pak řekl:

„No co se dá dělat, když je to nutné, tak k tobě ve tři v noci přijdu. Promluvím si s tím tvým člověkem. Jenže mu sotva budu moct říct něco nového a zajímavého. Ještě ani sám nic přesně nevím!“

„Nevadí, to oni si už poradí… Tak buď zdráv, doktore!“

„Na shledanou!“

Stiskli si pevně ruce a rozešli se každý na jinou stranu – hajný zpět k hájovně a lékař k městu.

21

Major Loktěv a průvodce, kterého mu dal Horálek, došli k hájovně za hluboké noci. Když se unavení a hladoví přiblížili k brance, pes za plotem spustil zuřivý štěkot. Za okamžik někde v černé tmě klaplo okno a drsný hlas se zeptal:

„Haló, kdo je? Co potřebujete?“

Průvodce odpověděl:

„Jdeme kvůli veverčím kožkám. Nemáte nějaké?“

To bylo smluvené heslo.

„Kožky máme, ale jen samé staré, loňské,“ odpověděl hlas ze tmy.

„Nevadí, hodí se nám i staré.“

„Tak je dobrý, když se hodí. Počkejte! Otevřu vám, jen co uvážu psa.“

Vlach zabouchl okno a šel přivázat Tarzana. V síni se zaposlouchal.

Na půdě bylo ticho. Buď mladí lidé ztichli, anebo je psí štěkot vůbec neprobudil.

Když Loktěv s průvodcem vešli dovnitř, hajný okamžitě zastřel okno hustou záclonou, rozsvítil petrolejovou lampu a zvědavě si prohlédl příchozí.

Byli oblečeni jako nákupčí kožek. oba měli na zádech pytle nabité něčím měkkým. Nicméně podle chování, vyjadřování a podle mnoha jiných sotva postřehnutelných příznaků Vlach okamžitě poznal ruského důstojníka, o kterém byl už předem vyrozuměn.

„No tak se posaďte a odpočiňte si. Urazili jste lesem asi hezkou řádku kilometrů,“ řekl svým podivným nočním návštěvníkům.

Ukázalo se, že příchozí se nenechají dlouho prosit, nemusel je dvakrát pobízet.

Major hodil pytel do kouta a posadil se na lavici. Klidně jako hospodář stáhl knot v lampě, která začínala čoudit, pak se upřeně podíval na Vlacha.

„Tak tedy vy jste ten hajný Vlach?“

„Ano, jsem hajný Vlach.“

Statný chlap s rezavým plnovousem si najednou připadal rozpačitý jako malý kluk. Viděl poprvé v životě ruského důstojníka a nevěděl, jak se má chovat. Bylo inu jasné, že nemusí být uctivý jako při řeči s nadporučíkem Kraftem, věděl, že v tomto případě musí zachovat docela prostý lidský tón, jakým mluví rovný s rovným. A to ho právě mátlo a deprimovalo, poněvadž si neuměl představit, jaký ten tón má být – srdečný, přátelský, nebo vojensky suchý a strohý?“

A příchozí se vyptával dál:

„Ivan Kožin je u vás?“

„Prosím ano, u mne. Teď ale ještě asi spí.“

„Ať ještě zatím spí. Dřív si musím promluvit s někým jiným. Vyřídili vám, s kým se chci setkat?“

„Prosím ano, vím. Potřebujete doktora Korintu.“

„Správně. Kdepak je ten váš doktor Korinta?“

„Slíbil, že ve tři přijde.“

„Dobře, počkáme.“

Nastala chvilka mlčení. Konečně si Vlach dodal odvahy a řekl:

„Jste přece po cestě, soudruhu veliteli. Nechtěl byste se posílit tím. co dům dal?“

Loktěv se usmál a přejel si rukou zarostlou tvář.

„Košem vám nedáme, soudruhu Vlachu. Prošli jsme se doopravdy zatraceně, a tedy i vyhládli.“

Zatímco příchozí jedli kanci maso a popíjeli borůvkovou šťávu, hajný jim vyprávěl, jak Němci v jeho lese hledali nějakou střelu, a dokonce i jemu, Vlachovi, slíbili bohatou odměnu, když jim pomůže hledat. Loktěv poslouchal pozorně a občas položil krátkou otázku. Za půl hodiny byli najedeni, a v tu chvíli se dostavil i doktor Korinta. Jeho příchod zvěstoval svým štěkotem stále bdělý Tarzan.

Hajný vyšel ven a za chvilku se vrátil zpátky s doktorem Korintou.

Major si pozorně prohlédl staršího muže v klobouku a vykročil mu vstříc:

„Doktor Korinta?“

„Ano, to jsem já. S kým mám tu čest?“

„Jsem major Rudé armády. Promiňte, že vám neřeknu své jméno. Za nynějších okolností k tomu nemám právo.“

„Ovšem. Přál jste si se mnou mluvit?“

„Ano, vyrušil jsem vás ve velmi důležité věci.“ Loktěv se obrátil k hajnému: „Soudruhu Vlachu, nehněvejte se, já musím zůstat s doktorem o samotě. Můžete někde s mým kamarádem počkat?“

„Samosebou, soudruhu veliteli! Pojď, chlapče, na vzduch…Dáme si čouda …“

Hajný i průvodce vyšli ven.

22

Major pozval Korintu ke stolu a nabídl mu cigaretu. Zapálili si a major řekl:

„Je mi známo, doktore, že vy a vaši přátelé jste našli v zdejším lese raněného bojovníka z mé jednotky – četaře Kožina.

Ukryli jste ho a poskytli jste mu lékařské ošetření. Dovolíte mi jménem velení Rudé armády vyjádřit vám nejvřelejší dík a za sebe upřímný obdiv vaší odvaze.“

„Ale kdež, majore! To byla obyčejná lidská povinnost,“ odpověděl rozpačitě Korinta.

„Bohužel, zdaleka ne každý chápe, v čem spočívá dnes jeho lidská povinnost. Vy jste si počínal jako opravdový vlastenec.

Ale já jsem vás obtěžoval v téhle době kvůli něčemu jinému.

Objevení četaře Kožina v zdejším lese se vymyká veškerému vysvětlení. Můžete, doktore, do toho vnést aspoň nějaké světlo?“

Korinta pokrčil rameny:

„Sotva vám v tom směru mohu pomoci …“

„Proč?“

„Musím se vám, majore, přiznat, že jsem si s tím hodně lámal hlavu. Možná že se mě to formálně ani netýká. Našel, pomohl, vyléčil – a sbohem. Ovšem v Kožinově příběhu je tolik záhad, že nezamýšlet se nad tím ani není možné. Kromě toho, základní pomyšlení na bezpečnost vyžadovalo naprosté jasno. Avšak ani informace, které se mi podařilo získat, ani Kožinovo vyprávění nevrhly na záležitost nejmenší světlo. Ostatně, ani Kožin sám nemá ponětí, jak se sem dostal…“

Loktěv hleděl do světla lampy a bezděčně žmoulal na stole chlebové kuličky. Korintovo sdělení přijal s naprostým klidem.
Intuice mu však napovídala, že by mu doktor měl co říci. Musí mu v tom jen pomoci.

„No dobře, nemůžete, nedá se nic dělat. Jestli vám to ale není zatěžko, doktore, povězte mi, jak se to všecko odehrálo. V hrubých rysech je mi ten případ znám z hlášení rozvědky. Já ale potřebuj u podrobnosti.“

„Prosím, majore. Milerád vám povím, jak jsem poprvé v životě porušil svou zásadu nevměšovat se do politických událostí a k čemu mě to přivedlo.“

Korinta vyprávěl dlouho a obšírně.

Zaujat výkladem podrobností, obzvlášť okolností spojených s pověstmi o záhadné tiché střele, vyložil majorovi – aniž si to uvědomil – i svoje neuvěřitelné domněnky, nicméně potvrzené přísnou logickou analýzou a přísným matematickým výpočtem.

Loktěv doktora poslouchal, nepřerušoval ho, ale ke konci se v jeho vážných, pozorných očích mihl záblesk ironie. Korinta okamžitě postřehl změnu v náladě společníka, přerušil svou řeč a dotčeně zmlkl. Chvíli bylo v místnosti slyšet jen tikání hodinek.

„To je všecko?“ otázal se Loktěv.

„Snad ano … Vy mi přece stejně nevěříte. A nevěříte ani mé domněnce.“

„Věřím, že k tomu, abyste zkonstruoval natolik neuvěřitelnou hypotézu, vás přivedly nejlepší a nejčestnější pohnutky. Věřím i tomu, že najít přirozené vysvětlení celé té historie je velice těžké, téměř nemožné. Ve vaší verzi je všecko skloubeno a dotaženo, jakákoli jiná verze je samý nesoulad a mezera. A přesto, doktore, letět Kožin nemohl. To je vyloučeno.“

Korinta se rozzlobil:

„Doufám, že své tvrzení nepokládáte za takový argument, kterému se musí podrobit jakákoli fakta?“

„To není argument, doktore, to je moje osobní mínění.“

„Založené na zdravém rozumu?“

„Chcete-li, ano.“

„A může vám zdravý rozum napovědět aspoň sebemenší přijatelnou domněnku o tom, co se dělo s Kožinem mezi třiadvacátou a sedmou hodinou, jinými slovy – za ten krátký časový úsek, který uplynul od okamžiku seskoku z letadla do té chvíle, kdy jsem ho objevil v našem lese?“

„To je osm hodin. Za tu dobu se mohlo stát ledacos.“

„Dovolte! Kožin celou noc proležel pod borovicí a byl dlouho v bezvědomí. V tom se já jako lékař nemýlím!“

Major vstal a prošel se po světnici. Pak se zastavil před Korintou:

„Já nejsem lékař, doktore, jsem voják z povolání. Nezlobte se na mě a nedivte se mé zatvrzelé nechuti uvěřit možnosti vaší hypotézy.

Nevidím v tom nic než nehorázný nesmysl.“

„Nesmysl? Ne tak zhurta, majore! Víme toho ještě moc málo o člověku. A člověk přece není jen jedna ze zoologických odrůd, jak jsme zvyklí ho brát. Člověk je nekonečná záhada. My neznáme ani setinu jeho skrytých schopností. To, s čím jsme se sžili, nám nepřipadá ani fantastické, ani absurdní. Ale proč? Jestli se zamyslíme, tak takové lidské schopnosti, jako řeč. myšlení, tvůrčí činnost, jsou daleko podivuhodnější a fantastičtější než volný let vzduchem. Lítá mnoho živých tvorů. “

„Ale ti k tomu mají odpovídající orgány.“ V tom s vámi souhlasím. Ovšem, kdyby tu či onu schopnost určovala jen existence orgánů, pak by všichni savci, kteří mají mozek a nervovou soustavu, museli mluvit, myslet, mít vědomí a další schopnosti vlastní člověku. Organismus člověka je jen vnějškově podoben organismu zvířat. Kvalitativně však stojí nepoměrně výš. Jestliže ani jedno zvíře bez speciálního orgánu není schopno létat, pak tvrdit totéž o člověku je přinejmenším předčasné.“

„Řekněte, doktore, můžete aspoň trochu opodstatnit takovou schopnost létat?“

„Prozatím ne. Chci se Kožinovi věnovat, než se uzdraví. Snad se mi podaří zjistit, v čem tkví podstata té podivuhodné schopnosti jeho organismu.“

„Dobře, doktore, bádejte. Jak se mi to jeví, tak to teď spolu nevyřešíme. Času mám málo a musím si ještě promluvit s Kožinem. Můžete mě k němu dovést?“

„Mohu, ale spí. Kromě toho je tam děvče, ošetřovatelka, která o něj pečuje.“

„Nevadí, Kožina vzbudíme a sestru požádejte, aby šla na půl hodinky sem dolů.“

Korinta odešel a za chvilku se vrátil s Ivetou. Dívka upřela pohled na podivně oblečeného člověka. Zimomřivě se choulila do šály, na které se zachytila stébla sena, a posadila se na kraj lavice.

Loktěv se jí omluvil a odešel za Korintou do síně. Doktor zapálil svíčku a vedl majora na půdu.

23

Kožin nespal. Probuzen štěkotem psa, už dávno neklidně poslouchal hlasy a ruch v chalupě. Když doktor v naprosté tmě probudil a odvedl Ivetu, Kožin se neprozradil nejmenším zvukem.

Pochopil, že se děje něco velmi důležitého, a pro všecko se připravil – vyndal pistoli a lehl si pohodlněji.

Když se ukázal Korinta se svíčkou a za ním neznámý muž, Kožin na ně namířil pistoli a tiše se zeptal!“

„Co je? Co tu chcete?“

„Uklidněte se, pane Kožine. Přivedl jsem vám vzácného hosta …,“ odpověděl lékař s rozpačitým úsměvem.

Ale v chlápkovi zarostlém černým strniskem a oblečeném do umaštěného kabátu Kožin mohl stěží poznat svého vždy upraveného velitele. Až teprve hlas příchozího zapůsobil na četaře tak, že sebou trhl a sklonil zbraň.

Loktěv řekl:

„Děkuji, doktore. Je to opravdu Kožin. A teď buďte tak laskav a nechte nás. o samotě. Svíčku můžete odnést. My si výborně popovídáme i potmě!“

Korinta odešel se svíčkou dolů. Na půdě opět zavládla tma.

Ale četař už poznal svého nočního hosta.

„To jste vy, soudruhu majore?!“ zvolal Kožin rusky.

„Ano, Kožine, jsem to já. Nečekals mě?“

„Upřímně řečeno, nečekal …“

„Tak dobrá, buď zdráv! Jak se cítíš?“

Loktěv našel hmatem Kožinovu postel a posadil se u něho v nohách.

„Děkuju, soudruhu majore. Cítím se výborně. Jen co mi sundají z nohy sádru, vrátím se znovu do oddílu!“ řekl vzrušeně Kožin.

„Tak, tak … Vyšels z toho lacino … no, a teď mi řekni, jak ses tady vlastně octl.“

Kožin zrozpačitěl a odpověděl až po chvilce. Loktěvovi neušly jeho rozpaky a zpozorněl. Když četař promluvil, zněla v jeho hlase upřímná lítost.

„Řeknu vám, soudruhu majore, že ani sám nevím, jak jsem se tady octl. Pamatuju se, že se v padáku něco vzpříčilo. Když jsem padal na ohně, pomyslil jsem si: konec, dobojoval jsem. A co se dělo dál, netroufám si vysvětlit. Jak mě to doneslo do tohoto lesa, jak jsem zůstal živ, nemám ponětí. Uvažoval jsem o tom Všelijak, ale na nic jsem nepřišel. Je to příliš velká vzdálenost, soudruhu majore! Prostě, nedá se to vysvětlit..

„A když ne prostě?“

Kožin znovu váhal, pak si povzdechl a tiše řekl:

„Doktor říká, že jsem letěl…“

„Letěl? Na čempak jsi letěl, četaři?“

V hlase majora zazněla tvrdá ironická intonace. Kožin zrudl.

Dobře že tma skryla jeho rozpaky … Nevěří mu! Co dělat?!

„Nevím, soudruhu majore …,“ vymáčkl ze sebe. „Asi jen tak, letěl jsem samočinně …“

Kožin si uvědomoval, že jeho zdůvodnění zní jako dětské žvatlání. Už si v duchu vyčítal, že se o fantastické domněnce doktora Korinty zmiňoval. Ale bylo pozdě – vyřčené slovo se nedá vrátit. Loktěv výsměšně poznamenal:

„Možná že tě sem přinesl anděl strážný na svých bílých křídlech?“

Kožin neodpověděl, jen si pomyslil: Pořád mají toho anděla strážného! Předtím to řekl Korinta a teď zase major!

„Víš co, četaři,“ řekl Loktěv, „nech toho vykrucování! Nepřinese to užitek ani tobě, ani mně. Řekni radši otevřeně, co a jak s tebou bylo.“

„Řekl jsem vám pravdu, soudruhu majore, namouduši, čistou pravdu! Já tomu nevěřím, že jsem letěl. Řekl jsem to, poněvadž je o tom přesvědčen doktor a taky proto, že si neumím představit, jak jinak by se to dalo vysvětlit.“

„Jak to vysvětlit jinak?“ opakoval tiše major. „Kupříkladu takhle. Ty šťastně přistáváš, s padákem, záměrně ho řídíš tak, abys přistál dál od signálních ohňů, bereš padák a jdeš k Němcům. Oni tě dopravují sem a inscenují tvůj pád na borovici s neotevřeným padákem. Prostě a srozumitelně. A letět jsi nemusel, poněvadž času jsi měl na to víc než dost … Chtěl bych jen vědět, s jakým cílem to

všecko bylo provedeno a jaký úkol ses zavázal vyplnit pro fašisty. A kromě toho bych chtěl vědět, proč ses na takovou špinavou práci dal?“

„Soudruhu majore!“ Kožin se zalykal rozhořčením. „Soudruhu majore! Můžete mě předat soudu, můžete mě zastřelit na místě, jestli mě pokládáte za zrádce, ale něco takového mi říkat nesmíte! Nemáte na to právo!“

Nějakou chvíli bylo napjaté těžké ticho. Ve tmě bylo slyšet nepravidelný Kožinův dech. Major se neklidně pohnul, zašustěl senem a zdrženlivě zakašlal.

Pak promluvil už značně vlídněji a srdečněji:

„Dobrá, Ivane. Tvoje zrada je asi stejná fantazie jako Korintova verze o tvém volném letu. Prohlédli jsme si pečlivě tvůj padák. Skutečně se nerozevřel. Našli jsme i příčinu, proč se neotevřel. Úmyslně se to provést nedá. Tvůj padák zůstal opravdu v brašně.“

„Dali vám ji?“

„Ano, dali.“

„A vysílačku?“

„Vysílačku mi taky dali.“

„Je v pořádku?“

„Je, pracuje … tak tedy, Ivane, vypadá to, že se s tebou stalo doopravdy něco docela mimořádného. Hledali jsme tě tu noc v okruhu celého kilometru kolem signálních ohňů, ale marně.

Jakkoli byla domněnka o tvé zradě sebeabsurdnější, bylo to jediné rozumné vysvětlení tvého záhadného zmizení. Ani teď vlastně nemáme nic jiného než to … Říkáš, že nemám právo. O jakém právu může být řeč? Jsme v týlu nepřítele. Oddíl má odpovědný úkol. Já musím přesně vidět důsledky každého svého rozhodnutí, jinak se stanu sám zrádcem. Rozumíš?“

„Rozumím, soudruhu majore … Ale co mám dělat?“ zeptal se skleslým hlasem Kožin.

„Co máš dělat? Uzdravit se, a až se vykurýruješ, pošleme tě opět do zázemí. Tam už si s tím poradí.“

„To znamená, zpátky jako neschopného. Jako člověka, kterému se nemůže věřit?“

„Ano, Ivane, jako člověka, kterému já nemám právo důvěřovat. Jsi komsomolec, musíš tedy pochopit, že i tobě by na mém místě nezbylo nic jiného. S tím rozmluvu zatím končíme. Já už musím jít. Přijdu, až ti bude lip.“

„A co s doktorem Korintou, soudruhu majore! Tvrdošíjně trvá na své domněnce a říká, že to bude velký objev …“

„Je to posedlý člověk! Vědátoři jsou všichni stejní. A asi už nebudou jiní. Jenže tvůj Korinta hoří nadarmo. Vytáhl špatnou kartu. Ostatně, ať bádá na své myšlence, jen aby tě přitom léčil. Tak buď zdráv, Ivane!“

„Na shledanou, soudruhu majore.“

Loktěv poplácal Kožina po ruce, která ještě stále křečovitě svírala pistoli, zvedl se a opatrně šel ke schodům z půdy. Vykřikl česky:

„Doktore Korinto, buďte tak laskav, posviťte mi!“

24

Nad Kožinovou hlavou se stáhly černé mraky.

Četař věděl, že je doba krutá. Vlast nepromine tomu, na koho padl zlověstný stín podezření ze zrady.

Je to nespravedlivé?

Ať to bylo trpké sebevíc, musel Kožin přiznat, že je v tom vyšší spravedlnost diktovaná válečnou dobou. Nespravedlnost by to byla v tom případě, kdyby měl pravdu, skutečnou, přísnou, jasnou pravdu a někdo by té pravdě neuvěřil a odmítl ji uznat.

Ale Kožin neměl takovou skutečnou pravdu.

Kožin neví, co se s ním stalo. Letěl?… Pevně se rozhodl, že už o tom nikdy nebude mluvit. Je hanba o tom mluvit!

Není zrádce! Je odhodlán to křičet do celého světa. Půjde bez váhání na smrt, jen aby to dokázal!… Ale dají mu takovou příležitost?

Ovšemže ne. Nesmí snít ani o trestné rotě! Budou ho vyslýchat, budou na něm chtít doznání, pak ho budou soudit a …

Čím víc přemýšlel o své situaci, tím hlouběji pronikal do jeho vědomí pocit úplné bezvýchodnosti. Nebylo to zoufalství, kdy se chce člověku někam běžet, křičet, plakat, dokazovat, prosit, žádat spravedlnost. Zoufalství je úděl slabých. A Kožin k nim nepatří.

Kožin ještě zdaleka neměl ustálenou povahu, nicméně byl člověk hrdý, zásadový a odvážný. Pocit naprosté bezvýchodnosti v něm vyvolal zvláštní klid. Navenek to vypadalo, že je k svému osudu naprosto lhostejný. Ve skutečnosti však to bylo hrdinské smíření s realitou. Lidé tohoto typu jsou schopni před zastřelením klidně si vykopat hrob, zarovnat jeho kraje a postavit se před hlavně pušek s otevřenýma očima. Takoví lidé se smrti nebojí.

Jako lehký stín ho napadla myšlenka na sebevraždu. Mihla se a zmizela. Sebevražda je rovněž úděl slabých. Kožin ji odmítl.

Ale jak hodná obdivu byla příčina, která mu vnukla odehnat myšlenku na sebevraždu! Nebyla to touha po životě (ačkoliv měl život rád), nebylo to přání obhájit se a očistit (věděl už, že je to nemožné), co ho donutilo zříci se dobrovolně smrti. Příčinou toho byl stud. Stud před lidmi, kteří strašně riskovali, aby ho zachránili, kteří pro něho nelitovali ani vlastního života, ani námahy, ani času. Pokládal za hrubý, nelidský nevděk, škrtne-li všecka jejich utrpení a obrátí vniveč jejich nádherný hrdinský čin …

Kožin nespal až do svítání a stále jen přemýšlel a přemýšlel.

Ráno ho Iveta nepoznala. Ne proto, že byl přepadlý a bledý a že se mu v očích objevil stesk, ale proto, že se za tuto noc celý změnil, jako by sem někdo místo dřívějšího Ivana Kožina přivedl úplně jiného člověka.

„Ivane, co je vám? Co se stalo?“

„Nic, Iveto. Všecko je v pořádku. Prostě jsem na dnešek špatně spal … Toho si nevšímejte.“

Řekl to klidně, nic nevyjadřujícím hlasem, a podíval se na dívku tak chladně a nepřítomně, že se jí až bolestně sevřelo srdce.

Celý den nato mlčeli. Když ho Iveta z nějakého důvodu oslovila, zavíral oči a předstíral, že spí. Jedl mechanicky, pomalu, jako by mu bylo jedno, zda vůbec jí.

Na Ivetinu otázku:

„Tak co, Ivane, chutná vám polívka? Nepřesolila jsem ji?“

Kožin nesrozumitelně zamumlal:

„Nevím … ujde … je dobrá..

Když znovu nadešla noc, Iveta dlouho slyšela, jak se její svěřenec obrací a šustí senem. Pak se četař svezl z postele, přitáhl se k vikýři, zůstal strnule stát, upřeně se zadíval do temného nebe s roztroušenými hvězdami a na černou, ospale klidnou stěnu nedalekého lesa. Děvčeti bylo z něho úzko, ale zároveň se ho bála oslovit, bála se porušit jeho samotu, jeho smutné myšlenky a jeho nekonečný noční stesk.

Tak v hlubokém tichu bděli oba až do svítání, každý na svém místě, každý se svými pocity.

Ráno sešla Iveta dolů časně, aby potkala doktora dřív, než půjde na půdu, a sdělila mu své obavy.

25

Korinta přišel čilý, optimisticky naladěný, plný nových zajímavých myšlenek.

Seznámení a rozhovor s ruským majorem udělaly na doktora ten nejlepší dojem a co nejhlavnější, úplně rozptýlily jeho skryté obavy, pokud jde o Kožina. Lékař se velice obával, že mu vezmou toho výjimečně zajímavého pacienta. Kožina však neodvezli.

Proč ho neodvezli, to Korintu nevzrušovalo. Předpokládal, že to tak musí být, a to se mu velmi hodilo a všecko ostatní bylo pro něho maličkostí, která nestála za to, aby se jí obíral.

Ale když ho Iveta s Vlachem uvítala u branky a pověděla mu, jaká zvláštní změna se stala s Kožinem po této noci, Korinta okamžitě pochopil, co to znamená, a v duchu si řekl, že je starý sobecký hlupák.

Kožina přece mohou obvinit bůhví z čeho, nedá-li rozumné vysvětlení celé události! Mohli by ho obvinit z velezrady, a na to je smrt zastřelením.

Major patrně neskrýval před svým podřízeným celou složitost a nebezpečí jeho situace. Tento přímý a čestný důstojník určitě nehrál se svým četařem falešnou hru. A z toho pramení ta prudká změna v

Kožinově náladě. To není maličkost – podezření ze zrady! Taková rána do duše by porazila kdekoho!

Ivetino sdělení omráčilo Korintu i Vlacha.

V kalném šedém světle sotva se probouzejícího podzimního rána stáli tři lidé mlčky u branky a hleděli jeden na druhého s němou otázkou v očích: Co teď?

Citlivý Tarzan postřehl náladu lidí, nastražil uši a neklidně se na ně díval, jako by jim také kladl otázku: Co teď?

Dlouhé mlčení porušil Vlach. Poškrábal si svůj zrzavý plnovous a zeptal se:

„Co teď budeme dělat? Takhle by ten hoch úplně zahynul!“

Nikdo mu na to neodpověděl. Jen Tarzan přešlápl předními packami a několikrát zavrtěl ocasem:

Korinta strčil hajnému košík s houbami a šel k hájovně. Vlach s Ivetou ho následovali.

Korinta vzal za kliku dveří, obrátil se a řekl:

„Já si s ním promluvím… Vy, Iveto, nachystejte zatím snídani. A vůbec, snažte se chovat tak, jako by se nic nestalo.“

„Dobře, pane doktore. Budu se snažit.“

Korinta vystoupil na půdu a Vlach s Ivetou šli do dolejší světnice hájovny.

Uplynula skoro hodina. Snídaně už byla hotová, ale Iveta neměla odvahu zanést ji Kožinovi – bála se narušit rozhovor lékaře s pacientem.

Konečně se ozvaly pomalé kroky a vešel Korinta. Podle jeho zasmušilého výrazu a skleslých ramen se Iveta i Vlach domyslili, že rozmluva s Kožinem nebyla úspěšná.

Lékař se posadil na lavici a smutně pohlédl na své přátele.

„Nedokázal jsem nic,“ začal s povzdechem. „Poslouchal mě, ale neuvěřil ani jednomu mému slovu. Kdyby byl aspoň něco namítl nebo se přel. Ale to ne, on prostě rezignoval na všecky moje důvody. Určitě má utkvělou myšlenku o naprosté bezvýchodnosti svého postavení. Bojovat proti takové utkvělé myšlence je těžké. Kdyby Kožin nebyl tak mladý, tak bych svůj výklad pokládal za marnou snahu. Může ho z toho dostat pořádná dávka optimismu, který má

každý mladý organismus. Ale pak je třeba věnovat se mu několik hodin denně, musel bych se mu věnovat já sám …“

„Sám … A co tvá nemocnice?“ zahučel Vlach.

„To vím … Už tam nahoře jsem o tom přemýšlel. Východisko je jen jedno: Budu si muset vzít dovolenou a zastupovat tady měsíc Ivetu.“

„A já se vrátím do K-ova?“ zvolala chvějícím se hlasem Iveta.

„Ano, sestro, Iveto, vy se budete muset vrátit do nemocnice …“

Dívka sklonila hlavu.

„Chápu vaše obavy,“ pokračoval Korinta, „ale musíte uznat, že vy riskujete tisíckrát méně než Kožin. Navíc vy ještě máte východisko. Já jsem totiž Majerovi neřekl, že odmítáte přijmout jeho pomoc. Můžete jí ještě využít …“

„Ani mě nenapadne!“ zvolala Iveta nečekaně zlostně a podívala se na Korintu tak, že se až zachvěl a vstal z lavice.

Hlavou mu probleskla myšlenka. Přistoupil k Ivetě, vzal ji za ruku a tiše řekl:

„Tady, Iveto, nemůžeme zůstat oba. Pochopte, je to nebezpečné.“

„Já to chápu, pane doktore, a udělám všecko tak, jak si budete přát. Ale Majerovi řekněte, že jsem si to rozmyslela. Doufám, že se to obejde i bez toho.“

Iveta popadla podnos se snídaní a běžela rychle na půdu.

Korinta už také musel jít. Rozloučil se s Vlachem a opustil hájovnu s těžkým srdcem.

Situace se komplikovala čím dál víc. Ale vzdát se, na to Korinta nepomyslel. Bylo mu jasné, že musí v krátkém čase dokázat správnost své hypotézy o volném letu nejen pro vědecký objev, ale pro záchranu života i pro dobré jméno tohoto vynikajícího ruského chlapce. A právě s touto myšlenkou se vrátil do nemocnice.

26

Do pracovny primáře vcházel doktor Majer vždycky s jakýmsi posvátným rozechvěním, jako by to nebyla pracovna, ale svatyně.

Korinta ho zavolal v naléhavé věci. Majer si sedl na kraj pohovky a díval se na svého šéfa s úlisným úsměvem.

„Mám pro vás dvě novinky, milý kolego," řekl Korinta.

Majer se rozzářil ještě víc.

„Doufám, že jsou příjemné."

„Myslím, že ta jedna bude pro vás příjemná, ale ta druhá příliš ne. Začněme tou příjemnou. Vyřídil jsem sestře Satranové váš souhlas prokázat jí přátelskou úsluhu. Byla velmi dojata vaší laskavostí, ale z neznámých důvodů se rozhodla jí nevyužít. Krátce řečeno, zbavila vás toho odpovědného břemene."

Úsměv z tváře doktora Majera zmizel.

„Velmi lituji," zamumlal zaraženě. „ Škoda, poněvadž jsem už mnohým svým přátelům a příbuzným sdělil, že se ožením s Ivetou Satranovou. Svým odmítnutím mě to vrtošivé děvče přinejmenším postavilo do směšné situace … Dovolte mi, pane primáři, vrátila se už z dovolené? Viděl jste ji?"

„Ano … Vlastně co to povídám … Ovšemže ne! Vyměnili jsme si v tom ohledu dopisy a to je všecko. Ale ona se už zítra vrátí, a vy s ní můžete promluvit osobně … A teď ta druhá novina, drahý kolego. Novinka, která vás patrně roztrpčí. Já musím narychlo odejet do Prahy. Na takové tři týdny, a dost možná na celý měsíc. V rodinné záležitosti. Zkomplikovala se mi natolik, že to vyžaduje můj okamžitý zásah. Na tu dobu vedení nemocnice přejde do vašich rukou. Nemáte námitky?"

Na Majerovu tvář se vrátil zářivý úsměv. Patrně novinky doktora Korinty chápal a hodnotil zcela jinak než sám primář.

Aniž skryl svou radost, Majer zvolal:

„Nemám ty nejmenší námitky, pane primáři! Jsem ochoten plnit vaše povinnosti, jak dlouho budete potřebovat. Bude mi ctí prokázat vám službu. Kdy hodláte jet do Prahy?"

„Dnes večer."

„Tak brzy?!"

Korinta pokrčil rameny.

„Nedá se nic dělat, drahý kolego. Jsme otroci životních okolností. Rychlá zpráva, rychlý odjezd …"

„Chápu, chápu … Svou pražskou adresu mi pro každý případ necháte, pane primáři?“

„Doposud nevím, v kterém hotelu budu bydlet. Adresu vám sdělím dodatečně. Jinak věřím, že práci zvládnete a konzultace se mnou nebudete potřebovat. Těžké případy teď ve špitále nejsou a doufejme, že se žádné nevyskytnou, než se vrátím.“

„Dobře, pane primáři. Kdy mi všecko předáte?“

„Okamžitě, drahý kolego, okamžitě.“

Když Korinta předal vedení nemocnice doktoru Majerovi, šel domů připravit si kufr. Cestou odbočil na hlavní náměstí městečka v naději, že tam zastihne Vládíka. Našel svého mladého přítele v partě kluků u staré kašny. Kluci vylezli na žulové kvádry a celí promočení si nadšeně pouštěli papírové lodičky.

„Co to tady vyvádíte, uličníci? Chcete se nakazit? Tak šup, šup, koukejte, ať jste pryč!“ výhružně vykřikl doktor.

Kluci se v mžiku rozutekli, zůstal jen Vládík. Obvazy už neměl, ale pohmožděniny na rukou byly ještě patrny.

„Pojď ke mně, já si tě prohlédnu,“ kategoricky prohlásil Korinta a vedl zajatce do svého bytu.

Vládík se nevzpouzel. Hned tušil, že prohlídka je jen záminkou a ve skutečnosti mu chce doktor něco říci.

Doma ho Korinta usadil do křesla a řekl:

„Měl jsi pravdu, Vládíku! Rus opravdu letěl asi čtyřicet kilometrů. Je jen škoda, že sám neví, jak se to stalo. Nevím to ani já. Ale nebudeme věšet hlavu. Rozhodl jsem se odhalit tajemství stůj co stůj a to znamená, že ho odhalím. O tom nemusíš pochybovat.“

„A taky mě naučíte lítat, pane doktore?“ zeptal se klučina, na něhož doktorovo uznání správnosti jeho domněnky neudělalo žádný dojem. I tak si byl jist, že má pravdu.

Korinta mu dojatě načechral vlasy.

„Určitě naučím! … Nebýt tebe, tak jsem na to možná vůbec nikdy nepřišel. Ale kvůli tomu jsem tě nepozval… Poslyš, Vládíku!

Musím si s prací pospíšit. Budu nucen ubytovat se na nějaký čas u Vlacha v hájovně. O tom samozřejmě nesmí nikdo vědět. V nemocnici jsem řekl, že jedu do Prahy. To je daleko, a proto mě ze služebních důvodů nebude nikdo hledat. Ovšem sám nesmím ztrácet

spojení s městem. Kdoví co budu potřebovat během práce. A pak, doba je teď neklidná. Musíme být ostražití. A komu můžu svěřit spojení s městem? Vlachovi, to je nevhodné, a pak ho potřebuji pro něco jiného. Pro Ivetu je to nebezpečné – mohli by ji vyslídit. Zůstáváš jen ty, Vládíku. Tebe si nikdo nevšimne … Tak co, vezmeš si to na starost?“

„Vemu, pane doktore, třeba každej den.“

„Každý den, to by bylo příliš. Stačí jednou týdně. Řekněme každou středu. No a kromě toho. kdyby se přihodilo něco mimořádně nutného, vynasnažím se tě nějak vyrozumět.“

„A budu se moct seznámit s ruským partyzánem?“

„Samozřejmě! Určitě tě s ním seznámím. A teď už běž. Mám ještě práce až po krk. Ve středu se uvidíme!“

Vládík odešel od doktora radostí bez sebe. Aby ne, vždyť dostal opravdový bojový úkol.

Korinta se připravoval k odjezdu až do večera: vybíral přístroje, knihy i osobní věci. Nakonec z toho byl dost objemný kufr. Pro cestu pěšky do lesa by byl batoh neporovnatelně pohodlnější, ale batoh si vzít nesmí – vždyť lékař jede do hlavního města na nějaké jednání!

Hodinu před odjezdem vlaku se ráčil ke Korintovi dostavit doktor Majer v doprovodu hromotluka sanitáře.

„Přišel jsem vás doprovodit, pane primáři. A tuhle jsem přivedl našeho Babulu. Pomůže vám odnést věci na nádraží.“

Odmítnout se nedalo.

„Děkuju, kolego!“ řekl Korinta a předstíral, že je hluboce dojat jeho pozorností. „I vám, pane Babulo, děkuju! Jenže jste si dělali zbytečně takovou starost. K nádraží to není ani kilometr, došel bych sám.“

„Neříkejte. Pro primáře se to nehodí. A potom, lidi by nás odsoudili, kdybychom vám nepomohli. Viďte, Babulo?“

„To je fakt, pane doktore!“

Nezbylo než souhlasit. Korinta odevzdal kufr sanitáři a ten šel napřed. Doktor zamkl byt a provázen laskavým Majerem vyšel z domu, jako by šel na procházku.

Kvůli nežádoucím průvodcům si musel koupit lístek až do Prahy.

To nic, pomyslil si přitom Korinta. Alibi navíc nemůže nikdy škodit.

Srdečně se rozloučil s vyprovázejícími a posadil se u okna.

Byla to místní lokálka, jela pomalu, a stavěla na každém patníku.

Na liduprázdné zastávce, takových osm kilometrů od K-ova, doktor Korinta vystoupil z vlaku, dal si kufr na rameno a pustil se známým lesem sotva viditelnými pěšinkami. Za dvě a půl hodiny se šťastně dostal do Vlachovy hájovny.

27

První dny po tom, co Korinta zastoupil Ivetu u postele raněného, proběhly v úporném psychologickém boji.

Pocit neutěšeného odsouzení, který se Kožina zmocnil, se dlouho nepoddavši útokům optimisticky naladěného doktora. Jakékoliv, i ty nejpřesvědčivější důvody ve prospěch spásné verze o letu se rozbíjely o nepřístupnou stěnu nevíry a beznaděje.

Ale Korinta byl dostatečně tvrdošíjný a výmluvný a Kožin byl ještě příliš mladý a příliš pevně připoután k životu. Boj skončil tak, jak musel – Kožin koneckonců Korintovi uvěřil, a když uvěřil, odevzdal se jeho věci se vší vášní a nadšením mládí. Je sice pravda, že nezahořel pro vědeckou myšlenku, ale pro tu možnost shodit ze sebe podezření a pro možnost zůstat v oddíle.

Avšak tato okolnost se neodrážela na jejich společné práci.

A tak začaly nekonečné diskuse a debaty. Postupně se doktor Korinta dozvěděl o svém pacientovi všecko, co je možno se dozvědět o člověku z jeho vlastních slov. Když probrali všecky podrobnosti krátkého Kožinova života, dostali se konečně do oblasti podvědomí.

Jednou, k nemalému Kožinovu překvapení, se lékař zeptal, jestli se mu zdají sny. Zvyklý už na naprostou upřímnost ke svému zachránci Kožin pohotově odpověděl, že ano, a každou noc.

„A jaké sny se vám zdají?“ vyptával se Korinta.

„Různé …“

„Ale přece … Nebo raději vám položím otázku takhle: jaké sny máte ze všech nejraději?“

„Jaké?“ Kožin se zamyslil a najednou se mu rozzářily oči:

„A víte, doktore, že je to vlastně senzační?“

„Co myslíte?“

„Ta vaše otázka. Často se mi zdá, že lítám – jak se volně vznáším ve vzduchu, letím až k nebi a necítím tíhu vlastního těla. To jsou velice příjemné sny! Řekl bych, že právě ty mám nejraději.“

„Sny o létání?!“

Korinta se nastražil jako bojový kůň při zvuku polnice. Intuicí vycítil, že konečně nahmátl tu správnou nit, která ho dovede k touženému tajemství. Ještě si nedovedl představit, jak se má té nitě chopit a jak jí využít, ale už si byl jist, že je to ta pravá.

Doktor se díval užasle na Kožina a opakoval:

„Sny o létání! Opravdu … Je s podivem, že mě to ani jednou nenapadlo! A zdají se vám často, pane Kožine?“

„Začaly se mi zdát po té příhodě v dětství, po tom skoku, o kterém jsem vám vyprávěl. A zdají se mi dodnes.“

„Ještě teď?“

„Ano, ještě teď.“

„A míváte ve snu také příjemné pocity lehkosti a volnosti jako v dětství nebo při vašem nedávném nočním letu?“

„Ano, doktore, mívám!“

„Jste, příteli, prostě úžasný! Nejraději bych vás zlíbal! Přísahám, že teď přijdeme brzy všemu na kloub!“ Korinta rychle vstal a šel rozhodným krokem k vikýři.

„Kampak, doktore?“ zeptal se rozrušeně Kožin.

„Nezlobte se, příteli, musím vás na nějakou chvíli opustit. Budu dole. Musím toho hodně promyslet a zapsat. Kdybyste něco potřeboval, zavolejte, a já přijdu. A vikýř nechám otevřený!“

„Děkuju, doktore. Já nic nepotřebuju …“

28

Několik hodin proležel Kožin na půdě úplně sám. Ale nehněval se proto na svého lékaře – chápal, že možná právě v této chvíli se rozhoduje jeho osud. Ostatně měl i tak o čem přemýšlet.

Když se Korinta vrátil konečně na půdu, Kožin z jeho spokojené, usměvavé tváře vyčetl úspěch. Netrpělivě se zeptal:

„Tak co, doktore, pomůžou vám moje sny?“

„Pomohou. Dokonce mi velmi pomohou.“

Doktor si přisedl ke Kožinovi na postel a poklepal ho po zádech:

„Výborně, Ivane Kožine! Víte co uděláme s vaším snem o létání? Zvážíme ho“

„Cože?!

Korinta se otočil:

„Nerozuměl jste? Zvážíme vaše sny o létání. Přesněji, zvážíme vás v době toho snu.“

„Stejně vám nerozumím. Je to asi pro mě příliš složité …“

„Hlouposti! Žádná složitost v tom není! Poslouchejte pozorně. Říkáte, že když se vám zdá o létání, vaše pocity se podobají těm, které jste prožil ve skutečnosti. Vejmeme si to za základ. Pocity, jak známo, jsou neoddělitelné od svého materiálního základu. Mohou být vyvolány tím či oním stavem organismu.

Řekněme, že se vám zdá o slavnostně prostřeném stole plném vašich oblíbených jídel. Začínáte je jíst a v tom okamžiku se probudíte.

Co zjistíte? Váš žaludek už vyloučil šťávy a žádá si potravu, ústa máte plná slin. Jak vidíte, organismu je jedno, zda je daná situace reálná nebo fiktivní. Přelud, halucinace, a zvlášť sny jsou vnímány lidským mozkem jako reálná skutečnost. Tady, mám dojem, se otvírá široké pole pro nejrozličnější druhy bádání a experimenty. Ale nás zajímá jen jedno: k jakým změnám dochází ve vašem organismu, když se vám zdá o létání, a zda jsou tyto změny totožné s těmi, které vznikly v čase vašeho reálného letu. Doufám, že jste mi porozuměl?“

„Co bych nerozuměl? Samozřejmě že jsem porozuměl. Jenže já, doktore, pochybuju …“

„O čem pochybujete?“

„Jak bych vám to řekl… Mé pocity ve snu jsou samozřejmě podobné skutečnosti, jenže to je jen takový příjemný dojem, a nic víc. Přitom ani nemusí docházet ke změnám v organismu.“

„Ale podívejme se, pane Kožine, vždyť vy jste schopen diskutovat na opravdu vědecké úrovni. Člověk si musí dát na vás pozor! Jenže v tomto případě přece jen pochybujete zbytečně.

Pojďte, zauvažujeme si. Jestliže váš let bez padáku a vaše lety ve snu vyvolávaly v organismu shodné pocity a stejně působily na váš duševní stav, pak je máme pokládat za stejné jevy. V době pádu, když jste byl na vlásek od smrti, se ve vašem organismu udála jakási gigantická revoluce, jakýsi grandiózní převrat.

Někde v něm proběhly bleskové změny, odehrál se jakýsi bouřlivý proces, v důsledku kterého se vaše dříve skrytá schopnost rozvinula v plné síle a dodala vašemu organismu novou velkolepou vlastnost. Vy jste odbočil od svislé přímky a letěl po hyperbolické křivce a přitom postupně ztrácel výšku i rychlost. Jaký to byl proces, to zatím nevíme, avšak ledacos o něm je možno říci už teď s velkou věrohodností. Tento proces nepochybně jaksi snižuje působení zemské přitažlivosti, jinými slovy zbavuje vás nezbytnosti podrobovat se mocnému zákonu této přitažlivosti. Proti tomu je těžko cokoli namítat. Vždyť jinak byste nebyl naživu.

Teď dál. Podnět stejného druhu musí vyvolat v organismu shodnou reakci – reálné jídlo a jídlo spatřené ve snu vyvolávají stejné vylučování slin a žaludečních šťáv; bandita ve skutečnosti a bandita ve snu vyvolávají stejný pocit strachu, tlukot srdce, pocení; volný let ve skutečnosti a volný let ve snu musí vyvolat jeden a týž proces. Poněvadž už víme, že v základu organismu tohoto procesu musí být nezbytně překonávání zemské přitažlivosti, máme právo předpokládat, že sen o letu vyvolává ve vašem organismu takové změny, které je možno zaznamenat s pomocí váhy. Samozřejmě překonávání této přitažlivosti ve snu probíhá se vší pravděpodobností v tlumené formě, jinak byste stoupal v době spánku až ke stropu nebo – to by ještě tak scházelo – by vás vytáhl průvan otevřeným oknem. No řekněme, že v ztlumené míře. Důležité je, že tento tajemný proces probíhá a že je dostupný pozorování, zkoumání a

měření… Tak co, vážený oponente, podařilo se mi rozptýlit vaše pochybnosti?“

„Ne docela … Vy chcete říct, doktore, že když se mi zdá o letu, musím ztratit část své přirozené tělesné váhy?“

„Ano, ano, právě to! Vyjádřil jste se naprosto přesně.“

„Nezdá se mi… Ostatně … A jak si to chcete ověřit?“

„Velmi jednoduše. K tomu stačí vzít decimálku se širokou deskou, stlouct několik prken dohromady, aby se na ně dala postavit vaše postel. Vy budete spát a snít, a já budu sledovat váhu.

Jakmile zpozoruju, že se váha snižuje, okamžitě vás probudím a vy mi řeknete, jestli se vám zdálo, že létáte, nebo ne. Poněvadž říkáte, že sny o létání se vám zdají téměř každou noc, budeme mít neomezené množství experimentálního materiálu. Co tomu máte?“

„To je senzace, doktore! A kdy tedy chcete začít?“

„Okamžitě, okamžitě! Od zítřka musíte spát na váhách.“ Korinta ještě ten den poslal Vlacha do okresního města a co nejpřísněji mu nařídil, aby se do hájovny bez váhy nevracel. Hajný byl pryč dva dny, pak se vrátil v náladě, ale váhy přivezl znamenité!

‚Musel jsem dva dny napájet jednoho rošťáka … No a sám jsem si samozřejmě taky …,“ řekl Korintovi na vysvětlenou svého nezvyklého stavu a šel si lehnout.

Od toho dne spal Kožin na váze.

29

Iveta si trpce vyčítala, že dala souhlas k fingovanému sňatku s doktorem Majerem a sama naléhala na Korintu, aby se ujal řešení té záležitosti. Pak, pravda, si ten krok rozmyslela, a ne jen tak, z obyčejného vrtochu, ale z důvodu vážného a pádného, ale stejně už bylo pozdě. Korinta už zatím stačil s Majerem promluvit a ten se s takovým elánem chytil možnosti spojit svůj život s Ivetou třeba jen formálním sňatkem, že se kdekomu chvástal nastávající svatbou, a dokonce v tom smyslu učinil několik praktických kroků. Avšak Ivetino odmítnutí, které následovalo, Majera ani tak nezarmoutilo, jako rozzlobilo.

Když se Iveta vrátila do nemocnice, Majer ji okamžitě zavolal do primářovy pracovny, které teď používal. Iveta se dostavila.

Nejdřív se jí doktor Majer vyptával, jak strávila dovolenou a jeli ráda, že už zas začala pracovat, a pak se jí zeptal rovnou:

„Mimochodem, sestro Satranová, proč jste zrušila svůj vlastní návrh, který mi tlumočil doktor Korinta? Naskytl se vám jiný vhodnější kandidát?“

Iveta zrozpačitěla. Nečekala, že Majer s ní o tom bude mluvit.

Myslela si – zrušila jsem to a hotovo, Majer bude rád, poněvadž sotva má někdo chuť spoutat se fingovaným sňatkem. Překvapena jeho otázkou, odpověděla zpočátku vyhýbavě:

„Ne, pane doktore, prostě jsem si rozmyslela obtěžovat vás s takovou věcí…“

Majer se však nespokojil s touto odpovědí. Obličej mu zbrunátněl a vypadal jako rajské jablíčko. Stěží se přemáhal, aby nezvýšil hlas, a pomalu řekl:

„Nezměnila jste snad svůj vztah k nadporučíkovi Kraftovi?

Možná že už nepotřebujete, aby vás někdo chránil před jeho dvořením.“

Takové podezření se Ivety bolestně dotklo.

„Ale co to říkáte! Že si něco takového můžete myslet?! Nenávidím toho Němce a bojím se ho!“

„Oč tedy jde? Proč jste odmítla jedinou možnost zbavit se ho?“

Iveta mlčela, nevěděla, co na to má odpovědět. Ale Majer se rozohňoval čím dál víc:

„Mně samozřejmě nic není do vašich soukromých záležitostí.

Ale vžijte se do mé situace! Sama jste mě požádala, abych vám prokázal přátelskou úsluhu, souhlasil jsem. Aby nikdo neměl podezření, že sňatek je fingovaný, oznámil jsem svým příbuzným a přátelům, že se budu ženit. Řekl jsem o vás i matce a ona se teď těší a netrpělivě čeká, že jí svou nevěstu představím. A konečně, měl jsem kvůli tomu už i určitá vydání! A to všecko jsem nedělal pro sebe, ale pro vás, sestro Satranová. Chápete, že se teď ocitnu v krajně komické situaci? Zasloužil jsem si to? Myslím, že nikoliv.

Když to z vaší strany není rozmar, ale máte k tomu vážný důvod, pak buďte tak laskavá a řekněte mi ho. To je teď to jediné, co pro mě můžete udělat!“

Majerovy výčitky se zdály Ivetě oprávněné. Byla ještě příliš mladá a nezkušená a uražený Majer, hořící hněvem, v ní vzbuzoval soucit. Jen proto se rozhodla odhalit mu skutečnou příčinu svého rozhodnutí.

„Nezlobte se na mě, pane doktore,“ řekla se slzami v hlase.

„Netušila jsem, že vám způsobím tolik nepříjemností. Ale věřte, že jsem to neudělala z rozmaru. Já.. já jsem se zamilovala do jednoho člověka, proto teď nemůžu uzavřít fingovaný sňatek …“

Majerův obličej změnil okamžitě barvu. Brunátnost zmizela a jeho tvář byla teď popelavě šedá. Chraptivě se zeptal:

„Tak tedy místo fingovaného sňatku uzavřete sňatek skutečný?“

„Ne, pane doktore. O sňatku teď zatím nemůže být ani řeči. Ten dotyčný … ten dotyčný se zatím nemůže ženit …“

Majerovi najednou svitlo. Až mu poklesla čelist, natolik byl jeho dohad prostý a zároveň nečekaný. Zamlčet svůj dohad neměl sil.

„Tak je to tedy!“ zvolal zlomyslně: „Teď je mi všecko jasné, sestro Satranová! Váš vyvolený se s vámi nemůže oženit, poněvadž je ženatý! Proto náš tichošlápek primář tak narychlo uháněl do Prahy v rodinné záležitosti! Jel si vyřídit rozvodové formality!

„. Že vám, sestro Satranová, není hanba, vždyť doktor Korinta je téměř o třicet let starší než vy!“

Takovou ránu Iveta nečekala. Teď zase ona zrudla studem a pohoršením.

To není pravda!“ vykřikla. „To si nesmíte myslet. Doktor Korinta je šlechetný člověk! A vy … A vy …,“ nedomluvila a rychle vyběhla z pracovny.

Avšak tím její nepříjemnosti neskončily.

Když se Iveta po práci chystala domů, doktor Majer se nabídl, že ji doprovodí. Svou vtíravost zdůvodnil takto:

„Mě nezajímá, kdo je váš vyvolený – doktor Korinta, nebo někdo jiný. Ale v této době jste pro celé město moje nevěsta. Dokud si nevymyslím vhodnou záminku zrušit ohlášenou svatbu, budu vás

denně doprovázet domů. Doufám, že to pro vás nebude příliš nepříjemné?!“

Iveta chtěla zpočátku odporovat, ale vzpomněla si, že u vrat nemocnice by na ni mohl čekat Kraft, a tak mlčky přikývla.

A Kraft na ni skutečně čekal. Tlusťocha Majera, který vedl Ivetu, prostě ignoroval. Nadporučík jim zastoupil cestu, srazil paty, zasalutoval a s nejvlídnějším úsměvem zvolal:

„Dobrý den, Fráulein Iveta! Neviděl jsem vás už sto let! Dovolíte, abych vás doprovodil domů?“

Dřív než Iveta stačila něco odpovědět, Majer jí stiskl pevněji ruku a důležitě pronesl:

„Promiňte, prosím, ale slečna Satranová je moje nevěsta a já vás žádám, abyste ji neobtěžoval!“

Po těchto slovech proklouzl kolem překvapeného důstojníka a táhl Ivetu za sebou.

Za jejich zády se ozval krátký smích a hned následovala pohrdlivě prohozená věta:

„Měl jsem lepší mínění o vašem vkusu, Fráulein Iveta! To ale nevadí, já počkám!“

Po této příhodě přestal Kraft Ivetu pronásledovat, ale život ubohého děvčete se tím nijak nezlepšil. Doktor Majer ne a ne si vymyslet vhodnou záminku pro zrušení sňatku a tvrdošíjně Ivetu doprovázel do práce i z práce. Byl přitom málomluvný, nijak ji nerozčiloval, avšak přesto ji jeho přítomnost sama o sobě rozčilovala čím dál víc.

Zatracený dozorce! myslila si o Majerovi.

Vždyť nebýt toho uraženého ženicha, Iveta by si už dávno našla chvilku doběhnout tajně do Vlachovy hájovny navštívit Korintu … a samozřejmě Ivana … Copak tam dělají? Jak je jim?

30

Zato Vládík běhal s neodchylnou pravidelností každou středu do hájovny. Setkání s Kožinem byla pro něho skutečným svátkem.

Vyučování ve škole začínalo každou středu po obědě, takže chodil do hájovny hned ráno, když doktor Korinta po noční službě ještě spal.

Vysvětlil chlapci význam váhy, takže i on teď netrpělivě čekal na výsledky neobyčejného experimentu. Ale uplynul týden, druhý a Kožinovi se stále nezdálo a nezdálo o létání. Něco se narušilo v mechanismu těchto podivuhodných snů.

Kožin začal být nervózní, začal trpět nespavostí. Někdy se pozdě v noci díval přivřenýma očima na Korintu, který zachumlaný ve Vlachově kožichu seděl opodál a při skoupém světle zacloněné svítilny četl lékařskou knihu. Kožin ani na okamžik nezapomínal na svůj úkol, a jakmile zdříml, hned si úporně přikazoval:

Leť! Leť – Ale z neznámých důvodů nelítal. Mechanismus snů nejenže se zřejmě nepodroboval řízení ze strany rozumu, vědomé vůle, ale dokonce působil proti ní.

Když přišel Vládík do hájovny potřetí, zastihl Kožina v obzvlášť špatné náladě. Klučinovi se sevřelo srdce.

„Nepovedlo se to?“ zeptal se málem s pláčem.

Kožin na něj zasyčel a ukázal na doktora pochrupujícího v rohu.

„Měl jste sen?“ opakoval Vládík šeptem.

„Ne, kamaráde, nezdálo se mi nic!“ odpověděl šeptem Kožin.

„Nezdá a nezdá se mi nic, jako naschvál! A můj čas už bude pomalu končit. Doktor říkal, že mi dnes už bude moct sundat sádru.

Moje vězení na půdě končí, ale radost z toho nemám. Budu muset letět domů a skládat účty z mého zamotaného příběhu. A pak se uvidí…“

„A co my?“

„Kdo my?“

„Přeci já a pan doktor … My se přeci chceme dovědět, jak jste lítal, chceme se to naučit … Co si počnem sami?“

„Ach příteli drahý, copak teď je na to pomyšlení?“ Kožin se zadumaně podíval na své vyhublé ruce, pomalu stiskl a rozevřel pěsti. „Až porazíme fašisty, pak se uvidí, co a jak. A zatím …zatím … dobrá. Radši mi povídej, co je nového ve městě, jak se vede sestřičce. Nechala mě pozdravovat?“

„Nechala …“

Vládík zesmutněl docela a na Kožinovy otázky odpovídal neochotně.

Řekl, že ve městě není nic nového, Iveta že chodí do práce, matka taky a o partyzánech že není nic slyšet.

„A co Němci?“

„Co by bylo? Někam jezdí v autech … Co je do nich, jen votravujou!“

Vládík, aniž vyčkal, až se Korinta probudí, běžel domů. Nemohl se smířit s pomyšlením, že ho v dohledné době nikdo lítat nenaučí, odnášel si v srdci trpké zklamání.

Avšak Kožin ještě neztratil naději na úspěch. Dělal si jen starosti s blížícím se uzdravením. Neslibovalo mu přece návrat do oddílu, ke kamarádům … Musí spěchat! Když se sny o létání nezdají, musí si vymyslet něco jiného. Ale co?… Sebrat veškerou svou vůli a pokusit se letět v bdělém stavu? Sotva by tím něco dokázal.

Takhle kdyby mohl znovu seskočit z letadla … To by bylo něco! Skákal by ochotně i bez padáku!

Ten den, hned po obědě, Korinta sundal Kožinovi z nohy sádrový obvaz. Oba tím byli rozrušeni. Kožin dokázal jen říci:

„Děkuju, doktore …“

A Korinta odhodil rozříznutou sádru do kouta a mlčky odešel dolů.

Kožin proseděl až do večera na své posteli, postavené na váze, s pohledem upřeným do vikýře. Viděl jen kus šedého nebe a koruny temných borovic. Měl dojem, že by stačilo přistoupit k oknu, vyskočit z něho a určitě by plul do toho šedého nebe, nad vršky borovic, nad mraky, vysoko, vysoko … Srdce mu střídavě svírala jakási tí snivá radost a smutek.

Večer se sotva dotkl jídla a stěží usnul neklidným spánkem.

31

A tak se stalo to, nač tak dlouho čekal doktor Korinta i jeho neobvyklý pacient.

Kožinovi se zdálo o létání!

Zdálo se mu, že jde známou ulicí rodného Prokopjevska a vidí hlouček kluků, jak stojí se zvrácenými hlavami a dívají se někam nahoru na stromy rostoucí za ohradou. Kožin k nim přistoupil a ptá se:

„Co se děje, rošťáci?“

Kluci jako by na to čekali, běželi hned k němu:

„Strýčku, zamotal se nám drak! Sundej nám ho! Ty to dokážeš!“

Kožin se dívá – a skutečně, za korunu vysokého třicetimetrového stromu se zachytil papírový drak.

„A odkud to víte, že já ho dokážu sundat?“ ptá se kluků.

„My to víme! Viděli jsme tě. jak lítáš!“ odpovídají sborem kluci.

„Dobrá, když jste mě viděli.“

Kožin se začíná lehce plácat do prsou (ve snu vždycky tak lítá) a vtom vzlétá do vzduchu. Sundal draka z koruny stromu a lehce přistává.

„Strýčku, lítej ještě!“ křičí nadšeně kluci.

Kožin s radostí plní jejich přání.

Létá nad ulicí, hned nad domy, hned až u země, celý v zajetí známého pocitu lehkosti, volnosti a štěstí. Je mu dobře ve vzduchu, chce se mu zpívat a křičet radostí. Copak se pomalá chůze po zemi

dá srovnat s tímto volným plachtěním ve vzdušném živlu? Je to nádhera!

Kluci tleskají a dospělí, kteří chodí sem tam po chodnících, nejenže si Kožina nevšímají, ale dokonce se od něho pohrdavě odvracejí, jako by dělal něco nepřístojného a hloupého. Kožina to zlobí. Začíná provádět ve vzduchu tu nejneuvěřitelnější akrobacii a najednou v nespoutaném nadšení stoupá k nebi.

Obloha je bůhvíproč poseta hvězdami a dole je černá tma.

Kožin okamžitě zapomíná na kluky i na lhostejné chodce. Do tváře mu šlehá chladivý vítr, dýchá se mu volně, kolem dokola ničím neohraničený prostor – leť, dělej přemety, jak je ti libo!

Kožina se zmocňuje nepotlačitelný záchvat nadšení. Nepřetržitě se plácá do prsou a snaží se vzlétnout co nejvýš. Touha je tak silná, že se jí nemůže ubránit. Výš! To je požitek!

Ale vtom někdo Kožina začíná tlačit k zemi. Klade odpor, ale je to marné. Dřív než pochopil, co se děje, sen se ztratil. Kožin s lítostí v srdci otevřel oči.

Na půdě byla tma tmoucí. Z vikýře to táhlo chladem a vlhkostí.

Někdo do Kožina strkal a škubal jím.

Byl to samozřejmě Korinta. Svítilnu zhasl, protože se bál, aby světlo Kožina neoslnilo a nesmylo z jeho paměti lehké stopy právě viděného snu.

„Vstávejte, pane Kožine! Probuďte se rychle! Tak se probuďte u všech všudy!“

„Co je? Co se děje?“ mumlal rozespalý Kožin.

„Lítal jste?“

„Dejte pokoj, doktore … Samozřejmě … Nerušte mě...“

„Hurá! Vyhráli jsme!“ vykřikl Korinta tak hlasitě, že vyděsil na dvoře Tarzana, který pak dlouho štěkal do noční tmy.

32

Rozsvítili lucernu. Při jejím slabém světle se Kožin rychle vzpamatoval a okamžitě si uvědomil, co se vlastně odehrálo.

Vždyť létal ve spánku! Konečně!

„Co váha, doktore?“

Kožin se na posteli rychle posadil. Všecek se chvěl – buď nočním chladem, nebo rozrušením.

„Prosím, pokochejte se! Je to víc než jsem čekal!“

Korintia posvítil na váhu. Kožin se podíval a nemohl uvěřit svým očím. Z misky byla odstraněna tři kilogramová závaží. Na decimálce to znamenalo, že jeho váha ve spánku klesla o celých třicet kilogramů. Úžasné!

„Nepopletl jste něco, doktore?“

„Kdepak, popletl! Nedovedu si představit, o kolik byste byl lehčí, kdybych vás nevyrušil. Možná že byste shodil ještě takových deset kilo. Jenže já jsem to už nemohl vydržet. Chtěl jsem se co nejdřív dozvědět, jestli jste přitom lítal, nebo ne? Bylo mi jasné, že za žádných jiných okolností taková obrovská ztráta váhy není možná, a přesto jsem si to chtěl zkontrolovat … Tak co, zalítal jste si ohromně?“

„Ohromně, doktore! Chcete, budu vám to vyprávět?“

„Samozřejmě!“

Kožin podrobně vylíčil svůj sen. Korinta ho vyslechl a řekl nanejvýš vzrušeně:

„To je vítězství, Kožine! To je obrovské vítězství! I když se nám nepodaří dovést naši věc do konce, tak to nejhlavnější už máme. Můžeme kdykoli a kohokoli přesvědčit, že člověk může létat. Náš experiment to ukazuje naprosto nezvratně a opakovat ho můžeme, kdy budeme chtít. Ano, ano, člověk je schopen odporovat gravitaci, ta schopnost je jeho organismu dána samotnou přírodou. Nevadí, že si zatím neumíme představit, jak k tomu dochází a kde je v člověku ukryta ta skvělá laboratoř, která vytváří stav beztíže, ale víme, že existuje. Viděli jsme, jak pracuje. Získali jsme jistotu, že náš cíl není přelud, není to přízrak, ale ta nejreálnější realita. A ve vědeckém zkoumání je to to nejdůležitější!“

Kožin seděl na svém experimentálním lůžku, zachumlaný do prachové peřiny. Na jeho bledě, pohublé tváři se občas kmitl šťastný úsměv. Ale oči byly vážné a pozorné.

Doktor Korinta si přitáhl šosy obrovského kožichu a procházel se úzkou uličkou mezi světlíkem a vikýřem, celý nějak naježený a

rozrušený. Jeho dávno nestříhané vousy trčely a zakrývaly mu téměř celá ústa. Stín jeho kmitající se postavy tančil při světle matné lucerny po šikmé, taškami kryté střeše. Kdesi nablízku podzimně teskně šuměly stromy.

Kožin, aniž ještě sám věděl proč, pocítil najednou neobyčejnou sebejistotu. Srdce mu tlouklo rychle a radostně. Všechny starosti se někam propadly, jako by je ani nikdy neměl.

Světlík zel černou tmou do neznáma. Kožin si představil, jak vplouvá do toho neznáma, oprostiv se od řetězů zemské přitažlivosti, jak mizí volný, zvláštní, ojedinělý...

Zatočila se mu sladce hlava.

„Doktore!“

„Copak, příteli?“

„Jak to, že lidi dodneška nevěděli o této své schopnosti? Když existuje, tak na to mohli přijít už dávno!“

Korinta se posadil na postel a přitáhl si pevněji kožich:

„Lidé to, drahý příteli, věděli dávno. Správněji, ani ne tak věděli, jako spíš v sobě tušili tuto podivuhodnou schopnost. Jenže zůstávala dlouho ukryta v těch nejhlubších skrýších podvědomí a vyplouvala jen ve snech. Ve spánku uvolněný, vyburcovaný organismus se snaží samostatně uspokojit svou potřebu v této neobyčejné funkci. V tom směru mají spánek a sny ještě ohromné množství skvělých tajemství, jež věda musí teprve objevit.“

„A nikoho nikdy nenapadlo prozkoumat sen jako takový?“

„Nejspíš nikoho. V každém případě vědě o tom není nic známo.

Sny o létání provázely člověka vždycky. Měl je rád, a dokonce se naučil vyvolávat je uměle pomocí různých narkotik. Odtud vznikly lety čarodějnic na Lysou horu a jiné tematicky zaměřené sny o létání. Člověk, spokojený se svými sny, nepátral po jejich skutečné podstatě. Nicméně sny podněcovaly touhu, vyvolávaly přání, mobilizovaly vůli. Je docela možné, že v dávné minulosti se člověk nejednou pokusil ten sen uskutečnit. Je docela možné, že se mu to někdy i dařilo. Avšak takové úspěchy byly nutně obklopeny pověrami a ve skutečnosti jen rodily legendy, z nichž mnohé se dochovaly v paměti lidstva dodnes. V mýtech, pohádkách a pověrách se často setkáváme s příběhy o skvělém letu člověka. Kdyby se

podařilo tyto příběhy soustředit, roztřídit a pozorně prostudovat, dostali bychom velmi zajímavý obraz rozvoje tohoto ohromujícího tématu a možná že bychom v něm našli i drahocenné zrnko pravdy. Úpornost, s kterou toto téma člověka pronásleduje, dává nám právo předpokládat, že není jen pouhým výplodem fantazie.“

„Tak se tedy lidi přece pokoušeli?“

„Dost možná, ale ty pokusy se nemohou počítat. Byly příliš vzdáleny vědě a chápání opravdových příčin jevu. Často se dnes přesvědčujeme, že ve starověku věděli o možnostech lidského organismu mnohem víc než my. Avšak jejich znalosti byly jen výsledkem tisíciletého pozorování. V příčinách se orientovat neuměli, a proto je připisovali božstvům nebo démonům. Používali hypnózy, telepatie, astrologie, jasnovidectví a levitace. Ale přišla věda a škrtla všecko, co jí bylo nedostupné. Empirická zkušenost a dovednost žreců – pohanských kněží a mágů – byly zapomenuty. Avšak schopnosti jako takové proto nezmizely, vrátily se do podvědomí zpět. V epoše bouřlivého rozvoje vědy a techniky byl lidský organismus shledán slabou, křehkou strukturou, bezmocnou a ohraničenou ve svých možnostech. Člověk upřel svou pozornost na stroje a úplně zapomněl sám na sebe, zapomněl na svou titánskou moc. Nač telepatie, když je telefon a rádio? Nač hypnóza, když je reklama, propaganda, agitace?

Nač levitace, když jsou letadla, aerostaty, padáky? Mocný titán si vsugeroval, že je slabý, bezmocný tvor. Ale v jednotlivých případech vyrážela skrytá síla ven. člověk se tomu divil, ale nespěchal z toho vyvodit závěry. Někdo silou vůle vítězil nad smrtelnou nemocí, někdo byl schopen v mžiku vypočítat složité matematické úkoly, někdo se dožil sto padesáti let, někdo donutil pohledem lidi plakat, smát se a blouznit v bdělém stavu.

A co dál? Divili se, krčili rameny. Ale jak to může trvat dlouho?

Je načase, aby si člověk všiml těchto jevů, osvojil si jejich mechanismy a užíval jich uvědoměle. My jsme se setkali s obdivuhodným jevem volného letu. Ale nemůžeme se tomu jen obdivovat, musíme pochopit, co to je, musíme se ho naučit řídit.“

„Vy si, doktore, myslíte, že můj případ nezůstane ojedinělý?

Dokážu ho opakovat?“

„Ano, pane Kožine. Budete létat stejně přirozeně, tak jako chodíte, plavete a mluvíte …“

„A co jiní lidé?“

„V zásadě je to dostupné všem. Vždyť sny o létání se zdají všem, některým častěji a některým méně často. Ale příroda neobdařuje všechny stejně. Lidé jsou různě nadáni těmi nebo oněmi schopnostmi. Zpívají mnozí, ale každý se nestane Šaljapinem nebo Carusem. K projevení toho či onoho talentu jsou nutné určité duševní vlastnosti. Mně se zdá, že člověk štědře obdařený schopností volně plachtit ve vzduchu musí být smělý, musí mít jasný, pružný rozum, nezlomnou vůli a jasnou představivost, musí se umět ovládat a ovládat i své tělo a konečně v neposlední řadě musí být mravně křišťálově čistý. Létající člověk je člověkem v pravém slova smyslu, nepodléhá žádným lidským slabostem!“

„To přeháníte. Kdyby tomu bylo tak, pak bych nikdy nelítal.“

„Nehrejte si na skromného, pane Kožine! Vy jste už letěl a to dostatečně jasně mluví o vašich osobních vlastnostech …“

33

Po úspěšném experimentu „vážení snu“ nastala pro Korintu hlavní práce.

Všecky povinnosti týkající se péče o Kožina musel přenechat Vlachovi. Hajný bez reptání plnil veškeré nelehké povinnosti: vařil, pral a jezdil do vzdálených vesnic na nákupy. Ale patrně to všecko nepokládal za příliš těžké, a proto se ještě nabídl, že bude místo Korinty v noci hlídat „lůžkové váhy“.

Pokus „vážení snu“ se musel opakovat několikrát, aby získali naprosto přesné údaje. To Korintu velmi přiblížilo k rozluštění příčin neobyčejného jevu.

Podmínky své práce nazval Korinta polními. Vždyť neměl ani tu nejprostší laboratoř, ani měřicí přístroje, ani pokusná zvířata.

Chyběla mu dokonce i základní možnost provést chemickou analýzu krve. Proto se musel spokojit jen těmi údaji, které se daly získat s pomoci váhy. Všecko ostatní už nahradily znalosti a

zkušenosti plus intuice a logika, navíc pak ještě matematické výpočty. Korinta popsal dennodenně hromady papíru, dlouho odměřoval kroky těsný pokojík hájovny a úplně zapomínal na jídlo a spaní.

Vlach se díval na jeho bledou, přepadlou tvář s dlouhými vousy a starostlivě pokyvoval hlavou:

„Jestlipak je potřeba takhle se trápit!“

Jenže hajný dobře chápal, že to je potřeba, a proto se dobrovolně stal ošetřovatelem lékaře i jeho pacienta. Bez jeho ustavičné péče by ve své práci sotva něco dokázali. Kožin se rychle zotavoval. Zkoušel už na půdě chodit a každé ráno pravidelně cvičil.

Korinta měl na jedné straně z rychlého Kožinova uzdravování radost, poněvadž s ním chtěl udělat ještě jeden důležitý pokus, pro který musel být úplně zdráv, ale na druhé straně se velice bál, že jakmile se sovětský major dozví, že se Kožin uzdravil, okamžitě ho povolá k sobě.

Utajit před nadřízeným skutečný stav věcí bylo těžké, poněvadž mu Vlach na jeho příkaz posílal každý týden po spojce krátkou zprávu o průběhu léčení. Koriinta se pokoušel na Vlacha působit, ale ten se nenechal nijak ovlivnit.

„Proč píšeš, že může chodit? Copak chodí? Vždyť se sotva belhá a přidržuje se trámů,“ říkal pohoršeně Korinta, když zpozoroval, že Vlach chystá zas další zprávu.

„Vždyť když se belhá, tak to znamená, že chodit může! Nemůžu mu přeci napsat, že ještě pořád leží jako Lazar!“ říkal na svou omluvu Vlach a v rozčilení dělal na papíře kaňky.

„Tak napiš, že se pokouší chodit, je to pravdivější i lepší!“

„Snad máš pravdu …“

Korintu zneklidňovala i ta okolnost, že jeho „dovolená“ se také blíží ke konci. Víc než měsíc nemohl v žádném případě v nemocnici chybět. Co když Majer něco poplete a začne Korintu shánět v Praze? A ještě horší by bylo, kdyby nadporučíka Krafta napadlo navštívit primáře v nemocnici. Před několika dny šel nadporučík se třemi vojáky kolem hájovny (patrně ještě stále doufá, že v lese najde záhadnou tichou střelu!) a spatřil Korintu na dvoře. Doktor si nevšiml, jak Němci přišli, a nestačil se schovat.

Je sice pravda, že Kraft mu jen přívětivě zasalutoval a šel dál. Ale mohl by se přece stavit v nemocnici a zjistit, že Korinta má být v Praze, a ne v hájovně!…

Korinta se svěřil se svými obavami Kožinovi.

„Je to na draka," řekl četař. „Musíme se mít na pozoru. A ještě lepší bude co nejdřív odsud zmizet. Moc jsme to protáhli! Bojím se, abychom Vlacha za jeho dobrotu nepřivedli do nebezpečí. Já už trošku chodím. A pokud jde o mé přistání ve vašem lese, budeme se muset spolehnout na experiment s váhou. Teď už stejně nic nestihneme. Když major tomu faktu uvěří – dobře, když ne – tak ať mě pošle přes frontu domů. Tam zcela určitě náš experiment zkontrolují a všecko si ověří…"

„Neobávejte se, pane Kožine, stačíme udělat ještě jeden experiment – seskok. Musíte aspoň částečně obnovit svoje létací schopnosti. To bude daleko pádnější důkaz, že jste nevinen, než experiment s vážením snu."

„Myslíte, že budu moct znovu letět? … Přál bych si to, doktore, ale bojím se, že to už je … jen fantazie."

Ta slova Korintu ťala do živého. Vždycky zdrženlivý a vlídný, najednou se na Kožina ošklivě rozkřikl:

„Co je fantasie? Jaká fantazie?! Copak váš seskok s nerozevřeným padákem není fakt? Copak váš let čtyřicet kilometrů není fakt? Ukazovaly snad naše váhy nesprávně?! Panebože, to je zkostnatělost! A to říká člověk, kterého příroda nadmíru obdařila takovou výjimečnou schopností! Styďte se, pane četaři! Vy můžete lítat. Chápete to, nebo ne? A budete lítat. Nebudete muset opouštět bitevní pole s hanbou a někde v zázemí dokazovat svou nevinu. Vrátíte se k svému oddílu a budete ze vzduchu bít fašisty!

Jeden skok ze střechy a přesvědčíte se o tom sám. Ale zapamatujte si, že v tom ohledu je rozhodující duševní stav. Sebemenší nedůvěra v sebe sama – a budete znovu přikován k zemi."

Na Kožina však tento výbuch hněvu nezapůsobil. Zamračil se a dívaje se stranou řekl:

„Nezlobte se, doktore. Proč to říkám? Zbývá nám už jen pár dní. Bude škoda, když pohoříme. O to tady jde. A o duševním stavu jste

mluvil zbytečně. Řeknu vám upřímně, že jsem si až příliš jist, že můžu létat…“

„Příliš? Co to znamená?“

„Tohle. Dozrála ve mně jedna, choulostivá otázka. Nezmiňoval jsem se o ní proto, že jsem vás nechtěl rušit. Ale teď si o tom musíme promluvit. Zašli jsme příliš daleko. A může se přece stát, že jsme si předsevzali marnou věc.“

„Jaký máte dotaz? Mluvte!“

Kožin se podíval doktorovi upřeně do očí a pomalu řekl:

„Zdálo se mi, že lidi se ode mne pohrdlivě odvracejí proto, že umím létat. Připadalo jim, že jsem strašidlo! Bojím se, že i ve skutečnosti budu v lidech vyvolávat jen odpor …“

Korinta se rozesmál.

„Vy jste mě ale polekal, Kožine! Já jsem čekal kdovíjaké hrůzy. A zatím ty vaše pochybnosti jsou úplné nesmysly. Věřte mně a to všecko pusťte z hlavy. Už jsem vám říkal, že volný let je nový krok k dokonalosti, je to další rozvoj přirozených vlastností organismu.“

„Přirozených? Ale čím to můžete dokázat, že jsou přirozené, a ne patologické?“

„Dokázat, že v tom není nic patologického samozřejmě ještě nemohu. Mám fakta předběžných pozorování a nějakou pracovní hypotézu. Nicméně jsem přesvědčen, že ve své podstatě je tato pracovní hypotéza správná … Sedněte si, pane Kožine, a já vám vyložím veškeré své dohady a předpoklady …“

34

Doktor Korinta vykládal celé dvě hodiny svou pracovní hypotézu o podstatě procesů dovolujících člověku překonat sílu přitažlivosti Země a Kožin ho poslouchal s napjatou pozorností a zájmem.

Mnoho z toho, co Korinta říkal, bylo v příkrém rozporu s ustálenými vědeckými představami, mnohé znělo téměř absurdně.

Před vědeckým auditoriem by doktor neriskoval vystoupit s takovými pochybnými tvrzeními. Ale jeho jediný posluchač byl s

vědou natolik neobeznámen, že před ním mohl dát plnou volnost nejen vědecké myšlence, ale i fantazii. Ostatně, cíl této přednášky nebyl v tom, aby Kožinovi předal nové vědecké pravdy, ale v tom, aby z Kožinova vědomí vymýtil zbytky pochyb.

Biologické antigravitační procesy připisoval doktor Korinta zvláštním enzymům, které nazval prozatímně antigravy. A z toho začal vycházet.

Enzymy dosud nejsou náležitě prostudovány. Věda připouští existenci mnohých dosud neobjevených enzymů s nejpodivnějšími vlastnostmi. Enzymy jsou schopny, a dokonce v nepatrných množstvích, uspíšit složité chemické procesy v organismu a také jejich působení je specifické podle druhu.

Působení enzymů antigravů spočívá v tom, že neutralizují a popřípadě i přeměňují zemskou přitažlivost v odpudivou sílu.

Jakmile enzymy vzniknou, ihned jsou lymfatickými cestami přenášeny do všech buněk, ale i do mezibuněčných prostorů v celém organismu. A zde všude vyvolávají bleskurychlé chemické reakce, jejichž výsledkem je antigravitační pole té či oné intenzity.

Tento proces se podobá vzniku bio toků jen s tím rozdílem, že intenzita procesu vzniku antigravitačního pole dosahuje daleko vyšších hladin potenciálů. Vlivem působení antigravitačního pole klade organismus gravitaci odpor, takže – zjednodušeně řečeno – ztrácí svou váhu.

A když antigravy skončí svou práci, vzhledem ke své labilitě mizí a současně se zastavují ty chemické procesy, které způsobují vznik antigravitačního pole. A právě pro svou krátkou životnost antigravy unikaly dosud pozornosti vědců. Ale přitom se objevují a zase zanikají v lidském a nejspíš v kterémkoliv živém organismu vyšší formy nepřetržitě, a zejména tehdy, když organismus koná náročnou fyzickou práci.

Ale koho mohlo napadnout zvážit řekněme akrobata v okamžiku jeho závratných vystoupení na visuté hrazdě, lyžaře při skoku z můstku, horolezce při výstupu na strmý útes nebo i obyčejnou veverku při skoku ze stromu na strom? Vždyť i technicky je těžko provést takové kontrolní vážení. Proto se činnost antigravů obvykle připisovala síle, obratnosti a tréninku. A pokud jde o sny o létání,

vysvětlovaly se takovými příčinami, že nápad s postelí a decimálkou by vypadal jako nesmyslný.

Při setkání s naprosto nevyvratitelnými projevy činnosti antigravů svaloval člověk – všecko aniž se zamyslil – na šťastnou náhodu. Spadl-li parašutista s nerozevřeným padákem a zůstal-li naživu, říkalo se: „Měl štěstí!“ Jestliže pokrývač spadl ze střechy pětiposchoďového domu a vyvázl jen s leknutím, zase: „Měl štěstí!“ Případů tohoto druhu je velice mnoho, ale vždycky a pravidelně se připisují pohodlné a nezávazné „šťastné náhodě“.

Stalo se to už zvykem, napomáhalo tomu také to, že mezi vědci ani nevznikalo podezření na existenci enzymů antigravů.

Ale antigravy jsou objeveny, už se nedají ignorovat. Co teď dál?

Je třeba naučit se na přání vyvolávat v organismu výskyt těch to enzymů v potřebném množství, upravovat jejich tok, držet antigravitační pole v aktivním stavu tak dlouho, jak člověk bude potřebovat. Taková je cesta k volnému letu, cesta k novému fyzickému zdokonalení člověka.

Závěrem doktor Korinta řekl:

„Pro obyčejné lidi, kteří mají vynikající schopnost vytvářet enzymy antigravů, není lehké naučit se létat. A nejde tu o fyzický trénink. Hlavní překážkou pro člověka na cestě k volnému letu je psychická bariéra. Nepřipravený člověk těžko uvěří, že poletí a že ho vzduch udrží. A bez této jistoty let není možný. Ale vy, příteli, vy jste již překročil tuto překážku. I když se to stalo náhodou v okamžiku smrtelného nebezpečí, ale stalo se to, a to už vám nikdo nevezme. Příroda vás štědře obdařila nádherným darem vytvářet ve svém těle mohutné, trvalé toky antigravů. Ale nebýt vašeho tragického pádu s neotevřeným padákem a nebýt ve vašem dětství šťastného skoku přes příkop, nikdy byste se o své schopnosti létat nedozvěděl. Takový šťastný shluk okolností se uměle vytvořit nedá. Tady se sešly všecky optimální komponenty: vaše schopnost vytvářet pevné toky antigravů, v dětství prožitý pocit volného letu, zvláštní duševní odolnost vypěstovaná válečnou dobou a umění vytvářet v sobě nejvyšší napětí vůle před tváří smrti a mnoho, mnoho jiného, na co si hned člověk nevzpomene. To všecko dohromady vám pomohlo vykonat gigantický dokonalý skok, který se hned tak někomu

nepodaří v brzké době opakovat. A teď jste se ocitl v naprosto nové fyzické a psychické sféře. Musíte se s ní co nejdřív sžít, abyste ji přijímal jako absolutně přirozený stav. Let se pro vás stal normální fyziologickou funkcí. Není třeba v tom spatřovat patologickou záležitost jen proto, že jste první člověk obdařený touto vlastností a že nějakou dobu budete jediným létajícím člověkem na zemi. Lidská společnost vždycky rodila a v budoucnu bude rodit ty nejrozmanitější ,první a jediné.

Jednou první člověk odmítne skafandr a osvojí si mořské hlubiny; jednou se první člověk vytrhne z náruče Země do kosmického prostoru … Mnoho, nekonečně mnoho bude toho uskutečněno ,prvními a jedinými až po biologickou nesmrtelnost.

A ani v jednom z těchto případů nepůjde ani o patologické případy, ani o zvrácenost lidské přirozenosti. Naopak, budou to stále nové a nové kroky k vrcholu lidské dokonalosti. V tom ohledu buďte klidný, pane Kožine, a hrdě neste své překrásné břímě ,prvního a jediného."

Doktor zmlkl, unaven svou předlouhou řečí.

Mlčel i Kožin, překypující novými myšlenkami a pocity. Jeho pochybnosti se úplně rozptýlily. Byl ochoten letět třeba hned.

Svůj duševní stav vyjádřil nakonec takto:

Děkuju, doktore. Děkuju za všecko. Přesvědčil jste mě. Jsem připraven na jakékoliv riziko, na jakékoli nebezpečí, na jakékoli pokusy."

Na Korintově dobromyslné tváři se mihl světlý úsměv, sklouzl a zmizel v hustých vousech.

„Na nebezpečí, příteli, myslet nebudem. A pokus budeme muset provést velmi jednoduchý: seskočíme ze střechy téhle myslivny.

Výška je tady zanedbatelná a já jsem přesvědčen, že poletíte, ale pro každý případ chci, aby vaše noha byla v naprostém pořádku.

Nemám právo riskovat vaše zdraví."

„Možná že vy to právo nemáte, ale já přece mám právo dělat si, co chci!"

V Korintových očích se objevila obava. Zadíval se upřeně na četaře, jako by ho viděl poprvé, a pomalu zavrtěl hlavou:

„Ne, pane Kožine, vy taky nemáte právo dělat si, co chcete, a provádět neuvážené skutky. A nejen proto, že jste voják a podléháte vojenskému řádu, ale také proto, že teď jste první a jediný člověk, který ovládá umění volného letu.“

Kožin proti tomu nic nenamítal, ale podle jeho zesmutnělé tváře bylo vidět, že se ho Korintova poznámka dotkla. Po chvilce mlčení se četař pouze zeptal:

„Kdy provedeme ten pokus se seskokem?“

„Nejdřív za týden.“

„Dobře, doktore, já to vydržím …“

35

Úloha neomezeného pána nemocnice přišla doktoru Majerovi velice vhod. Byl si samozřejmě vědom, že se Korintovi rovnat nemůže, že jeho působení bude dočasné, že uplyne ještě několik dní a bude zas jen skromným zástupcem pro hospodářské věci.

Toto vědomí ho však ani trošku netrápilo.

Od toho dne, kdy se Iveta vrátila do nemocnice, vytkl si doktor Majer zvláštní cíl a teď se domníval, že toho vytouženého cíle už dosáhl.

Usmyslel si, že svou úporností a naléháním přinutí Ivetu k myšlence, že je jeho nevěstou a zároveň že ji přesvědčí, že mu funkce primáře naprosto sedí. Ctižádostivost, vášeň a chorobný pocit vlastní nedokonalosti udělaly z něho tvrdošíjného člověka, jdoucího nesmlouvavě za vytčeným cílem.

V duchu Majer i nadále pokládal Korintu za svého hlavního soupeře, ale mluvit o tom již nechtěl Spokojil se tím, že ho Iveta snáší, nezabraňuje mu, aby ji doprovázel, a na tom stavěl dalekosáhlé plány. V den Korintova návratu se rozhodl nabídnout Ivetě svou ruku i srdce. Ale jako sňatek opravdový, nikoli fingovaný.

Avšak naprosto nečekané události zhatily úplně jeho plán.

Jednou v poledne, když v nemocnici roznášeli skromné, nízkokalorické obědy, zavolali doktora Majera k telefonu.

„Volá nějaká žena, chce mluvit s primářem," ohlásila mu sestra konající službu.

Majer šel do své pracovny a vzal sluchátko.

„U telefonu primář!" vyhrkl s potěšením slova, jejichž zvuk příjemně polechtal jeho samolibost.

„Cože? Jaký primář? Potřebuji doktora Korintu!" ozval se v telefonu rozrušený ženský hlas.

„Doktor Korinta tu není, má dovolenou. Kdo ho volá?"

„U aparátu je jeho žena, Marta Korintova. Právě jsem přijela s dcerkou z Prahy a sedím na nádraží…"

„Cože?" přeskakující fistulí vykřikl doktor Majer. „Vy jste žena primáře Korinty? A přijela jste z Prahy?!"

„Ano, ano, z Prahy … Čemu se tak divíte?"

„Okamžik, milostivá paní, okamžik! Ano, jsem velmi překvapen, ale do telefonu není vhodné vysvětlovat proč. Přijedu okamžitě na nádraží a všecko vám vysvětlím. Počkejte na mě, za deset patnáct minut budu u vás!"

„To je divné … no, ale … Dobře, počkám na vás," řekl ženský hlas v sluchátku a hned nato telefon zaklapl.

Doktor Majer sundal plášť, popadl kabát, klobouk, a oblékaje se v chůzi, uháněl na svých krátkých nožkách nemocničními chodbami k východu. Lékařům a sestrám, které potkával cestou, aniž se zastavil, krátce prohodil:

„Šéf se ztratil! Doktoru Korinitovi se něco stalo! … Primář Korinta zmizel! Až se vrátím, všecko vám povím! Nezdržujte mě!"

Ulicí běžel poklusem, těžce dýchal a každou chvíli se chytal za srdce. Měl radost a zároveň pociťoval i úzkost při pomyšlení, že jeho soupeř zmizel, ztratil se, možná dokonce navždy.

V hlavě mu tančily úryvky myšlenek:

Je válka, může se stát všelicos. Co když Korintu stihlo cestou bombardování a zahynul … Nebo si ho v noci vyčíhali zloději… nechtíc porazilo auto.. nebo … A není to jedno, kde a jak zmizel? Důležité je, že se ztratil!

Když Majer vešel do nádražní budovy, trochu se vydýchal, upravil a klidně zamířil do bufetu – jediného slušného místa v této

nudné státní budově. A právě tady v bufetu našel ženu i dcerku doktora Korinty, které předtím nikdy neviděl.

Ukázalo se, že Marta Korintova je hezká plnoštíhlá brunetka s velkýma šedýma Očima a dolíčky ve tvářích. Její věk se dal těžko uhádnout – třicet pět, možná i celých čtyřicet.

Doktor Majer k ní přistoupil a smekl:

„Promiňte, nejste paní Korintova?“

Žena seděla u stolku a přemlouvala bledou, rozmazlenou, asi osmiletou žabku, aby snědla obložený chlebíček a vypila čaj. Po Majerově oslovení si ho bedlivě prohlédla – jako by ho fotografovala, a klidně řekla:

„Ano, jsem Korintova. Vy jste z nemocnice? To jste byl vy, s kým jsem hovořila telefonicky?“

„Ano, milostivá paní. Dovolte, abych se představil: doktor Karel Majer, zástupce primáře zdejší nemocnice.“

Uctivě stiskl ledabyle podanou ruku, a když si všiml na klopě ženy nacistického odznaku, zrudl rozpaky.

„Přišel jste mi něco vyřídit?“

„Ano… ale…,“ Majer dal pohledem na srozuměnou, že před děvčátkem by se o tom nemělo mluvit.

„Jindro, jdi se projít. Jen nechoď na ulici.“

Žabka ochotně vstala od stolu a běžela pryč. A Majer zamumlal:

„Dovolte, prosím!“ přisedl si na krajíček židle, a přidržuje si klobouk na kolenou, začal:

„Před měsícem … přesněji řečeno, před šestadvaceti dny si váš manžel, milostivá paní, vzal nečekaně dovolenou a odjel do Prahy. Sám jsem ho vyprovázel. Mně svůj náhlý odjezd zdůvodnil tím, že musí s urychlením zařídit své rodinné věci. Slíbil, že až dojede do Prahy, sdělí mi svou adresu, ale … dodnes od doktora Korinty nemáme nejmenších zpráv.“

V očích hezké ženy se mihl neklid.

„To je divné … Odjel do Prahy v rodinných záležitostech a u nás se ani neukázal… Je to divné … A kdy řekl, že se vrátí?“

„Kdy přesně neřekl, ale dovolenou si vzal na celý měsíc.“

„Tak. Znamená to, že za týden by se měl vrátit…“

„Za pět dní, milostivá paní.“

„Za pět dní… No, nedá se nic dělat. My na něj s dcerkou počkáme.

Můžete nám, doktore Majere, pomoct s ubytováním?“

„Samozřejmě, milostivá paní! Dovolte, abych vám nabídl pokoj ve svém bytě. Místa mám dost, a moje maminka bude velmi ráda…“

„Děkuji vám, doktore. S radostí využiji vaší laskavosti… Mám k vám ještě několik otázek, ale domnívám se, že je mohu odložit. Máte tady nosiče?“

„Kdepak nosiče! V naší díře není vůbec nic … Ale nedělejte si starosti, milostivá paní, k mému domu je doslova, co by kamenem dohodil. Dojdeme tam i bez nosiče.“

Za okamžik doktor Majer, obtěžkán dvěma nabitými kufry, už cupital tichými uličkami K-ovta. Za ním, s cestovní taškou v ruce, důstojně kráčela paní Korintova. Vedle ní, zvědavě se rozhlížejíc kolem, unuděně klopýtala hubená holčička.

Z Majera se řinul pot, ale únavu necítil. Každým krokem v něm rostla a sílila jistota, že Korinta zmizel, zahynul, ztratil se navždy.

A tato jistota mu dodávala sílu.

36

Když doktor Majer ubytoval Korintovu rodinu ve svém bytě, vrátil se rychle do práce.

Za hodinu, co byl pryč, se tichá nemocnice proměnila v hučící úl.

Na pokojích, v kancelářích a schodištích – všude se vzrušeně debatovalo o zmizení primáře. Měli ho rádi všichni – podřízení i pacienti.

Jakmile se Majer objevil, hned ho zasypali otázkami. Ale paní Korintova mu co nejpřísněji nařídila, aby zatím držel jazyk za zuby. Majer měl stále na paměti její nacistický odznak, takže se neopovážil porušit její příkaz. Zahalil se do tajemné důležitosti a na všecky otázky odpovídal stejně vyhýbavě:

„Nejsem oprávněn o čemkoli mluvit. Ale je to vážné, velice vážné! V nejbližších dnech se všecko vysvětlí…“

Víc než kohokoli jiného zpráva o zmizení Korinty vzrušila a zneklidnila sestru Ivetu. Bylo jí jasné, jaké strašné nebezpečí se za ní skrývá, rozhodla se, že za každou cenu zjistí příčinu té nečekané zprávy.

Byla přesvědčena, že jí Majer neodmítne odhalit pravdu, proto šla rozhodně do primářovy pracovny. Majer ji však tentokrát přijal chladně. Byl patrně teď cele v moci svých ctižádostivých plánů, a proto odsunul lásku na vedlejší kolej.

„Co si přejete, sestro Iveto?“

„Chci vědět, pane doktore, co se vlastně stalo. Proč všichni říkají, že doktor Korinta zmizel beze stopy? Hledá ho někdo?“

Majer chvíli přemýšlel, znovu jsi vzpomněl na nacistický odznak paní Korintové, ale mávl rukou a rozhodl se říci Ivetě pravdu. Ať ví, že s Korintou nemůže počítat.

„Byl jsem požádán o diskrétnost. Dal jsem čestné slovo. Ale vám, Iveto, pravdu skrývat nechci. Z Prahy přijela jeho žena s dcerkou. Děvčátku se stýská po otci, že se z toho až roznemohlo, proto ji paní Korintova přivezla. O tom, že doktor Korinta odjel do Prahy, nevěděla, poněvadž se u ní v Praze neukázali, a mně řekl, že odjíždí v rodinné záležitosti. Paní Korintova je tím velmi rozrušena. Chce počkat do konce jeho dovolené a pak podnikne kroky. Není těžké se domyslet, jaké to budou kroky. Paní Korintova je přece Němka a členka nacistické strany … Jste spokojená, Iveto?“

„Děkuji vám, pane doktore …“

„Ale pozor, nikomu ani slovo. Nebo mě vyzradíte a sobě způsobíte spoustu nepříjemností!“

„Vím.“

Dívka neodešla od Majera uspokojena, ale mnohem víc zneklidněna.

Bylo jí jasné, že musí okamžitě doktora Korintu vyrozumět o nečekaném příjezdu jeho rodiny. Jestliže se vrátí v nejbližších dnech, tak by nebylo nejhůř. Ženě a Majerovi by už nějak svoje zvláštní zmizení vysvětlil. Ale horší by bylo. kdyby se jeho žena setkala se zdejšími Němci a zmínila se jim, že jí zmizel muž. Kraft přece Korintu viděl na dvoře myslivny!

Sama jít do lesa nemůže, „dozorce Majer“ z ní nespouští oči.

Nezbývá než tam poslat Vládíka.

Iveta se podívala na hodiny na chodbě.

Pane bože! Už je půl druhé! Vládíkovi skončilo vyučování a každým okamžikem půjde kolem nemocnice domů!

Běžela, co jí nohy stačily, k východu, přeběhla nemocniční dvorek a vyběhla ven za vrata. Právě včas! Vládík ještě se dvěma spolužáky už přicházel k nemocnici. Kluci šli pomalu, mávali taškami a živě se o něco přeli.

„Vládíku?“

Jakmile klučík uviděl sestru, předběhl kamarády a spěchal k ní:

„Co se stalo?“

„Pojď, musím ti něco říct!“

Iveta převedla bratříčka přes dvůr, zahnula za roh nemocniční budovy a zamířila do malé zahrádky určené k procházkám pacientů. V této chladné podzimní době bylo v zahradě liduprázdno a ticho. Šustěly jen hromady žlutého listí pod nohama.

V hloubi aleje bylo vidět nachýlenou zahradníkovu budku. Iveta, přesvědčena, že je tam nikdo nevyruší. zatáhla bratra dovnitř.

Ale sotva do ní vešli, ze zadního vchodu nemocnice vyšel doktor Majer. Zahlédl náhodou oknem, jak Iveta vede k budce nějakého školáka, a v předtuše něčeho nedobrého se rozhodl zjistit, co se děje. Majer neriskoval jít přímo alejí, ale vzal to rozmoklým záhonem mezi řídkými holými stromy a nenápadně se přikradl k budce z druhé strany.

Přitiskl ucho k tenké stěně a uslyšel toto:

„A řekni doktoru Korintovi, že se musí co nejdřív vrátit domů. Nejlíp dnes večer nebo zítra ráno. V žádném případě ne později. Ivan už chodí, může s ním zůstat jen Vlach. Rozuměls mi?“

„Rozuměl. A co když se mě pan doktor zeptá proč? To se určitě zeptá!“

„No to víš, že jo! Řekni mu, že dnes přijela z Prahy jeho žena s dcerkou. Pak mu řekni, že v nemocnici je plno řečí, že zmizel a že ho žena bude asi hledat s pomocí policie. Zůstat v hájovně v žádném

případě nemůže. Je to nebezpečné pro něj, pro Ivana a pro nás všecky! Tašku s učením si nech zatím tady. Odneseš si ji potom. Tak běž!“

Vládík popotáhl nosem.

„Mám Kožina pozdravovat? Ptá se pokaždé, jestli ho pozdravuješ …“

„Samosebou! Tak jdem!“

Vyběhli z budky a zůstali stát, jako když do nich uhodí. Před nimi s roztaženýma rukama stál tlusťoch Majer.

„Všecko jsem slyšel!“ obořil se chraptivě. „To... to … je zločin! Kluk nikam nepůjde!“

Iveta se vzpamatovala, couvla s chlapcem a vykřikla:

„Utíkej, Vládíku! Řekni Korintovi, že nás někdo slyšel! Ať se všichni snaží zachránit! Utíkej!“

„A co ty. Iveto?“

„Já toho bídáka zadržím! Utíkej!“

„Ne, nikam nepoběží!“ zavřeštěl Majer a řítil se k Vládíkovi.

Ale Iveta skočila a popadla doktora za ruce. Vládík toho okamžiku využil, proklouzl kolem nich a uháněl ze všech sil alejí.

Iveta zápasila s tlusťochem. Majer supěl, nadával, ale nedokázal se vyprostit z pevných rukou děvčete. Konečně se mu to podařilo.

S výkřikem. Chyťte ho!“ chtěl utíkat pryč. ale Iveta mu nastavila nohu a tlusťoch sebou plácl do bláta jak dlouhý tak široký.

Majer se zvedl a vztekle upřel oči na Ivetu. Oba těžce dýchali.

Oči děvčete planuly odhodláním. Doktor pochopil, že se jí jen tak snadno nezbaví. Proto se rozhodl použít lsti.

37

Majer setřásl z bílého pláště listy, vykouzlil na tváři něco jako úsměv a řekl:

„Je to možné, Iveto, že jste uvěřila, že vás chci udat? Byl jsem prostě vším ohromen, tak jsem se trochu unáhlil. Ale abych vás udal? Kdepak, lakový nejsem. Bylo mi samozřejmě líto, že vy a doktor Korinta jste zapleteni do nějaké podezřelé záležitosti a pomáháte nějakému sovětskému záškodníkovi! Ale já si vás. Iveto, chci vzít! Copak by se mi zvedla ruka. abych vás zničil?“

Iveta neodpovídala a celé její vzezření nasvědčovalo, že je stále ještě připravena zabránit Majerovi v odchodu.

„Tak proč mlčíte?“ pokračoval tlusťoch... To mě tady chcete držet až do večera? Vždyť to vypadá hloupě! Někdo vyjde, uvidí nás a pomyslí si bůhvíco! A pak je i zima! Oba se nachladíme … Nebylo by lépe. kdybychom šli do mé kanceláře a tam si o věci pohovořili? Věřte mi. Iveto, já vám přeji jen dobro …“

Iveta si pomyslela, že Vládík už je dost daleko a že její potyčka s Majerem může skutečně upoutat něčí pozornost, přistoupila proto na návrh pokračovat v rozhovoru v primářově kanceláři.

V duchu si pomyslela. Já už nemám co ztratit. A tomuhle padouchovi stejně zabráním spojit se s Němci. Budu mu v tom bránit, pokud mi síly stačí.

„Dobře, pane doktore, pojďme k vám do kanceláře,“ řekla opovržlivě. „Ale vemte na vědomí, že jestli se opovážíte provést svůj hnusný úmysl dřív než za dvě hodiny, bude s vámi zle!“

Neřekla, co mu provede, poněvadž to nevěděla ani sama. Ale v jejím hlase bylo cítit takovou výhrůžku, že se tlustá Majerova tvář zkřivila strachem.

„Jděte napřed!“ nařídila Iveta a Majer se neopovážil ji neposlechnout.

Prošli mlčky alejí, vešli do nemocnice zadním vchodem, vystoupili do třetího patra a vešli do primářovy pracovny. Pacienti měli v tu dobu hodinu klidu, nemocniční chodby byly liduprázdné.

Nikdo je neviděl.

Když se Majer ocitl ve své kanceláři, nabyl sebejistoty. Posadil se ke stolu a vykřikl:

„Zneužíváte mé dobroty, sestro Satranová! Ale já nejsem ochoten snášet vaše vrtochy!“

„Jak si přejete, pane doktore.“ odpověděla chladně Iveta, bystře pozorujíc každý pohyb svého nepřítele.

Nebyla ani chvíli na pochybách, že Majer je schopen je udat.

Dřív by tomu snad neuvěřila, ale jeho chování v zahradě ji přesvědčilo, že je člověk zbabělý a podlý A to ji nutilo být ve střehu.

Proto není divné, že jakmile Majer natáhl ruku k telefonu, Iveta skočila ke stolu mrštně jako lasička, popadla starý skalpel, kterým Korinta ořezával tužky, a jedním rázem přeřízla telefonní šňůru.

„Nevyjde to, pane doktore! Jestli chcete telefonovat fašistům, tak račte do haly! Tam je taky telefon. Ale pamatujte si, že budu křičet na celou nemocnici a vy budete muset svoje udání provést přede všemi!“

„Jste bláznivá holka!“ zaječel Majer... Chtěl jsem zatelefonovat domů! Poradit se s paní Korintovou!“

„To jste našel, s kým se poradit. S Němkou a fašistkou! Máte mě za hloupou husu?“

Iveta neodložila skalpel, odstoupila od stolu a posadila se na pohovku. Majer vyskočil, začal běhat po pracovně, mával rukama a ječel bezmocnou zuřivostí.

„Vy na to doplatíte, sestro Satranová! Zacházíte moc daleko! Vaše bolševické fígle vám nepomůžou. Sama si připravujete provaz a pamatujte si, že vás z toho tahat nebudu. Myslel jsem si, že jste rozumná dívka, se kterou se dá lidsky mluvit, ale vy jste úplně

pominutá … Položte skalpel na místo! Nemůžu se dívat, jak si s ním hrajete!“

Nemít Iveta v ruce skalpel, Majer by snad proseděl v pracovně dvě hodiny, na které ho dívka zajistila. Pohled na skalpel mu naháněl hrůzu. Iveta si to uvědomila a neprozřetelně řekla:

„Já si nehraju, pane doktore! Skalpel se mi může moc dobře hodit – tím se jenom neoperu je!“

To v tuhle chvíli říkat neměla. Sílený strachem, Majer najednou vyletěl z pracovny, zabouchl dveře a dvakrát otočil v zámku klíčem. Iveta od něho nečekala takovou pohotovost, zpozdila se doslova o několik vteřin. Škubla klikou u dveří a vykřikla:

„Vraťte se! Doktore Majere, vraťte se!“

Ale místo odpovědi ozvalo se jen hysterické zachechtání a rychle se vzdalující kroky.

Iveta pochopila, jak strašnou chybu udělala, a rázem ztratila odvahu a statečnost. V hlubokém zoufalství padla na pohovku a hořce se rozplakala.

38

Kapitán Vogel a nadporučík Kraft se potili nad hlášením pro štáb divize o bezvýsledném hledání nehlučné střely. Když měli nejvíc napilno, objevil se šikovatel štábní roty a ohlásil příchod doktora Majera.

„Co chce?“ zeptal se s nespokojeným úšklebkem kapitán Vogel.

„V nemocnici se něco stalo, pane kapitáne. Musí s vámi okamžitě mluvit.“

„Co je mi po tom, co se děje v nemocnici? Mám práci!“

Ale vtom se jim do řeči vmísil nadporučík Kraft.

„Přijměte ho, pane kapitáne. Ten chlap mi přebral holku. Kvůli nějaké maličkosti by si k vám netroufal přijít.“

„Myslíte? Tak dobrá, štábní šikovateli, ať jde dál.“

Doktor Majer byl bez kabátu a bez klobouku. Vyběhl z nemocnice v bílém plášti, který byl ještě potřísněn blátem, a v takovém stavu se dostavil na velitelství.

Pozdravil, a aniž čekal na otázku, vyhrkl:

„Objevil jsem diverzanty, páni důstojníci! Vyslechl jsem docela náhodou jeden hovor. V hájovně u Vlacha se skrývá jeden sovětský diverzant. Ano, ano, zcela určitě! Musí se spěchat! Jeden kluk tam utíkal upozornit je! Do této záležitosti je zapleten primář Korinta a ošetřovatelka Satranová …“

„Satranová? Iveta?“ zvolal Kraft.

„Ano, ano, Satranová Iveta! Poslala tam svého bratra.“

„Ale vždyť je to vaše nevěsta, pane Majere!“

„Bývalá nevěsta … Ale o to nejde … Musíte spěchat, nebo …“

„Počkejte!“ přerušil ho zhurta Vogel. „Moc žvaníte a smysl to nedává. Sedněte si a povídejte, jak to bylo, po pořádku.“

Majer se posadil a řekl všecko po pořádku, začínaje náhlým příjezdem Korintovy ženy a konce útěkem z nemocnice.

„Mluví pravdu, pane kapitáne. Před třemi dny jsem Korintu viděl na vlastní oči na dvorku hájovny. Já jsem ovšem nevěděl, že má být v Praze,“ vmísil se Kraft.

„Tak vidíte, vidíte!“ radostně mu skočil do řeči Majer.

„Mlčte a odpovídejte jen na otázky!“ okřikl ho rozzlobeně kapitán a hned se zeptal: „Kdy utekl kluk ze zahrady?“

„V půl druhé, pane kapitáne.“

„Teď máme za pět minut čtvrt na tři. Odtud do hájovny je něco přes sedm kilometrů. Je tedy ještě na cestě … Nadporučíku, dávám tento rozkaz!“

Kraft vyskočil a postavil se do pozoru. Vogel pokračoval:

„Vezměte samopal, helmu a uhánějte na motocyklu pro kluka. Snažte se ho zadržet. Jestli to nestačíte, zaujměte vhodnou pozici a držte hájovnu pod dostřelem. Zadržte bandity jakýmkoli způsobem až do našeho příchodu. Proveďte!“

„Rozkaz, pane kapitáne!“

Kraft srazil paty a vyběhl z kanceláře.

„Štábní šikovateli!“ vykřikl kapitán.

Štábní šikovatel se v mžiku objevil.

„Rozkaz, pane kapitáne!“

„Vyhlaste poplach, důstojníci ke mně! Za patnáct minut vyjíždíme!“

„Rozkaz, pane kapitáne!“

Budova školy se naplnila dupotem vojenských bot a úsečnými povely. Do Vogelovy kanceláře vbíhali jeden po druhém důstojníci, cestou si upravovali zbraně a zapínali helmy. Poslední vešel štábní šikovatel.

„Pane kapitáne, na váš rozkaz rota nastoupila do vozů a je připravena k výjezdu.“

„Dobrá. Vy, štábní šikovateli. jste od operace uvolněn. Vy budete mít zvláštní úkol. Jděte s doktorem Majerem do nemocnice a pomozte mu hlídat slečnu Satranovou. Nemusíte se s ní nijak zvlášť piplat, ale pamatujte si jedno: potřebujeme ji živou. Jasné?“

„Rozkaz, pane kapitáne, jasné!“

„Doktore Majere, pamatujte si. Jestli se Satranové něco stane, budete muset z toho skládat účty gestapu vy. Zavřít ji v místnosti se skalpelem v ruce! Jestli si ta hysterka něco udělá, bude s vámi zle! Jděte!“

Bledý, rozpačitý, krajně vyděšený doktor Majer šel mlčky pryč.

Štábní šikovatel, pořez s brunátnou tváří, zadupal za ním.

Nestačil odejít od školy ani sto kroků, když mu za zády zaburácely vozy naložené vojáky a uháněly jeden za druhým přes město k lesu.

Do nemocnice přišel Majer právě včas. U dveří jeho kanceláře stál zástup a sanitář Babula se šťoural v zámku šperhákem, pokoušeje se otevřít dveře.

„Co to tady provádíte?“ vypískl Majer.

„Někdo tam pláče. Mysleli jsme si, že se něco stalo!“ ozvaly se rozpačité hlasy.

„Od-chod!“ zařval hlubokým hlasem štábní šikovatel.

Ale při spatření Němce se zástup i bez povelu začal rozcházet.

První hleděl zmizet sanitář Babula. Když u dveří nebyla živá duše, Majer se zaposlouchal a řekl:

„Pláče. Tak je všecko v pořádku. Vy, pane štábní, budete hlídat tady a já uvnitř. Budu-li potřebovat vaši pomoc, zavolám.

Souhlasíte?“

„Mně je to, doktore, fuk. Jen aby si ta holka něco neudělala. Kapitán se darmo nezmínil o gestapu.“

„Nebojte se, já tomu rozumím.“

Majer odemkl dveře a vešel dovnitř zároveň se štábním šikovatelem.

Iveta ještě ležela na pohovce a tiše vzlykala. Na příchozí se ani nepodívala.

„Vidíte, pane štábní, že je v pořádku.“

„Ano, vidím …“

„A teď si, prosím vás, vezměte židli, sedněte si přede dveřmi a každého zvědavce žeňte pryč.“

„To vím i bez vás!“

Štábní šikovatel si vzal židli a vyšel. A Majer se zamkl zevnitř a rovněž si sedl blíž ke dveřím.

Ubohá Iveta byla jako v žaláři, a hned se dvěma dozorci.

39

Teď když Kožin mohl chodit, vyháněl ho Korinta pětkrát až šestkrát denně na procházku a nutil ho trénovat.

Kožin opřený o hůl sestupoval opatrně z půdy a procházel se na poměrně prostorném dvorku hájovny. Vlach si na tu dobu bral Tarzana a odcházel s ním do lesa hlídat cestu.

Tak tomu bylo i toho nešťastného dne.

Kožin se vydatně naobědval a odležel si povinnou hodinu odpočinku, sešel dolů na dvůr a Korinta ho jako obvykle bedlivě pozoroval, rozptyloval ho povídáním, a bylo-li třeba, dělal mu i masáž.

Vlach si přehodil přes rameno ručnici, vzal Tarzana na semínek a vydal se do lesa na obhlídku okolí.

Náladu měl hajný znamenitou. Měl radost z úspěchu Kožina, kterého si stačil oblíbit jako vlastního syna, měl radost i z toho, že jemu nepochopitelná práce přítele doktora probíhá rovněž úspěšně. Byl si vědom, že svou skromnou prací nemálo pomohl ke všem těmto úspěchům, a to vědomí ho naplňovalo zákonitým pocitem hrdosti.

Dobrá nálada se obvykle přenášela i na psa. Ale dnes se Tarzan choval nějak divně. Z procházky neměl žádnou radost. Měl smutný, ostražitý pohled. Často se zastavoval, ježila se mu srst na zátylku a tlumeně vrčel.

Chování psa Vlacha znepokojilo. Znal svého Tarzana, věděl, že by nebyl nervózní jen tak pro nic za nic:

„Copak, Tarzánku, co je s tebou? Jsi nemocný, nebo čucháš ňáký neštěstí?“

Hajný hladil psa, toho však laskání netěšilo jako obvykle, jen se moudrýma očima upřeně díval na svého pána, jako by chtěl říci: Dej si pozor! Cítím něco zlého!

Tyto svoje pochůzky Vlach nedělal po cestách, ale lesními houštinami tak, aby na cestu ustavičně viděl. Obvykle nešel dál než kilometr na jednu i druhou stranu od hájovny. Tentokrát ho neklidné chování Tarzana donutilo jít dál směrem k městu. Tam jsou Němci, takže nebezpečí může hrozit odtamtud.

Když Vlach ušel asi dva kilometry, zastavil se a zaposlouchal.

Od městečka hustým lesem jen nepatrně doléhal hluk motoru.

Zvuk vůčihledně sílil a za chvíli nebylo těžké poznat, že se blíží motocykl. Tarzan se naježil a výhružně zavrčel.

Vlach už shodil z ramene ručnici, aby smluvenými výstřely upozornil Korintu a Kožina na nebezpečí, ale v tom okamžiku se ozvaly něčí rychlé kroky a přerývaný prudký dech. Po cestě někdo běžel z posledních sil.

V tom místě vedla cesta do nehluboké úžlabiny, po jejíchž stranách se táhla smrčina jako pevná stěna. Bylo vidět jen nevelký úsek cesty, poněvadž tu bylo několik ostrých zatáček, a teprve za vrtošivými zákruty úžlabiny vedla cesta rovně až do K-ova.

Vlach se s napětím zadíval na nejbližší zatáčku. Za několik okamžiků se odtamtud vynořila postavička chlapce. Vlach okamžitě poznal Vládíka. Ale co se děje? Proč tak běží, že sotva popadá dech?

Vlach vystoupil ze svého zeleného úkrytu a hlasitě křikl:

„Vládíku! Zastav se!“

Chlapec sebou polekaně škubl, chtěl ještě zrychlit svůj běh, ale když spatřil známou zrzavou bradu hajného, zastavil se. Dýchal jako

uštvané zvířátko. Rty se mu chvěly a po utrápené tváři se mu Hnuly čůrky potu.

„Co se stalo? Kdo se za tebou žene? Kdo tě honí?“

Klučík stěží zvládl dech a chraplavě řekl:

„Posílá mě … Iveta … všecko je vyzrazený … slyšeli nás, pane Vlachu! Iveta mi nařídila, abych vám … to řekl. Všichni se musíme… zachraňovat! Já jsem utekl a Iveta tam zůstala…

Aby zadržela toho … tlustýho …“

Nedomluvil a začal znovu rychle a uštvaně dýchat.

Vzdálený zvuk motoru výhružně sílil.

„To tebe honí ta motorka?“

„Nevím, pane Vlach …“

„Jasný. Tak dobrá, kamaráde, jdi do hájovny a neleť tak. Korinta s Kožinem jsou na dvoře. Všecko jim jaksepatří pověz. A motocyklistu si tady pozdržím já. Tak jdi, může tady být každou chvilku!“

Vládík přikývl a šel rychle dál.

A Vlach s Tarzanem šli motocyklistovi kousek naproti a usadili se nad samou zatáčkou u cesty.

Hajný vyndal z kapsy dva náboje s kartáči, rychle znovu nabil ručnici a připravil se. Nemusel čekat dlouho. Asi za dvě minuty se les naplnil ohlušujícím třeskotem motoru. Ze zatáčky prudce vyrazila motorka. Vlach uviděl německou přílbu, samopal, a aniž vteřinu uvažoval, stiskl spoušť.

Zaduněl výstřel. Motocykl se v prudké jízdě vklínil do hlinité strže a převrátil se. Jezdce to vymrštilo doprostřed cesty.

Rozplácl se tváří dolů. několikrát sebou škubl a znehybněl. Hajný s připravenou ručnicí táhl za sebou psa, vyskočil ze strže a přiskočil k nehybnému tělu. Obrátil je a s uspokojením zamumlal:

„Vidíš, Tarzane, koho jsme měli štěstí odklidit! Toho oficíra, co nám slíbil ten koňak!“

Kartáčový náboj na medvědy srazil nadporučíka Krafta naráz.

Vlach nechal zabitého na cestě, přehodil si ručnici přes rameno a běžel těžkým poklusem k hájovně. Vládíka dohonil téměř u branky.

40

Vysilující běh vyčerpal malého posla téměř k mdlobám. Doktor s ním měl pěknou práci, než se trošku vzpamatoval a mohl víceméně souvisle povědět o tom, co se odehrálo v nemocniční zahradě a co mu Iveta nakázala vyřídit.

Korinta s Kožinem pozorně kloučka vyslechli, začali mu jeden přes druhého klást otázky, ale Vlach je přerušil. Hajnému i tak bylo všechno jasné, tím spíš, když se vypořádal s fašistickým důstojníkem.

„Teď není čas na řeči. doktore! Němci se určitě neomezí na jednoho motocyklistu a co nevidět můžou být tady. Přemejšlet nemá cenu, musíte pryč. Seber Kožina, kluka a alou vodsaď směrem k městečku B. A já zalezu do svýho doupěte a pokusím se s Němci začít co nejdelší diškurs „Kožin ještě nemůže chodit!“ tvrdě odpověděl Korinta. „Nezdolá ani kilometr.“

„Správně, doktore!“ přitakal četař. „Seberte kluka a jděte s Vlachem. Byl bych pro vás jen zbytečná zátěž. Celá ta kaše se zavařila kvůli mně, tak si ji musím sníst. Škoda, Vlachu, že vás nenapadlo sebrat tomu fašistovi samopal. Teď by se mi zatraceně hodil!“

„To mě ani nenapadlo … já přeci z něj neumím střílet!“

„Zato já jo! Ale to nic, stačí mi i pistole! Tak se chystejte. Co stojíte?“

V dálce za lesem se ozval dutý rachot motorů.

Korinta stál nehnutě s pevně sevřenými rty a se svraštěným obočím. Zdálo se, že naslouchá vzdálenému rachotu a něco v duchu počítá. Najednou si přejel rukou vousy a pevně a rozhodně řekl:

„Já jsem, přátelé, z vás nejstarší… Ano, ano, Vlachu, jsem starší než ty skoro o rok, tak tedy poslouchejte a plňte moje příkazy. Ty, Vlachu, jsi z nás jediný, kdo se vyzná ve zdejších lesích a zná cestu k partyzánům. Takže jsi to ty, kdo musí zachránit Vládíka. Nemáme právo riskovat život dítěte. Seber ho a jdi okamžitě do lesa. A neopovaž se už pouštět do nějaké rvačky.

Jasné?“

„Jasný to je. ale co si počnete vy dva s Kožinem. doktore?“

„Plň rozkaz, Vlachu, a na nic se neptej. Nemám čas ti něco vysvětlovat!“

„Co se dá dělat, když –myslíte, tak sbohem!“ zahučel hajný.

Objal nemotorně Kožina, potom Korintu. Vzal Vládíka za ruku a vedl ho mlčky do vzdáleného kouta dvorku. Tarzan za ním běžel na řemínku jako předtím.

Řev motorů se nemilosrdně blížil jako osud. Avšak Korintu to patrně nijak nevzrušovalo. Vzal Kožina za loket a rozhodně řekl:

„Pojďte, pane Kožine!“

„Kam?“

„Neptejte se!“

Doktor odvedl četaře do hájovny a pomohl mu vy stoupit na půdu. Když stoupali pomalu po schodech, Kožin se nechápavě zeptal:

„Co jste si, doktore, usmyslil?“

„Musím zakončit svou práci. Musím vás vidět v letu.“ odpověděl Korinta s fanatickou tvrdošíjností.

„Vy jste se zbláznil?!“ namítl Kožin a vyškubl se mu.

„Ani slovo!“ sveřepě se na něj osopil doktor s naježenými vousy... Musíte letět! Musíte! Jinak bude všechna naše práce v pekle!“

„Práce! A co bude s vámi?“

„O sebe se postarám sám. Zabít mě se neopováží. A pak se uvidí.“

Kožin se vzdal.

Vystoupili na půdu a přistoupili k vikýři. Auta rvala už někde docela blízko. Zdálo se, že se každým okamžikem přiřítí k hájovně.

„Lezte na střechu!“ nařídil doktor.

Kožin se vytáhl na rukou a v mžiku byl na střeše. Korinta se protáhl vikýřem za ním.

„Ivane!“ Korinta ho s jakýmsi zvláštním vzrušením oslovil křestním jménem. Četař se zachvěl a ucítil jak se mu sevřelo hrdlo... Ivane, teď poletíš. Určitě poletíš. Věříš tomu?“

„Věřím doktore. Vím, že teď poletím,“ změněným, ale rovněž klidným hlasem odpověděl Kožin.

„Ano. ano. poletíš! Ale nezapomeň, Ivane, že k rychlému letu musíš letět hodně vysoko. Vzlétnout, vrhnout se střemhlav dolů a přejít na přízemní let. Jinak budeš snadným cílem, který sestřelí jednou ranou. Zapamatuj si to!“

„Zapamatuju, doktore!“

Řev motorů ztichl nějakých dvacet metrů od hájovny. Místo toho se ozvaly ostré. Štěkavé povely.

Korinta spěchal.

„Podej mi ruku. Ivane! Tak, dobře … a teď … leť, můj orle.

Leť!“

Kožin směle vykročil až na kraj střechy, nadýchl se z plných plic jako před skokem do vody a řítil se dolů.

Korinta zapomněl na všecko na světě a sledoval ho se sevřeným srdcem. Kožin zmizel za okrajem střechy, v témže okamžiku se vynořil a stoupal prudce vzhůru. Podobal se plavci vynořujícímu se z hloubky na hladinu. Jeho pohyby byly pomalé a ladné.

Za okamžik vystoupil nad temné koruny borovic a zmizel v nízkých olověných mracích.

Korinta si povzdechl, otočil se od vikýře a šel pomalu ke schodům. Sestupoval po příkrých dřevěných schodech vstříc smrtelnému nebezpečí. Ale v nitru mu všecko zpívalo, jásalo a nikdo na světě – ani sama smrt – by nedokázala vzít mu tu radost.

A dveře hájovny už praskaly pod údery pažeb.

ČÁST DRUHÁ

TO UDĚLAL NOČNÍ OREL

1

První vědomý let četaře Ivana Kožina nebyl dlouhý. Jím vyvolané pocity byly natolik mocné, že brzy vyčerpaly jeho organismus oslabený dlouhou nemocí.

V prvních okamžicích po seskoku pochopil, že opravdu má v sobě tajemnou sílu. která se podrobuje jeho vůli a poslušně ho zvedá nad zem. Kožin pocítil tak silný příliv neúnosně mocné radosti, že se mu slastí zatočila hlava, jako když se vypije nalačno sklenice vína. Ani nezpozoroval, jak se octl v pevném kruhu mraků. Šedé kolouče husté mlhy ho zahalily ze všech stran a rázem oddělily od celého světa. Měl pocit neskutečna, připadal si jako v pohádce. Vymazalo mu to z vědomí pevná pouta se skutečným životem, zmizelo všecko – minulost i budoucnost, všecky starosti, ohavy a práni. Zůstalo jen opojení z neslýchané moci nad sebou samým, nadšení z neomezené volnosti pohybu.

Kožinova hruď se prudce dmula, srdce silnými, zrychlenými údery hnalo krev v beztížném těle. Po krku a po zádech jako by mu tančily tisíce malých ostrých jehliček. I to bylo nevýslovně příjemné.

Výš! Výš! pulsovala myšlenka, a Kožin se usilovnou prací svalů snažil zrychlit pomalé stoupání. Vztyčil nahoru ruce a napínal se jako struna. Pak prudce švihal rukama ve vzduchu a znovu je zvedal.

Tyto pohyby neměly nejmenší vliv na rychlost stoupání, ale Kožinovi dávaly iluzi cílevědomé práce a zvětšovaly požitek z volného letu.

Byl v takovém stavu jen několik minut a stačil vzlétnout asi sedm set metrů. A vtom se ho zmocnila strašlivá únava. Okouzlení rázem zmizelo. Měl pocit, že se zalyká hustou bělavou mlhou.

Dost! Je čas jít dolů! Odpočinout si! Poručil si v duchu a poslušná síla ho snášela opatrně dolů. To rovněž Kožina potěšilo a překvapilo.

Když se vynořil z mraku, spatřil pahorkovitou rovinu pokrytou tmavozeleným lesem, tu a tam s oranžovými skvrnami; v dálce byla

pole, vesnicky s červenými střechami; na druhé straně za lesem bylo malé bizarně rozházené městečko s maličkým gotickým kostelíkem na náměstí, přímo pod sebou měl silnici, na ní asi půl tuctu vozů, známou zelenou hájovnu, dvůr ohrazený laťkovým plotem, a na dvoře i na cestě desítky šedozelených postaviček zmateně pobíhajících sem tam.

To Kožina vrátilo do skutečnosti. Neměl ještě jasno, co udělá, sklouzl dolů ke koruně vysoké borovice, vyhlédl si silnější větev, posadil se na ni a přitiskl se k pryskyřičnatému kmeni.

Hustá, rozvětvená koruna ho bezpečně ukryta a přitom mu poskytovala možnost pozorovat to. co se dělo na cestě i kolem hájovny.

Když se Kožin vydýchal a mohl se soustředit, jasně pochopil, co ho vlastně přivedlo do takové nebezpečné blízkosti k nepřátelům.

Byla to bezděčná starost o osud doktora Korinty. Což mohl Kožin odletět, aniž se přesvědčil, že jeho přítel, tento statečný český lékař, který nejenže ho zachránil před záhubou, ale navíc mu daroval obdivuhodnou schopnost létat, je živ, že ho fašisté jen zajistili a neodvážili se s ním vypořádat na místě.

Bylo mu jasné, že Němci jsou rozzuřeni zastřelením nadporučíka Krafta a že jsou teď schopni všeho.

Jestli se opováží zastřelit Korintu, já … já … Nepředstavoval si, co by v takovém případě udělal, a jen v bezmocné zlobě svíral rukojeť pistole.

Čas plynul pomalu. Hodinky na Kožinově ruce ukazovaly pět a Němci se ještě stále potloukali kolem hájovny.

Jedním vozem zajeli až k vratům. Naložili na něj postel s váhou, knihy, sádrový obvaz z Kožinovy nohy, kupu papírů popsaných Korintou, jeho tašku s lékařskými nástroji a kufr a kromě toho různé věci patřící Vlachovi, které se Němcům zdály podezřelé.

Korintu však ještě stále nebylo vidět.

Konečně v půl šesté, když už se začalo smrákat, vyšli z hájovny tři důstojníci a za nimi v doprovodu dvou samopalníků šel doktor Korinta. Měl na sobě kabát, ale byl bez klobouku. Jeho prošedivělé vlasy byly rozcuchané, na obličeji měl krvavé podlitiny, ale šel

pevným krokem a se vztyčenou hlavou, dívaje se někam nahoru, do nebe.

Kožinovi se strašně chtělo doktorovi zamávat a křiknout:

Držte se, doktore! Jsem s vámi! Neopustím vás, co budu živ! Ale zaševelil jen rty aniž odtrhl pohled od tváře, která se mu stala navždy drahá.

Korintu posadili do nákladního vozu mezi stráže. Ozval se úsečný povel. Vojáci rychle nasedli do vozů. Zařvaly motory a za okamžik kolem vyrabované hájovny zavládlo hluboké ticho.

2

Odpočinek Kožinovi vrátil úplně síly a jistota, že Korinta je živ, mu navrátila klid a pevnou vůli.

Blížila se noc. Kožin měl před sebou desítky kilometrů letu a musel hledat ve tmě. v neznámých lesích a horách, základnu partyzánského oddílu. Ale on nespěchal na tento daleký a složitý let.

Dřív než opustil k-ovský les, měl chuť podívat se do samého městečka K-ova a aspoň něco se dozvědět o osudu Ivety Satranové.

Samozřejmě že je asi zatčena … A co když se jí nějakým zázrakem podařilo utéct? Musí to vypátrat stůj co stůj! Možná že se mu ji podaří dokonce najít a něčím jí pomoci… Tu báječnou dívku v neštěstí nenechá.

Kožin si představil křehkou postavičku své trpělivé ošetřovatelky a jeho srdce při té milé vzpomínce reagovalo zrychlenými údery. Pln rozhodnosti si v duchu zavelel: Vpřed, četaři!

Tentokrát se obešel bez skoku dolů. Odrazil se prostě nohama od silné pružné větve a okamžitě se vznesl vzhůru.

Žádnou závrať už nepociťoval. Vědomí, že sám z vlastní vůle a dík úsilí vlastního těla se vznáší nad zemí, smazávalo pocit neskutečna a chránilo ho před nebezpečným opojením z letu. Srdce pracovalo jen o málo rychleji než při rychlé chůzi, dýchalo se mu lehce a rytmicky.

Teď už se dokonce nevzrušoval. Zmocnila se ho jakási zvláštní sebejistota a chladný klid. Sám fakt letu chápal rozumem jako něco

naprosto přirozeného a zákonitého. Tím se situace do určité míry podobala snu. Ovšem pocit jásavého štěstí nepřicházel, jak tomu vždycky bývalo ve snech. Místo toho se Kožina zmocnil ohromující a reálný pocit svobody a nezávislosti. Byl to hrdý a uklidňující pocit.

Země se už zahalila do tmy. Mraky se začaly protrhávat a mezi nimi se zatřpytily první hvězdy.

Kožin si vzpomněl na nedávnou rozmluvu s majorem Loktěvem.

Dostal chuť letět do partyzánského tábora a ukázat celému oddílu svou jedinečnou schopnost. Majora potom už asi nenapadne poslat ho do Velké země jako nespolehlivého … Ale Kožin v sobě potlačil toto klukovské přání.. Nejdřív musí do města K-ova, aby se dozvěděl, co je –s Ivetou.

Začalo mu být zima. Odhadl výšku asi na tisíc metrů, zastavil se, několikrát se hluboce nadechl a připravil se k volnému pádu.

Na okamžik mu problesku hlavou: A co když nedokážu znovu vzlétnout?… Ale rychle odehnal tuto nebezpečnou myšlenku a třikrát – jako by pronášel zaklínadlo – řekl nahlas:

„Teď budu lítat stále!“

Hned nato se bez váhání prudce vrhl k zemi hlavou dolů s rukama natažen vina dopředu jako při seskoku do vody. Pružný studený vzduch ho udeřil do tváře, do prsou, zahvízdal mu v uších a začal z něho zuřivě strhávat oděv. Rychlost pádu narůstala každou vteřinou.

„Osm, devět, deset. Stop!“

Pád se zastavil jako na mávnutí kouzelného proutku a přešel v rychlý klouzavý pohyb jako z neviditelného vzdušného svahu.

Kožin se až rozesmál, tak se mu to zalíbilo. Teď klouzal po hyperbolické křivce rychlostí expresu a postupně ztrácel výšku.

Za dvě tři minuty zahlédl dole v hloubce asi dvou set metrů tmavé obrysy městských uliček. Kožin udělal nad městem K-ov velký kruh, aby zmírnil rychlost, a když sestoupil do výše padesáti metrů, začal si pozorně prohlížet obrysy domů. Kde je městská nemocnice, věděl z Ivetina vypraveni a teď se mu to hodilo.

Když našel nemocniční budovu, slétl k ní ze strany zahrady a začal prohlížet okna ve druhém patře. Korinta mu, pokud se pamatoval, říkal, že jeho pracovna je v druhém poschodí. Kdyby tam

tak byla Iveta! Ne ne. to je málo pravděpodobné… Ale co když se ten ničema Majer v práci zdržel?... Toho by už Kožin určitě donutil, aby řekl. co se stalo s Ivetou!

Všecka okna byla zatemněna. Ale černý papír nepřiléhal všude těsně. Úzkými, sotva viditelnými štěrbinami bylo možno vidět malou část místností. Kožin plul od okna k oknu a pozorně se díval do úzkých proužků světla: nemocniční pokoj, jeden, druhý, operační sál. pokojík ošetřovatelky. A tuhle je okno přímo proti aleji, kde se temně rýsuje zahradníkova budka. Jen odtud mohl Majer viděl Ivetu s bratříčkem. Tak tohle bude pracovna primáře. Ale u všech čertů, zatemnění přiléhá všude dobře. Nikde ani štěrbinka! Kožin přiložil ucho k oknu a napjal sluch. A v tom okamžiku uslyšel Ivetin tlumený hlas. Tady! Je tady!

Četař se nerozmýšlel ani vteřinu.

3

Doktor Majer seděl na židli u zamčených dveří a neposlouchal, co mu Iveta říká. Přetvařovat se už nemusel, hrál tedy otevřenou hru. Nicméně, když se dívka vyplakala, vstala z pohovky a začala mu metat do tváře krutá slova o podlosti, zbabělosti a špinavém udavačství. Tlusťoch zrudl a nervózně se zavrtěl na židli.

„Jste hnusný zrádce, doktore Majere! Jste zbabělý darebák. Myslíte si, že vám vaše podlost pomůže? Nevěřte tomu! Němce stejně vyženou a vás pověsí! Ano, ano, pověsí na lucerně! “ hrozila mu Iveta hlasem chvějícím se rozhořčením a oči jí plály prudkou nenávistí.

„Počkejte, slečinko, nerozčilujte se!“ blekotal Majer. „Za chvilku pro vás přijdou a vy se seznámíte s chlapci od gestapa. Už nebudete dlouho čekat, miláčku! Jen počkejte!“

Ale bylo mu při tom všelijak. Úloha dozorce ho tížila. Teď už určitě celá nemocnice i město ví, že udal Ivetu Satranovou …

Můj bože, proč jen ti Němci tak dlouho nejdou! Jak ještě dlouho, on, doktor Majer, budoucí primář kliniky, bude muset tady sedět a poslouchat hrubosti té malé fúrie?! Kdyby se aspoň brzy

vrátil štábní šikovatel! Uběhlo už půl hodiny, co si šel do posádkové kuchyně pro večeři, a doposud se nevrátil!

A najednou Majerovy meditace skončily! Ale jak!

Okno pracovny se náhle s praskotem rozlítlo, papírové zatemnění se odtrhlo a dovnitř vtrhl neznámý pohublý člověk s pistolí v ruce.

„Ivane!“ vykřikla Iveta a rychle skočila k neznámému.

Majerovi se zastavilo srdce: Rus!

Díval se na pistoli mířící mu do tváře a strachem cvakal zuby.

„Ivane, proboha, jak ses sem dostal?!“

„Počkej, Iveto. Máme jen několik vteřin času. Nejdřív se musím vypořádat s tímhle padouchem. Není tady nějaké obinadlo?

Fáče. vata, ručník... Dej mi všecko, co máš!“

Kožin se cítil úplným pánem situace. Iveta rychle snesla všechen obvazový materiál, jaký byl v pracovně.

„Ty ho zastřelíš, Ivane?“

„Určitě, ale ne hned …“

Přistoupil k tlusťochovi s dlouhým pásem složeným z obinadel.

„Tak, lotře, dej ruce dozadu! Rychle, rychle! No, jsi kádr…

Iveto, chyť konec a omotej ho kolem židle… ták, ták! Utahuj to pevněji, nelituj ho …“

Za okamžik se Majer proměnil v ohromnou bílou larvu, pevně přikurtovanou k židli. Kožin schoval pistoli a důkladně zkontroloval uzly. Pak tlusťochovi nařídil, aby otevřel ústa.

„Víc, ještě víc, ničemo!“

Majer poslušně vyplnil jeho příkaz a zvrátil hlavu jako v zubařském křesle. Kožin mu nacpal do úst ohromný kus vaty a shora, aby to lip drželo, ještě převázal obinadlem. Majer supěl a obracel oči v sloup.

„Hotovo! Jdem, lvetko!“

Kožin zhasl v místnosti, vytáhl zatemnění a rozevřel dokořán okno. Viditelně napadaje na raněnou nohu, vystoupil na okno a podal děvčeti ruku.

„Pojď Ivetko, neboj se!“

„Budeme skákat, Ivane?“

„Něco takového. Neboj se, nic se nám nestane.“

„Tak ty to přece dovedeš?“

„Mlč! Samozřejmě že dovedu!“

„Ty jsi neobyčejný člověk, Ivane!“

Iveta lehce vyskočila na okno. Kožin ji chytil, vzal do náruče a zašeptal:

„Drž se mě pevně!“

Chytila se ho kolem krku. Cítil, jak jí prudce tluče srdce. Odrazil se od parapetu a skočil odhodlaně dolů.

Leť! rozkázal sám sobě, ačkoli věděl, že s takovou zátěží sotva poletí!

Avšak zázračné antigravy se poslušně podrobily a Kožin s Ivetou v náručí měkce přistál na záhonu.

Kožin děvče postavil a řekl:

„Poslouchej mě pozorně, Ivetko. Běž teď domů a řekni mamince, aby odjela okamžitě co nejdál. Okamžitě! Za hodinu by mohlo byt pozdě. O Vládíka se postará Vlach. To matce řekni.

Vládík je v bezpečí a nic mu nehrozí. Sama potom běž na tuhle adresu: Ostravská ulice číslo pět. Jan Mitkovský. To je ten hrbatý pasáček co byl u Vlacha. Všecko mu pověz. On ti pomůže dostat se do partyzánského tábora. Můžeš mu věřit. Rozumělas všemu?“

„Ano, Ivane. A co bude s tebou?“

„O mě se neboj. Šel bych s tebou nebýt té nohy. Bojím se, že dlouho chodit nedokážu. Ale to nic, mám jiný prostředek pohybu … Opakuj mi adresu!“

„Ostravská pět, Jan Mitkovsky. Uvidíme se, Ivane?“

„Uvidíme. Brzy! Tak už běž. jenom ne ulicemi! Je-li to možné, tak přes dvory a příčnými uličkami. Dá se tak jít?“

„Dá! Ivane … dej mi pusu!“

Rychle ji objal a políbil.

„Běž Ivetko! Setkáme se v oddíle.“

Iveta uháněla alejí jako pták a zmizela za tmavou budkou zahradníka.

Kožin ještě chvilku stál před tmavou nemocniční budovou. Kolem vládlo hrobové ticho. Malé městečko se brzo ukládalo ke spánku.

4

V Kožinovi zápasily dva protichůdné city: přání okamžitě zmizet, odletět a hledat svou jednotku a palčivá chuť msty.

Ničema Majer si zaslouží smrt. Zrada se nemůže přejít beztrestně.

Ale má Kožin právo vykonat teď akt spravedlivé odplaty?

Iveta je doposud v městečku a bude jí chvíli trvat, než odejde.

Co když Majerova smrt vyvolá rozruch a překazí Ivetě možnost ukrýt se … A kromě toho doktor Korinta, nad nímž se už stejně stahují mraky kvůli Kraftově smrti …

Kožinovo váhání bylo přerušeno klepáním těžkých okovaných bot. To se vracel od večeře štábní šikovatel. Když vyhlédl ze vzároží a rozeznal ve tmě ohromnou postavu Němce v přílbě, mířícího od vrat ke vchodu do nemocnice, Kožin se bez rozmýšlení znovu zvedl k oknu, které před chvílí opustil. Vešel do pracovny, kde seděl svázaný Majer, stáhl zatemnění a rozsvítil.

Tlusťoch sípavě vtahoval vzduch nosem a kroutil očima nalitýma krví. Obličej měl sinalý. Zřejmě se dusil. Když uviděl, že se ruský diverzant vrátil, zaškubal sebou a zamečel.

Kožin mu ukázal pistoli:

„Kuš! Ani muk!“

Tlusťoch se skrčil a ztichl, jen namáhavě supěl nosem.

Kožin přistoupil kulhavým krokem ke stolu, našel v mžiku čistý list papíru a velkým rozmáchlým písmem napsal:

To udělal Noční orel. Smrt fašistům a zrádcům!

Upravil si blůzu stejnokroje a v jedné ruce papír a v druhé pistoli přiblížil se slavnostně k Majerovi.

Tlusťoch znovu zamečel a zavrtěl zoufale hlavou. Pochopil, že nastal jeho konec. O tom jasně mluvily studené, neúprosné oči ruského chlapce.

Za dveřmi na chodbě zaduněly okované boty. Váhat nebylo možné. Kožin lehce nadzvedl pistoli a stiskl dvakrát spoušť.

V tiché budově dutě zazněly výstřely a okamžitě zburcovaly Němce. Okované boty zaduněly v těžkém běhu, kdesi zabouchaly dveře, ozvaly se výkřiky hrůzy.

Kožin hodil nachýlenému Majerovi na klín připravený list, zhasl světlo, strhl jedním rázem z okna pevný zatemňovací papír a vyskočil ven.

Jako by se odrazil od neviditelné pružné sítě, aniž slétl k zemi, stoupal hned vzhůru.

Deset … dvacet … padesát metrů … Výš, výš, ještě výš!

Když Kožin vzlétl asi dvě stě metrů, podíval se dolů. Ve tmě kolem nemocnice probleskovala světla, sem tam se míchaly tmavé postavy, bylo slyšet výkřiky lidí a rachot motorů.

Ti si pospíšili! pomyslil si Kožin. Teď tak do nich prásknout nějaký ten granát, aby byl dojem úplný! To by teprv lítali!

Četař si narazil hloub čapku a začal znovu stoupat. Za chvilku městečko K-ov zmizelo v neproniknutelné tmě.

5

Les, les. nekonečný les … jako černý, ponuře šelestící příkrov se rozprostírá po svazích hor, po hlubokých úžlabinách a zdá se, že je hustý a liduprázdný.

Kožin dlouho kroužil nad širým krajem, kde podle Vlachovy zprávy měl být tábor partyzánského oddílu. V neprůhledné noční tmě všecko splývalo v jednotvárnou změť. v níž nebylo možné rozeznat ani ty nejmenší orientační body. Kožin hned nabíral výšku k mrakům, hned klouzal nad tichými korunami stromů, prozkoumal desítky míst a všecko marně. Dole byla jen pustá samota a naprosté liduprázdno.

Byl vyčerpán, zkřehlý a už dávno pociťoval strašlivý hlad. Pomalé výstupy do výšky a prudké přechody na klouzavé lety ho úplně zmořily. Rozhodl se už přistát uprostřed lesa a někde na stromě se dočkat rána, ale najednou dole zpozoroval matně se lesknoucí proužek. Snesl se níž a uslyšel šplouchání vody. Potok!

Vzpomněl si, jak Vlach říkal, že skálu, u jejíhož úpatí je partyzánská základna, omývá potok. Jenomže kudy se dát – dolů podle potoka, nebo nahoru? Bude muset udělat jedno i druhé.

Ostatně není vyloučeno, že je to nějaký jiný potok …

Kožin slétl dolů. napil se z potoka, chviličku si odpočinul a pak přímo ze země začal stoupat. Avšak na velký rozlet mu nestačilo sil. Letěl pomalu, aby měl potok stále na očích.

Horský potok se malebně klikatil a přibíral kilometry, ale Kožin se úporně držel jeho koryta.

Za půl hodiny se pod ním objevil mohutný útes matně se rýsující na pozadí černého lesa. Potok lemoval skálu takřka uzavřenou smyčkou. Kožinovi se radostně rozbušilo srdce. Přesně tak popsal Vlach polohu skály.

Kožin proplul nad útesem jako noční pták a pozorně si ho prohlížel.

Jeden kruh. druhý, třetí… Nikde nic – ani nejmenší stopa po lidském obydlí!

Kožin nad vším mávl rukou a rozhodl se spustit na plošinku těsně u útesu a přenocovat na ní. Cítil, že už dál v hledání pokračovat nemůže.

Přistál jako černý stín, bez nejmenšího zvuku, na skalní plošince, vydal se po ní k útesu v naději, že tam najde nějaký vhodný výklenek na přenocování. Ale nestačil udělat ani deset kroků, když se ozvalo důrazné zvolání:

Stůj! Kdo jsi?“

Kožin se překvapením zachvěl a zůstal stát jako přikovaný. Radostí dokonce zapomněl, co má odpovědět. Vzpamatoval se a vykřikl:

„Našinec! Rus!“

Rozsvítila se baterka a osvítila Kožinovu tvář.

„Nejsi našinec!“ drsně se ozval jeden hlas.

„To je jasný, že není náš!“ ozval se druhý hlas a hned nato vykřikl:

„Ruce vzhůru, příteli! Kožin se podrobil. Baterka ho neúprosně sledovala. Hbité ruce ho rychle prohledaly a vytrhly mu z kapsy pistoli.

První hlas se hned nato zeptal:

„Jak ses sem doslal? Co jsi zač?“

„Jsem četař Kožin z výsadku majora Lokteva. Ohlaste mě u něho.“

„Kožin? Četař Kožin? Ten nezvěstný? Honzo, jdi vzbudit majora! Řekni mu, že se našel Kožin … Počkej, četaři, ty ruce nech nahoře! Pořádek musí bejt … Jak ses sem vlastně dostal?“

„No doslal …“ neurčitě odpověděl Kožin.

Za okamžik bouchly dveře. Ozval se překvapený hlas majora Loktěva:

„Hrome, kde se tady bereš, Ivane? Je to v pořádku, hoši, je to můj člověk. Tak pojď!“

Kožina vedli nějakými tmavými podzemními chodbami, plnými nevětraného zatuchlého vzduchu. Pak se dokořán rozlétly hrubě

stlučené dveře a Kožin spatřil nevelkou jeskyni matně osvětlenou svíčkou.

6

Stěny se vlhce leskly. Těžký, nevětraný vzduch ztěžoval dýchání.

Zařízení bylo víc než skromné: stůl. tři bedýnky místo židlí, dvě rozkládací lůžka.

Na jednom lůžku ležel snědý, vousatý muž. Jak uviděl Kožina vyskočil a vklouzl do gumových holínek.

Loktěv za sebou pevně zavřel dveře, zastavil se a pozorně si prohlížel Kožina. Pak klidně řekl:

„Zdravím tě. četaři. Tak jsi tady? To je dobře!“

Řekl to rusky a teprve pak, jako by si to uvědomil, obrátil se k vousáči česky:

„Seznamte se. Horálku. To je můj četař Kožin. Ten. co jsme ho hledali!“

Vousáč měl neobyčejně sytý a hlučný hlas:

„Koukejme se! Tak jsi teda přišel sám… Sedni si, četaři, a odpočiň si!“

Kožin se posadil na bedničku. Unaveně si pomyslil: Vítají mě opatrně. Nevěří mi. To nic, však mi potom uvěří. Jen ať mě nenutí, abych hned teď všecko vypravoval. Měli by mi dát najíst a nechat mě vyspat!

Horálek. jako by vyčetl jeho myšlenky, se zeptal:

„Máš hlad. horníku, viď?“

„Upřímně řečeno, mám. A strašný!“ přiznal se Kožin.

Hned měl před sebou salám, chleba a láhev piva. Kožin se pustil do jídla a Loktěv s Horálkem ho mlčky pozorovali. Když se najedl a poděkoval za pohoštění, major se ho zeptal:

„Jak ses vlastně k nám do tábora dostal? Někdo tě přivedl?“

„Nikdo, přišel jsem sám. Přiletěl jsem a slétl rovnou na plošinku … Oblétal jsem celý les, než jsem vás našel!“

Loktěv s Horálkem se na sebe podívali.

„Přiletěl, oblétal … Jak tomu máme rozumět, četaři? V přeneseném slova smyslu nebo v přímém?“ zamračil se Loktěv a prudkým pohybem si srovnal plášť přehozený přes rameno.

„Samozřejmě že v přímém, soudruhu majore.“

„Tak tedy tvůj doktor měl pravdu? Skutečně lítáš?“

„Přesně tak, soudruhu majore, doktor Korinta měl pravdu!“

„A proč jsi opustil myslivnu dřív. než jsi dostal rozkaz?“

„Stalo se, soudruhu majore, velké neštěstí! Někdo nás udal.

Doktora Korintu sebrali a já…,“ a Kožin skoupě vyprávěl o nedávných událostech v K-ově.

Když dovyprávěl, Horálek hekl a poškrábal si bradu. Slyšel o Kožinově schopnosti létat poprvé. Loktěv to pokládal za vyložený – nesmysl, proto se mu o Korinově hypotéze nezmínil. Takže proto byl vousáč tou neuvěřitelnou novinkou úplně omráčen.

Zahučel tak, že plamen svíčky se zachvěl a divže nezhasl.

„Co to má bejt? Rozumíš tomu, majore? Vždyť lže! My jsme mu dali najíst, a on nás tady lakuje. Ale my ho nasup odhalíme!“

„Nelžu.“ ohradil se suše Kožin.

Horálek byl z takové neslýchané drzosti celý pryč.

„No víš, hochu, jestli nekecáš, tak ti doopravdy přeskočilo.“

Loktěv zasáhl:

„Uklidni se. Horálku, já si myslím, že nelže. Jak jinak by se ocitl v našem táboře? Hlídky, doufám, nespí.“

„To bych řek, já bych jim dal!“

„Pak je všecko jasné.“

„Ne. není. Tak ty si myslíš, majore, že tomu uvěřím? …“

„Počkej, Horálku, za chvilku všecko pochopíš.“

Major se zamyslil a obrátil se ke Kožinovi:

„Víš co, četaři? Vidím, že jsi unaven. Proto teď v noci žádné prověrky dělat nebudeme. Máme času dost. A zítra… zítra předvedeš mně i soudruhu Horálkovi. jak létáš. Platí, četaři?“

„Předvedu, soudruhu majore. To je velice jednoduché.“

„Tak výborně. Do zítřka tě soudruh Horálek omluví. A teď pojď, doprovodím tě na tvoje místo.“ Kožin poděkoval Horálkovi za večeři a odešel s Loktěvem.

Znovu šli temnými chodbičkami, dokud se neoctli v prostorné místnosti, kde se ozývalo chrápání spících.

Major škrtl zápalkou a osvítil prázdné lůžko.

„Tady máš, Ivane, volné místo. Lehni si a odpočívej. A zítra uvidíme co a jak.“

Když Kožin zůstal ve tmě, shodil blůzu, složil si ji pod hlavu a lehl si. Najednou ho rozbolelo celé tělo, byl jako zmlácený.

Je to tím létáním, z nezvyku, pomyslil si.

Bylo příjemné cítit pod sebou pevnou oporu po mnoha hodinách strávených v houpavém vzdušném živlu; bylo příjemné vědomí, že je zas mezi svými; byla příjemná představa, jak se zítra budou velitelé divit, až jim předvede svoje umění pohybovat se ve vzduchu, a snad právě proto, že všecko to příjemné bylo jisté, spolehlivé a že mu to nikdo nemůže vzít, vyvstala mu v srdci s novou silou starost o Ivetu, o doktora Korintu i o Vlacha s Vládíkem. Jakpak asi oni tráví tuto noc? Jak se jim vede?

Převaloval se dlouho z boku na bok, dokud únava nezvítězila.

A když usnul, pokračoval v létání nad černým neznámým lesem i ve spánku a snažil se v něm najít svoje zmizelé přátele: Ivetu, doktora, vousatého hajného i Vládíka.

7

Té noci nemohli spát ani velitelé oddílu. Loktěv si uvědomil svou vinu před Horálkem a zasvětil ho do všech podrobností podivuhodné hypotézy doktora Korinty. Vysvětlil ji po svém zjednodušeně, nicméně dostatečně přesně. Major už uvěřil, že Kožin siku teč ně může létat. mluvil o tom bez nejmenší ironie, ale i bez zvláštního nadšení.

Avšak vousatý partyzánský velitel byl člověk příliš zdravě myslící, než aby naráz uvěřil takovému divu. Loktěvovo sdělení vzal na vědomí krajně skepticky. Byl přesvědčen, že to major nemyslí vážně.

„Jakživ jsem neslyšel, aby horníci lítali ve vzduchu,“ zahučel posměšně. „Něco jinýho jsou akrobati v cirkuse. Ti musejí. Ale

horníci! Kdepak, tomu nevěřím, dokavaď se nepřesvědčím na vlastní oči.“

„Uvěřit tomu je těžké,“ souhlasil major.

„Poslyš, kamaráde,“ řekl se zápalem Horálek. „Tak jsi mi vyložil teorii toho doktora Korinty. Ale řekni mi tohle. Viděl ho Korinta sám aspoň jednou lítat?“

„Když jsem s ním mluvil, tak neměl nic než tu hypotézu. Kožin měl přece tenkrát na noze sádru.“

„Neviděl a dokazoval … Říkej si majore, co chceš, ale v tom je nějaká levota. Přestal se mi ten primář líbit, co vím, že má za ženu Němku. I Kožin se mi kvůli tomu přestal líbit. Bojím se, že hocha zatáhli do nějaký špinavý práce!“

„V tom případě, Horálku, jsem nucen znovu se zeptat: jak se tedy octl u nás?“

„To je právě to!… Pojď. majore, překontrolujeme hlídky a pro každý případ je zesílíme. Jinak neusnu. Nebudu mít klid.“

Major rád souhlasil s procházkou na vzduchu. Měl chuť si zakouřit a v jeskyni, která se špatně větra) a úzkým kouřovodem ve stěně, se kouřit nedalo. Horálkovy obavy nesdílel, ale proti zesílení hlídek neměl námitky. Měl zásadu, že opatrnosti nikdy nezbývá.

Velitelé se oblékli a vyšli.

Nejbližší hlídka stála na plošince u vchodu do jeskyně. Partyzáni, kteří zadrželi Kožina, ještě nebyli vystřídáni, a proto se Horálek rozhodl je vyslechnout.

„Jak se četař octl na základně? Z které strany se objevil?“

Hlídky zrozpačitělé svou neinformovaností odpovídaly nejistě a krajně neurčitě:

„Přišel jakoby od strže, soudruhu veliteli. To se dá těžko říct.

Vždyť je tma, že není na krok vidět. Nejdřív bylo ticho, hučela jen voda pod strží. A pak se najednou ozvaly kroky. Moc opatrný, jako by ten člověk nevěděl, kam jít. No tak jsme ho zastavili.“

„Tak tedy, jak se octl u nás na plošině, nevíte?“

„Nevíme, soudruhu Horálku … Namouduši, jako by spad z nebe! Viď, Honzo?“

„Vopravdu jako z nebe!“

„Pořád jen z nebe, z nebe! Tak hoši, až vás přijdou vystřídat, vyřiďte veliteli stráží, aby postavil čtyři. Jasný?“

„Jasný, soudruhu veliteli. Vyřídíme!“

Když nepořídili nic u první hlídky, zamířili ke vzdálenější.

Ale ti o objevení Kožina nevěděli vůbec nic. Na jejich úsecích byl naprostý klid.

Když velitelé zařídili zesílení hlídek a rozkázali mužstvu, aby všichni byli tuhle noc zvlášť opatrní a bdělí, vrátili se na plošinu a sedli si na kraj strže. Zakouřili si. chvílemi poslouchali jednotvárné hučení vody v potoce a pak se znovu rozpovídali.

„Tak tedy doktor Korinta pokládá za možné, aby se člověk sám od sebe zvedl a letěl? Bez vrtule, bez křídel, zkrátka beze všeho?“ ptal se už poněkolikáté Horálek.

„Ano, Korinta to pokládá za možné,“ odpověděl major váhavě.

„A co ty, soudruhu Loktěve. Jseš přeci člověk vzdělanej, a ne jako já obyčejskej havíř, jak se na to díváš ty?“

„Těžko říct. Doktor Korinta na mě udělal dojem čestného člověka.

Kožina znám už dávno a ručím za to, že mi nelhal … Ale z druhé strany je takové zvláštnosti těžko uvěřit. Jsou věci, Horálku, dostupné lidské fantazii, ale naprosto nemožné ve své podstatě.

Nemožné prostě proto, že jsou v rozporu se základními zákony přírody. Můžeme si představit člověka, že dýchá pod vodou jako ryba nebo čte myšlenky druhého člověka jako v otevřené knize. Je možno si představit člověka jako neviditelnou bytost nebo člověka absolutně nezranitelného a nesmrtelného. Lidská fantazie je v tom ohledu dost pružná. Ale představit si to všecko vážně, to absolutně nejde. Tak je tomu i s letem ve vzduchu.

Něco jiného je to ve snu nebo ve snění, a něco jiného ve skutečném životě … Ostatně nebudeme předbíhat. Třeba– má doktor Korinta pravdu, že v člověku je ještě mnoho neodhalených záhad.

Škoda že se dostal fašistům do rukou. Ale budeme doufat, že se to změní a že se nám podaří jim ho vyrvat.“

„Myslet na to je ještě předčasný, majore.“

Po těch slovech se Horálek nadlouho odmlčel. Zabafal z fajfky a zamyšleně si odplivl do neviditelných vln potoka. Pak si povzdychl a zahučel jakoby jen pro sebe:

„Je to nesmysl, určitě to bude nesmysl … A přeci, když na to přijde, nebylo by to marný, kdyby tak člověk vstal a doopravdy se rozletěli... Panečku, to bysme to hitlerovcům nasolili!“

Loktěv na to nic neřekl. Přemýšlel o možnosti letu z docela jiných hledisek …

Velitelé poseděli asi hodinku na čerstvém vzduchu, pak se vrátili do dusné jeskyně a ulehli n«a lůžka. Sfoukli svíčku, ale stejně nemohli ještě dlouho usnout a polohlasem si povídali o neobyčejném četaři a jeho podivuhodných příhodách.

8

Velitel oddělení gestapa obersturmtbannfuhrer Stoltz zůstával rád v kanceláři do pozdního večera. Díky tomu se jako první z německých okresních orgánů dozvěděl o událostech v K-ově, ohlásil mu to sám k-ovský velitel kapitán Vogel, který přijel do B. v devět hodin večer.

Velitel gestapa vyslechl kapitánovo hlášení a položil mu několik nepříjemných otázek:

„Pokud je mi známo, kapitáne, dostal jste svého času úkol najít v k-ovském lese jakýsi tajemný předmět, který tam shodili sovětští výsadkáři. Řekněte, napadlo vás v souvislosti s tímto úkolem udělat prohlídku v hájovně?“

„Musím se přiznat, pane obersturmbannfuhrere, že na nutnost prohledat hájovnu jsme nepomyslili. V rozkaze ohledně té věci je řečeno jasně, že se má hledat nějaká nehlučná střela. Poslali nám proto ženisty. Důkladně jsme v lese prohledali každý keř, každou rokli. Ale hájovnu … ne, prostě nám nepřišlo ani na mysl, že by střela mohla být v domku hajného.“

„Střela samosebou k hajnému spadnout nemohla, to jste ovšem ještě neměli právo od prohlídky upustit. Mohli jste tam přijít na

nějaké stopy. Ale teď vidíme, že tam nebyly jen stopy, ale skutečné doupě banditů. Pokládám to za vážné nedopatření, kapitáne.

Teď dál. Za klukem jste poslal jen samotného nadporučíka Krafta.

Proč samotného? Už jste přece věděl, že se v hájovně skrývají záškodníci!“

Kapitán Vogel svěsil hlavu. Na to neměl žádnou odpověď.

Stolitz udělal krátkou přestávku a pokračoval, důrazně vyslovuje strašná obviňující slova:

„Musím konstatovat, že Kraftovu smrt zavinila výlučně vaše organizační neschopnost. Budete se muset z toho zodpovídat, kapitáne.

To ale není zdaleka všecko. Ošetřovatelku jste nechal hlídat civilistou a dal jste mu ještě na pomoc to štábní nemehlo. Výsledek je, že jsme ztratili užitečného člověka, zadržená pachatelka utekla a teď si špacíruje na svobodě. Proč jste ji nezajistil hned a nezavřel na bezpečnějším místě ve vašich kasárnách?“

„Strašně jsem spěchal, pane obersturmbannfuhrere. Obával jsem se, abych nepropásl bandity ukryté v hájovně …“

„Tak, ták … Vy jisté spěchal … A řekněte mi ještě, co je zač ten Noční orel, který zastřelil doktora Majera. Slyšel jste o něm vůbec?“

„Ne, pane obersturmbannfuhrere, neslyšel. To je něco úplně nového. Bude to asi ten Rus, co se skrýval v hájovně u Vlacha.“

Velitel gestapa si pohladil vyholenou bradu a trpce si povzdechl:

„To je práce s takovými lidmi, jako jste vy, kapitáne. Vás si omotá kolem prstu každá žába. Vy mi tady říkáte, že jste Korintu podrobil předběžnému výslechu. A co jste se dozvěděl? Co ten mazaný aeskulap prováděl v hájovně?“

„Našli jsme tam hodně podezřelých předmětů, ale Korinta nám odmítl cokoli vysvětlit. Nedostali jsme z něho nic.“

„Bude to asi tvrdý oříšek. Tady u nás ho rozlouskneme. A jak si, kapitáne, vysvětlujete jeho přítomnost v hájovně? Proč všichni, i ten kluk, zmizeli, a tenhle člověk zůstal? Nezdá se vám to divné?“

„Ano, pane obersturmbannfuhrere. Bylo mi hned podezřelé, že Korinta se nám dal k dispozici bez jakéhokoliv odporu. Zeptal jsem se ho na to.“

„A co on?“

„Řekl, že se necítí v nejmenším vinen, a proto nevidí důvod, aby se skrýval. To je všecko, co jsme se od něho dozvěděli.“

„Málo … No dobře, kapitáne. Korintu jste zajistil a to je to jediné, co vás zachraňuje před okamžitým zatčením. Jděte, zůstaňte v B. a cekejte na zvláštní příkaz. Svoje mužstvo pošlete do K-ova a těla nadporučíka Krafta i toho doktora Majera nechte se všemi zkonfiskovanými předměty u nás. Tím se budou zabývat experti. Jděte a v budoucnu se snažte být pružnější.“

„Rozkaz, pane obersturmbannfůhrere!“

Kapitán vyšel z pracovny velitele gestapa vrávoravým krokem.

Bylo mu mizerně, v ústech neměl slinu. Cítil, že se dopustil nenapravitelné chyby, na kterou dříve nebo později doplatí.

9

Gestapo sídlilo v budově staré okresní věznice. Všecky její cely byly nabité k prasknutí.

Korintu zamkli v tmavém velkém sklepě a nechali ho tam bez jídla a pití celé dva dny. Doktor, aby šetřil síly, celou tu dobu ležel téměř bez hnutí na otýpce shnilé slámy, kterou našel v rohu sklepa. Ale nemyslil na hlad a žízeň, v duchu sestavoval traktát o skvělých enzymech antigravech. Nebyl to vlastně ani traktát, byla to spíš fantastická stať o vynikajících perspektivách velkého objevu.

Jeho představa kreslila féerické obrazy pohádkových vzdušných měst, vytvořených létajícími lidmi. Představoval si tu úžasnou dobu, kdy lidé plně zvládnou tajemství biologické antigravitace, úplně opustí dvojrozměrný životní prostor a přejdou do dokonalejšího trojrozměrného. To bude nový stupínek na právě se rodícím žebříčku fyzické i mravní dokonalosti. Skvělé bezkřídlé bytosti budou volně plachtit vzduchem, podroboval si mohutné atmosférické řeky, stavět lehká vzdušná města, usměrňovat pohyb oblaků. A pokořená země bude ležet pod nimi už ne jako vládkyně, ale jako živitelka …

Před vnitřním Korintovým zrakem pluly stále nové a nové světelné obrazy budoucnosti, myšlenky proudily nezadržitelně. Ani

tma, ani zima, ani vědomí, že bude odsouzen k smrti, nebyly s to zničit ten jeho sen.

A gestapáčtí odborníci se zatím činili bez oddechu. Snadno zjistili, že nadporučík Kraft byl zastřelen z dvouhlavňové lovecké pušky a doktor Majer ze sovětské pistole; že sádra z lidské nohy byla sňata docela nedávno, že brašna s lékařskými nástroji jasně dokazuje, že doktor Korinta léčil v hájovně neznámého raněného člověka. Jediné, co experty postavilo do slepé uličky, byla postel připevněná k decimálce. Pokud jde o to, experti nebyli s to dát nějaké přesné vysvětlení.

Když se obersturmbannfuhrer přesvědčil, že expertiza nemůže vnést do věci úplně jasno, rozhodl se vyslechnout svého zajatce, doktora Korintu. Byl si jist, že dvoudenní půst v tmavém sklepě udělal svoje a v dostatečné míře obměkčil zatvrzelého lékaře.

A tak Korintu vyvedli ze studené podzemní tmy na světlo.

Když doktor stoupal po schodech do pracovny velitele gestapa, chytal se křečovitě zábradlí. V zmačkaných šatech, špinavý, zarostlý šedivým strniskem, s dlouhými plandavými vousy, sotva se držel slabostí na nohou. Jen oči na jeho umořené tváří svítily suchým horečnatým leskem, výmluvně svědčícím o tom, že jeho duch je nezlomen, že je plně odhodlán bojovat až do konce.

10

Velitel gestapa uvítal vězně slušně, nabídl mu křeslo a podal sklenici vody.

„Je nám velice nepříjemné, pane doktore, že jsme nuceni s vámi takto jednat. Je těžké dbát všech norem ve válečné době. A vaše věc je krajně choulostivá a podivná. Ale věřte, že jakmile nám odpovíte na některé otázky, které nás zajímají, budete okamžitě propuštěn na svobodu.“

„Uctivý dík, pane ,.. pane …“

„Jsem plukovník, pane doktore. Můžete mě oslovovat plukovník.“

„Děkuji vám, pane plukovníku. Jsem připraven uspokojit vaši oprávněnou zvědavost.“

„To je správné, pane doktore! Věděl jsem, že my dva se domluvíme.

Tak tedy otázka první: Vysvětlete mi, prosím vás, proč jste v nemocnici ohlásil, že jedete do Prahy v rodinné záležitosti, a ve skutečnosti jste byl v hájovně u Vlacha? Mimochodem vaše choť, ta nanejvýš důstojná a vážená paní, přijela do K-ova, aby vám umožnila vidět vaši dcerku. Bylo pro ni trapné dozvědět se, že jste zapleten do nějakého temného a špinavého zločinu.“

„Co je s mou dcerkou, plukovníku?“ zeptal se tiše Korinta.

„Ale věřte, že je to pouhá maličkost! Ženy vždycky všecko zveličují. Viděl jsem ji. Je to naprosto zdravé děvčátko a je vám velice podobné!… A tak, co jste tedy dělal v hájovně?“

„Pracoval jsem na vědeckých pokusech, pane plukovníku.

Předčasně jsem se o tom nechtěl šířit. Proto jsem v práci řekl, že jedu do Prahy. Samozřejmě jsem lhal. Doufám však, že taková lež není žádný zločin?“

„Samozřejmě že ne! Tak vy jste dělal vědecké pokusy? To je velmi zajímavé. My, Němci, si hluboce vážíme vědy a poskytujeme vědcům všestrannou pomoc … Ale dovolte, to ta postel s váhou, kterou našli na půdě hájovny, má také nějaký vztah k vašim vědeckým pokusům?“

„Ten nejužší, pane plukovníku!“

„V takovém případě, není-li vám to zatěžko, vysvětlete mi v krátkosti podstatu vaší práce.“

„S radostí. Víte, já jsem si předsevzal prostudovat strukturu lidského snu. Kromě všeho jiného jsem chtěl zjistit, jestli v lidském organismu vzniká kolísání hmotnosti pod vlivem těch či oněch snů. Na váhách jsem spal já a hajný Vlach podle mých směrnic váhy kontroloval.“

„Výborně! Všechno začíná být jasné. A podezření z toho, že jste léčil v hájovně raněného sovětského záškodníka ovšem úplně odpadá, není-liž pravda?“

„Sovětského záškodníka? To je divné. V životě jsem neviděl sovětského záškodníka ani žádného jiného, pane plukovníku.“

„To jsem si myslel! Pak už zbývají jen úplné maličkosti. Kdo zabil nadporučíka Krafta, kde je hajný Vlach, kde je kluk, bratr vaší spolupachatelky, ošetřovatelky Satranové? Komu jste sundal před několika dny z nohy sádru? Nač jste potřeboval cestovní brašnu s lékařskými nástroji? Můžete mi, pane doktore, odpovědět na všecky tyto otázky?“

„Pokusím se. To, že nadporučík Kraft byl zabit, slyším poprvé od vás. Můj přítel, hajný Vlach, hodinu před mým zatčením, odešel na obchůzku lesa. O žádném klukovi nic nevím a o žádné spolupachatelce také ne.“

„A co ten sádrový obvaz?“

„Ano, ještě ten obvaz. Asi před měsícem si Vlach silně poranil nohu a do nemocnice nechtěl ani za nic. Měl jsem obavu, aby nešlo o zlomeninu, tak jsem mu pro jistotu dal nohu do sádry. A proto jsem s sebou přinesl brašnu s nástroji. O zlomeninu u Vlacha nešlo, tak jsem mu před deseti dny sádru sundal.“

„Jak je to všecko prosté! A co tohle, pane doktore, nepřipomíná vám to nic?“

S těmi slovy podal Stoltz Korintovi lístek, na kterém bylo Kožinovou rukou napsáno: „To udělal Noční orel! Smrt fašistům a zrádcům!“

Korinta pokrčil rameny.

„Nic nechápu, pane plukovníku. Kdo má být zrádce? Jaký Noční orel?“

Jeho překvapení bylo naprosto upřímné, třebaže už začínal něco tušit.

„Nechápete, pane doktore?“ V hlase gestapáka zazněly kovové tóny. „V tom případě musíme vaši paměť trošku oživit!“

Stoltz se na chvilku zamyslel a pohrával si s kostěným nožíkem na otevírání dopisů. Jako by v sobě soustřeďoval zlobu, aby ji rázem vychrlil na zatvrzelého zajatce. Najednou se napřímil a upřel na Korintu studený, hypnotizující pohled.

„Tři hodiny po vašem zatčení byl v nemocnici zastřelen váš zástupce, doktor Majer. Zároveň zmizela ošetřovatelka Iveta Satranová spolu s matkou a mladším bratrem. Vy mi samozřejmě řeknete, že nevíte, kdo zabil Majera, ale my víme, že doktor Majer

udal vás, Satranovou i Vlacha a že oním zrádcem pro vás, Satranovou a Vlacha mohl být především on. Vy tvrdíte, že hodinu před vaším zatčením hajný Vlach odešel na obchůzku lesa, a nám je známo, že Satranová poslala svého bratra právě k vám a že Kraft, který byl za ním vyslán, byl zabit z lovecké dvouhlavňovky. Vy říkáte, že jste léčil Vlacha, a nám je známo, že v myslivně se skrývali raněný sovětský záškodník jménem Ivan a že vy jste léčil právě jeho. O tom docela přesně svědčí rozhovor Satranové s jejím bratrem, který vyslechl Majer. Nezdá se vám, že všecka ta fakta vás usvědčují natolik, že vaše povídání o nějakých experimentech se sny zní jako naivní dětské žvatlání?“

„Je to možné, pane plukovníku … nicméně vám nemohu říci nic jiného.“

Korinta pocítil strašnou slabost. Pokoj se mu zahoupal před očima. Gestapák byl najednou malý a vzdálený.

Stoltz zpozoroval, že zatčenému je špatně, a znovu mu podal sklenici vody.

„Teď, pane doktore, není čas na omdlévání. Naše rozmluva ještě neskončila.“

Voda Korintu osvěžila, vědomí se mu vyjasnilo. Stoltz pokračoval stále stejným tónem:

„Jsme přesvědčeni, že Krafta zastřelil hajný Vlach. Ale Majera někdo jiný. Nemohla to udělat ani Satranová. Noční orel, který nechal svoji vizitku na klíně zabitého, musel být člověk mladý, rozhodný, obratný, a navíc romanticky naladěný. Byl ozbrojen sovětskou pistolí. Ta názorně nasvědčuje, že nit vašich tajných spojení, pane doktore, se netáhne jen k místním partyzánům, ale dál přes linii fronty až k bolševickému doupěti. Tyto důkazy plně postačí, abyste byl odsouzen k zastřelení. Jenže my s tím nebudeme pospíchat. Musíme tu věc vyšetřit až do konce.

Na první pohled je všecko naprosto jasné, nicméně zároveň má ta záležitost celou řadu pro nás nepochopitelných záhad, za nimiž se bezpochyby skrývá něco daleko vážnějšího než jenom pomoc záškodníkovi a dvojnásobná vražda. Kromě té postele s decimálkou mě varuje ten fakt, že vy, doktore Korinto, který jste měl plnou

možnost skrýt se spolu s ostatními zločinci, jste zůstal bůhvíproč v hájovně a dal se dobrovolně do našich rukou.

Nemohl jste přece počítat, že uvěříme vaší ubohé lži o vědeckých experimentech. Musel jste čekat, že vás za to zastřelíme.

Ale vy jste přesto zůstal. Jak závažná musela být ta tajná věc, pro kterou jste se rozhodl obětovat! Byla to velmi důležitá věc, není-liž pravda, pane doktore?“

Korinta neodpověděl. Když gestapák viděl, že ho tak snadno nedostane, změnil taktiku a spustil neobyčejně vlídně:

„Poslyšte, pane doktore, jsem přesvědčen, že vás vtáhli do této nebezpečné hry čirou náhodou. Vaše bezvadná minulost mně dává důvod doufat, že si to rozmyslíte a odvrátíte se od nepřátel velkého německého lidu. Máte manželku Němku, nemůžete přece nás počítat za své nepřátele. Věřte mi, že za upřímné doznání vám nevrátíme jen svobodu, ale zajistíme vám i náležité postavení a naprostou bezpečnost … Mezi jiným, neslyšel jste o nehlučné střele, která spadla v polovině října v k-ovském lese?“

„Slyšel, pane plukovníku. Vyprávěl mi o ní nadporučík Kraft.“

„Nic víc?“

„Ano, nic víc. Kraft mě upozornil, abych byl v lese opatrný.“

„Jasné. A řekněte, mají vaše papíry s nějakými výpočty a náčrty nějakých trajektorií také vztah k vaší vědecké práci?“

„Bezesporu.“

„To je divné. Když jsem si prohlížel ty nesrozumitelné poznámky a schémata, málem mě napadlo, že máte zájem o balistiku … ale to jen tak mezi řeči. Netrvám na vašem okamžitém doznání. Dám vám čas na rozmyšlenou. Pro dnešek to stačí. Po celý týden, pane doktore, bude o vás pečováno jako o mého osobního hosta, a ne jako o zločince. A za týden budeme v naší zajímavé rozmluvě pokračovat.“

„Dobře, pane plukovníku …“

Hned nato Stoltz zatelefonoval a dal rozkaz službu konajícímu důstojníkovi, aby odvedl Korintu do lázní, dal mu čistou světlou celu a posílal mu stravu z důstojnické jídelny.

Zaplať pámbu, pomyslil si Korinta. Zatím se trochu vzpamatuju a pak se uvidí. Kožin je kurážný chlapec. Ten mě v neštěstí jistě neopustí…

Avšak koupel, sytý oběd a nová cela s pohodlnou postelí s přikrývkou neobměkčily prvního objevitele antigravů. Věděl, že po týdnu snesitelné žalářní existence budou následovat taková muka, že i temné sklepení na shnilé slámě se mu bude zdát úplným rájem. Odložili mu výslech? Nu což, využije toho k tomu, aby se připravil na další boj.

11

Velitelé byli sice netrpěliví dozvědět se pravdu o Kožinovi a jeho neobyčejné schopnosti, avšak podrobit ho zkoušce hned první den po jeho příchodu se uskutečnit nepodařilo.

Ráno přiklusala na koni spojka z partyzánského oddílu působícího v sousedství. Ten vedl těžké boje s přesilou fašistických trestních oddílů, od nichž se zanic nemohl odpoutat, a hrozilo mu obklíčení a úplné vyhlazení.

Horálek a Loktěv odložili všecky své plány a vedli své lidi na pomoc sousedům.

Celé tři dny uplynuly v těžkých krvavých bojích. Přestože fašistické trestní oddíly dostávaly každý den posily, spojeným partyzánským oddílům se podařilo odrazit všecky útoky, odpoutat se od nepřítele a vyvést z hrozby obklíčení mužstvo i zásobovací trén. Horálkův oddíl převzal od sousedního oddílu, nuceného hledat nové místo pro opevněný tábor, všecky těžce raněné a vrátil se na svoji základnu.

Kožin se té operace nezúčastnil. Major nejenže ho s sebou nevzal, ale dokonce odmítl jeho přání, aby mohl vykonávat strážní službu na základně. To byla těžká rána pro samolibého četaře, který si byl jist, že jakmile se vrátí k oddílu, okamžitě napraví svou pošramocenou pověst a zaujme v oddíle to zvláštní postavení, na které mu dávaly právo jeho výjimečné schopnosti.

Dny strávené v naprosté nečinnosti a v trudném přemýšlení o svém podivném osudu zanechaly v jeho duševním životě hlubokou stopu. Ani příchod Vlacha s Vládíkem, kteří šťastně dorazili hned druhý den do lesní partyzánské pevnosti, ani vytoužené setkání s Ivetou, kterou hrbáček Janík přivedl na základnu časně ráno hned druhý den po událostech v městečku K. nezbavily Kožina sklíčenosti. Až mučivě se styděl před kamarády za svou izolaci v oddíle, a proto se po prvním radostném setkání vyhýbal bližšímu styku s nimi, aby nemusel odpovídat na jejich otázky.

Když trávil nekonečné hodiny o samotě v temné jeskyni, kdy celý oddíl odešel plnit bojový úkol, vládlo tu hluboké podzemní ticho, které připomínalo temné chodby jeho rodné šachty, vracel se Kožin v myšlenkách bezděčně k doktoru Korintovi.

Vždyť to byl teď jediný člověk, který o něm věděl celou pravdu, věřil mu, měl ho rád a bez váhání se obětoval, aby v něm upevnil víru v jeho jedinečný talent.

Jak je kruté, že ten jediný blízký člověk je teď mučen, musí snášet týrání a dost možná, že je v nebezpečí i jeho život. Kdyby Korinta byl tady, bylo by všecko jiné. V jeho přítomnosti by se Kožin cítil jistější ve své pravdě a v právu na pozornost velitelů.

Korinta musí být zachráněn! To bude první, čemu se Kožin musí věnovat, hned jak přesvědčí Loktěva i Horálka o své schopnosti létat. Vysvobodit Korintu stůj co stůj, i v tom případě, že to bude muset vykonat sám. Ostatně je přesvědčen, že major nebude mít námitky proti akci na záchranu Korinty, ale že se k ní sám také připojí, jakmile pochopí, jakou ohromnou cenu má tento dosud neznámý český venkovský lékař …

A do té doby? Je to možné, že do té doby bude odsouzen k úplné samotě? Je možné, že ani Ivetě se nemůže svěřit se svým smutkem a svými pochybnostmi?

Je sice pravda, že Iveta je pro něho také blízký a drahý člověk, ale to je přece něco docela jiného. Copak Ivetě může říci, že mu velitelé nedůvěřují, že v oddíle je něco jako nakažlivě nemocný člověk, kterému se všichni vyhýbají, ačkoli ho možná i litují?

Ne. Ivetě tohle nemůže říci. Iveta sama potřebuje oporu a útěchu …

Dívka k němu tíhla celým srdcem, snažila se využít každé chvilky, aby byla s ním. A jemu to bylo zatěžko. Vyhýbal se setkání s ní, schovával se před ní, a když se někdy stalo, že se vyhnout nemohl, choval se tak, že Ivetě bylo do pláče.

„Co je ti. Ivane? Copak nejsi rád, že ses vrátil ke svým a že my dva budeme teď už stále spolu?“ ptala se se slzami v hlase.

„Nemluv o tom Ivetko, nemluv, miláčku. Samozřejmě že jsem rád … Mám radost, že to dopadlo tak a že jsme zase spolu …

Mám tě přece rád „Tak proč jsi takový smutný? Proč se mi vyhýbáš, jako bys mě nerad viděl?“

„To přejde. Ivetko … Nevšímej si toho … To přejde, nezlob se. musím být sám a něco si promyslet …“

A rychle odcházel do prázdného výklenku v jeskyni a dlouho tam seděl ve tmě zahloubán do neveselých myšlenek …

Po třídenních těžkých bojích, v nichž měl oddíl značné ztráty, dostal zasloužený odpočinek. Bojovníci vyspávali, dávali se do pořádku a čistili zbraně. V přeplněném lazaretním úseku sténali ranění. Iveta tady našla široké uplatnění pro své skromné medicínské znalosti. Těžká odpovědná práce, vyžadující veškeré duševní síly, jí pomohla zapomenout na lítost způsobenou podivným Kožinovým chováním a jeho nepochopitelným odcizením.

Kožin s návratem oddílu rovněž pookřál. Znovu se mu vrátila naděje, že si velitelé na něho vzpomenou a vyzkoušejí ho, jak slíbili.

Nemýlil se. Loktěv i Horálek se rozhodli využít přestávky a důkladně se věnovat záhadnému četaři. Večer, když se vrátili z operace, zavolali Kožina do štábního úseku.

„Tak jak se máš, Ivane?“ zeptal se přívětivě Loktěv.

„Nudím se, soudruhu majore, sedím jen tak zbůhdarma,“ odpověděl Kožin zachmuřeně.

A Horálek si četaře prohlédl a s neskrývanou ironií zahučel svým jedinečným basem:

„Bez práce u nás nesedí nikdo, soudruhu! Radši mi řekni jako horník horníkovi: lhal jsi o svým lítání, nebo ne?“

„Proč o tom mluvit? Pojďme, soudruhu Horálku. na vzduch a já vám s radostí předvedu, že jsem nelhal.“

„Ty máš ale sebevědomí! A co když jsi to za tu dobu zapomněl?“

„To je vyloučeno, soudruhu Horálku. Dřív zapomenu chodit než lítat.“

„Dobře, Ivane, zítra se podíváme, jak to umíš,“ vmísil se do hovoru Loktěv. „V šest ráno buď připraven. Stavíme se pro tebe.“

Kožin odešel ze štábního úseku v dobré náladě. Konečně přišla jeho chvíle. Zítra se všecko rozhodne.

12

Tu noc spal Kožin špatně. Dlouho před svítáním vstal a netrpělivě čekal na příchod majora. Srdce mu neklidně tlouklo.

Jen aby do toho něco nepřišlo. Jen aby si to nerozmysleli!

Ale velitelé si to nerozmysleli. Loktěv přesně v šest nahlédl do společného prostoru a zavolal tiše na Kožina:

„Ivane, je čas!“

Kožin lehce seskočil z lůžka a běžel k východu.

Velitelé neřekli nikomu ani slovo o cíli svého odchodu a vedli Kožina do hlubokého lesa, dál od lidských očí.

Bylo sychravo a větrno. Podzimní svítání stěží zmáhalo noční temnotu. Pevná clona šedých mračen svírala celou oblohu. Pod nohama čvachtala vodou nasáklá zem.

Loktěv vybral vhodnou planinku na povlovném kopci, zastavil se a řekl:

„Tohle místo je velmi příhodné. Tak. Ivane, ukaž, co dovedeš!“

Kožin mlčky přikývl, rozhlédl se kolem, hluboce se nadýchl z plných plic vlhkého studeného vzduchu a najednou, odraziv se zdravou nohou od země, začal se pomalu zvedat nad lesní loukou.

Byla to tak ohromující podívaná, natolik překvapující, že oba examinátoři se neubránili výkřiku. Když se chystali na tuto zkoušku, v hloubi duše připouštěli, že se uskuteční něco ne zcela běžného, ale nepředstavovali si, že to bude tak prosté a závratně úžasné.

Kožin vystoupil vysoko do nebe. zmizel na okamžik v šedé Honě mraků, pak sletěl dolů jako kámen, donutiv na okamžik své

pozorovatele strnout úžasem, a přešel na přízemní let, rychle se mihl přesně nad hlavami Loktěva a Horálka, kteří se bezděčně sehnuli, že jim málem spadly čapky.

Z prvního ohromení se Loktěv rychle vzpamatoval a nanejvýš pozorně sledoval Kožinovo počínání. Zcela jinak se choval vousatý Horálek. Jako by nadšením pozbyl rozumu, mával na Kožina rukama, křičel hurá a vypadal, že by se nejraději za četařem rozletěl sám.

Kožin se neomezil jen na předvedení letu. Stoupal znovu nad oblaky, klesal dolů, házel kameny do mravenišť, aby ukázal, nakolik přesně by mohl zasypat granáty cíle na zemi, střílel v přízemním letu do kmenů stromů; úplně znehybněl ve vzduchu jako živý balón, pak opatrně klesal na korunu stromu a předváděl, jak by se dokázal přikrást ve vzduchu k oknům nepřátelských štábů.

Nakonec udýchaný, červený měkce přistál na plošině tři kroky od velitelů, stoupl si do pozoru a rozrušeně hlásil:

„Váš rozkaz, soudruhu veliteli, jsem splnil. Stačí to. abych byl pokládán za vyzkoušeného?“

„Stačí! Jsi chlapík! Lip by to ani nešlo!“ odpověděli Loktěv i Horálek jeden přes druhého.

„V tom případě mi dovolte, abych se vrátil k útvaru a bil ze vzduchu ty fašistické lotry!“

Loktěv se pousmál chlapecké horkokrevnosti svého četaře a pevně mu stiskl ruku. A Horálek sevřel Kožina ve svém medvědím objetí, políbil ho na obě tváře a zaburácel svým hromovým hlasem z přemíry citu:

„Horníku! Hrdino! Správně! Ještě jim ukážem! Ty nás teprve poznají!“

Loktěv čekal, až se bradáč uklidní, a řekl:

„Vrátit se k jednotce, Ivane, na to máš samozřejmě právo. Ale o tom si promluvíme zvlášť. Nespěchej! Létáš senzačně, o tom se člověku ani nemůže zdát. To je pravda. A překvapils mě, řeknu rovnou, nad všecko očekávání. Kdybych to neviděl na vlastní oči. nikdy bych nevěřil, že něco takového člověk dokáže. Ale jedna věc je talent, Ivane, a druhá jeho uplatnění.“

„Nerozumím vám, soudruhu majore …“

„Čemu nerozumíš? Jsi první člověk, který je schopen pohybovat se ve vzduchu. Jsi svého druhu fenomén, jaký tu ještě nebyl a jaký se hned tak neobjeví.“

„Ale vždyť právě proto, soudruhu majore, právě proto je třeba mých vlastností využít v bojových operacích!“ zvolal Kožin, „Třeba? Já osobně o tom pochybuju. A co tomu říkáš ty, Horálku?“

Horálek se díval na Kožina s nadšeným překvapením, jako na živého Marťana. Na Loktěvovu otázku bez rozmyšlení vypálil:

„U všech čertů! Kluk lítá senzačně! To se nevidí v žádným cirkuse!

Střílí a bombarduje v letu jako pánbůh! Mohlo by se mu poručit ledacos: průzkum, diverze, spojka …“

„… a nakonec ho ztratit při operaci, kterou by zvládli obyčejní lidé!“ dokončil za něj Loktěv zavrtěl hlavou a dodal, „Myslíš omezeně. Horálku, nemyslíš historicky, nevidíš si na špičku nosu, fakt!“

„Jak to?“ ohradil se horník.

„Takto. Nevidíš to ze státního hlediska! Ale o tom si ještě popovídáme, času máme dost. Dřív než se Kožin vrátí k jednotce, musí se mu ještě jaksepatří zahojit noha. On sice lítá, ale vzhledem k svému kulhání se stejně zatím pro službu nehodí.“

„Ale já přece, soudruhu majore …“

„Vím. vím, Ivane! Vím. co chceš říct, že nohy při létání nepotřebuješ.

Prosím. Souhlasím. Ale já tě za prvé ani formálně nemůžu vrátit k jednotce, dokud nebudeš úplně zdráv. A za druhé … za druhé, Ivane, ty prostě nechápeš, jakou mimořádnou schopností tě obdařila příroda, a já nemohu dopustit, abys pro tu svou nechápavost udělal nějakou nenapravitelnou chybu.“

„Tak tedy k útvaru zatím nemůžu?“ zeptal se skleslým hlasem Kožin.

„Zatím ne. A pak se uvidí.“

„A co doktor Korinta, soudruhu majore? Vždyť já si uvědomil svou schopnost a naučil se jí používat jen dík doktoru Korintovi!

Bez něho by mě nikdy v životě nenapadlo, že dokážu lítat.

Bez něho … bez něho bych už vůbec nebyl! Dovolte mi, soudruhu majore, splnit jediný úkol – osvobodit doktora Korintu. Pak se mnou dělejte, co chcete!“

„Uklidni se, Ivane. Opravdu si myslíš, že bychom byli schopni nechat Korintu v neštěstí? Pustíme se do toho okamžitě a uděláme všecko, abychom toho skvělého vědce fašistům vyrvali! Říkám to správně, Horálku?“

„Správně, majore. Takovou votevřenou hlavu přeci nedáme fašistickým katům. Dostaneme ho z toho, ať nás to stojí co stojí!“

„Slyšíš, Ivane?“

„Slyším, soudruhu majore. Ale věřte, že mě …“

„Dost!“ přerušil ho Loktěv. „Přít se tady nemá cenu a všecky tvoje námitky odmítám předem. Později se sám přesvědčíš, že jsem měl pravdu. A teď je čas domů. Práce máme nad hlavu!“

Na zpáteční cestě mlčeli, každý myslel na své.

13

Vládíkův příchod do oddílu vyvolal zpočátku Horálkovu nespokojenost.

Ještě týž den, kdy hajný přivedl chlapce do tábora, velitel si ho předvolal k vážnému pohovoru.

Vlach stál před Horálkem, přešlapoval z nohy na nohu a čekal, že to odnese za ztrátu pozorovacího bodu v k-ovském lese.

Ale velitel mu začal dělat kázání za to, že přivlekl do partyzánského tábora dítě, které tady nemá kdo opatřovat a které vůbec má sedět u své matky, chodit do školy, hrát si, a ne se potloukat mezi partyzány a být spolu s nimi vystaven smrtelnému nebezpečí.

„Copak jsi nevěděl, kam kluka táhneš? Proč jsi ho nenechal ve vsi u příbuzných nebo známých?“ láteřil horník a zuřivě přitom blýskal svýma černýma očima.

„Kluk chtěl jít sám, soudruhu veliteli…“ rozpačitě se omlouval hajný, poškubávaje se za rezavou bradu.

„Sám! A na cos myslel ty, vousáči?“

„Jak to, na co? Já, popravdě řečeno, jsem ho zrovna nechtěl nechat u cizích lidí. Co když, myslím si, se o něm dovědí Němci, tak bude s klukem amen! Vždyť gestapáci nešetřej ani starý, ani děti, to víš dobře. A ten kluk, řeknu ti, Horálku, není ledajaký.

Nejenže byl s Korintou, když Kožina našli, ale dělal nám ještě spojku a upozornil nás, že jsme prozrazený … Ale kdyby jen to!

Korinta se mi zmínil, že bez Vládíka by v životě nepřišel na to vědecký tajemství s Kožinem. Vládík ho na tu myšlenku přived a pak už mu to šlo jako po másle. Zkrátka, je to príma kluk!“

„Říkáš, že ho na to přived? To je zajímavý! Vypadá to, Vlachu, že budeš mít pravdu …“ Horálek se obměkčil a po chvilce přemýšlení řekl:

„Tak dobře, ať tady zatím zůstane! Pak uvážíme, co s ním.

Možná že ho pošleme k mámě nebo někam jinam … A ty, Vlachu, na něj dávej pozor. Nechám ho tady na tvou odpovědnost.

Rozumíš?“

„Rozumím, soudruhu veliteli!“

Tak zůstal Vládík u partyzánů. Byl zanesen do seznamu příslušníků jednotky, při raportu stál na levém křídle a hlasitě křičel „Zde“, když velitel četl jeho jméno.

Kluk byl radostí bez sebe. Měl pocit, že se mu zdá kouzelný sen. Jak by ne! Skalnatá pevnost uprostřed hlubokých lesů, opravdoví partyzáni, ověšení zbraněmi, temná jeskyně, každodenní vyprávění o bojových úspěších, ze kterých až přecházel dech – řekněte, který kluk by se necítil nejšťastnějším na světě, kdyby se octl v takovém nádherném prostředí! Ale z čeho měl Vládík obzvlášť radost, to byla Kožinova přítomnost. Touha naučit se létat ho neopouštěla. Kdyby to Kožin dovolil, kluk by se od něho nehnul ani na okamžik.

Pokud jde o Ivetu, její přítomnost v táboře vítali všichni bez výjimky. Oddíl měl velký nedostatek zdravotnického personálu.

Jediný lékař, starší chirurg z Ostravy, který přišel do oddílu zároveň s Horálkem. nemohl zvládnout ošetřování raněných. Dívce přidělili samostatný koutek v lazaretu, dali jí bílý plášť a okamžitě zahrnuli prací.

Iveta byla rovněž svým způsobem šťastná, ale její štěstí nebylo bez mráčků jako štěstí Vládíkovo. Zneklidňovala ji ponurá Kožinova nálada, trápilo ji, že nic neví o matce, a neustále se strachovala o osud doktora Korinty. Kožinovo chování si vysvětlovala po svém: Ivan ještě kulhá, neberou ho na bojové akce, a proto je sklíčený, že se potlouká v táboře nečinně. Z jedné strany s ním cítila, ale z druhé byla ráda, že aspoň nějaký čas se nezúčastní nebezpečných partyzánských akcí.

Toho rána, kdy Kožin konečně dostal možnost dokázat že skutečně létat umí, se Iveta velice rozrušila, když zjistila, že není v táboře. Práce jí vůbec nešla od ruky. Vládík, který věděl vždycky přesně, kde Kožin je, ještě spal. Oba velitelé byli pryč.

Z partyzánů Kožina nikdo neviděl.

Iveta se srazila s Vlachem, který se spolu se svým věrným Tarzanem chystal jít na hlídku, a hned se na něho přímo obořila:

„Vlachu, neviděl jste Kožina?“

„Neviděl, sestřičko, neviděl. A proč se o něj tak strachuješ?“

„Jak to proč? Kožin má poraněnou nohu, nesmí ještě moc chodit a v táboře nikde není!“

„Když není, tak to tak asi má být. Nemůže přece sedět věčně bez práce. Už se samou nudou trápil … Jen se nerozčiluj, Ivetko!

Však on se vrátí, kam by se poděl?“

Vlach se usmál do své zrzavé brady, přehodil si přes rameno pušku a odešel z tábora …

14

Když se Kožin vrátil, Iveta právě roznášela raněným snídani.

Tu radostnou zprávu jí přinesl Vládík. Jen nahlédl do lazaretu, křikl na sestru, že četař přišel, a hned zase zmizel. Iveta, dokončila rychle rozdávání snídaně a běžela hledat Kožina. Našla ho za útesem, na kraji strže.

Ivan seděl s nohama svěšenýma ze skály, zamyšleně házel do potoka kamínky a přitom něco roztržitě vykládal Vládíkovi, který se usadil vedle své modly. Kožin byl zasmušilý a to dokazovalo, že v jeho situaci nedošlo k žádné změně.

S Ivetčiným příchodem trochu ožil, ale když se s ní pozdravil, upadl znovu do ponuré zádumčivosti.

Iveta poslala bratříčka, aby se šel podívat, jak partyzáni čistí kulomety, a sedla si na jeho místo.

„Proč jsi takový smutný, Ivane? Máš nepříjemnosti?“

„Já mám poslední dobou samé nepříjemnosti, Ivetko. Je to asi takové období. Ostatně, nic zvláštního se nepřihodilo … Radši mi povídej o sobě. Poslalas mamince ten dopis?“

„Ještě ne. Ve městě nikdo z našich nebyl a z města taky nikdo nepřišel. Ale mamince to sdělit musím. Umírá asi strachy o Vládíka i o mě. A my o ní taky nic nevíme. Jela ke své sestře, tetě Barboře, do Kněževsi u Prahy, ale jak tam dojela, jak se jí tam vede, to nevíme. Copak Vládík, ten na to ani nemyslí. Ale já když si v noci vzpomenu, tak brečím jako malá. Člověka přece napadne ledacos! Co když mámu na cestě zadrželi nebo ji vyslídili a zatkli je obě s tetou Barborou … Hrůza na to pomyslet!“

Kožin pohladil Ivetu po vlasech a řekl:

„Tak se nerozčiluj, Ivetko. Jsem přesvědčen, že se tvoje maminka šťastně dostala k tetě a nic se jim nestalo. Ale abys byla klidná, napiš dopis a dej ho mně. A já ho v nejbližší době odešlu …“

„Ty, Ivane? Ty už můžeš lítat a dostávat úkoly?“

„Tiše!“ Kožin se opatrně rozhlédl kolem sebe. „Copak ti neřekli, že ta moje schopnost je co nejpřísněji držena v tajnosti?“

„Říkali, Ivane … Odpusť, to já nechtíc …“

„Dej si pozor, to bys to od Horálka slízla, kdyby ses podřekla!

... A ještě něco. Tvůj dopis samozřejmě odešlu, ale musí to zůstat jenom mezi námi. Nikomu o tom ani slovo, ani Vládíkovi, ani komukoli jinému. Je ti to jasné?“

„Rozumím, Ivane... Ale poslyš, a co velitelé? Oni přece musí vědět o každém dopise, který jde z tábora ven. Musí znát dokonce i obsah všech dopisů. Horálek mi říkal, že je to jedno ze základních pravidel vnitřního řádu …“

„Nevadí, tvůj dopis může jít i nepřečtený. Jsem si jist, že v něm nebudeš popisovat naše opevnění a přístupy k táboru. A to, že jsem dopis odeslal, ohlásím jim potom sám.“

„Tak dobře …“

Nastalo mlčení. Kožin se zamyšleně díval do průzračných vln potoka a Iveta s rostoucím neklidem pozorovala jeho tvář. Nelíbilo se jí Ivanovo chování, velice nelíbilo! A čím víc se na něho dívala, tím úzkostlivěji jí bylo u srdce.

Nakonec děvče nevydrželo dlouhé mlčení a tiše Kožina oslovilo:

„Ivane!“

„Copak?“

„Ivane, ty přede mnou něco tajíš! Něco tě trápí! Řekni mi, co se děje?“

Kožin se dlouho smutně díval do rozrušené dívčí tváře, jako by jí chtěl odhalit něco neobyčejně důležitého, a nakonec neřekl nic. Neodhodlal se. Jen ji objal kolem ramen a přitiskl k sobě.

„Já ti dám radši pusu!“

Iveta upadla do rozpaků.

„Ne, Ivane, někdo by nás mohl vidět!“

Okamžitě ji pustil.

„No když ne, tak ne …“

Znovu se odmlčeli. Za malou chvilku Iveta zašeptala:

„Tebe čeká něco důležitého, viď, Ivane, já to cítím! Že ti zakázali lítat? A já vím, co sis usmyslel – chceš pomoct doktoru Korintovi. Cítím, že myslíš právě na to! Tak proč mlčíš?“

Kožin se jen zamračil, ale neodpověděl.

„Dobře, nic mi neříkej. Ale buď opatrný! Proboha, jen buď opatrný! Umřu, jestli se ti něco stane.“

Četař přitiskl Ivetu k sobě ještě víc, jako by tím potvrdil její domněnku.

V tu chvíli se od jeskyně ozvalo volání:

„Kožin! Četař Kožin!“

Vtom přiběhl Vládík a vyrazil:

„Ivane, volají tě velitelé!“

Kožin se nechtě zvedl, pokynul Ivetě a šel k jeskyni.

V oddělení štábu na něj čekal Loktěv sám. Major se podíval četaři upřeně do tváře a řekl:

„Tak co, fenoméne, nejsi ještě ve své kůži? To nic, jen si zvykej. Máš teď zvláštní službu.“

„Ale já i tak, soudruhu majore …,“ odpověděl neurčitě Kožin.

„Dej si pozor, Ivane! Znám tě zdřívějška a vím, že jsi tajnůstkář. Na mě jsi ale krátký. Chci ti říct, abys nelítal ani před lidmi, ani tajně. O této tvé schopnosti nesmí v oddíle vědět živá duše. Kdo z tvých přátel kromě Korinty o tom ví?“

„Iveta.“

„A co Vlach a ten klučina Vládík?“

„Vlach se možná něco domýšlí, ale určitého neví nic. Ani se nepokoušel něco vyzvídat. Pro něj to nemá cenu. Ale Vládík, to je docela něco jiného. Toho caparta nikdo do ničeho nezasvěcoval. Sám se domyslel, že umím lítat. Strašně chce, abych ho to naučil.“

„Horálek se mi o něm zmínil. Kluk se v tobě vidí. Tak to s ním zkus. Je to chytrý kluk a je vidět, že umí mlčet. Vysvětli mu, že žvanit o tom nesmí.“

„To můžu udělat, soudruhu majore. Mě poslechne … A co mám dělat já?“

„Zatím nic. Kurýruj si nohu, odpočívej a připravuj se na velké věci… Brzy tě pošlu do Moskvy a tam si jaksepatří zalítáš!“

Kožin sebou škubl, jako by dostal ránu, a zbledl. Major z něho nespouštěl upřený pohled.

„Rozuměls, Ivane?“

„Samozřejmě, soudruhu majore, všecko je jasný jako májový den.“

„Tak můžeš jit, když je ti to jasné. Věřím ti, Ivane, věřím v tvou rozvážnost a tvou ukázněnost.“

Kožin vyšel ze štábního úseku polomrtvý.

Až do večera potom nevyšel z jeskyně, ležel ve tmě na lůžku a usilovně o něčem přemýšlel. Oběd odmítl, a teprve večer, při rozdávání večeře, se objevil před okénkem kuchyně se svou miskou.

Po večeři vyhledal Ivetu, vzal od ní dopis a znovu zmizel, aniž něco odpověděl na její znepokojené otázky.

A za hluboké noci, kdy se celý partyzánský tábor pohroužil do hlubokého spánku a bděly jen hlídky na svých místech, Kožin vyšel tajně z jeskyně, proklouzl ve tmě kolem stráží na plošince a zmizel za výčnělkem skály. Tady chvilku postál nad strží, zaposlouchal se do věčného šplouchání vln potoku a pak si upravil stejnokroj, utáhl pevněji opasek a najednou se měkce odrazil od tvrdého kamenného výčnělku a zvedl se do vzduchu. Nikým nepozorován, rozplynul se jako přízrak v noční obloze a jen bdělý Tarzan hajného Vlacha mu chvilku štěkal na cestu.

Uběhla hodina, druhá. V táboře se nic nezměnilo. Odchod četaře Kožina patrně nikoho nevyrušil. Za dvě hodiny létající člověk stejně nepozorovaně přistál na okraji strže za útesem, a jako by se nic nestalo, vrátil se do jeskyně na své lůžko.

15

Tu noc velitel gestapa, obersturmbannführer Stoltz, prožil tak hrozné a neuvěřitelné dobrodružství, že ho nadlouho zbavilo duševního klidu.

Podle svého zvyku se zdržel v kanceláři do pozdní noci. Jeho „práce“ nijak nevynikala rozmanitostí: výslechy, mučení, protokoly, a znovu výslechy, a znovu mučení. Ale nicméně ta práce vyžadovala soustředěnost a vytrvalost. Vždyť měl často co dělat s lidmi úžasně nepovolnými a umíněnými: na ně neplatily žádné vyhrůžky, žádná mučení. To bylo samozřejmě unavující.

Budova gestapa, postavená bůhvíkdy, snad ještě v době Jana Žižky, byla ponurá a hrubá. Ale Stoltzovi se líbila zvlášť pro svou kulatou středověkou věž, která se tyčila nad vjezdem do žalářního dvora. Její hladký kužel převyšovali ostatní budovy o dvacet metrů. Pod samou střechou byla úzká okna jako střílny středověké pevnosti.

A právě tady, v nedostupné výšce, si obersturmbannführer Stoltz zřídil pracovnu. Zde vyslýchal, zpracovával a přesvědčoval.

O půlnoci, když poslal další oběť do věžní cely ke „konečnému zpracování“, rozhodl se trochu si odpočinout a osvěžit se v klidu silnou kávou a koňakem.

A vtom se to stalo!

Na okno, zatemněné pevným černým papírem, najednou někdo zaklepal. Klepání bylo naléhavé, hlasité, důrazné a rychlé.

Opakovalo se třikrát za sebou v krátkých intervalech.

Stoltz se podíval na okno a strnul s šálkem v ruce. Ne, nelekl se. Ani mu nepřišlo na mysl, že by to mohl být člověk. Vždyť je to taková výška!

Bude to asi pták, usoudil gestapák, postavil opatrně šálek na stůl a vstal z křesla.

Ten krvavý kat se zevnějškem ctihodného pastora byl vášnivým nimrodem. Rychle zhasl, trhnutím zvedl papírové zatemnění a otevřel okno dokořán.

Tvář mu ovanul chlad a vlhkost. V neproniknutelné tmě nebylo slyšet nejmenší šramot. Jen někde v dálce, na okraji města, štěkali psi.

Stoltz si řekl, že pták uletěl, zabouchl zklamaně okno a teprve v tom okamžiku si všiml, že na skle z vnější strany, se něco bělá. Co by to mohlo být? Znovu otevřel okno a dotkl se bílé skvrny rukou. Papír! Papír připevněný na skle.

Lovci rázem vyschlo v ústech. Vytáhl baterku, posvítil si na list papíru, který ještě nestačil uschnout, a opatrně ho sňal ze skla. Pak rychle zavřel okno, spustil zatemnění a rozsvítil.

Hned u vypínače přečetl na lístku následující zřetelné řádky napsané inkoustovou tužkou:

„Žádám okamžité propuštění doktora Václava Korinty, primáře k-ovské nemocnice. V případě nevyhovění této žádosti vás čeká jistá smrt. O mé síle a rozhodnosti jste se už přesvědčil na případu podlého zrádce Majera, nad kterým jsem vykonal trest smrti. Nedohánějte mě ke krajnosti. Noční orel!“

Obersturmbannführer pocítil lehkou závrať. Stěží se dovlekl na zesláblých nohou ke stolu a klesl do křesla. Byl to nervový šok z leknutí. Nevyvolal ho však obsah lístku, nýbrž ten záhadný, naprosto nevysvětlitelný způsob, kterým byl doručen až nahoru do naprosto nepřístupné věže.

Jak se ten záhadný Noční orel dostal k oknu? Ani ze země, ani ze střechy se to provést nedá. U vrat věznice stojí stráže, vchod do věže je hlídán. Na střechu by se dalo dostat leda seskokem padákem…

Noční orel! Kdo to je? Člověk … nebo … nebo, ne, tady se nedá najít žádné rozumné vysvětlení. Kdyby to byl poštovní holub, ten by v žádném případě nedokázal přilepit papír na sklo.

To mohl udělat jenom člověk, a člověk po hladké dvacetimetrové stěně vylézt nemůže. To je nějaká fantasmagorie!

Jedno je jasné: musím okamžitě zavolat toho zatvrzelého Čecha Korintu. Když Noční orel zná Korintu, Korinta musí znát Nočního orla.

Stoltz stiskl netrpělivě tlačítko zvonku. V mžiku se dostavil službu konající důstojník.

„Přiveďte Korintu! Okamžitě!“

„Rozkaz, pane obersturmbannfuhrere!“

Postava v černém stejnokroji se otočila na podpatku a zmizela.

Stoltz začal chodit netrpělivě po místnosti, už v duchu Korintu vyslýchal. Gestikuloval rukama, přistoupil k židli, na které měl sedět Korinta, a vykřikl nahlas:

„Nuže, velevážený doktore, budete nyní opět všecko popírat?!“

Ostrý zvuk vlastního hlasu Stoltze vzpamatoval. Ruce mu klesly, chvíli ještě stál nad prázdnou židlí a vrátil se k svému stolu.

Sedl si do křesla, zapálil si a začal se soustřeďovat na výslech.

16

Když za čtvrt hodiny do Stoltzovy pracovny přivedli doktora Korintu, velitel gestapa byl ještě krajně rozčilen.

„Sedněte si a přečtěte si tohle!“ vykřikl a podal doktorovi neblahý lístek.

Korinta si sedl na židli, nasadil si brýle a přečetl pozorně, co bylo napsáno na lístku. Okamžitě pochopil, oč jde, a srdce se mu zachvělo radostí. Je pašák, ten Kožin. Je to trochu naivní, ale pro začátek to není zlé, pomyslil si a řekl nahlas:

„Promiňte, pane plukovníku. Ten lístek se vztahuje k mé osobě, ale absolutně nic mi to neříká. Ujišťuji vás, že žádného Nočního orla neznám.“

„Neznáte?!“ zařval najednou Stoltz, ztráceje zbytek slušnosti.

„Vy drze tvrdíte, že ho neznáte! Ten zatracený Noční orel zabil doktora Majera, toho, který nám podal zprávu o vašich špinavých machinacích, osvobodil vaši společnici Satranovou a před chvílí mi podstrčil tento papír, v kterém s neslýchanou drzostí požaduje, abych vás propustil. A vy mi tvrdíte, že nic nevíte! Nezdá se vám, že popírat toto jisté spojení mezi vámi a Nočním orlem je přinejmenším hloupé?!“

„Já skutečně nic nevím, pane plukovníku, a jsem tímto lístkem omráčen stejně jako vy!“

„Dejte si pozor, pane doktore, zapírání vám nepomůže! Kdybyste byl tak nevinný, jak předstíráte, tak by se za vámi netáhl ten usvědčující řetěz zločinů!“

Gestapák si povzdechl a, snažil se ovládnout. Tím, že na Korintu řval, nervově se uvolnil a bylo mu lip. Vrátilo se mu dřívější sebeovládání.

„Hleďte, pane doktore, v tuto chvíli mě vaše zločinecká spojení nezajímají. To si vyjasníme potom. Ale nemůžete nevědět, jak se ten

váš Noční orel dostal nahoru na věž a přilepil na moje okno lístek. Odhalte mi to tajemství a já vám prodloužím lhůtu, kterou jsem vám dal původně na rozmyšlenou.“

Korinta místo odpovědi jen pokrčil rameny.

To znovu přivedlo Stoltze k zuřivosti.

„Vy moc dobře víte, jak to udělal! Není možné, abyste to nevěděl! Tak mluvte, u všech čertů! Nepřivádějte mě do nepříčetnosti!“

„Nic nevím, pane plukovníku. To je nějaké hrozné nedorozumění.

Já připouštím, že nějací neznámí lidé se pokoušejí mě osvobodit, ale zdaleka si nemohu představit, kdo by to mohl být.

V tomhle kraji, jak víte, jsem člověk nový. Kromě toho se s lidmi těžko seznamuji. Neměl jsem tady žádné blízké přátele až na hajného Vlacha, stejného milovníka samoty jako já. Ale Vlach je starší člověk, sotva by byl schopen něčeho takového.“

„Nevěšte mi bulíky na nos! Lžete! Je mi jasné, že mi lžete!

Okamžitě mluvte! Tak: jak se dostal k oknu ten váš tajemný anděl strážný? Použil nějakého přístroje? Létacího stroje? Tak co? Nechcete odpovídat? Rozmyslete si to, pane doktore! Svou zatvrzelostí si špatně posloužíte!“

„Promiňte, pane plukovníku, ale teď vám opravdu nemohu nic říct. Nemám v tom ohledu nejmenší tušení. Nechte mě soustředit se a uvažovat do konce lhůty, kterou jste mi určil. Už mnoho nezbývá. Ujišťuji vás, že pro mě je to všecko stejná záhada jako pro vás. Je možné, že se mi podaří na něco přijít, abych vám v této zamotané věci pomohl.“

Stoltz se díval na Korintu nějakou chvíli mlčky. Jeho rozčilení se pozvolna mírnilo a znovu se opanoval.

„Tak dobře, pane doktore. Tři dny není opravdu nějak dlouhá doba. Uvažujte! Ale dám vám přátelskou radu – přemýšlejte rychle a správně! Protože: jestli na nic nepřijdete a budete se znovu pokoušet mě vodit za nos, budu nucen si s vámi promluvit poněkud jinak. Pak budete litovat, že jste se vůbec narodil!“

Gestapák zazvonil. Vešli dva strážní a odvedli doktora Korintu zpět do cely.

17

Stalo se něco neslýchaného – Kožin poprvé v životě neuposlechl rozkazu svého velitele, vědomě porušil jeho co nejpřísnější zákaz. Ještě před měsícem na něco takového ani nepomyslel, ale teď to dokonce provedl.

Svým svévolným činem se četař dopustil hned tří přestupků: létal, vzdálil se bez dovolení z tábora a odeslal soukromý dopis bez vědomí velitelů.

V tu noc odletěl skutečně do města B., kde nejenže hodil Ivetin dopis do poštovní schránky, ale ještě navíc doručil vlastni poselství veliteli gestapa. Byl přesvědčen, že po zúčtování se zrádcem Majerem se jeho pohrůžka nemine účinkem a že Stoltz doktora Korintu propustí. Avšak Korinta nenazval nadarmo v duchu Kožinův čin poněkud naivním. Kožin při vší své důvtipnosti tehdy ještě prostě neznal všecky praktiky německého gestapa.

Kožinova noční nepřítomnost v táboře trvala nanejvýš dvě hodiny a uskutečnila se pod rouškou temné noci. Nicméně se o tom Loktěv dozvěděl. Kožinův sousedna lůžku z neznámé příčiny nemohl spát. Všiml si, že četař na dvě hodiny opustil jeskyni, a ohlásil to Horálkovi. A ten tu zneklidňující zprávu okamžitě sdělil majorovi.

Ráno, když Horálek odvedl většinu oddílu do nedaleké úžlabiny na cvičnou střelbu s ukořistěnými pancéřovkami a základna byla téměř prázdná, Loktěv měl s Kožinem vážný rozhovor.

Aby nikdo ani náhodou nemohl vyslechnout jejich rozmluvu, Loktěv četaři navrhl, aby šli ven na vzduch. Usadili se na kamenech u strže a hovořili za melodického bublání potoka.

Major byl doopravdy vážně rozhněván, stěží se ovládal a kouřil jednu cigaretu za druhou. A Ivan ho poslouchal s takovým výrazem, že to neslibovalo nic dobrého.

„Takže, četaři, tuhle noc jsi někde létal," začal Loktěv. „Neomlouvej se! Mlč! Zatím se tě neptám, kam a proč jsi letěl, to je jiná otázka a hovořit o ní budeme zvlášť. A teď k samotnému faktu.

Zakázal jsem ti co nejpřísněji lítat. Měl jsem k tomu velmi vážný důvod. A tys mi slíbil, že to budeš respektovat.“

„Ano, slíbil, soudruhu majore.“

„Tak. Slíbil. A cos udělal? Ještě tentýž večer ses jako zloděj vykradl z jeskyně a odletěl, aniž jsi to někomu hlásil! Je ti jasné, čeho ses dopustil?“

Kožin neodpověděl. Díval se s pevně sevřenými rty na vlny v potoce a celé jeho vzezření svědčilo o tom, že nejen všecko chápe, ale že v nejmenším ničeho nelituje. Loktěv chvilku čekal a pak pokračoval:

„Co je s tebou, Ivane? Byls vždycky vzorný a ukázněný voják, který umí podrobovat své rozmary vojenské povinnosti. Byl jsi skutečný sovětský voják. A najednou taková svévole! Co se s tebou stalo? Je to možné, že tvá výjimečná schopnost ti tak stoupla do hlavy, že jsi zapomněl i na přísahu, na vojenský řád, dokonce i na morální lidskou slušnost? Jen co je pravda, projevila se u tebe naprosto mimořádná schopnost, a ta tě bezesporu staví do zcela mimořádného postavení. Nezapírám, že nebýt tvé schopnosti, ani bych teď s tebou tvůj skutek neprojednával, ale naložil bych s tebou podle polního práva. Sám musíš vědět, co to znamená.“

„Kdybych neměl svou schopnost, soudruhu majore, neměl bych ani žádný přestupek; nebyl bych prostě už ani naživu …Nelítal jsem pro svou zábavu, soudruhu majore. Udělal jsem první pokus, jak osvobodit doktora Korintu, kterému vděčím za všecko: za svou schopnost i za svůj život … A pak, já chci bojovat, a ne vysedávat v jeskyni!“

Kožin se hájil se zrakem upřeným na potok. Major odhodil do vln nedopalek a hned vyndal další cigaretu. Cítil, že rozhovor vybočuje z potřebné koleje, a to ho strašně popuzovalo. Snažil se však stále ovládat. Bylo mu jasné, že s takovým zvláštním člověkem, jediným svého druhu, musí i jinak mluvit.

„Pokud jde o tvůj pokus, Ivane, o tom si promluvíme později. Obávám se, že jsi svou svévolností jen zkomplikoval situaci. A co se týče tvého přání bojovat, řeknu ti toto: U tebe byla objevena unikátní schopnost, taková, jaká ještě nebyla shledána ani u jednoho z mnoha miliard lidí, kteří žili a žijí na naší planetě. Kdyby se tato schopnost

odhalila dřív, nikoho by ani nenapadlo posílat tě na frontu, kde tě každou hodinu a každou minutu může zabít zrádná kulka. Tvoje schopnost by byla opatrována jako obrovský národní majetek. O tom nemusíš pochybovat.

A když už se stalo, že tvá schopnost se projevila až tady v polních podmínkách, tvůj velitel je povinen se o tebe postarat. Takže je jasné, že nemám právo riskovat tvůj život. Dnes jsem o tobě podal podrobné hlášení. Jsem si jist, že na to zareagují a že budeš muset nejbližším letadlem odletět do Velké země. Budou se ti věnovat, Ivane, opravdoví vědci. Ne obyčejní lékaři, jako tvůj Korinta, ale velcí učenci, akademici. A nebudou tě studovat na půdě hájovny v lese, ale ve vědeckých ústavech a laboratořích …“

Kožinova tvář se protáhla, čelisti prozrazovaly, že zatíná zuby.

„Všecko je jasné, soudruhu majore,“ přisvědčil skrz zuby.

„Lidi budou bojovat, umírat za vlast, a já se budu povalovat v týlu, válet po laboratořích jako pokusný králík!“

„Je to tvoje povinnost, Ivane. Povinnost před tvou vlastí a před celým lidstvem!“

„Jsou to hezká slova, soudruhu majore! Nejsem králík, ale živý člověk! Mám svoje city, myšlenky, svůj vztah k lidem. Poslali mě bojovat, tak budu bojovat! To mně velí moje komlsomolská a vojenská čest. Nesouhlasím s rolí pokusného králíka! Je to možné, že mě nechápete, soudruhu majore?“

„Chápu, Ivane. Ovšemže chápu. ale na osobní přání a cíle nesmíme myslet, je přece válka.“

„Já chci bojovat! Copak to je osobní cíl?“

„Pokud tě k tomu nutí vlastní samolibost a marnivost, pak ano, nepochybně osobní. Tvůj boj bude jiný, Ivane. Tobě patrně svěří práci, kterou nikdo kromě tebe nedokáže splnit. Nám dvěma nepřísluší řešit, kde je naše místo v této velké bitvě s fašismem. Budeme stát až do konce tam. kde nám přikáží.“

„Na frontě ano! Ale v týlu?! V týlu ne, nesouhlasím!“

Loktěva už ty slovní potyčky omrzely. Několik okamžiků se upřeně díval na umíněného četaře se stisknutými rty. Pak patrně usoudil, že další přemlouvání nemá smysl, vstal, napřímil se a tiše, ale zřetelně zavelel:

„Četaři Kožině, pozor!“

Kožin okamžitě vyskočil a srazil paty.

„Vyslechněte můj rozkaz, četaři Kožine!“ začal major tvrdě.

„Počínaje tímto okamžikem až do odvolání vám kategoricky zakazuji opouštět území základny. Za nejmenší pokus o opuštění a rovněž za sebemenší pokus šířit se o své schopnosti létat by vás čekal vojenský soud. Pochopil jste význam rozkazu, četaři Kožine?“

„Ano, soudruhu majore!“ pronesl sotva slyšitelně zblednuvší Kožin.

„Doufám, že neztratíte čest bojovníka Rudé armády a neporušíte přísahu. Jak plníte daný rozkaz, budu každý den kontrolovat osobně. To je všecko. Volno!“

Major se prudce otočil a odešel do jeskyně.

Kožin ještě dlouho stál bez hnutí jako socha a díval se za odcházejícím velitelem. Pak se znovu posadil na kámen a hluboce se zamyslil.

Loktěv si byl jist, že se četař neodváží vypovědět poslušnost, a proto ho zatím nezavřel. Avšak majorova jistota se zakládala na příliš prostých a vratkých předpokladech. Nevzal v úvahu jednu velmi důležitou okolnost, že s novou fyzickou vlastností došlo v četařově psychice k mnoha nejsložitějším změnám.

18

O čem vlastně uvažoval Kožin, když se díval do průzračných vln neúnavně bublajícího potoka? Jaké nové plány se mu zrodily v hlavě po nepříjemném rozhovoru s velitelem?

Kožin myslel na to, že štěstí bůhvíproč nikdy nebývá úplné, vždycky se k němu musí přidat neštěstí! Přičemž se přidává tak, že je od štěstí nemůžeš oddělit, ať děláš co děláš!

Což není štěstí umět létat? Ovšemže je, a ne malé! Umění létat zbavilo Kožina ohromného neštěstí – zprostilo ho podezření ze zrady. Umění létat mu pomohlo vysvobodit Ivetu a potrestat udavače. Není to štěstí? Ovšemže je! A najednou, jako blesk z jasného nebe: pro schopnost létat zbavují Kožina vojenské cti,

odtrhují ho od oddílu, posílají do týlu a pasují ho na pokusného králíka. To že není neštěstí? A jak se přidalo a přilepilo ke štěstí, že ho ničím neoddělíš!

Při pomyšlení na pokusného králíka v Kožinovi všecko vřelo.

Jak to, že bojovník, četař, odstřelovač, parašutista, ženista-trhač, a k tomu se schopností létat, se bude povalovat v nějakých laboratořích a učení ochablí starci si ho budou prohlížet pod lupou?

A jiní zatím budou bojovat a porážet fašisty? Ať je ta jeho schopnost v takovém případě stokrát prokleta! Bylo by lip, kdyby ji nikdy neměl, a raději se měl zabít pádem o zem, když mu selhal padák!

Má nařízeno sedět na téhle skále, dokud ho letadlo nedopraví do Velké země. Sedět jako vězeň! Kolem dokola hory, lesy … všem lidem jsou dostupné … a jemu?

Kožin ostře pocítil, jak je trpké a těžké být výjimečným člověkem, a poprvé záviděl obyčejným lidem – řadovým vojákům oddílu.

Zezadu přistoupila Iveta a vzala ho za rameno.

„Co se stalo, Ivane?“

Dlouho váhal s odpovědí, neodtrhuje oči od širého panorámatu lesnatých bor. Pak se otočil a se zvláštním klidem řekl:

„Budeme se muset brzy rozloučit. Ivetko,“

„A proč, Ivane?“

„Budeme se muset rozloučit na krátký čas, abychom se uchránili rozloučení navždy.“

„Tomu nerozumím …“

Teď ti nemůžu vysvětloval … celou tu věc … ne ne. Já ti věřím! Prostě se bojím, že to nesprávně pochopíš. A nepochopí to nikdo, kdo to nezakusil sám na sobě… Já jsem teď přece jiný člověk. Iveto. Nevím, jestli lepší nebo horší, ale jedno vím, že jsem jiný. Dříve bych dokázal mnoho věcí přijmout, donutil bych se podrobit, i kdyby to byly věci pro mne –nepříjemné. A teď nemůžu!

Dívám se na tyhle hory. lesy, na tohle šedé nebe, na ty mlhavé dálky a cítím, že nemůžu! Nevím, je-li to tak, ale zdá se mi, že zvířata žijící na zemi si lehčeji zvykají na nesvobodu než ptáci. Což se dá srovnat například volnost orla s volností vlka?

Volnost orla se měří rozsáhlým, a tedy neporovnatelně dokonalejším prostorem než volnost vlka, a proto pro orla je určitě mnohem těžší ztratit svobodu než pro vlka …“

„Tebe chtějí zbavit svobody. Ivane? Ale proč?!“

„Ne, Ivetko, nikdo nemá v úmyslu zbavovat mě svobody. Ale to. co se chystají se mnou udělat, nás rozloučí a úplně mě to zbaví vlastní vůle. A to je totéž. Dokonce horší. Nemohu na to přistoupit. Musím se tomu vyhnout. Alespoň teď! Podívej, podívej se tamhle!“ Kožin se znovu otočil k horám a ukázal na vzdálený vrch, na kterém se jasně rýsoval obrovský strom.

„Vidíš tamhle tu horu, na které je ten velikánský strom?“

„Vidím. Ivane!“

„Tak a teď mě pozorně poslouchej. Jestli se něco stane a já se nebudu moci dostavil na základnu, přijď každou středu v šest hodin večer k tomu stromu. Tam se budeme scházet!“

„A co by se mohlo stát? Proč tak mluvíš? Ty chceš odejít z oddílu? Ale to je přece šílenství! Sám budeš ztracen!“

„Tak dost. Iveto! Zatím se mě vůbec na nic neptej. Možná že to ani tak nebude. Já to říkám jen pro všechny případy. Co když se všecko potom semele tak rychle, že se nestačíme ani domluvit … Ale hlavní věc. věř mi, a pamatuj si jednou provždy, že jsem čestný chlap a že tě mám opravdu rád … A nezapomeň – každou středu v šest hodin večer na tamhletom vršku, co je ten vysoký strom. Bude to asi dub … Přijdeš, bude-li třeba“.

„Přijdu, Ivane!“

„Přijdeš i v tom případě, když se o mně bude mluvit špatně?“

„Přijdu! Já ti věřím!“

„Děkuju ti, Ivetko, děkuju, miláčku!“

„Ale. Ivane …“

„Mlč. mlč! Už o tom ani slovo!“

Iveta se přitiskla k jeho rameni a ztichla. Nedovedla si představit, čeho se vlastně obával, proč mluvil o jejich odloučení a o nějakém zbavení svobody, ale v jejím srdci se usídlil nový neklid – neklid a starost o toho odvážného ruského chlapce, který, jak cítila, vešel navždy do jejího života.

Uběhlo několik dní. V Kožinově chování nebylo pozorovat žádné změny. Zdálo se, že se smířil se svým osudem a nepomýšlel už na žádný samostatný boj. Loktěv to připisoval jeho ukázněnosti a svědomitosti, a Iveta se domnívala, že nepochopitelné nebezpečí, o kterém Kožin mluvil, už pominulo.

Jednou po poledni major zavolal četaře a sdělil mu, že dostal rozkaz o jeho převedení do Moskvy.

„Připrav se, Ivane, abys potom neměl spěch. Letadlo tu může být každým dnem.“

„Rozkaz, soudruhu majore!“ s jakousi smělou bravurou zasalutoval.

Ještě téhož večera, stěží se dočkav, až na okolní lesy padne časný podzimní soumrak, četař Kožin se oblékl tepleji, šel za útes, a když se přesvědčil, že ho nikdo nesleduje, skočil ze strže a plul nahoru k temné zamračené obloze.

Odletěl z partyzánského oddílu, aniž se s někým rozloučil, a vzal si s sebou jen svou osobní zbraň, pistoli.

19

Počasí Kožinovi nepřálo. Padal drobný ledový déšť a foukal pronikavý severní vítr. Avšak Kožin nic z toho nevnímal.

Prudce letěl nad černými lesy směrem k městu K-ovu. Jeho tvář, ošlehaná vstřícným deštěm, mrzla a byla mokrá jako od hojných slz. Ale on si tvář nechránil a neotíral chladné praménky. Bylo mu smutno a teskno. Věděl, že podniká osudný krok, který už nikdy a ničím nedokáže napravit. Aby přehlušil stesk, potřeboval činnost, pohyb a smělý riskantní podnik.

Let netrval dlouho.

Kožin se přihnal do K-ova jako nehlučná střela, udělal nad městem několik kruhů, aby zpomalil rychlost. Pak se opatrně spustil ke škole, kterou obsadila fašistická posádka. Ani stráže, ani nikdo z kolemjdoucích nezpozoroval, jak odněkud shora, z noční tmy. se vynořil člověk a přitiskl se k jednomu oknu.

Kapitán Vogel stál ve svém pokoji před zrcadlem a holil se.

Chystal se na schůzku. Najednou se okno otevřelo s třeskotem dokořán a papírové zatemnění odletělo.

Že by to byl vítr? pomyslil si Vogel a otočil se namydlenou tváří k oknu. Ale nebyl to vítr. Bylo to něco jako strašidelný sen a halucinace. Z rozevřeného okna skočil do pokoje pohublý mladík v prošívané bundě přepásané řemeny. Na jeho kukle se červenala hvězdička. Sovětský parašutista! Kde se tu vzal?!

Příchozí byl děsný! Jeho studené šedé oči sršely zuřivostí a nemilosrdnou krutostí. Vogel a přímo paralyzovaly. Kapitán se nezmohl ani na výkřik, ani na přivolání pomoci. Příšerný host ze tmy nápadně kulhal, přiblížil se těsně k němu a vypálil tři rány z pistole. Kapitán se skácel na zem zbrocen krví mrtvý.

„To máš za Korintu, svině! “ procedil skrze zuby Kožin, skočil ke dveřím a otočil klíčem.

Udělal to právě včas. Na chodbě se ozvaly výkřiky a dupot.

Kožin skočil ke stolu a na prvním papíře, který mu přišel do ruky, napsal: „To udělal Noční orel!“

Do pokoje se už někdo dobýval. Kožin zhasl světlo a vyskočil oknem ven. Ale odletět ještě nechtěl. Počkal, až Němci vyrazí dveře a vtrhnou dovnitř, pak na ně spustil rychlou palbu z pistole a přestal střílet, teprve když mu došel zásobník. Potom prudce vzlétl, obletěl střechu a z druhé strany budovy letěl vertikálně k nebi.

Toto náhlé, smělé přepadení přineslo místní posádce nemalé ztráty. Kromě kapitána Vogela byli zabiti ještě důstojník, svobodník a dva vojáci. Navíc bylo několik vojáků raněno.

Při hledání tajemného teroristy, který si říkal Noční orel Němci prošmejdili půdu, střechu a každý kout školní budovy. Avšak veškerá snaha byla marná, žádné výsledky nepřinesla. Noční orel, který se objevil neznámo odkud, zmizel právě tak záhadně a beze stopy.

Ale to, co provedl, nijak nezmírnilo Kožinův smutek, který ho soužil. Pocítil jen ještě silněji a pronikavěji svou výjimečnost i osamělost. Aby se steskem nezalkl, musel jednat.

Když vystoupil do výše tří tisíc metrů, řítil se dolů a hned zpět do B. Studené kapky deště znovu jeho tvář bičovaly, znovu se pod ním rozprostíraly černé lesy bez jediného světélka.

Konečně se dole objevily matné obrysy ulic okresního města. Bylo načase zmírnit rychlost. Kožin udělal velký kruh a zamířil k vysoké kulaté věži, vévodící všem budovám města.

Když si sedl na vršek mokré červené střechy, trošku si odpočinul a pozorně se zaposlouchal. Kolem vládlo hluboké ticho.

Vypadalo to, že strašná gestapácká věznice spí bezstarostným spánkem. Ale Kožin věděl, že ten dojem je klamný, že v celách za silnými zdmi se souží vězni a v hlubokých sklepích fašističtí kati, nehledě na to, že je noc, konají svoje krvavé dílo. Ach vědět tak, v které cele drží doktora Korintu! Dokázal by se k němu prodrat přes fašistické mrtvoly a vyvést ho na svobodu!… Ovšem hledat ho po celém vězení není možné – Korintovi nepomůže a sám na to doplatí… Ale to nic … Zatím fašistům ukáže, že Noční orel nemluví jen tak do větru.

Utřel si tvář a ruce kapesníkem, nabil znovu pistoli a nehlučně se oddělil od střechy, spustil se k známému úzkému oknu.

Našel sotva viditelnou štěrbinku v zatemnění a přiložil k ní oko.

Podařilo se mu uvidět stůl zavalený papíry, opěradlo křesla a černý rukáv esesácké uniformy. Ticho svědčilo o tom, že gestapák je v pracovně sám.

„Hned ti, pomůžu, ty bestie!“ zamumlal zlostně Kožin.

Prudkým kopnutím vyrazil obě křídla okna a hned vzápětí za roztříštěným sklem vtrhl do pokoje.

Obersturmbannführer Stoltz stačil jen otočit hlavu. Uchopit zbraň a vyskočit z křesla, na to mu už nezbyl čas. Když před sebou uviděl strašidelného, mokrého člověka s hvězdou na kukle a s pistolí v ruce, v hrůze zakoktal:

„Můj bože! Noční orel!“ To byla poslední slova obersturmbannführera Stoltze. Z pistole vyšla rána, pak druhá a hlava gestapáka klesla bez života na prsa.

Kožin skočil ke stolu, aby tu zanechal svou „vizitku“. Ale vtom se dveře rozletěly dokořán a někdo zděšeně vykřikl německy:

„Co se děje, pane obersturmbannführere?“

Kožin se prudce otočil a uviděl ve dveřích mladého esesáckého oficíra. Jejich pohledy se setkaly. Oficír, bledý jako křída, začal chvějící se rukou rozepínat pouzdro pistole. Avšak Kožin ho předešel. Znovu třeskl výstřel a důstojník klesl mrtvý.

Za okamžik nechal Kožin na stole lístek se slovy To udělal Noční orel, zhasl v pracovně světlo, vyskočil z okna a rozplynul se v noční nepohodě.

20

Moskva, budova lidového komisariátu obrany.

Pozdě večer, v prostorné, jasně osvětlené pracovně, se setkali dva klidní, moudří, starší muži. Oba až po krk zaneprázdněni důležitými státními problémy. Seděli proti sobě a na stole mezi nimi leželo cosi nemožného, co patřilo spíš do oblasti pohádek a naivní lidské fantazie, ale přitom důrazně uplatňovalo nárok na reálnou skutečnost a na uznání a pozornost těchto moudrých a vážných mužů.

To cosi bylo obsaženo v několika řádcích, napsaných na lístku papíru, vytrženém z bloku. Dostalo se to do obvyklého pracovního

radiogramu s hlášením malé vojenské jednotky, vysazené do týlu nepřítele. Všecko, co bylo napsáno předtím, plně odpovídalo skutečnosti; všecko, co bylo napsáno potom, rovněž nebylo v rozporu s běžnou skutečností. Jen ono cosi nezapadalo do žádných přihrádek.

„Petře Alexejeviči, jste si jist, že ten váš major Loktěv je úplně normální?“

Profesor Baturin položil svou otázku naprosto klidně. Nebyl ani trochu rozčilený, ba neprojevoval ani prostý údiv.

Generál se unaveně pousmál.

„Právě o to jde, Nikolaji Nikolajeviči, že dřív než jsme vás s tím obtěžovali, vyžádali jsme si o majoru Loktěvovi přesné informace. Všechny údaje svědčí o tom, že tento důstojník nemůže být žádný maniak ani mystifikátor. A ještě navíc to hlášení podepsal velitel českého partyzánského oddílu, jistý Horálek, očitý svědek toho pokusu.

„To je všecko zajímavé, ale uznejte …“

Baturin nedomluvil, vzal ze stolu lístek a přečetl ještě jednou fantastický radiogram:

„Ve věci četaře Ivana Nikiforoviče Kožina. o kterém jsem už psal dříve, pokládám za nutné dát na vědomí velitelství nová fakta. Před několika dny se četař Kožin nečekaně vrátil k jednotce. Ohlásil, že český lékař Václav Korinta. který ho léčil, byl zatčen fašisty v hájovně u Vlacha a že jemu, Kožinovi, se podařilo v posledním okamžiku odtamtud zmizet díky tomu, že dokáže létat. Takovým způsobem, vzdušnou cestou se dostal k oddílu, když přeletěl vzdálenost přes čtyřicet kilometrů. Včera na osamělém místě jsme já a velitel partyzánského oddílu Horálek podrobili četaře Kožina zkoušce, abychom se přesvědčili o pravdivosti jeho tvrzení. Uprostřed bílého dne, před našima očima, vzlétl do vzduchu, klesal, za přízemního letu vedl mířenou palbu z pistole a prováděl mnoho jiných operací. Po zkoušce četař Kožin požádal, aby byl znovu zařazen do útvaru, ale jeho žádost jsem zamítl, poukázal jsem na to, že ještě není úplně vyléčen a kulhá. Pokládám Kožinovu schopnost za výjimečný jev zasluhující pozornost vědců a v tom smyslu očekávám zvláštní direktivy velení…“

Dále se psalo o operácích oddílu. Obyčejná pracovní fakta.

„Tak co?“ zeptal se generál.

„Těžko vám povím něco určitého. Uvěřit tomu je těžké, a nevěřit nelze … Práce mám nad hlavu, takže ani při nejlepší vůli nemám čas zabývat se prověrkou takových fantastických zpráv, které se mohou ukázat liché. Ale z druhé strany je to lákavé …“

„To je právě to, z druhé strany!“ podotkl generál. „Nemyslete si, Nikolaji Nikolajeviči, že vás agituji. Ani sám tomu docela nevěřím. Ale zase ne absolutně. Skrývá-li se za tím něco reálného, a my to z vlastního skepticismu zavrhneme, bude to ohromné nedopatření.“

„Tak vy si tedy myslíte, že to stojí za to, abychom se tím zabývali?“

„Zcela určitě.“

„Dobře. V tom případě se postarejte, aby ten fenomenální četař přijel do Moskvy.“

„Už jsme tak učinili. Rozkaz, aby byl Kožin dopraven do Moskvy, byl předán Loktěvovi hned po obdržení jeho radiogramu. Ale okolnosti se od té doby změnily. Vyslání Kožina sem se nedá uskutečnit.“

„Proč? Je snad raněn?“

„Ne. Je docela zdráv. Ale od Loktěva přišlo nové hlášení. Kožin samovolně odešel, správněji odletěl z oddílu a bojuje s Němci na vlastní pěst. Dal si jméno Noční orel a je postrachem celého okresu. Loktěv s ním ztratil spojení, nicméně ví o všech jeho činech. Tady si to přečtěte!“

Generál vyndal ze zásuvky stolu nový list a podal ho profesorovi.

Ten si ho pozorně přečetl a pokrčil rameny.

„Čím tady já mohu být nápomocen?“

„Budete-li chtít, můžete. Budete muset kvůli tomu letět do týlu nepřítele, k Horálkovu oddílu, a osobně se zúčastnit pátrání po Kožinovi. Jsem přesvědčen, že přítomnost představitele vědy v oddíle donutí četaře zamyslit se a vrátit se k jednotce. V opačném případě riskujeme, že ho dřív nebo později ztratíme. Mohou ho zabít, a co je ještě horší, vzít do zajetí. Létající člověk zcela určitě bude

vaše německé kolegy zajímat, a vytahovat z lidí tajemství, to dovedou mistrně, jak víte.“

Poslední generálova poznámka rozhodla. Smířit se s tím, že létající člověk by se mohl dostat do rukou fašistickým vědcům, bylo pro Baturina nepřijatelné.

„To mění celou věc,“ pravil zachmuřeně. „Kdy mám být připraven k splnění úkolu?“

„To závisí na vás, Nikolaji Nikolajeviči, budete přece muset předat na nějaký čas celou svou agendu. Ovšem protahovat se to také nemůže.“

„To je jasné, Petře Alexejeviči. Hned zítra začnu s předáváním agendy. Jakmile budu hotov, zavolám …“

21

Generál nepřeháněl, když řekl, že Noční orel se stal postrachem celého okresu. Bylo tomu skutečně tak.

Od té noci, kdy Kožin opustil partyzánský tábor a provedl svá první přepadení fašistu v tom horském kraji, začala krátká, ale skvělá a drtivá éra bezpříkladných hrdinských činů Nočního orla. Každou noc docházelo hned na jednom, hned na druhém konci okresu k neslýchané odvážným a smělým diverzím. Kožin, přemisťující se rychlostí letadla, stačil za jednu noc provést tři až čtyři operace v místech vzdálených od sebe na desítky kilometrů.

Budilo to dojem, že to provádí skupina o několika stech lidí. Ve svých hlášeních, raportech a sděleních, v nichž německé okresní úřady podávaly zprávy o činech Nočního orla vyšším nadřízeným orgánům, pokaždé psaly jako o „velké rozvětvené ilegální organizaci bolševických banditů“. Za nic by neuvěřili, že to provádí jeden jediný člověk.

Údery Nočního orla byly vždycky přesné a neodrazitelné. Jeho přepady dohánějí okupanty k nervozitě, a někdy až k panice.

Ale ze všeho nejvíc je děsila ta nevyzpytatelná okolnost, že jakákoli opatření k bdělosti, jakákoli ochrana a jakékoli nástrahy se před všudypřítomným a nepolapitelným Nočním orlem ukázaly

neúčinné. Jeho odvážné nálety ani tak neomračovaly představy nepřátel krvavými účinky, jako spíš neočekávanosti a záhadností.

Nikdo nevěděl, že údery přicházejí ze vzduchu, a nikomu by to ani nepřišlo na mysl. Noční orel všecky svoje operace prováděl výhradně pod rouškou noci. létal jako černý nehlučný stín hned nad jedním, hned nad druhým koncem rozsáhlého kraje.

A všude, kde se objevil, hřměly výbuchy, plály požáry a zůstávaly desítky mrtvol nepřátelských vojáků. Člověk by si myslel, že samo nebe trestá fašisty za jejich nelidskou krutost.

Neznámo jak a odkud, prostě ze tmy. ze vzduchu, střílel někdo neviditelný ze samopalů německé ráže. házel granáty do štábů, přerušoval elektrická vedení, podpaloval obzvlášť bedlivě hlídané sklady pohonných hmot, odstraňoval hlídky z mostů a hned nato bez zábran vyhazoval mosty do vzduchu a ničil letadla přímo na letištích. Došlo to tak daleko, že si fašisté nebyli nikde jisti životem, ani doma v posteli. Noc přinášela s sebou hrůzu, smrt, ničení a nikdo nevěděl, kdo další je na řadě.

Tak třeba jede vojenský vlak s mužstvem a technikou pro frontu. Trať je překontrolována a důkladně chráněna. A najednou vyšlehne sloup ohně, ozve se rachot a strašlivý výbuch burácí temnou nocí. Vlak se v plné jízdě řítí ze svahu, vagóny se mění v třísky, stovky vojáků nedojely na frontu a hynou v ešalonu.

Ale jak k tomu došlo, nikdo nepostřehl.

Ani jediná živá duše neviděla, jak proti vlaku z temného nočního nebe prudce vyletěl člověk, mrštil na trať těsně před lokomotivu několik granátů a okamžitě zmizel v černé výšce. Jen pak někde mezi tou spouští byly nalezeny nevelké lístky s nápisem:

To udělal Noční orel. A ani když je nenašli, stejně se domysleli, čí je to práce, a v dalších hlášeních psali sami o Nočním orlu jako o velké ilegální organizaci roztroušené po celém okrese.

A než okresní úřady stačí opravit železniční trať, odklidit trosky a spočítat zabité, už z druhého konce okresu hystericky telefonuje nějaký dobyvatel, zpitomělý hrůzou, a hlásí novou strašlivou diverzi. On, kapitán, udělal všecko, aby svěřený mu objekt byl uchráněn před jakýmkoli zásahem ilegálních skupin. Sám osobně noc co noc kontroloval hlídky. Nemůže za to, že najednou, neznámo jak, do

objektu pronikli bandité a teď, teď jsou tu jen ruiny, popel a mrtvoly. Má ale omluvný doklad. Našel lístek s nápisem:

„To udělal Noční orel“…

A to se dělo každou noc. Hned tu, hned tam duněly výbuchy, plály požáry a přesná střelba ohromovala hitlerovce. Došlo to tak daleko, že už jen při pouhém jménu Noční orel se fašisté chvěli a bledli, jako by jim někdo hrozil jistou smrtí…

22

Jedna z nejskvělejších operací Nočního orla bylo přepadení tábora sovětských zajatců u města K-ov. Co do odvahy, operativnosti a přesnosti se tato operace nedá srovnat se žádnou jinou.

V tomto případě Kožin překonal sám sebe.

O existenci tábora se dozvěděl od Vlacha, když ještě v obvazech ležel na půdě hájovny a představoval si svou budoucnost v těch nejčernějších barvách. Informace hajného byly jen povšechné.

Ale Kožina tehdy ani nenapadlo, že se mu mohou někdy hodit. Později, až tady v oddílu, uslyšel od českých partyzánů, že u K-ova není obyčejný tábor, že jsou v něm drženi výlučně aktivní velitelé Rudé armády, že mezi zajatými sovětskými důstojníky jsou dokonce dva plukovníci.

V partyzánském oddílu se často mluvilo o zajateckém táboře. Ten byl stálou výčitkou svědomí všech místních partyzánů.

Operaci na osvobození válečných zajatců mělo v plánu mnoho partyzánských skupin, mezi nimi i Horálkův oddíl. Avšak realizace této operace byla spojena s takřka nepřekonatelnými těžkostmi.

Zajatecký tábor byl až přespříliš dobře opevněn. Les kolem něho byl vykácen na dvě stě metrů kolem dokola; celý tento prostor byl podminován, průchody přes něj byly tajné a měnily se každé dva dny; tábor sám byl obehnán betonovou zdí a třemi řadami ostnatého drátu: na čtyřech věžích byly umístěny kulomety a reflektory. Ochranu tvořily dvě čety esesáků a tucty speciálně vycvičených ovčáckých psů. Tři baráky, ve kterých byli zajatci, byly postaveny do

písmene U, přičemž všechna okna a dveře vedly dovnitř pismene a venkovní stěny byly slepé.

Proti otevřené straně písmene U stál velký bunkr, v němž byla umístěna ochrana a celé hospodářství tábora. Tábor, jak vidět, nebyl velký, avšak dobýt ho nebylo snadné.

Když se Kožin připravoval k této operaci, měl toto všecko v patrnosti. Bylo mu jasné, že tábor je ze země nedostupný. Především kvůli minovému zátarasu. Ale ze vzduchu by se ho dalo dobýt. K tomu je nutné vybral vhodnou dobu a promyslil do detailů bleskovou operaci.

Několik nocí věnoval Kožin průzkumu. Celé hodiny kroužil nad táborem v bezpečné výšce, studoval rozvrh večerních prověrek, střídání stráží a chod života v noci. Tak se mu podařilo zjistit, že nejvhodnější dobou pro nálet bude večerní prověrka, která se koná mezi devátou a desátou hodinou. V tu dobu měli všichni zajatci nástup v prostoru před baráky a celá osobní sestava ochrany stála před bunkrem se samopaly na prsou.

Když byl Kožin hotov s průzkumem, zasvětil jednu noc přípravě munice. V lese, na dvou místech vzdálených od sebe dva kilometry, si udělal v korunách borovic hnízda, kde uložil zásobu granátů a zásobníků do samopalu.

Pak nadešel rozhodný večer.

Přesně v devět hodin se Kožin objevil nad lesem a tři kilometry od tábora začal stoupat do výšky. Měl u sebe samopal s plným zásobníkem a deset granátů svázaných po dvou. Víc unést nemohl, aby neriskoval, že za přízemního letu spadne a zabije se o koruny stromů.

Když vystoupil do výše dvou tisíc metrů, začal klesat, pak přešel na přízemní let a rychle zamířil k táboru. Během několika vteřin stačil naházet granáty na všecky čtyři strážní věže a vrátil se ke svému hnízdu pro novou munici. Němci se ještě nestačili vzpamatovat, když se nad lágrem objevil znovu, rozsévaje smrt a zkázu. Hned nato vtrhl do jedné z věží. dorazil samopalem strážné a z těžkého kulometu, který tam stál, začal kosit esesáky zmateně pobíhající před bunkrem a na smrt vyděšené.

Jak správně počítal, zajatci nezůstali jen pasivními svědky boje. Hnali se za utíkajícími strážemi, rychle brali zbraně zabitých, odzbrojovali a svazovali živé, střídali zuřivé pobíhající psy a zatarasovali východy.

Neuplynulo ani deset minut, boj byl skončen a nepřístupný tábor padl.

Když se Kožin přesvědčil, že zajatci už jeho pomoc nepotřebují, nikým nepozorován v husté trne vzlétl a z výšky dvou tří set metrů nějakou chvíli pozoroval, co se v táboře děje. Jeho srdce jásalo radostí.

Osvobození vězňové jednali rychle a rozhodně. Rozebrali si zbraně, munici, potraviny a šatstvo, opustili tábor v sevřených řadách a odešli do lesů. Někdo z nich pravděpodobně stačil sebrat jeden z lístků, který tu Kožin zanechal: „To provedl Noční orel.“ A snad by se i jinak domyslili, kdo byl jejich nečekaným osvoboditelem. Ať tak či onak, samostatně vzniklý partyzánský oddíl si dal hrdý název Noční orel. Tento oddíl se vydal v bojích vstříc frontě a způsoboval fašistům nemalé ztráty.

23

Pověst o hrdinných činech Nočního orla se roznesla do širého kraje. Donesla se samozřejmě i do partyzánského oddílu horníka Horálka.

Bojovníci oddílu byli přesvědčeni, že to provádí nějaká nová skupina odvážných a zkušených ilegálních pracovníků, sjednocených pod společným názvem Noční orel. Jak vidět, nejen Němce, ale i partyzány uvedly v omyl četné diverze létajícího člověka.

Řečí bylo o tom v oddíle spousta. A jakých! A nebyly jen proniknuty obdivem, ale i naprosto oprávněnou závistí, kterou v srdcích partyzánů vyvolávala bojová odvaha neznámých vlastenců.

I to bylo naprosto pochopitelné. Vždyť skupina Noční orel, která vznikla teprve nedávno, za týden dokázala udělat víc než Horálkův oddíl za celou dobu své existence. Sotva vznikla, už se proslavila.

Podle hlášení průzkumu se teď Němci přestali zajímat o partyzánské oddíly. Veškeré své síly vrhli na skupinu Noční orel.

Loktěv s Horálkem vzali v úvahu náladu v oddílu a rozhodli se uskutečnit celou řadu velkých diverzí. Ta okolnost, že okupanti byli cele zabráni Nočním orlem, vytvořila příznivé podmínky pro aktivní činnost v širokém měřítku.

Velitelé velmi dobře věděli, že Noční orel není žádná nová ilegální skupina, ale jejich vzpurný svěřenec – létající četař Kožin.

Ale mlčeli o tom. aby se o tomto podivuhodném člověku nemluvilo.

Ty řeči by mohly dojít k sluchu Němců a Kožin by pak nejen ztratil převahu, která spočívá v překvapení a v záhadě, ale mohl by být vystaven vážnému nebezpečí a dostat se do smrtelné léčky.

Horálek se netajil svým hlubokým obdivem ke Kožinovi a k jeho bezpříkladným smělým činům. Toho rána. když se zjistilo, že Kožin opustil základnu, Horálek řekl do krajnosti rozrušenému majorovi:

„Sám sis to zavinil, kamaráde. Měl jsi dát četaři nějaký jednoduchý úkol. Je to horkokrevný, ostrý hoch. Přimět takového sedět nečinně, ještě z toho zmagoří. A Kožin má navíc to lítání. Dovedeš si představit, jak mu bylo, když musel respektovat tvoje zákazy? Kolem dokola lesy, nebe. široký prostor, kamarádi chodějí na bojový akce. a ty seď jako odsouzenec nebo jako nějakéj mrzák … Ne. majore, to bych ani já nesnes, a Kožin ve svých dvaadvaceti letech už teprve ne. Měls mu dát nějakej ventil a povolit mu lítat aspoň v noci na průzkum. On by se uklidnil, poněvadž by aspoň něco dělal. A teď ho můžeš honit!“

Loktěv s Horálkem mlčky souhlasil. A jen ho požádal, aby v oddíle řekl, že četař Kožin byl poslán na zvláštní tajný úkol.

Když se sláva o Nočním orlu šířila už po celém kraji. Horálek tím byl upřímně nadšen, a když zůstal s Loktěvem o samotě, nezapomněl svého přítele popíchnout:

„Tak co. majore, kdo z nás dvou to vidí ze státního hlediska?“

„Já s Kožinem nebo ty? Kožin je hrdina, co? Je nebo není?“

„Že je hrdina, to nepopírám. Ale vojenský soud ho stejně nemine.“ odpověděl suše Loktěv.

„To lžeš,“ rozhorlil se Horálek. „Ty mě prostě dráždíš! Jaký soud? Za co?“

„Za svévolné narušení vojenské disciplíny, za nesplnění rozkazu v bojových podmínkách, za svévolný odchod od jednotky, za anarchistické jednání a zmaření opatření státní důležitosti. Ty jsi, Horálku, partyzán, a uvažuješ jako partyzán. Podle tebe, když bije fašisty, tak je to dobrý. Ale Kožin je přece voják Rudé armády, a navíc komsomolec. Je povinen podřídit se rozkazu. Za hrdinské činy vyznamenání zaslouží, ale za anarchistické nálady a činnost by měl být co nejpřísněji potrestán.“

„Nevěřím! Kožin nesmí být potrestán!“ zaburácel Horálek.

„Jak bys ho mohl trestat, když je jediný člověk na zeměkouli, který umí lítat! Jak bys ho potrestal? Zastřelíš ho? Zavřeš? Všecko je to nesmysl. S takovým vzácným ptákem se musí jednat opatrně a šetrně. Tvoje opatření se na něj nehodí!“

Někde v hloubi duše Loktěv chápal, že Horálek má pravdu. Ale těžko to mohl přiznat. A proto jeho námitky nevyzněly zdaleka tak přesvědčivě, jak si přál.

„Nefandi mu! S Kožinem budu mít ještě vážný pohovor. O jeho schopnost se zajímají v Moskvě, dostal jsem příkaz, abych ho okamžitě poslal k dispozici vědcům, a on uprchl! Snaží se svými marnivými nálety na fašisty obhájit svůj čin, ale to mu nepomůže. Tím, že riskuje svůj život, škodí sovětské vědě a tedy sovětskému státu.“

„Škodí? Kožin že škodí? No, majore, to už přeháníš!“

„Ani trochu. Škodí, protože se ten čas mohl využít mnohem lip. Co udělal? Zničil dvě stě tři sta fašistů. vyhodil do vzduchu most, vojenský vlak svrhl z náspu, podpálil několik skladů a zlikvidoval asi deset letounů a půl stovky vozů …“

„A vysvobodil sovětské zajaté důstojníky, kteří se vrátili k útvarům a znovu bijou fašisty!“ připojil Horálek.

„Správně,“ dal mu za pravdu Loktěv. „Nicméně ho to neopravňuje opustit oddíl a neopravňuje ani k riziku, kterému se vystavuje. To všecko by se udělalo i bez něho. Ale studovat příčiny, dík kterým může člověk létat, to bez Kožina absolutně nejde. Jestli Kožin kvůli své nespoutané odvaze zahyne, bude tím vědě a celému

lidstvu způsobena taková škoda, že si to těžko můžeme představit. A i kdyby udělal ještě tisíckrát víc, ale koneckonců přece zahynul, nijak se před současníky neospravedlní.“

„Jseš suchar, majore, to ti řeknu,“ zachmuřeně prohlásil Horálek.

„Možná že to říkáš správně, ale když tě jeden poslouchá, je mu nanic. Podle mě zapomínáš na to nejhlavnější – na to, že Kožin není pták, ale živej člověk. Kdybys na to myslel, tak by Kožin z oddílu neodešel. Kdokoliv, i ten pro společnost nejcennější člověk má právo jednat tak, jak mu to káže svědomí. Vy jste, například, měli velkýho básníka Puškina, tak ty bys ho nepustil na vojnu, kdyby ho to táhlo bojovat za vlast?“

„Ne, nepustil,“ odpověděl Loktěv bez váhání.

Horálek viděl, že majora nepřesvědčí, dotčeně hekal a převedl hovor na jiné téma.

Takové spory vedli denně a nikdy se neshodli. Jednou při podobném rozhovoru Loktěv řekl:

„Víš co. kamaráde, obdivovat Kožina jako modlu ti nebráním, to je tvoje osobní věc. Ale kromě osobních věcí jsou ještě věci státní, národní, kterým oba sloužíme. Pro užitek této věci se musíme co nejdřív spojit s Kožinem a přesvědčit ho. aby s těmi husarskými kousky skoncoval a dělal to, co by dělat měl.“

S takovým přístupem k věci Horálek souhlasil.

„Teď jsi uhodil hřebíček na hlavičku. Spojit se s ním musíme. To rozhodně! Ale jak to provést? On přeci lítá. člověku nejde ani do hlavy, jak žije, kde spí, kam schovává ukořistěnou munici …To bude fuška!“

„To bude, ale musíme to udělat. Brzy k nám má přiletět z Moskvy význačný vědec, profesor. Speciálně proto, aby se věnoval Kožinovi, přesvědčil ho že se má vrátit, a nenechal ho, blázna, zničit se pro nic za nic. Bude to ostuda, jestli do příjezdu profesora nedokážeme s Kožinem navázat spojení!“

„Musíme hledat jeho základnu, to je to hlavní!“

„Základnu má nejspíš někde v horách. V obydlených místech je nebezpečné se zdržovat.“

„To je pravda …“

„Tak spekuluj, kde si nejspíš mohl tu základnu vybudovat? Znáš přece zdejší hory lip než já.“

Horálek sevřel do hrsti svou krásnou černou bradu a hluboce se zamyslil.

„Dals mi úkol. jen co je pravda. majore … Ostatně, proč bych nezauvažoval? Kdybych já uměl lítat jako náš kamarád Kožin a měl si najít místo pro základnu, tak bych si k tomu zvolil Čertův Prst. To je nejvhodnější místo.“

„Jaký Čertův Prst?“

„To je taková skála. Správnějc, vysoký kamenný sloup. Bude mít dobrých dvě stě metrů, stěny strmé jako zeď. Ještě žádný člověk nevylez na jeho vršek. Jeden horolezec z Prahy se v šestatřicátém o to pokoušel, ale spadl chudák z polovičky a načisto se zabil. A tak ten Čertův Prst dodneška nikdo nezdolal! Jen ptáci na něm hnízdí. Lepší základnu by si Kožin nemoh přát.“

„A to na tom vršku je nějaká jeskyně, nebo jen tak hladké místo?“

„Kdo to může vědět. Zezdola to vidět není a ze sousedních hor taky ne, je to moc daleko. Ale to je fuk, jestli tam jeskyně je nebo není. Jeden člověk velkou díru nepotřebuje a tu si vždycky vydlabe. A Kožin je přece horník. Střelmistr, ten si určitě dokáže trhavinu položit a udělat si jeskyni, když si příroda nedala tu práci.“

„Tak dobře. A kde je ten Čertův Prst?“

„Jak bych to řek … Kde je Medvědí rokle, víš?“

„Vím.“

„No tak, když se mine Medvědí rokle a dáš se směrem na kopec Bílý Hřib, narazíš po nějakých dvaceti kilometrech na čertův Prst.“

„Trochu z ruky …“

„To se zdá nám. ale pro Kožina je to maličkost – za pět minut je doma.“

„Co je pravda, to je pravda,“ řekl major. „Budeme si muset ten Čertův Prst pohlídat …“

24

Horálek zase uhodil hřebík na hlavičku. Jeho domněnka o základně létajícího člověka byla naprosto správná. A není divu – v okolních horách nebylo pro takovou základnu příhodnějšího místa nad osamělý kamenný sloup, nazvaný Čertův Prst.

Kožin ho neobjevil hned.

Ze začátku, když se v noci vracel unavený a hladový z bojových operací, dlouho kroužil nad pustými horami a hledali pro sebe vhodné místo. Když nic nenašel odpočíval někde na stromě.

Ale jaké je to spaní! Přivázaný řemeny ke kmeni se moc nevyspal. Třásl se zimou a každou chvíli se rozhlížel kolem, jakmile zaslechl nějaký podezřelý šramot.

Kožinovi bylo jasné, že to dlouho nemůže vydržet. Noční operace vyžadovaly velké tělesné vypětí i duševní soustředění.

K tomu si musel najít takové místo, kde by si mohl odpočinout v teple a bezpečí. A samotné uskutečňování operací vyžadovalo, aby měl vždycky zásobu potřebných zbraní a munice. Musí mít základnu. Stálou, spolehlivou a bezpečnou základnu.

A tak koncem čtvrté noci objevil uprostřed hor vysoký kamenný sloup.

Tady bude hnízdo Nočního orla! zaradoval se četař, a když se přesvědčil o naprosté nepřístupnosti útesu, spustil se na jeho vrchol.

Ale tady ho čekalo trpké zklamání. Ukázalo se, že vršek Čertova Prstu není vůbec vhodný pro zřízení základny. Vypadal jako dva vykotlané zuby, mezi nimiž byla nevelká, mírně se svažující plošinka, profukovaná větrem. Na ní se nedalo ani stát, natož pomýšlet na nějakou práci.

Kožin se však nevzdal svého objevu. Začal pomalu létat kolem kamenného sloupu, klesal stále níž a níž a důkladně si prohlížel všecky výčnělky, kouty a rozsedliny této bizarní skály.

Za malou chvíli byla jeho trpělivost odměněna.

Nějakých čtyřicet metrů pod vrcholem objevil hluboký výklenek, skrytý za ostrým výběžkem. Byla to malá jeskyňka, na jejímž vzniku deště a větry pracovaly mnohá tisíciletí. Vchod do prohlubně byl ohrazen od vnějšího světa vysokým zubem.

„Tak, a jsem doma!“ zvolal Kožin, když si prohlédl jeskyni.

Byl si jist, že lepší místo nemůže najít.

Na východě už svítalo. Kožin se cítil tak unaven a byl tak malátný, že se rozhodl odložit zařízení své základny na jindy.

Očistil jen malou jeskyňku od ptačího trusu a jednou doletěl pro náruč chvoje. Udělal si primitivní lůžko přímo na kamenech a šel spát, poprvé po útěku z partyzánského tábora vychutnával bezpečnost místa a pohodlí lůžka.

Toho dne spal Kožin dlouho a tvrdě. Probudil ho pocit úzkosti.

Otevřel oči, ležel dlouho bez pohnutí, vdechoval vůni čerstvé chvoje a usilovně se snažil pochopit příčinu svého neklidu.

A najednou mu svitlo: Už vím, vždyť je dnes středa!

Podívali se na hodinky – bylo pět. Tomu se říká bohatýrský spánek. Celých deset hodin!

Kožin se narychlo posilnil tabulkou čokolády, vyletěl z jeskyně, nabral nevelkou výšku a spěchal k té toužebné hoře, na které si smluvil setkání s Ivetou.

Den byl překrásný. Nebe téměř čisté a viditelnost tak dobrá, že z opatrnosti musel letět těsně nad vrcholky stromů.

A už je tu kopec s obrovským košatým dubem na samém vršku.

Kožin sestoupil do jeho koruny a opatrně se rozhlédl. Nikde nikdo. Holé rozložité větve, už téměř bez listí, ho špatně kryly. Musel se přehoupnout na vedlejší smrk.

Dvě hodiny čekal Kožin na Ivetu, ale marně, dívka nepřišla.

Už byla úplná tma, když se nakonec rozhodl opustit místo schůzky. Odlétal s tísnivým pocitem.

Je to možné, že ho Iveta oklamala? Je možné, že uvěřila velitelům, kteří ho určitě prohlásili za zběha a dost možná i za zrádce? Nebo že by se přihodilo něco takového, co Ivetě zabránilo opustit tábor a nemohla přijít na schůzku? … Může si myslet cokoliv, ale ve skutečnosti mu zbývá jen jedno – čekat do příští středy.

Kožinovi to bylo líto a byl z toho smutný. Ovšem podléhat těmto pocitům dlouho nemohl. Nové starosti ho za chvilku odpoutaly od neveselých myšlenek. Má teď vlastní kout, musí ho vylepšovat,

zařizovat a proměnit pustou, studenou jeskyni ve skutečné hnízdo Nočního orla.

V hnízdě musí být všecko: lůžko potraviny, teplo, dokonce i sklad munice, nezbytný pro noční výpady. Ale to všecko se musí podle možností někde a nějak sehnat. Musel shánět pro svou existenci absolutně všecko, shánět doopravdy jako orel: nejdřív vyhlídnout kořist a potom se na ni z výšky vrhnout.

25

Starosti při zařizování teplého obydlí v němž by nemusel být sužován obavami před blížící se zimou, neodváděly Kožina od jeho základní bojové činnosti. Nedopřával fašistům jedinou noc klidu, nenechal jim sebemenší přestávku. Jenže teď už nebral Němcům jen zbraně a zásoby, ale i nejrůznější věci běžné potřeby: přikrývky, šatstvo, nádobí, elektrická bateriová kamínka, potraviny a podobné věci. Zároveň si zrušil svoje dřívější úkryty a přenesl všecko do jeskyně na Čertův Prst.

Za několik dní se pustá kamenná jeskyně změnila k nepoznání.

Vchod do ní zakrýval stanový dílec z celtoviny krycí barvy; uvnitř se objevilo skutečné lůžko s hromadou přikrývek, dokonce i polštář; menší bednička, ve které Kožin přinesl potraviny, výborně nahrazovala stůl: na svícení měl stearinové svíčky, kterých se mu podařilo sehnat několik balíčků. Ale ze všeho nejdůležitější byl pro Kožina bateriový radiopřijímač, který zabavil v strážní místnosti u letiště. Byl teď informován o všech událostech ve světě a mohl denně slyšet hlas své vlasti.

Postupně se v jeho obydlí nahromadil hotový sklad munice: granáty, miny, samopalné a kulometné zásobníky, pancéřovky, balíky s výbušninami a jiné. Objevily se i nové zbraně: pět pistolí, tři samopaly a lehký kulomet. Teď se mohl klidně pustit do těch nejrůznějších operací bez obav z jakýchkoli komplikací.

Jeho činnost byla teď daleko drtivější. Právě v tom období provedl velkolepé diverze jako vyhazování mostů do vzduchu,

zničení vojenského vlaku, podpálení skladu pohonných látek, nálet na zajatecký tábor a jiné.

Teď už nehledal jen vhodnou příležitost nahnal fašistům hrůzu. Ze začátku se jeho diverze omezovaly na improvizované nálety a podobaly se spíš lovu než promyšleným operacím. Teď však promýšlel předem každou další diverzi, shromažďoval nezbytné informace o vyblednutém objektu a hledal ty nejúčinnější způsoby k jeho zničení. Když se vracel k ránu po další akci, pečlivě analyzoval svoje počínání, rekonstruoval celý průběh události a takovým způsobem zdokonaloval taktiku svých vzdušných úderů, dosud v letecké praxi neznámých.

Pro přehled ztrát, které způsobil fašistům, si založil deník, do něhož každodenně zapisoval stručné údaje o svých vojenských úspěších a načrtával obrysy nových zamýšlených operací.

Když se mu podařilo proniknout do štábu některé jednotky, teď už jen prostě nezabíjel, neničil a nepálil, ale snažil se sebrat mapy a doklady, z nichž se potom dovídal záměry a plány hitlerovců.

Důležitost některých dokladů získaných tímto způsobem přivedla Kožina na myšlenku, že mohou být cenné nejen pro něho samého, ale i pro partyzánské oddíly, a dokonce i pro velení Rudé armády. Pochopil, že v naprosté izolaci zůstat nemůže, že spojení s lidmi zúčastněnými v krvavé válce proti fašismu je pro něho nezbytné.

Tak se k osobnímu důvodu, který ho ponoukal setkat se s milovanou dívkou, přidaly důvody diktované vědomím vlastenecké a vojenské povinnosti. Teď čekal na setkání s Ivetou ještě s větším vzrušením.

Konečně se dlouho očekávaná středa přiblížila.

Noc předtím pracoval s obzvlášť velkým zápalem. Uskutečnil smělý nálet na štáb divize v B., zastřelil několik fašistických vojáků a důstojníků, zlikvidoval nedobytnou pokladnu a vybral z ní celý svazek tajných dokladů. Dříve než zmizel, za házel strážnici štábu granáty. Na druhém konci okresu ještě tu noc podpálil pancéřóvkou fašistický tank stojící na dvoře kasáren.

Když se vrátil na svou skálu, nemohl dlouho usnout. Nervy měl vybičované a srdce ne a ne se uklidnit. Vždyť se měl toho večera

přesvědčit o věrnosti své drahé Ivetky a mimo to navázat spojení s partyzánským oddílem, předat pro Loktěva a Horálka první vzácný dar – tajné dokumenty fašistického štábu, získané této noci.

26

V druhé polovině dne, kdy velitelé rozpracovali pro svůj oddíl novou bojovou akci, do dveří štábu – po nesmělém zaklepání – vešla Iveta.

„Co potřebujete, sestro?“ zeptal se nepříjemně vyrušený Loktěv.

“Já jdu za soudruhem Horálkem … Soudruhu Horálku, dovolte mi dnes vzdálit se z tábora asi na tři hodiny. Od pěli do osmi večer,“ řekla rychle dívka a celá přitom zčervenala.

„Vzdálil se z tábora? Kampak se chystáš?“ zahučel překvapeně Horálek.

„Je to tady blízko, v lese... Na jedno místo … Je to blízko, nanejvýš tři čtyři kilometry. Brzy se vrátím, k osmé budu zas tady. Doktora jsem se dovolila …“

„Počkej, doktora … Radši mi řekni, co máš v lese co pohledávat?

To ses asi naposlouchala různých povídaček a chceš jít hledat noční orly, ne?“

„Kdepak, soudruhu Horálku! Mám nějakou soukromou věc.“

„Koukejme se! Soukromou… Tak pojď tedy dál, posaď se. Tak, dobrý. A teď, sestro Iveto, poslouchej. Partyzáni žádný soukromý věci nemají. Nesmějí se vzdálit z oddílu, když velitel neví, kam a proč jdou. Na tom závisí naše společná bezpečnost. Chápeš?

„Ano, soudruhu …“

Iveta seděla na krajíčku bedny a nervózně mačkala kapesníček. Nečekala, že se to tak obrátí, a teď měla slzy na krajíčku. Proč sem chodila! Proč se nevzdala schůzky s Ivanem jako minulou středu? Horálek zpozoroval její rozpaky a spustil přísně a oficiálně:

„Tak, sestro Iveto, kam a proč se chystáš do lesa?“

Loktěv poklepával prsty po stole a se zájmem poslouchal rozmluvu.

Ivetě se zachvěly rty.

„Nemůžu …," vzlykla.

„Dokonce! Tak mně řekněte, proč nemůžete?"

„Já … já … se mám setkat s člověkem, kterého mám ráda …"

Loktěv zvedl jedno obočí a zachvěly se mu koutky úst. V Horálkových černých očích se kmitl úsměšek. Ale tón výslechu nezměkčil:

„Co je to zač?"

„Neptejte se. soudruhu Horálku. Je to hodný člověk, ale vy …vy, mohli byste ho nesprávně pochopit a zbytečně se ho dotknout."

„Já radši nikam nepůjdu! Dovolte, abych se vrátila k raněným!"

„Ne. Iveto, nedovolím! Seďte. Věc zašla příliš daleko. Respektujeme vaše city, jsme ochotni přiznat, že váš vyvolený je dobrý člověk, ale musíme vědět, s kým se scházíte. I mezi našimi nepřáteli, mezi Němci, jsou dobří lidé. Jsou i takoví, co s námi cítí, i takoví, co pochopili, že fašismus je zlo pro všecky lidi na světě, a proto nám aktivně pomáhají. Nebojte se říct pravdu. Je to nějaký Němec?"

„Němec?! Co vás vede, soudruhu Horálku! Copak bych já kamarádila s Němcem? Je to Rus!" pohoršeně zvolala Iveta.

Velitelé se na sebe významně podívali.

„Říkáte, že je Rus?" poznamenal klidně major. „No když je Rus, tak oč jde? Proč se bojíte, že mu ukřivdíme?"

Iveta stísněně mlčela. Pochopila, že řekla už příliš mnoho.

„Není náhodou od těch… vlasovců?" zeptal se Loktěv a přísně se zamračil.

„Ne, není, je to skutečný sovětský voják. Náš!" řekla Iveta se zanícením a najednou jí vytryskly slzy.

„Je náš… Je to čestný člověk!" opakovala lítostivě. „Jenže vy … vy … soudruhu majore … ho nesprávně chápete! On …on … se musí skrývat! Má tajemství!"

„Všecko je jasné," prohodil krátce Loktěv k Horálkoví a zvedl se silně rozrušený. „Sestro Iveto!" řekl důrazně. „že vy máte schůzku s četařem Ivanem Kožinem? Přiznejte se!"

Iveta přikývla, mluvit nemohla.

Horálek vyskočil, málem převrhl rozviklaný stůl. Popadl se za bradu a skousl rty. Radostí by byl nejradši vykřikl hurá! a zlíbal tu milou uplakanou dívku, a jen přísný, varující Loktěvův pohled ho donutil se ovládnout.

Po krátkém mlčení si Loktěv povzdechl a klidně, skoro lhostejně pravil:

„To mění situaci. Škoda že jste nám neřekla pravdu hned. Toho nepříjemného rozhovoru jste mohla být ušetřena. Kožinovi nemáme naprosto v úmyslu škodit. Vaše obavy v tom ohledu jsou úplně zbytečné. Vy přece víte, že plní odpovědný úkol …“

Iveta sklonila hlavu a začervenala se.

„Viděla jsem Ivana předtím, než odletěl … Já vím … Nevěřila jsem mu, že má nějaký úkol … Rozhodl se sám … Proto jsem o něm nechtěla mluvit…“

„Zbytečně jste mu nevěřila. Rozkaz oddílu je oficiální doklad. Když se v rozkaze říká, že Kožin plní zvláštní úkol, tak to tedy laik je. Samozřejmě, neměl si s vámi dávat schůzku, ale nějaký zvláštní přestupek v tom nevidíme. Ale poněvadž plní zvlášť důležitý a tajný úkol, musíte co nejpřísněji tajit místo vašich setkání. Na tom závisí Kožinovo bezpečí. Pokud jde o schůzku jako takovou, nemáme námitek. Klidně jděte. Ale před odchodem se tady ještě stavte. Využijeme vašeho setkání a pošleme po vás Kožinovi obálku. Soudruhu Horálku, potvrďte moje slova!“

„Ano, ano sestro Iveto, Kožin se neskrývá. Plní doopravdy důležitý úkol. Tak odvážného a poctivého chlapce jsem v životě neviděl. Zkrátka, je to horník! Tobě. Iveto, mužem jedině gratulovat,“ pohotově zahučel Horálek.

Ivetě okamžitě uschly slzy a oči ji zazářily radostí.

„Je to pravda? Tak tedy neuletěl o své vůli? A já jsem pochybovala. Myslela jsem si, že to říkáte jen tak …“

„Co tě vede! Kožin, a najednou by jednal svévolně! Jenom o tom, že skutečně odletěl, ani muk …“

„Ano, ano, soudruhu Horálku … Já vím!“

„Tak jsi prima holka. Jen si běž a chystej se. A nezapomeň se zastavit pro obálku …“

Iveta vyběhla ze štábního úseku, ani nevěděla jak, nohy ji samy nesly tím nečekaným štěstím, které ji potkalo.

Po jejím odchodu Loktěv řekl:

„Tomu říkám štěstí, Horálku! To je ale štěstí! Teď nám Kožin nikam neunikne. Teď si ho pěkně přitáhneme! A zatím přijede profesor z Moskvy …“

Horálek se tvářil spokojeně a hladil si bradu.

„Dopadlo to nádherně, jen co je pravda! My tady přemejšlíme, lámem si hlavu a rozluštění chodí kolem nás! Ze to v životě bejvá zajímavý, majore! Zdálo by se, co je láska? Je to taková soukromá věc, že to dál ani nejde! A koukej, vypadá to, že někdy 1 láska pomáhá řešit důležité státní úkoly. Nemám pravdu?“

„Máš, Horálku...“

Nečekaná možnost navázat s Kožinem bezprostřední spojení povzbudila velitele natolik, že nějaký čas si přestali lámat hlavu otázkou, kde si Kožin zřídil základnu, spoléhali na to, že na něj budou moci působit prostřednictvím Ivety.

27

Toužila jít rychleji, ale nohy ji neposlouchaly … Je to únavou?

Vždyť to zdálky vypadalo, že na kopec s rozložitým stromem je co by kameněni dohodil. Nebo je to rozrušením?

Iveta stoupala po příkrém svahu kopce, bořila se přitom až po kotníky do zlatopurpurového listí a šla stále pomaleji a namáhavěji.

Těžko dýchala, bylo jí horko, vlasy ji povylezly zpod šátku a tváře zčervenaly. A už tu stojí dub velikán, mohutné větve rozložené na všechny strany jako ruce. Stojí tu holý, nehezký, jako by se styděl za svou nahotu, a zahrazuje jí cestu:

Kam jdeš? Co tady pohledáváš …

Kolem dokola ticho a liduprázdno … Ale kde je Ivan?

Není tady. Srdce prostoupila hořká pochybnost. Co když se urazil, že minulou středu nepřišla, a rozhodl se, že už nikdy na toužený vrch nepřijde? … To by bylo hrozné! A co obálka?… Jak mu ji předá?

Když vystoupila až na vrchol kopce, zastavila se a rozhlédla se kolem. Těžce dýchala, snažila se uklidnit hlasitě tlukoucí srdce, aby ji nerušilo v naslouchání okolního ticha.

Kousek opodál ležel ohromný, z kořenů vyvrácený strom. Jeho kmen byl dvakrát silnější než kmen statného dubu.

Starý dub se patrně skácel pod náporem větrné smršti a postoupil místo mladému. Iveta přistoupila k poraženému velikánovi, sedla si na čnějící ulomenou větev a ztichla. Nedokázala odejít hned. Rozhodla se, že si posedí aspoň půl hodinky. Nebylo ještě tak pozdě…

Nezaslechla nejmenší šelest. Vtom se k ní někdo tiše zezadu přikradl a něčí teplé dlaně jí zakryly oči. Iveta překvapením hlasitě vykřikla a vyskočila.

Na druhé straně ležícího kmene stál Ivan a smál se jejímu leknutí. Iveta ho okamžitě poznala, přestože se za těch čtrnáct dní hodně změnil. Tvář mu pohubla ještě víc, zešpičatěla mu a zarostla černým strništěm, které slibovalo proměnit se v brzké době v hustý plnovous. Místo staré prošívané bundy měl na sobě ukořistěnou leteckou kombinézu na zip, přepásanou řemeny, maskovací stanový dílec a měkké důstojnické holínky. Jen na hlavě měl jako předtím – koženou kuklu s hvězdičkou. Kromě toho byl celý ověšen zbraněmi, tím vypadal bojovněji a hrozivěji.

Vysoký a ramenatý připadal Ivetě jako pohádkový bohatýr …

„Bože, Ivane!“

Kožin se opřel o ruku, lehce přeskočil kmen a sevřel Ivetu ve svém mohutném objetí.

„Ivetko milá, to je dobře, žes přišla!“

Líbal ji na ústa, tváře, oči. Radostně se smála a téměř se nebránila.

„Au, Ivane! Počkej … pícháš! A jsi hotová chodící zbrojnice!

Ještě vyletíme do povětří!“

„Neboj se, hlupáčku! Nikam nevyletíme!... Jsem tak rád, strašně rád, k zbláznění. Nech mě, abych se na tebe díval! Jsi pořád taková malá! Vůbec jsi nepovyrostla!“

„Zato ty budeš brzy vysoký jako tenhle dub!“

Breptali jeden přes druhého ty milé pošetilosti, kterými všichni zamilovaní na světě vyjadřují radost a štěstí z dlouho očekávaného setkání!

Když se trošku uklidnili, vzpomněli si na povinnosti. Usadili se na vývrat a začali si sdělovat novinky.

Když mu Iveta vyprávěla o svém dnešním rozhovoru s partyzánským velitelem, Kožin se šťastně rozesmál. Splnilo se jeho toužebné přání – zbavili ho viny za svévolný odchod, dali jeho stavu zákonné zabarvení zvláštního bojového úkolu.

Teď může jednat ještě rozhodněji.

Ale Ivetě se nezmínil o svém svévolném odchodu. Proč jí dělat zbytečné starosti.

„Správně, Ivetko! Správně ti to major řekl! Já skutečně plním důležitý tajný úkol velení! To bylo zbytečné, žes tomu nevěřila, když to bylo oznámeno v rozkaze. Tys asi proto minulou středu nepřišla, žes mě podezřívala ze svévolného odchodu z oddílu, viď?“

„Ne, Ivane, proto ne … Prostě jsem měla strach dovolit se Horálka … Bála jsem se, že bych tě mohla nechtíc prozradit…“

„Tak dobře. Co je pryč, je pryč. Dobře že ses teď nebála.“

„A já jsem velitelům taky něco připravil.“

Otevřel k pasu připnutou koženou tornu a vyndal z ní tlustý svazek papírů převázaný provázkem.

„Tohle je můj dárek Loktěvovi a Horálkovi. Tu máš, dej jim to. Budou mít velkou radost. A pro tebe mám taky dáreček, Ivetko.

Koukej!“ Z téže torny vyňal malý elegantní brovnink a podal ho Ivetě.

Dívka nevěřila svým očím.

„To je mně, Ivane?!“

„Komu jinému? Samozřejmě že tobě! Je to vynikající dámská hračka! Ale přitom se s ní může složit esesácký hromotluk.“

„Ale co já s ní budu dělat? Já přece neumím střílet!“

„Tak se naučíš! Požádej chlapce a oni tě s radostí naučí. Udělal bych to sám. ale nechci tady dělat rámus. Někdo uslyší výstřely a my si budeme muset pro naše schůzky hledat nové místo.“

„Ne, to radši ne. Tady je pěkně … Děkuju ti!“

Iveta si dala revolver do kapsy a teprve v tu chvíli si vzpomněla na obálku, kterou mela Kožinovi odevzdal. Ťukla se do čela.

„Já jsem ale trdlo! Málem jsem zapomněla na to hlavní. Mám pro tebe taky něco. Dopis od majora Lokteva. Tumáš, čti!“

Kožin točil obálku chvíli v ruce. chtěl ji zastrčit do torny, ale Iveta ho zarazila:

„Mám nařízeno, aby sis to přečetl přede mnou a dal odpověď. Čti, Ivane!“

Kožin se podrobil a otevřel obálku.

Jak četl majorovo poselství, jeho tvář byla čím dál vážnější a zasmušilejší. Když dočetl, povzdechl si a řekl:

„Vyřiď soudruhu majorovi, že se schůzkou s profesorem souhlasím. Ale všecky ostatní rady vezmu na vědomí tehdy, až úplně rozdrtíme fašisty a skončíme tuhle hroznou válku. Řekni to tak: četař Kožin je hotov splnit jakýkoliv, i ten nejtěžší bojový úkol. A ještě řekni: zůstane věrný až do konce vojenské povinnosti a bude bít fašisty, ať ho to stojí cokoliv. Zapamatuješ si to?“

„Zapamatuji!. Ivane … A co je to za profesora?“

„Vědec z Moskvy. Přijede, aby studoval moje létání …“

„Jako doktor Korinta?“

„Ano, Ivetko.“

Odmlčela se. potom sklopila oči a tiše se zeptala:

„A co bude s doktorem Korintou, Ivane? Tys na něj úplně zapomněl!“

Kožina se to dotklo:

„Že si něco takového o mně můžeš myslet? Copak bych na něj mohl zapomenout? To je tak úžasný člověk! Ne, Ivetko. zbytečně mě podezříváš z nevděku. Nejenže jsem na Korintu nezapomněl, ale jeho osvobození pokládám za svoji hlavní a nejsvětější povinnost! Našeho doktora fašistům nenechám!“

„Tak promiň, Ivane, že jsem chviličku o tobě zapochybovala. Bylo to naposled! Už se to nikdy nestane.“

Usmál se a políbil ji.

„Mluvíš jako dítě …“

Čas ubíhal rychle. Mladí lidé toho měli na srdci mnoho. Když se vzpamatovali, byla už úplná tma.

„Tak co teď. Ivane! Bojím se jít lesem sama!“

„Nemusíš. Doprovodím tě co nejdál a pak budu dávat pozor seshora, abys šťastně došla až do tábora. Takže bát se vůbec nemusíš. Máš spolehlivého průvodce! Abychom šli, viď?“

Vzali se za ruce a pomalu šli po svahu dolů. Pod nohama jim tiše šelestilo uvadlé listí…

28

V městečkách i vesnicích se objevilo oznámení:

„Osoby, které bydlí v okrese B. a nejsou v místě bydliště hlášeny, a všichni, kdo dosáhli 15 let. se musí okamžitě zaregistrovat na policii. Poslední lhůta pro registraci je neděle 19. listopadu 1944. Kdo v pondělí 20. listopadu, nebude přihlášen, bude zastřelen.

Stejně tak od pondělka 20. listopadu 1944 budou odsouzeni k smrti zastřelením osoby přechovávající nehlášené osoby. Od povinné registrace jsou osvobozeni jen němečtí příslušníci.

Zmocněnec pro věci správy Koriog, obersturmbannfúhrer SS a plukovník policie.“

Oznámení viselo na domech a na plotech, vysílalo se rozhlasem a ohlašovali je bubnováním vesničtí strážníci.

Tak zahájili vojenští a civilní okupační úřady hromadný úder na české vlastence, na účastníky odboje, na záhadnou ilegální skupinu Noční orel.

Situace okupantů se v poslední době stala prostě nesnesitelnou. Nedávno se objevivší tlupa záškodníků, která si dala společný název Noční orel, zasazovala úder za úderem posádkám, vojenským zásobovacím útvarům, ničila komunikace, způsobovala vážné ztráty na lidech i materiálu. Utajit tato fakta před nadřízenými orgány okresní úřady nemohly. Ať se hlášení upravovala sebevíc, pravda z nich stejně vyčuhovala jako šídlo z pytle.

Nadřízené orgány jevily oprávněné obavy, požadovaly použití účinných prostředků a vyhrožovaly tvrdými tresty za liknavost.

Ale jaká opatření se mohla dělat proti nepolapitelným nočním přízrakům?

Generál Peters se dožadoval, aby v okrese bylo vyhlášeno stanné právo a aby byl zastřelen každý desátý obyvatel, aby bylo vzato jako rukojmí dvě stě žen a děti a vyhlášen zákaz vycházení …

„Já na tom ztrácím ze všech nejvíc!“ zuřil generál. „Divize se mi tenčí před očima jako na nejtěžším úseku fronty. Žádám použít těch nejpřísnějších opatření!“

Avšak pánem na okrese nebyl on a proto se jeho návrhy dlouho nesetkávaly s pochopením.

Zplnomocněnec pro okres, obersturmbannfuhrer Koring, po neslavné Stoltzově smrti také velitel okresního oddělení gestapa, se rozhodně stavěl proti takovým tvrdým opatřením. Na výpady generála Peterse odpovídal zdrženlivě, ale rozhodně:

„To nemohu riskovat, pane generále, blízkost fronty už vyhrotila situaci do krajnosti. Přistoupíme-li k masovému teroru, který si Češi bezesporu zaslouží, mohlo by zde vzplanout všeobecné povstání. Hrozba smrti dělá lidi smělými a hotovými ke všemu. Ani vaše, ani moje síly nestačí k potlačení všeobecného ozbrojeného povstání. Na okrese máme kolem sto padesáti tisíc obyvatel. V lese operuje

několik partyzánských oddílů, jejichž počet zná jen sám pánbůh. Jen v samotném městě B. už dávno pracuje ilegální skupina. A teď ještě ten Noční orel, který padl na naši hlavu úplně nečekaně … Ne ne, všecko, co chcete, jen ne stanné právo a postřílení rukojmích. Budeme bojovat jinými radikálními prostředky..

Za takový radikální způsob pokládal Koring přísnou prověrku všech obyvatel okresu, a vydal proto nejpřísnější nařízení o povinné registraci.

Když lhůta uvedená v nařízení uplynula, začaly na celém okrese razie, hromadné prohlídky a nenadálé noční kontroly.

Nicméně výsledky této akce se ukázaly k ničemu. Nehledě na to, že bylo zatčeno přes dvě stě podezřelých osob, nepodařilo se přijít na stopu organizace Noční orel. Gestapáčtí špiclové slídili nadarmo. A přepady těchto záhadných mstitelů se valily jeden za druhým a byly čím dál tím ničivější.

Nakonec se zprávy o kritickém stavu na okrese dostaly až do Berlína. Generální štáb vyslal do B. svého inspektora, zkušeného kontrarozvědčíka z Abwehru.

Ukázalo se, že tímto říšským inspektorem je poměrně mladý, fešný plukovník von Nordenscheld. Po příjezdu a seznámení se situací baron namluvil obersturmbannführerovi Koringovi spoustu nepříjemných věcí a generálu Petersovi poradil, aby urychleně svolal vojenskou radu.

K rotám a praporům divize, rozloženým v městečkách a vesnicích okresu, uháněly motospojky s pozvánkami. K večeru se ve vile generála Peterse sešel celý velitelský sbor divize. Kromě důstojníků byli rovněž pozváni představitelé policie, soudu a spolupracovníci gestapa.

29

Porada se konala v salónu. Účastníci se stěží vměstnali za tři dlouhé stoly.

Úvodní slovo pronesl generál Peters. Dlouho a monotónně mluvil o situaci na okrese, detailně vyjmenovával všecky velké i

drobné diverze, provedené ilegální skupinou Noční orel, a uvedl podrobné údaje o ztrátách divize. Závěrem řekl:

„Nejpodivuhodnější a nejzáhadnější je to, pánové, že bandité ze smečky Noční orel zanechávají všude svoje vizitky, ale přitom se nepodařilo žádného z nich zadržet, postřelit, nebo aspoň se s ním střetnout v boji muž proti muži, dokonce ho nikdo ani okem nespatřil. Jsou nepolapitelní jako přízrak. Veškerá opatření, která jsme až dosud vyzkoušeli, se ukázala bez účinku. Ti mazaní lupiči si pravděpodobně vymysleli nějakou novou metodu pro své banditské přepady. Proto se domnívám, že i my musíme vypracovat novou taktiku pro boj s diverzanty, ilegálními skupinami a partyzány. Jsem přesvědčen, pánové, že i vy budete mít nemálo věcných návrhů. Avšak dříve, než je přednesete, navrhuji, pánové, abyste vyslechli zde přítomného pana obersturmbannfuhrera Koringa. Má v tom ohledu zvláštní návrh, poněvadž pod jeho ochranou se nalézá člověk – jediný živý člověk, pánové, který je nějak spojen s bandou Noční orel a který, kdyby chtěl, mohl by o ní leccos povědět. Pane obersturmbannfuhrere, prosím.“

Malý, neduživý Koring, vnějškem trochu podobný vynikajícímu říšskému ministru Goebelsovi (na což byl mimochodem pyšný), promluvil ze svého místa křiklavým, nepříjemným hlasem:

„Pánové! Můj nešťastný předchůdce, obersturmbannfuhrer Stoltz, zahynul rukou bandity ze smečky Noční orel. Několik dní předtím mu bandité hodili dopis, v němž drze žádali osvobození nějakého doktora Korinty, a v případě, že jejich žádosti nevyhoví, mu hrozili smrtí. Obersturmbannführer Stoltz byl člověk odvážný a rozhodný. Korintu nepropustil a za to byl zabit ve své pracovně spolu se svým pobočníkem. Podrobnosti této otřesné vraždy jsou vám známy. Protokoly o výslechu doktora Korinty, které jsem pozorně prostudoval, když jsem nastoupil, a taktéž nové výslechy, provedené už mnou, nepřinesly nejmenší vyjasnění případu. Korinta kategoricky popírá jakékoli spojení s Nočním orlem a úporně tvrdí, že mu není naprosto známo, proč bandité žádají jeho propuštění a kvůli němu vraždí…“

Gestapák udělal tragickou pomlku, přejel všecky přítomné ponurým pohledem a pokračoval:

„Včera v noci, pánové, jsem já sám rovněž obdržel záhadným způsobem dopis od Nočního orla. Krátký a kategorický. Ano, pánové, mně jako i mému předchůdci Stoltzovi vyhrožují smrtí, když nepropustím doktora Korintu na svobodu. Jestli obersturmbannfúhrer Stoltz mohl nepřikládat vyhrůžkám banditů žádný význam, pak já, pánové, mám všecky důvody tyto vyhrůžky pokládat za naprosto reálné. Noční orel za tu dobu příliš přesvědčivě dokázal, že je schopen všeho. Já jsem samozřejmě provedl určitá opatření. Okna pracovny a bytu jsem opatřil mřížemi.

Ale nemusím vám snad vysvětlovat, pánové, že střílet se dá i skrz mříže! Všecko jsem to uvážil, pánové, pochopil jsem, že se Nočního orla žádným způsobem nezbavíme. Rozhodl jsem se tedy splnit přání banditů a doktora Korintu z vězení propustit...“

V místnosti nastalo oživení. Důstojníci si polohlasem vyměňovali názory a rozrušeně gestikulovali. Koring zvedl ruku:

„Okamžik, pánové! Ještě jsem neskončil… Rozhodl jsem se Korintu propustit, ale nikoli ze strachu před smrtí. Přišel jsem na nápad. Když bude Korinta na svobodě, může nám posloužit jako výborné vnadidlo! Bandité z Nočního orla ho přece potřebují. A když ho potřebují, budou se s ním chtít stůj co stůj spojit.

Další už nepotřebuje vysvětlení. Elementárně prostá nástraha a bandité se ocitnou v pasti, ve které Korinta sehraje úlohu vábného kousku sýra … Mám dojem, pánové, že je to dobrý nápad, a mám v úmyslu ho ještě dnes v noci uskutečnit…“

„Váš nápad, pane obersturmhannfuhrere, svědčí jen o tom, že jste dostal pořádný strach!“ pronesl s přezíravou nenuceností, ale dostatečně hlasitě baron von Nordenscheld, sedící v čele stolu vedle generála Peterse.

„Dovolujete si příliš mnoho, pane plukovníku,“ pohoršil se Koring. „To, že pracujete v generálním štábu, ještě neznamená …“

„Máte pravdu, pane obersturmbannfuhrere,“ přerušil ho bezohledně baron. „To, že pracuji v generálním štábu a v danou chvíli jsem říšským inspektorem vašeho okresu, nemá pro vás rozhodující význam. Ale moje přátelské vztahy, a do určité míry i vztahy příbuzenské s říšským fuhrerem SS panem Himlerem,

znamenají něco dokonce i pro vás, nemyslíte pane obersturmbannfuhrere?“

Koring okamžitě klesl na duchu a naprosto zmateně zablábolil:

„Promiňte, pane plukovníku, poněkud jsem se unáhlil…“

„Nevadí, pane obersturmbannfúhrere, nejsem zlomyslný. Chci vám říci jen toto: Věřím v reálnost a neodvratnost hrotícího vám nebezpečí a ani zdaleka nemám v úmyslu nechat vás rozsápat Nočním orlem. Avšak propuštění Korinty pokládám za neuvážený krok. Promiňte mi to, pane obersturmbannfuhrere. Jsem obeznámen s případem, pro který je Korinta zatčen. Je to velmi zajímavá záležitost, pánové“ Baron se pomalu zvedl a mluvil už vstoje, obraceje se ke všem přítomným:

„Porovnával jsem některá fakta a vyvodil jsem některé závěry.

Vy si všichni pamatujete, pánové, historii střely, která se objevila téže noci, kdy v horách vašeho okresu byl svržen sovětský výsadek. Brzy nato, za měsíc nebo o něco později, na udání svého kolegy byl zatčen primář k-ovské nemocnice, doktor Korinta.

Okolnosti kolem jeho zatčení, předměty nalezené při prohlídce a konečně i samo chování pachatele vyvolalo celou řadu nepochopitelných otázek, které až dosud zůstávají nezodpovězeny.

Korinta tvrdí, že pracoval na nějakých vědeckých pokusech.

Ve prospěch tohoto tvrzení mluví jeho poznámky a nějaké předměty, které se u něho našly. Současně s tím však existuje celý souvislý řetěz přestupků, které se bezprostředně pojí ke Korintovi, ale které on tvrdošíjně odmítá. V udání na něho je zmínka o nějakém sovětovi, nebo v každém případě Rusovi, jménem Ivan.

Baron vzali dvěma prsty ze stolu list papíru s poznámkami, přejel ho zrakem a pokračoval:

„To je začátek řetězu. Další jeho články vypadají takto: ošetřovatelka Iveta Satranová posílá svého bratra, aby upozornil Korintu na nebezpečí a zápasí s doktorem Majerem, aby získala čas; nadporučík Kraft, kterého poslali, aby kluka dohonil, je zabit loveckou dvouhlavňovou puškou; hajný Vlach a kluk, bratr Satranové, beze stopy mizí. Korinta se vzdává dobrovolně do rukou kapitána Vogela a hraje si na nevinného anděla; udavače doktora Majera zabíjí neznámý, který si říká Noční orel, přičemž ho zastřelil

pistolí sovětské výroby; po zavraždění Majera mizí beze stopy sestra Satranová i její matka; za několik dní nato po těchto událostech obersturmbannfůhrer Stoltz dostává od Nočního orla dopis s požadavkem propuštění Korinty, za dalších několik dní začíná celá série diverzí Nočního orla, na jejímž počátku je vražda kapitána Vogela, který zatkl Korintu, a vražda obersturmbánnfúhrera Stoltze, který odmítl Korintu propustit.

A konečně po uplynutí určité doby, během které Noční orel pouští hrůzu na celý váš okres, znovu žádá propuštění Korinty, a je to tentokrát adresováno obersturmbannfúhrerovi Koringovi.

Tento řetěz přečinů, pánové, svědčí za prvé o tom, že doktor Korinta je úzce spojen s organizací Noční orel, a za druhé o tom, že důležitost doktora Korinty pro tuto tajnou organizaci je velice významná.“

Von Nordenscheld odhodil papír s poznámkami zpět na stůl, otřel si ústa kapesníkem a mírně se pousmál. Přítomní se na něho dívali s ohromným zájmem, báli se, aby jim neuniklo ani jediné jeho slovo.

„A teď, pánové,“ promluvil znovu baron, „se podíváme, zda zapadá historie o nehlučné střele do schématu, které jsem načrtl já. Domnívám se, že tam nejen zapadá, ale znamenitě to schéma doplňuje. Vytváří se další řetěz příčin a následných souvislostí.“

V jeho ruce se znovu ocitl papír s poznámkami:

„Sovětský vzdušný výsadek, zprávy o nehlučné střele, která spadla v k-ovském lese, raněný sovětský výsadkář v hájovně u Vlacha, vědecké pokusy a podivné Korintovo chování, nepostižnost a záhadnost činnosti diverzantů Nočního orla a úporná snaha této organizace osvobodit doktora Korintu. Podle mého názoru je to přesvědčivý řetěz a skýtá úplně nový obraz. Avšak diverze Nočního orla ve vašem okrese nejsou základním cílem této organizace. Těmito diverzemi vás chtějí postrašit a donutit, abyste se vzdali doktora Korinty. Dá se těžko odhadnout, jak si tato ilegální skupina bude počínat potom, až propuštění doktora Korinty dosáhne. Každopádně nemůžeme od ní očekávat nic dobrého. Proto se domnívám, že nejlepší způsob, jak zbavit okres ďábelského teroru Nočního orla, je zbavit se Korintovy přítomnosti v okrese. Tento

zajímavý vězeň se musí odsud odvézt, a to co nejrychleji a co nejdál. Potom Noční orel buď bude Korintu následovat, nebo rozpoutá svou činnost jinak a ukáže své pravé záměry. To je základ. Avšak nesmíme zapomínat ani na konkrétnější opatření. Jsem přesvědčen, že tato ilegální smečka se opírá o partyzánské oddíly v horách. Tyto oddíly se musí zlikvidovat v první řadě. Mezi námi, pánové, za měsíc nebo dva povede tudy možná linie fronty. Do té doby by neměl zůstat v horách jediný partyzán. Tomu se budete muset věnovat vy, pane generále. A vy, pane obersturmbannfuhrere, si vezměte na starost přemístění vašeho vzácného zajatce. Odvezte ho do Prahy, kde se mu budou věnovat vzdělanější lidé. Dám vám průvodní dopis a řeknu, kam máte Korintu dopravit.“

Baron si znovu otřel ústa a klidně si sedl na své místo.

„Vřelý dík, pane plukovníku!“ radostně zvolal velitel gestapa a pán okresu. Bylo mu jasné, že pro něho je to jediná cesta k záchraně.

Potom rada začala rozpracovávat plán generálního nástupu proti partyzánům.

30

Strach před mstou krutého Nočního orla donutil obersturmbannfuhrera Koringa jednat rychle a rozhodně.

Když obdržel od plukovníka von Nordenschelda slíbené doklady a instrukce, vyžádal si u generála Peterse vojenské dopravní letadlo k odeslání neobyčejně vzácného vězně do Prahy.

Když byl hotov se všemi přípravami a byl si jist, že letoun se šťastně odpoutal od země, gestapák si uvědomil, že nebezpečí pro něho pominulo, a s úlevou si oddechl.

Doktor Korinta nevěděl, kam ho odvážejí. Ale to ho ani tak nezajímalo. Což to není jedno, kam? Důležité je, že ho odvážejí, a to je špatné. Velmi špatné! Dokud byl v městečku B., měl ještě sice malou, ale přece jen naději na záchranu – co když najednou Kožin a jeho kamarádi najdou způsob, jak ho vysvobodit z gestapácké věznice. Teď i ta slaboučká jiskřička naděje pohasla.

Vezou ho patrně někam hodně daleko, kde ani za zdmi vězení nebude mít přátele, kteří by ho znali a měli soucit s jeho těžkým utrpením. Pro vězně je přece i to důležité! A tam bude sám mezi nepřáteli, a bude-li mu souzeno zahynout, zůstane i jeho hrob neznámý …

Doktor seděl na studené kovové lavici dopravního letadla s rukama v poutech, obklopen gestapáckými strážemi, a v duchu probíral všecky podrobnosti svého podivuhodného příběhu, který začal setkáním se sovětským výsadkářem v k-ovském lese a končil gestapáckým vězením a touto nečekanou cestou do neznáma.

Letoun dunivě burácel, propadal se do vzdušných jam, zachvíval se a znovu stoupal do výše s táhlým, zesilujícím se vytím.

Strážní, bledí nevolností, s nenávistí pošilhávali po Korintovi, který, jak se zdálo, ani nepozoroval to nepříjemné kymácení.

Zatčený měl jiné starosti. Přemýšlel o svých věcech.

Neudělal v něčem chybu? Nelituje, že už na samém konci války zradil svou zásadu nikdy se nevměšovat do politiky a ocitl se nečekaně ve víru strašných událostí?

Ne, nelituje ničeho. Ať na něj čeká mučení, nebo i smrt. Nemá si co vyčítat. Jako lékař i jako člověk nemohl jednat jinak, a kdyby i mohl, pak by k sobě ztratil navždy úctu. Ale on si svou čest zachoval, nenechal člověka v neštěstí. Ale hlavní je, že on, obyčejný venkovský lékař, dokázal se povznést až k prozíravosti geniálního vědce a koneckonců poodhalil závěs tajemství nad tou nejpodivuhodnější lidskou schopností. Proklestit cestu obrovskému vědeckému objevu, dokázal, že je člověk schopen létat, a na vlastní oči viděl člověka v letu.

A to mu nikdo nemůže vzít.

Kožin je živ, je na svobodě. Kožin létá a bojuje, Kožin se dočká vítězství a pak to poví jiným vědcům, všem lidem na světě, jak mu v ubohé hájovně doktor Korinta otevřel oči, aby poznal svou podivuhodnou schopnost létat, a naučil ho vědomě používat této nádherné schopnosti. Nevadí, že Korintův hrob zůstane nezvěstný, jeho jméno bude žít.

Lidé budou létat a budou vždycky s vděčností vzpomínat na toho, kdo jim ukázal cestu do vzdušného živlu …

Za hodinu letadlo přistálo. Korintu vyvedli ven, a aniž ho nechali se rozhlédnout, strčili ho do krytého vozu. Ani nemohl nic vidět, kromě širého pole se stovkami vojenských letounů, nevlídné oblohy a zvadlé trávy pod nohama.

Vůz jel rychle po hlaadkém asfaltu a za chvíli byl ve městě. Ale co je to za město? Korinta napjatě poslouchal hluk ulice a podle zvonků tramvaje, podle zvláštního hluku davu, dokonce i podle vůně si brzy domyslel, že je to Praha. U srdce se mu trochu ulevilo: je přece jen mezi svými!

Vůz vjel do dvora ohromné ponuré budovy v samém středu města, Korintu vedli nekonečnými chodbami. Všude byla ideální čistota, zvuky kroků tlumily vysoké koberce. Co chvíli potkávali vysoké policejní a vojenské šarže.

To není žalář, pochopil Korinta.

Zavedli ho do velké přijímací kanceláře, kde se tísnilo mnoho lidí. Přikázali mu sednout si a čekat. Koring a ochranný doprovod Korinty se zde chovali skromně, poníženě a mluvili polohlasem.

„Sundejte mu pouta!“ zasyčel Koring a v doprovodu šviháckého důstojníka SS zmizel za vysokými dveřmi, pobitými kůží.

Korinta si s radostí mnul oteklé ruce a klidně uvažoval.

Mučení patrně odkládají. Vypadá to, že ho zas budou vybízet ke spolupráci, slibovat mu hory doly, a pak budou znovu vyhrožovat tím nejstrašnějším mučením. No co se dá dělat, mám už zkušenost, mě už nezastihnete nepřipraveného!

Obersturmbannführer se zdržel dlouho. Konečně se objevil nápadně bledý rozrušením a chraptivě vykřikl:

„Doktor Korinta! Rychle!“

A tu Korinta spatřil tvář jednoho z hlavních katů českého národa, známou z novin a z filmových týdeníků.

Samozřejmě vězni nenabídli, aby se posadil. Dokonce i sám obersturmbannführer stál v pozoru před pánem kabinetu. Vysoký nacistický hodnostář trůnil za ohromným stolem, na jehož leštěné desce nebylo nic kromě tří různobarevných telefonních přístrojů a bronzové busty Hitlera.

Tvář vysokého hodnostáře vypadala dobrácky, šedé oči si klidně i posměšně prohlížely hubeného, ušmudlaného a šedivým strniskem

zarostlého vězně1. Bylo těžké si představit, že tento upravený člověk s jemnými rysy obličeje, který pracuje v tak prostorné a světlé kanceláři, podpisuje každodenně stovky rozsudků smrti a posílá do plynových komor tisíce dětí, žen a starců …

„Tak to je ten váš slibný vězeň doktor Korinta?“

I hlas má dobrácký, sametový, bez ostrých tónů.

„Prosím ano, pane brigadenfůhrere!“

Neduživý Koring se snažil po vytáhnout se, jako by si nepřál nic jiného než udělat na představeného dojem vysokého a mužného člověka.

„Přistupte blíž, doktore!“

Korinta přistoupil ke stolu.

„Tak. tak … Jste zajímavý člověk, doktore Korinto. Vaše spolupráce s ilegální skupinou Noční orel…“

„Neznám žádného Nočního orla!“ řekl zastřeným hlasem Korinta.

Brigadenfúhrer zvedl překvapeně obočí: jak se mohl opovážit skočit mu do řeči! Ale přitom zůstal klidný a pokračoval jakoby nic:

„Vaše spolupráce s ilegální skupinou Noční orel nezajímá jen vojenské kruhy říše, ale i Sicherheitsdienst (Sicherheitsdienst (SD) – státní bezpečnost v nacistickém Německu). A to předurčuje všechno. Marně se vzpouzíte, doktore. Vaše vina je prokázána a zákony válečné doby jsou vám, doufám, známy.“

„Já se smrti nebojím!“

„To je nám také známo. Ovšem v tom ohledu nemusíte mít obavy. My vaši smrt nepotřebujeme, doktore Korinto, potřebujeme vaše znalosti, tedy i váš život. Budete pracovat pro nás a předáte nám všecko, co je vám o nové zbrani Rusů známo. Neptám se na váš souhlas. To nemáme ve zvyku. My respektujeme jen rozkaz, nic než rozkaz. Dostanete zvláštní laboratoř, nejlepší odborníky na pomoc a budete pracovat.“

„To je nějaké nedorozumění! Nedopatření! Nerozumím, o jaké práci mluvíte! O ničem nevím!“

Doktor Korinta mluvil úsečně, stěží přemáhal rozrušení.

V ústech mu vyschlo a točila se mu hlava.

Brigadenfuhrer se podíval chladně na Korintu.

„Obersturmbannfuhrere, nechte nás o samotě. Zavolám vás.“

Koring srazil paty a odešel.

Brigadenfuhrer se podíval na Korintu s dobromyslným úsměvem, jako by měl před sebou rozmazlené dítě, a řekl:

„Je nám známo, doktore, že Noční orel je jedinečný fenomén – létající člověk. A právě to je nová biologická zbraň Rusů. Vy to tajemství znáte. A od vás se ho dovíme my. A právě v tom bude spočívat vaše práce. Nepokoušejte se odmítat. Jak vidíte, víme víc, než jste předpokládal. Spolupráce s námi je jediné východisko ze situace, které vám zbylo. Kromě smrti, ovšem, ale právě zemřít vám nedovolím.“

Doktor Korinta byl natolik překvapen, že se nezmohl na odpověď.

Hleděl mlčky na brigadenfůhrera a zkroušeně si myslel:

Můj bože, můj bože! Vědí všecko. Ale kdo to vyzradil. Kdo?

A brigadenfuhrer dal znovu zavolat Koringa:

„Obersturmbannfuhrere, vezměte doktora pod svou ochranu. Dávám vám ho na starost i na odpovědnost. Podrobné instrukce o vašem novém úkolu obdržíte zítra. Můžete jít.“

„Rozkaz, pane brigadenfůhrere!“

Korintu vedli znovu dlouhými chodbami, znovu ho posadili do zavřeného vozu a vezli na druhý konec města. Ale teď už nic neposlouchal a nepokoušel se určit, kterými ulicemi Prahy jede jeho temný žalář na kolech. V hlavě mu vrtala jako rozpálený hřebík jedna trýznivá myšlenka:

Jak se mohli dozvědět o létajícím člověku? Kdo to vyzradil?

31

Doktor Korinta si dělal zbytečné starosti. Tajemství létajícího fenoména nikdo nevyzradil, ale pozornému a přemýšlivému člověku nebylo těžko domyslet se ho.

Baron von Nordensoheld na vojenské radě neuvedl zdaleka všecky vývody a dohady ohledně Korinty a organizace Noční orel.

Ty nejzajímavější z nich svěřil jen generálu Petersovi. A pak všecko vyložil v průvodním dopise odeslaném do Prahy spolu s Korintou.

Potom, když se účastníci vojenské rady rozjeli do svých jednotek, generál s říšským inspektorem přešli do útulného salónku a věnovali se koňaku a doutníkům.

Baron von Nordenscheld, hluboko zabořen do koženého křesla, vtahoval aromatickou vůni havana, usrkával ukořistěný francouzský koňak a sděloval generálu Petersovi své nejdůležitější úvahy o posledních událostech. Generál poslouchal význačného hosta pozorně, skoro s úctou, a čím dál víc byl udiven jeho prozíravostí.

Baron začal takto:

„Měl jsem už tu čest, drahý generále, vyložit něco ze svých úvah na poradě. Ač je to s podivem, ani vy, ani nikdo jiný z pánů důstojníků nevnikl do podstaty mých slov. A vždyť to, co jsem pokládal za možné říci, muselo naznačit velmi zajímavé myšlenky."

„Co máte na mysli, barone?"

„Ochotně vám to vysvětlím, můj generále. Mám na mysli překvapující spojitost mezi objevením nehlučné střely, tajným pobytem doktora Korinty v hájovně a drtivou činností banditů ze skupiny Noční orel. Na poradě jsem se jen zmínil, že toto spojení tu beze sporu je, a svou myšlenku jsem dokumentoval logickým řetězem faktů. To bylo vše, co jsem si mohl dovolit. Ovšem vám, generále, mohu říci víc. Pamatujete se na svůj první nápad, když jste dostal hlášení o záhadné nehlučné střele, která přeletěla nad okresem a spadla v lese u K-ova? Vzpomínáte si na svůj první, překvapivě správný dohad?"

„Jak by ne, barone, ovšemže se pamatuji! Tehdy mě napadlo, že je to nová, tajná zbraň nepřítele."

„Zcela správně! Vaše myšlenka, generále, byla mimořádně správná. Tajná zbraň! Patrně nechápete, že tato záhadná střela nebyla nalezena jen proto, že hned od prvního dne byla v hájovně, kterou vašim lidem nenapadlo prohledat, dokud nedostali signál od doktora Majera. Ano, bylo to tak. Zpočátku vaši lidé na to nepřišli, a pak už bylo pozdě. Dík zásahu doktora Korinty podařilo se střelu seřídit a uvést do činnosti. Skupina Noční orel této střely používá ke svým

diverzím. Jen tak se dá vysvětlit, že Noční orel působí vaší divizi takové ztráty, jako byste bojovali na frontě, a sám zůstává nepolapitelný a nezranitelný.“

„Ale dovolte, drahý barone, dovolte! Co vlastně myslíte touto vaší střelou?“ zvolal překvapeně generál.

„Těžko mohu říci něco určitého, ale podle mého názoru to musí být nějaký kompaktní létající aparát pro jednoho nebo dva lidi, který pracuje absolutně bez hluku, ale má neobyčejnou manévrovací schopnost a vyvíjí velkou rychlost…“

„V tom případě nechápu, proč je do toho zamíchán Korinta? Není přece mechanik, ale lékař. Jestliže se přístroj první noc porouchal, pak spravit ho...“

„Okamžik, generále! Za prvé se aparát vůbec nemusel polámat. Mohlo to postihnout jen osádku. A doktor Korinta v tom případě léčil prostě nepřátelské letce, nebo možná jednoho letce. Sádrový obvaz, nalezený v hájovně, je toho nejlepším důkazem. A za druhé … za druhé … se mohlo stát i to …,“ baron se zamyslel a točil přitom prázdnou sklenkou.

„Co se mohlo stát?“ otázal se netrpělivě generál.

„Bude se vám to zdát divné, ale mohlo se stát, že žádný přístroj ani nebyl, a byl jen letec.“

Generálovo šedivé obočí se zvedlo až k vlasům. Hlavou mu bleskla myšlenka: Snad ten aristokrat neholduje nějakým drogám?

Ale nahlas se jen překvapeně zeptal:

„Jenom letec? A jak mohl letět?“

Nordenscheld se zamyšleně pousmál.

„Velice jednoduše, drahý generále. Vždyť tajná zbraň nemusí být rázu technického, ale biologického. Představte si prostředek, který dává člověku možnost překonávat zemskou přitažlivost. Sovětští vědci to objevili a rozhodli se vyzkoušet to při diverzi v týlu. Lepší využití takového prostředku ve válečných podmínkách se nedá najít. Poslali člověka se zvláštním úkolem a včlenili ho do stavu obyčejné skupiny výsadkářů. Člověk vyskočil z letounu, ale při přistávání si zlomil nohu. Objeví ho hajný a přivolá na pomoc Korintu, který – jak známo – se s hajným přátelil a chodil často do lesa na houby. Létajícího člověka dopraví do Vlachovy hájovny, kde

ho pak doktor léčí. Člověk odhaluje záhadu svého objevení a upozorňuje, že váha jeho těla je přesně vypočtena. A právě tehdy se objevuje decimálka, na níž se kontroluje váha raněného. Domnívám se, že je to jediné vysvětlení podivné postele, připevněné na váhách."

„Ale to je přece fantazie, drahý barone."

„Ale copak to, co se děje ve vašem okrese, není fantastické?"

„No, řekněme, že tady o nic takového nejde …"

„Je to fantazie, generále, vyložená fantazie! Vás drtí přízraky. Kdyby se k těmto přízrakům přidala moje teorie o létajícím člověku, rázem bude všecko jasné. Tuto verzi určitě nahlásím nadřízeným. A Korintu je nutné urychleně přepravit na spolehlivé místo. Pokud jde o vás, generále, radím vám toto: nařiďte svému mužstvu, aby bedlivě pozorovalo vzduch. Zvlášť po setmění. Kromě toho je nutné vymyslet nějaké nástrahy. Jestli tu doopravdy řádí létající člověk – a není důležité, zda má přístroj nebo nemá, – musíme ho dostat živého. Korinta je vzácný, ovšem nevíme, jestli zná celé tajemství této nové zbraně. Noční orel toto tajemství určitě zná. Jestli se vám podaří toho vzácného ptáka chytit, nahradíte tím velení veškeré ztráty, které vaše divize utrpěla za uplynulých čtrnáct dnů."

„Dobře, barone, budu o vašem návrhu uvažovat…"

Nordenscheld dopil koňak a zvedl se.

Při loučení s generálem se najednou podivně usmál a řekl:

„A přece vám závidím, drahý generále!"

„Proč?" podivil se Peters.

„Máte co dělat s podivnými fantastickými silami. A já jsem přece v jádru romantik!… Mimochodem, generále, nemáte obavu, že Noční orel bude potřebovat vaši hlavu?"

„Toho se nebojím," odpověděl samolibě generál. „Noční orel se objevuje jen v noci, a to se můj dům mění v nepřístupnou pevnost. Jestli ten váš létající člověk není hlupák, tak sem nepoleze. Takže i vy, drahý barone, se můžete pod mou střechou cítit úplně bezpečně!"

Významně se jeden na druhého usmáli a rozešli se do svých pokojů.

32

Tvrdošíjnost gestapáků, s níž bez ohledu na všecko drželi doktora Korintu dál, přiváděla Kožina do nepříčetné zuřivosti.

Byl přesvědčen, že po zavraždění Stoltze a jeho pobočníka, a zvlášť po nesčetných ničivých diverzích, které postihly celý okres, bude nový velitel gestapa přístupnější, ale dny plynuly a gestapo ani nenapadlo nějak reagovat na druhé, ještě strašnější a důraznější varování Nočního orla. Tvářili se, jako by se jich to vůbec netýkalo.

Ano, to byl důvod k zuřivosti!

Neustálá nebezpečí spojená se smrtelným rizikem, vyčerpanost fyzických a duševních sil, věčné nevyspání, osamělost a starosti – to všecko se muselo odrazit na nynějším stavu létajícího člověka.

I pro takového bohatým, jako byl Kožin, to bylo strašné, zhoubné zatížení.

A přes to přese všecko, nehledě na pocuchané nervy a psychickou rozpolcenost, si Kožin uchoval jasné myšlení a střízlivý úsudek. Bylo mu například jasné, že zničit věznici a osvobodit Korintu sám nedokáže.

Jedním prudkým úderem zděnou budovu nezdolá. To vyžaduje jednak delší přestřelku, postupné dobývání chodeb a schodišť, a boj muže proti muži o každé poschodí. Taková operace by vyžadovala velký oddíl schopný nejen potlačit odpor stráží, ale i odrazit útok celého pluku gardových myslivců umístěných v nedalekých kasárnách. Ale ani to ještě není všecko. Je třeba se v té bitvě ještě udržet proti přesile protivníka tak dlouho, dokud se vězni neukryjí na spolehlivých místech.

Kolik je k tomu třeba lidí? Mnoho, velmi mnoho. V žádném případě to sám Horálkův oddíl nezvládne.

Kožinovi zbývalo jen jedno – poděsit fašisty tak, aby sami pustili Korintu na svobodu. A to znamená nové diverze, nové pohrůžky, nové požadavky.

V noci na 1. prosince Kožin hodil granát do pracovny velitele gestapa. V tu dobu tam nikdo nebyl, a proto si tato akce nevyžádala žádné oběti. Avšak ranění byli přesto. Výbuch nejenže rozmetal na třísky celé zařízení pracovny, ale vytrhl i kus podlahy.

Hromady hořícího materiálu se propadly do spodního patra.

A tam byla ložnice vězeňských dozorců. Mnoho z nich bylo popáleno a zmrzačeno.

Požár ohlásili a raněné odvezli do lazaretu. Ale o opravě nešťastné pracovny ve vězeňské věži nemohlo být ani řeči.

Nedaleko vězeňských vrat našli strážní obálku adresovanou obersturmbannfuhrerovi Koringovi. Ve smyslu zvláštního rozkazu měly být veškeré dokumenty, týkající se Nočního orla, doručovány říšskému inspektorovi plukovníku von Nordenscheldovi.

V rozkaze byla zvlášť zdůrazněna slova: okamžitě, v kteroukoli denní nebo noční dobu. Stráže na to pamatovaly a doručily obálku říšskému inspektorovi půl hodiny po výbuchu, když plameny věže ještě šlehaly nad městem.

Baron, probuzený o půlnoci, otevřel obálku a našel v ní krátký dopis, napsaný důrazně a jasně:

„Poslední upozornění krvavému gestapáckému psu Koringovi! Jestliže dnes, 1. prosince 1944, nepropustíš doktora Korintu, tak v noci, 2. prosince, zemřeš, ať jsi kde jsi. Nařizuji ti doprovodit doktora Korintu dnes v 15.00 ke kapličce u lesa, která stojí u silnice do K-ova. Nedotknutelnost doprovodu zaručuji, ale upozorňuji: ne, aby tě napadlo nalíčit past. Zničím všechny do jednoho a v noci budeš stejně kaput. Noční orel“

Generál Peters, zvyklý už na ustavičné noční události, nařídil, aby ho kvůli nim nebudili, ledaže by vyletěl do vzduchu štáb divize; tentokrát však z úcty k významnému hostu rovněž vstal, přehodil si přes sebe župan a šel do salónu.

Nordensoheld ho seznámil s dopisem Nočního orla a pak řekl:

„Všimněte si, generále, že veškeré listy Nočního orla jsou podepsány jednou a touže rukou. Je to další důkaz, že to neprovádí skupina, ale jakýsi jedinec. Já osobně jsem přesvědčen, že lítá. Jen létající člověk mohl hodit granát do okna dvacetimetrové věže.“

Generál zívl, a poněvadž se nechtěl přít, unaveně souhlasil:

„Přesvědčil jste mě, barone. Začínám se přiklánět k vaší teorii o létajícím člověku … Co je s věží?“

„Hoří. Teď je asi vidět zdaleka.“

„To nic, však ji uhasí… A co vy hodláte podniknout jako odpověď na toto drzé vyhrožování? Korintu jste odvezli, Koringa rovněž. Nezdá se vám, že ten létající vrah, rozezlený naší tvrdošíjností, se rozběsní úplně a promění náš okres ve skutečné horoucí peklo?“

„Vaše obavy jsou plně opodstatněné, drahý generále. Náš tajuplný protivník neví a nemůže vědět, že Korinta není ve městě. Východisko je jen jedno: musí se to zařídit, aby se dověděl o odjezdu Korinty i Koringa. Toto ultimátum nám dává možnost dát panu Nočnímu orlovi na vědomí, že ve věci osvobození jeho milého přítele mu nemůžeme v nejmenším pomoci. Domnívám se, že se potom uklidní a opustí tento kraj.“

Generál se nezdržel a zívl na celé kolo.

„Promiňte, barone... Váš návrh je velice důvtipný, ale obávám se, že nepřinese očekávané výsledky.“

„Spolehněte se na mou intuici, generále. Mně se zdá, že začínám chápat psychologii toho létajícího démona. Dovolíte-li, sestavím odpověď pro Nočního orla sám. No a vy jako velitel vojenských sil okresu budete muset tu odpověď podepsat.“

Generál Peters se zamračil, ale nic nenamítl.

33

Kožin, obávaje se léčky, zaujal v lese dlouho před svítáním výhodnou pozici pro sledování kapličky. Usadil se na vršku kopce, tři kilometry od silnice vedoucí od B. do K-ova.

Ukryt v koruně vysoké borovice mohl dalekohledem pozorovat všecky přístupy od města k lesu a hlavní objekt, kapličku, viděl jako na dlani.

Zabalený do stanového dílce buď dřímal opřen o drsný kmen, nebo unaveně přikládal k očím dalekohled a rozhlížel se po okolí.

Čas plynul pomalu. Noční orel ve svém vzdušném úkrytu úplně prokřehl.

Nové ráno bylo mlhavé a studené. Teprve k polednímu se trochu vyjasnilo a oteplilo. Občas se z šeré clony ukázalo skoupé zimní slunce.

Na silnici se každou chvíli objevovali ojedinělí chodci a cyklisté.

Jedni i druzí se pohybovali pomalu po rozbité, dávno nespravovaé silnici. Kožin si bedlivě prohlížel tyto lidi, avšak nic podezřelého neshledával. Tamhle jede vousatý rolník s bandaskou přivázanou k nosiči kola. Byl odevzdat ve sběrně mléko od své jediné kravky. Tamhle jde stařenka s taškou. Ta určitě něco nese do vsi na výměnu za potraviny. A tamhle vyšli z lesa dva muži v modrákách. To jsou dělníci, kteří bydlí ve vsi a pracují v jedné z továren … Ano, to jsou všecko místní obyvatelé, kteří chodí po silnici tam a zpět na své běžné pochůzky.

Kožin, aby zahnal únavu a přemohl ospalost, ukusoval každou chvilku tvrdou ukořistěnou čokoládu. Strašně se mu chtělo kouřit. To si ovšem nemohl dovolit, bál se vyzradit svůj úkryt.

Není přece vyloučeno, že i fašisté rozmístili v úkrytech svoje pozorovatele, kteří nespouštějí oči z okolí kapličky.

V půl třetí slezl Kožin ze stromu, chvilku kolem něho běhal, aby si protáhl údy a rozproudil krev. Lok lihu z polní láhve ho zbavil zbytku ospalosti. Jakmile se zahřál, spěšně se vrátil na svou pozorovatelnu. Blížila se rozhodující hodina.

Je možné, že za chvíli uvidí doktora Korintu? Nejspíš ano. Fašisté nemohou donekonečna ztrácet své pohlaváry kvůli jedinému vězni… A co podnikne, až doktora přivedou? Snad je napadne nechat ho samotného u kapličky a odejít… A pak ho bude muset doprovodit lesem do partyzánského tábora …

Ve tři čtvrtě na tři se na silnici objevil motocyklista. Když Kožin poznal, že má na hlavě německou přílbu, zpozorněl.

Motocyklista dojel na nějakých sto metrů ke kapličce, prudce zabrzdil, nechal motorku u vodního příkopu a dál šel pěšky.

Cestou vytáhl z kapsy bílý kapesník a začal jím mávat nad hlavou.

U kapličky se pozdržel jen okamžik: hodil na podstavec u sošky Madony bílou obálku a rychle šel zpátky, bázlivě se rozhlíželeje kolem, a stále mával bílým kapesníkem. Když došel k motorce, rychle na ni naskočil a uháněl zpátky do města.

„Všecko je jasné!“ zlostně si řekl Kožin, zvyklý o samotě vyjadřovat své myšlenky nahlas. „Rozhodli se asi doktora Korintu nevrátit zadarmo. Chtějí smlouvat! Asi požadují, abych je za Korintu už nechal na pokoji… To vám nevyjde, padouši! Já vás donutím!“

Vzít si obálku za denního světla se Kožin neodhodlal. Na silnici se sice už jen občas, ale přece ještě objevovali lidé. Musel ještě asi tři hodiny počkat.

Když se dostatečně setmělo, vznesl se do vzduchu a opatrně, mírnou rychlostí letěl ke kapličce. Kolem bylo ticho. Spustil se dolů, popadl rychle obálku a hned se vznesl do výše. Udělal velký kruh a rychle zamířil nad lesy domů, k Čertovu Prstu.

Ve své jeskyňce, aniž se svlékl, netrpělivě roztrhl obálku a vyňal dopis. Byl napsán česky na stroji. Když Ivan četl suché řádky, pocítil, že se zalyká nepřekonatelným vztekem.

V dopise stálo:

„Páni záškodníci z organizace Noční orel!

Vašemu ultimátu, adresovanému říšskému zplnomocněnci panu Koringovi ohledně propuštění doktora Václava Korinty z vězení, není možné vyhovět. Doktor Korinta, obviněný ze státní zrady, je na příkaz říšských úřadů vyňat z naší kompetence a byl předán k dispozici centrálním orgánům, jejichž sídlo není známo.

V každém případě zatčený Václav Korinta v této době není ve městě B. ani jinde na okrese. Zajímající vás pan Koring je rovněž převeden na jiné místo. Uvědomuji vás o bezpředmětnosti vašeho ultimáta a navrhuji za svou osobu následující:

1. Vaše organizace Noční orel zastaví okamžitě diverze, složí zbraně a vzdá se našim ozbrojeným silám.

2. Garantujeme všem členům organizace Noční orel, kteří se vzdají, osobní nedotknutelnost a humánní zacházení v souladu s ustanovením Mezinárodní konvence o zajatcích.

V případě, že náš návrh o složení zbraní nebude přijat do 24.00 hodin 2. prosince t. r., bude s vámi naloženo jako s bandity a zločinci. Vaše organizace bude potřena a zajatci postříleni bez soudu.

Vojenský velitel
generálporučík Peters“

Když Kožin dočetl dopis, zmačkal ho, mrštil jím o zem a dlouho po něm v bezmocné zuřivosti dupal. A když ho záchvat vzteku přešel, klesl usouzený na postel. Těžce dýchal a dlouho ležel se zavřenýma očima. V jeskyni bylo ticho. Popraskávala jen svíčka a zvenčí tlumeně doléhalo teskné vytí větru, který se prohánět rozsedlinami Čertova Prstu.

Konečně se Kožin zvedl a ponurým pohledem přejel své podivné obydlí.

„Dobře!“ řekl chraptivě, „dobře! Korintu jste mi vzali! Ukryli jste ho na spolehlivém místě … Nevadí… Ale vy sami přede mnou nikam neuniknete! A především vy, generále Petersi! Já vám ukážu konvenci o válečných zajatcích!“

Tu noc Kožin nechal fašisty na pokoji. Potřeboval si důkladně odpočinout a připravit se na ráno. Poprvé za celou svou bojovou činnost se Noční orel rozhodl provést přepad za bílého dne…

34

Generál Peters měl ve zvyku po ránu, dřív než vstal z postele, volat do štábu a ptát se, co nového se událo na okrese za uplynulou noc. Poslední dobou neuplynula jediná noc bez událostí.

A najednou toho rána příjemné překvapení. Major Klotz radostně hlásil:

„Za minulou noc, pane generále, nebyla na okrese zaznamenána ani jediná mimořádná událost. Ve všech jednotkách divize je naprostý pořádek! Ani ilegální skupina v obývaných aglomeracích, ani partyzáni v lesích neprojevili nejmenší aktivitu. Přeji vám pěkný den, pane generále!“

„Děkuji, majore!“

Generál vstal v dobré náladě a při snídani se podělil o příjemnou novinu s Nordenscheldem.

„Dnes byla jedinečně klidná noc, barone!“

„Tak vidíte, generále. Náš dopis Nočnímu orlovi přinesl své první plody. Jsem přesvědčen, že ten nebezpečný pán už uletěl přes hory a doly shánět svého Korintu!“ řekl baron s ješitným úsměvem.

„Ano, drahý barone, já se teď plně skláním před vaší prozíravostí a důvtipem! Admirál Canaris může být hrdý na takového podřízeného, jako jste vy. Přísahám na svou čest, že nebudu ani trochu překvapen, jestli ten létající bandita k nám doopravdy nepřijde s prosíkem… Abych nezapomněl, barone, jestli potřebujete jít do štábu, ochotně vás svezu svým vozem.“

„Dík, generále. Já se trochu zdržím, ve štábu budu asi za hodinku.“

„Jak si přejete … Hodně úspěchu!“

Generál vyšel svižným krokem z domu a nasedl do vozu. Do štábu bylo docela blízko, ale on chodil nerad pěšky po ulicích města.

Dával přednost jízdě vozem i na krátké vzdálenosti. Město je okupované, obyvatelé jsou naladěni nepřátelsky – proč by riskoval?

Štáb divize byl v domě obehnaném vysokým plotem, v severní části města. Velitelův vůz vjel do dvora a zastavil se před dlouhou vydlážděnou cestičkou, která vedla ke vchodu do štábu.

Generál stařecky hekal, když pomalu vystupoval z vozu. Po vydlážděné cestičce měl udělat takových třicet kroků.

Počasí bylo příjemné. Bylo chladno, na mráz, ale naprosté bezvětří. Po modré obloze plul jediný šedobílý oblak, ale nevypadalo to na déšť. Mrak plul pomalu, líně houpal svými oblými kouřovými okraji. Ve chvíli, kdy generál Peters vystoupil z vozu, byl oblak přesně nad štábem.

A vtom se z naprosto nevinného mraku najednou začaly sypat granáty-citrónky.

Po výbuchu prvního granátu se generál s hrůzou staženým obličejem dal těžkým poklusem do běhu a snažil se co nejdřív schovat v domě. Druhý granát ho zranil střepinou do nohy. Upadl, ale okamžitě se zvedl a běžel dál, silně kulhal a zanechával na dlaždičkách cestičky krvavé skvrny. Třetí granát generála dorazil: roztrhl se mu těsně u nohou. Dostal smrtelnou dávku střepin, padl a umlkl navždy. Roztrhl se ještě čtvrtý granát, ale ten už nemohl generálovi ublížit.

Všecko to proběhlo doslova v několika vteřinách. Vojáci z doprovodu i důstojníci, kteří vyběhli ze štábu, zvedli mrtvého generála a rychle odnesli dovnitř. Štábní dvůr se v mžiku vyprázdnil, jako když ho vymete.

Generálův pobočník, major Klotz, který se chystal veliteli naproti a pozoroval tu scénu ze dveří štábu, se vrhl k telefonu a začal volat na nejbližší vojenské letiště.

„Pošlete okamžitě letadlo!“ křičel do sluchátka. „V mraku nad štábem divize se skrývá nějaký balón!… Co říkáte? Já vám dám blázna! Mluví s vámi pobočník velitele divize major Klotz. Račte plnit rozkaz! Právě byl granáty zabit generál Peters!…

Ano, teď. Asi před minutou. Viděl jsem na vlastní oči, jak z mraku padaly granáty! Co jiného by tam mohlo být, když ne balón?! Za deset minut ať je letoun zde!“

Letadlo skutečně za deset minut přiletělo. Na likvidaci balónu poslali z letiště dvoumístný pomalý strážný letoun s otevřenými kabinami. Osádku tvořili pilot a kulometčík.

A zatím se do štábu dostavil i baron von Nordenscheld, rovněž vyrozuměný telefonicky. Při pomyšlení, že čirou náhodou ušel jisté smrti, škubl nervózně rameny. Na to, že se stal bezděčně příčinou generálovy smrti, neboť ho přemluvil, aby podepsal dopis Nočnímu orlovi, říšský inspektor nepomyslel.

Když mu major Klotz hlásil, co se stalo, baron jen zbledl a zeptal se:

„Generál je mrtev?“

„Víc než mrtev, pane plukovníku. Je zohaven k nepoznání!“

Když baron zpozoroval na nebi nad štábem letoun, ušklíbl se:

„To vy jste přivolal letoun, majore?“

„Ano, pane plukovníku. V mraku se skrývá nepřátelský balón! Jsem o tom stoprocentně přesvědčen.“

„Balón? Je to možné? Půjčte mi váš dalekohled, majore.“

„Prosím!“

Klotz podal baronovi ochotně dalekohled. Ten ho vzal, zaměřil na mrak a dlouho si ho prohlížel bez jediného slova. Letoun se zatím přibližoval víc a víc k nebezpečnému místu. Spolupracovníci štábu, pozorujíce všecko oknem, zmlkli a zatajili dech.

„Zmýlil jsem se v jeho psychologii, strašně zmýlil… A stejně bude hloupé, jestli ho zabijí…,“ zamumlal Nordenscheld spíš jako pro sebe.

„Koho, pane plukovníku?“ zeptal se překvapeně major Klotz.

„Velmi vzácného a nám potřebného člověka...“

„Promiňte, pane plukovníku, ale vždyť tam …“

„Pozor, začíná to!“

Letadlo se těsně přiblížilo k mraku.

35

Kožin se vzdušnému boji nevyhýbal.

Pocuchané nervy potřebovaly uvolnění. Na to se nebývalá riskantní situace hodila nejlíp.

Četař si při odpočinku ve své jeskyňce nejednou představoval bitvu s nepřátelskými letouny a promýšlel taktiku tak nerovného boje. Teď, teď když se ta hra proměnila v hrozivou skutečnost, mnohé z vymýšlených uskoků mu prokázaly službu.

Jeho hlavní výhodou bylo, že ho kryl mrak. Nepřítel ho neviděl a ani netušil, s kým bojuje. A konečně on sám má nepoměrně pružnější manévrovací možnosti než neohrabaný letoun zastaralého typu.

V tomto boji, v historii letectví nebývalém, musí zcela jistě zvítězit. Kožin, uchvácen vzrušením a štěstím bojové vášně, neztratil schopnost jasně myslet, přesně hodnotit situaci a jednat rychle a rozhodně.

Zaujal postavení na samém kraji mraku, připravil si pistoli, vypjal se a nespouštěl zrak z blížícího se kovového ptáka.

Letoun klidně vrčel a blížil se k mraku. Starší pilot, který v něm seděl, se spokojeně usmíval. Patrně příliš nevěřil v reálnost nepřátelského balónu, který měl podle rozkazu zlikvidovat.

Kožin docela jasně viděl pilotovu tvář: unavenou, vrásčitou, váčky pod očima, obyčejnou lidskou tvář. Poprvé v životě mu bylo všelijak při pomyšlení, že teď musí toho člověka zabít. Nebyla to lítost, ale normální odpor člověka k zabíjení lidí, jako je sám. Ale volbu neměl – nezabít ho nemohl.

Pustil k sobě letadlo na vzdálenost dvaceti metrů a složil dvěma přesnými zásahy z pistole pilota i kulometčíka. Pak uhnul, pustil letoun pod sebe: Starý stroj se zařízl do mraku, okamžitě ztratil rovnováhu, a bezmocně se kymáceje, padal k zemi jako postřelený pták.

Pozorovatelé na zemi jednohlasně vykřikli.

Do hloubi duše překvapený plukovník von Nordenscheld si otřel čelo sněhobílým kapesníkem a zdrceně zamumlal:

„Jak jsem se v jeho povaze zmýlil! Jak krutě jsem se zmýlil!“

Potom si zase vzal dalekohled. Chtěl aspoň mžikem spatřit létajícího člověka, ale kromě šedého po nebi plujícího mraku neviděl nic.

A major Klotz už křičel do telefonu:

„Oslové! Pitomci pitomí! Pošlete okamžitě tři stíhačky!“

Co?! Bez námitek! Vaše pomalá kraksnička už hoří na zemi!… Osádka?! Vem čert osádku! Pošlete stíhačky!“

A už se objevily stíhačky.

Vyhouply se od černého lemu lesa, a přísně dodržujíce tvar trojúhelníku, s ohlušujícím řevem se přehnaly nad střechami domů. Udělaly nad městem široký kruh a letěly k mraku.

„Teď půjde do tuhého. Drž se, četaři!“ Kožin vyndal granát.

Čelní letoun se mu podařilo zasáhnout. Granát vybuchl s duněním na krytu motoru. Letoun začal hořet a klesat dolů, zanechávaje za sebou dlouhou vlečku dýmu. Spadl za městem na komín cihelny. Pilot z něho nestačil vyskočit.

Dva ostatní letouny prošili mrak kulometnou palbou a prolítli jím, aniž něco zpozorovali.

Když letci viděli konec svého vedoucího letadla, bylo jim asi jasné, že letět přímo do mraku je nebezpečné. Zvolili méně riskantní taktiku: začali kolem mraku opisovat kruhy a kropit ho palbou z kulometu. Jestliže se balón skryl do mraku, dorazí ho i tak …

Kožin pochopil, že se jeho situace stává beznadějnou. Kulky zatím svištěly pod ním, avšak dříve nebo později ho musí zasáhnout, I když je mrak hodně velký, krýt se v něm před takovou uragánovou palbou je nemožné. A tak se Kožin rozhodl opustit mrak a odpoutat se od dotěrných stíhaček.

Vynořil se z mléčně šedého oblaku a stoupal vertikálně k nebi.

V zásobě mu zbyly tři granáty a teď už úplně zbytečná pistole.

Ze země Kožina nebylo vidět – mrak ho kryl úplně. Avšak letci ho brzy zpozorovali. Jeden letoun vyšel z kruhu a letěl prudce nahoru. Druhý kropil dál mrak kulometnou palbou – byl přesvědčen, že hlavní objekt zůstal tam.

Letec, který se hnal za Kožinem, nestřílel. Patrně člověk letící do nebeské výše bez sebemenšího zařízení hluboce ohromil obrazotvornost zkušeného fašistického stíhače. Je docela možné, že si chtěl prohlédnout podivného létajícího člověka zblízka.

Kožin nemohl soutěžit v rychlosti stoupání s mohutným strojem.

Chtěl už jako kámen padnout dolů, přejít na přízemní let a zmizet v horách, ale bylo pozdě. Neúprosný letoun byl už příliš blízko, Kožin by padl přímo na něj.

Četař zaklel a popadl granát. Prudký švih ruky a granát letěl přímo na rychle se blížící a hrozivě vyjící vrtuli… Vzdušná vlna odhodila Kožina na stranu. Kolem jeho hlavy slabounce hvízdla střepina. Ale letoun už hořel, obracel se ve vzduchu a padal dolů.

Ve stejnou dobu zaútočila Kožina zezdola třetí stíhač. Kožin se rozhodl už nepokoušet osud. Ať je jak je – musí padat a zmizet.

Mezi ním a letadlem zbývala vzdálenost takových pěti set metrů. Ale s každou vteřinou se tato vzdálenost zkracovala. Člověk a stroj se rychle přibližovali. Letec vypálil krátkou dávku z kulometu, ale netrefil se – cíl byl příliš malý.

Kožin na něj padal hlavou dolů. Jednu ruku natáhl dopředu a druhou s granátem připravil k vrhu. Vteřina, druhá, třetí… Fašista tu zkoušku nervů nevydržel. Obávaje se střetu s podivným létajícím tvorem, odchýlil se od kursu a ukázal Kožinovi plochy křídel.

„Aha, potvora, dostal strach!“ zařval Kožin vítězoslavně a prudce mrštil připraveným granátem.

Vzplála třetí stíhačka a šikmo padala k zemi.

Je těžko popsat hrůzu pozorovatelů na zemi: vojáků, štábních důstojníků i těch zvědavých obyvatel města, kteří vyběhli do ulic, aby se pokochali nevídanou podívanou. Ze země všecko vypadalo podivně, neuvěřitelně, nevysvětlitelně. Vzdušný boj vidět nemohli, ale tím víc je omráčily výsledky boje. Zdálo se, že mrak sám o sobě ničil fašistické letouny.

Kožin přešel na přízemní let a byl už dávno v horách, ale protiletadlové baterie, umístěné v B. i na blízkém letišti, ještě celou hodinu ostřelovaly mrak uragánovou palbou, dokud ho neroztrhly na kusy a nepřesvědčily se, že v něm nic není.

„Taková úžasná zbraň!“ zašeptal baron von Nordenscheld.

36

Zmlkla palba protileteckých baterií, rozčileně diskutující důstojníci se rozešli do svých pokojů a říšský inspektor ještě pořád stál u okna jako socha. Odložil dalekohled a zadíval se zamyšleně na bílé rozptýlené cáry pomalu plující po nebi, které zůstaly z velkého, mohutného mraku. Ještě stále doufal, že se mezi nimi objeví aspoň na okamžik tajemný viník záhuby čtyř letadel.

Ale nebe bylo čisté a vypadalo nevinně jako kouzelník, který před očima diváků strčil právě do klobouku husu, a už všem ukazuje prázdný klobouk a předstírá že je sám překvapen zmizením velkého bílého ptáka.

„Pane plukovníku, máte se dostavit k veliteli štábu, generálu Reinixovi!“

Nordenscheld sebou škubl a otočil se:

„Dobře, majore. Řekněte generálovi, že za takových deset minut jsem u něho.“

Major Klotz srazil paty a vzdálil se.

Plukovník si vyndal doutník a zamyslil se tak, že si ho zapomněl zapálit.

Věděl, o čem s ním chce velitel štábu mluvit. Zavraždění generála Peterse vyžaduje rychlá opatření. Od něho, představitele generálního štábu, se očekávají v tom smyslu rady a směrnice. To je nutné zvážit...

Do dnešního rána přemýšlel o Nočním orlovi poněkud odtažitě. Bylo mu jasné, že létající člověk dokáže hodně, a přesto se na něho díval jako na biologicky zajímavý fenomén, a ne jako na nebezpečnou bojovou jednotku. Ale to, co viděl dnes, na něj zapůsobilo tak silně, že jeho myšlenky dostaly jiný směr.

Bylo mu jasné, že létající člověk není jen překvapující úspěch vědy, ale grandiózní převrat ve válčení, otevírající nové neomezené možnosti pro využití lidského zdroje v armádě. Rozvoj techniky zredukoval na minimum význam vojáka jako živé fyzické jednotky, proměnil ho v bezduchého vykonavatele rozkazu.

Voják obsluhuje bojovou techniku, může běhat, pochodovat, plazit se, bodat bodákem, zakopávat se, přeplavávat řeky a skákat padákem … Co ještě? To je snad všecko. Možnost taktiky a strategie jsou vyčerpány, nic podstatného, nového nevymyslíš.

A když bude voják létat?

Oh, to otevře nové, velkolepé obzory! Wehrmacht ztrácí dech. Německý vojenský génius se ocitl ve slepé uličce. Jenom voják obdařený novou fyziologickou vlastností může znovu obrodit germánský válečný génius, zachránit říši od jisté, nevyhnutelné porážky.

Čeho je k tomu třeba? K tomu je třeba získat tajemství Nočního orla! Jak to provést? Dostat Nočního orla živého. Jiná cesta není…

Generál Reinix se zeptá, jaká opatření se mají podniknout na dopadení vraha generála Peterse. Řekne-li mu, že Noční orel není ilegální organizace, ale létající člověk, poruší tajemství a může zmařit celý úmysl. Ale jestliže mu to neřekne, pak budou zase nové lidské oběti… Nevadí! Bude to stát za to. Dřív než se cokoli podnikne, musí se to ohlásit generálnímu štábu, veliteli Abwehru, hlavnímu stanu a dostat od nich souhlas pro své jednání.

Po této úvaze baron odešel ke generálu Reinixovi...

Když velitel štábu neobdržel žádné určité instrukce od říšského inspektora, vzpomněl si na původní záměr generála Peterse vyhlásit mimořádný stav a rozhodl se přání mrtvého velitele uskutečnit.

Ještě týž den byl vyhlášen nový rozkaz vojenského velitelství:

„V souvislosti s podlým zavražděním velitele ozbrojených sil generálporučíka Waltera Peterse, spáchaný zločinci bandy Noční orel, se oznamuje:

1. Na základě paragrafu 1. nařízení říšského protektora Čech a Moravy o výjimečném stavu z 27. srpna roku 1941 vyhlašuje se dnešním dnem výjimečný stav na celém území okresu.

2. Na základě paragrafu 2. shora uvedeného nařízení oznamuji:

ten, kdo ukrývá osoby, které spáchaly zločin nebo jiné osoby z bandy Noční orel, poskytuje jim pomoc nebo cokoli ví o místě jejich pobytu a neoznámí to, bude zastřelen s celou svou rodinou.

3. Toto nařízení vstupuje v platnost okamžitě po vyhlášení místním rozhlasem.

B., 3.prosince 1944

Výkonný velitel ozbrojených sil
generálmajor Reinix“

Nordenscheld věděl, že krok podniknutý snaživým velitelem štábu je nebezpečný a hrozí nepříjemnými důsledky, ale ani se nepokusil tomu zabránit. Jeho veškeré myšlenky patřily teď Nočnímu orlovi. Několik dní zasvětil sestavování obšírného hlášení, ve kterém vyložil všechny své názory na létajícího člověka a na jeho využití ve vojenské praxi.

Hned nato se začal s urychlením připravovat k návratu do Berlína.

Při poslední schůzce předal baron generálu Reinixovi podrobné pokyny pro všeobecnou trestnou expedici proti partyzánským oddílům. Za nejúčinnější opatření pro vytvoření příznivých podmínek k dopadení Nočního orla pokládal Nordenscheld rozdrcení místních partyzánů. Když se Noční orel ocitne v mrtvé zóně zbaven základen a pomoci spoluúčastníků, chytne se do jedné z chytře nastražených léček. Někdo bude muset být do těchto plánů zasvěcen. Nejlépe některý z důstojníků tankové divize …

Když baron všecko zařídil, začal se připravovat k odjezdu. Volba hodiny odjezdu na letiště přiměla Nordenschelda k zamyšlení.

Nijak netoužil stát se obětí Nočního orla. Nejdřív se rozhodl jet ve dne, avšak po tom, co si vzpomněl, jak létající člověk řádil za bílého dne, rozhodl se přece jen pro noc. V polovině prosince, když už v horách napadl první sníh, baron von Nordenscheld vyjel z městečka B. na letiště.

Pro jeho osobní ochranu určil generál Reinix četu myslivců a tři obrněné transportéry.

Noc byla nevlídná, řádila vánice …

37

Už čtyřikrát se Iveta setkala s Kožinem, počtvrté mu předala dopisy od Loktěva a do štábu doručovala od Ivana role map,

fotografie i doklady ukořistěné fašistům. Čtyřikrát po čtyři hodiny mluvila s milým člověkem za hustého černého soumraku na vršku hory. Ale pro Ivetu zůstala jeho úloha stejně tajemstvím.

Znovu se dostavily neurčité pochybnosti, že Kožin nejedná podle pokynů velení, ale podle vlastní vůle, proti přání majora Loktěva. Bylo jí jasné, že Ivan prokazuje oddílu neocenitelné služby, ale přitom jí neuniklo, že Loktěv s ním není spokojen, a ač je to sebepodivnější, čím vzácnější byly dokumenty, získané Ivanem s obrovským rizikem, tím větší byla nespokojenost jeho velitelů. A to mohlo znamenat jen jedno: že Loktěv odvážné přepady svého četaře neschvaluje …

Dnes přišla Iveta na pátou schůzku.

Lesní pěšinky a paloučky už byly zaváté sněhem. Do nového roku zbývalo deset dnů.

Do lesů se vloudilo s bílým příkrovem zároveň teskné ticho.

Ve shonu partyzánského tábora je člověk ani nevnímal, ale stačilo poodejít kousek dál do houští, a už ho obklopovalo ze všech stran a vhánělo do srdce tíseň. A přesto bylo v tom tísnivém zimním tichu něco zvláštního, nezvyklého a vzrušujícího.

Zvlášť to bylo citát ve večerních hodinách.

Tak tomu bylo i teď. Když Iveta přišla k milému dubu a zjistila, že tam Ivan ještě není, přitiskla se k drsnému kmeni lesního velikána, zatajila dech a zaposlouchala se do hustého modrého soumraku. To neobvyklé a vzrušující nenechalo na sebe dlouho čekat. Už je to tady!…

Odněkud zdálky, od neviditelného temného obzoru, a zároveň jakoby ze země se neslo sotva postřehnutelné, hrozivé dunění.

Iveta se usmála – věděla už, co to je.

Je to fronta!

Někde tam, sto kilometrů od ní, se odehrávaly urputné boje a statisíce odvážných chlapců jako její Ivan drtili fašistickou soldatesku už na půdě její vlasti. Fašistický titán, který pokořil celou Evropu, couvá, ustupuje, krvácí pod údery ještě mohutnějšího titána, jehož nezdolnou sílu si nelze ani představit.

Co by s námi bylo bez sovětských lidí, myslela si dívka, co by bylo se všemi národy světa!

Povzdechla si, pohlédla na temnou lesní houštinu a zaposlouchala se už jinak: nepraskají po svahu Ivanovy kroky? Nespěchá k ní lesní houštinou?

Ne, neslyší nic. Ještě nejde … Že by dnes nepřišel? Třeba ho potkalo něco strašného a nenapravitelného? Vždyť dříve pokaždé, když přišla, už na ni u dubu čekal, a šel jí dokonce naproti, nepatrně pokulhávaje na pravou nohu …

Ale Kožin přiletěl. Neslyšně přistál opodál, kousek za ní.

Sotva se dotkl měkkého sněhu, okamžitě ze tmy volal:

„Ivetko, jsi tady?“

Zachvěla se překvapením a rychle mu běžela vstříc.

„Jsem, Ivane! Ahoj! Ty se tak tiše přibližuješ, že jsem tě ještě ani jednou neviděla, jak slétáš na zem!“

Pevně ji objal, rychle ji několikrát políbil, a teprve potom odpověděl:

„To nic, Ivetko! Přijde doba, že budu lítat jen pro tebe! Dnes se tady setkáváme tajně naposled. Brzy se všecko změní. Slyšíš?

To jdou naši!“

Zaposlouchali se společně do nočního ticha. Když Kožin zachytil vzdálené dunění fronty, rozrušeně opakoval:

„Jdou!… Před třemi dny ještě nebylo nic slyšet. To znamená, ze jdou! A co u vás? Co je nového?“

„Přinesla jsem ti zase dopis od majora.“

Iveta si začala rozpínat kožíšek, aby vyndala dopis. Kožin zesmutněl.

„Je mi těžko … Snad má Loktěv pravdu… Má asi určitě pravdu … Jenže já jinak jednat nemůžu! Až oslavíme vítězství, tak potom budeme dělat to, co chce major, ale teď musíme bojovat všichni!… Tak mi ten dopis dej … A majorovi řekni, že až přijede profesor, nebudu mít námitky se s ním sejít. Ale do oddílu se zatím vrátit nemůžu. Zvlášť teď ne!“

„Tak ty to přece jen neděláš na rozkaz!“

„Nemluv o tom. Chvilku to vydrž. Brzy se dozvíš všecko.. ,“ Zastrčil obálku do kapsy a vedl Ivetu k vývratu. Setřásl čerstvý prašan a posadili se na ztrouchnivělý kmen.

„Poslyš, Ivetko, dnes se dlouho nezdržíme,“ upozornil Kožin.

„Ty pospícháš?“

„Ano, miláčku. Mám něco moc důležitého. Horálkovi a Loktěvovi musím nutně rychle předat důležité papíry. Získal jsem je před pěti dny a nemohl jsem se už našeho setkání dočkat. Chtěl jsem je hodit v noci na plošinu základny, ale bál jsem se, že by se mohly ztratit... Minulý pátek se mi podařilo pohladit jednoho barona. Myslel jsem si, že je to některý z místních velitelů, ale zatím se ukázalo, že je to moc vzácný pták – plukovník generálního štábu. Jel na letiště, chtěl odcestovat do Berlína. No a já jsem ho poslal dál – rovnou cestou do fašistického ráje! Doprovod měl, že by řeku zastavil – tři obrněné transportéry! Prácička to byla.

„Ale to nic, zvládl jsem to.“

„Ty hrozně riskuješ! Mám o tebe strach!“

„Ale jdi! Ani nevěděli, kdo a odkud do nich pálí. Byla tma a fujavice … Ostatně, baron to mohl vědět. Ale o tom až později. A zatím mě poslouchej a dobře si to zapamatuj! Hlášení jsem nestačil napsat. Měl jsem poslední dobou práce až hrůza! Tohle je aktovka toho barona. Odevzdej ji Loktěvovi. V aktovce je všecko, co je důležité. Dokonce víc. Však oni s Horálkem si s tím poradí. Ale přesto jim řekni, že Němci na pozítří chystají velkou ofenzívu proti partyzánům. Přihrne se celá divize za podpory tanků a letadel. A teď to nejhlavnější. Řekni Loktěvovi a Horálkovi, že hlavní síly Němců půjdou přes Medvědí rokli. Tu, co je u božích muk. Horálek to zná. Řekni, že v Medvědí rokli přichystám Němcům uvítání. Oddíl musí zaujmout pozici kolem rokle ke druhé hodině odpolední. Pokud budu v akci já, ať partyzáni do boje nevstupují. Signál k boji dám červenou raketou.

Rozumělas?“

„Rozuměla! Ale vždyť to bude ve dne! Zabijou tě!“

„Nesmysl! Já už jsem lítal ve dne na Peterse, a jak vidíš, jsem tady … A vůbec, nebudu riskovat víc než kterýkoli z našich chlapců. Mám všecko promyšleno. Tři bleskové útoky, v koloně propukne panika a shon a vtom zaútočí naši a všecko ukončí na to tata.“

„Ty o tom mluvíš tak prostě a já mám hrůzu si to jen představit“

„Ivane, řekni upřímně, máš rozkaz takhle sám bojovat, nebo je to všecko tvůj nápad?“

„Nač to potřebuješ vědět?“

„Jen mi to pěkně řekni.“

„Počkej, Ivetko! Radši mi zopakuj, co máš vyřídit.“

Iveta si trpce povzdechla a sklonila hlavu. Nechce odpovídat, tak si to usmyslel sám …

„Dobře, Ivane, ať je po tvém.. Mám vyřídit, že Němci chystají na pozítří velký nástup na partyzány. Partyzáni musí zaujmout pozice kolem Medvědí rokle ke druhé hodině odpolední. Boj nezačínat, dokud bude v akci můj tvrdohlavý Noční orel. Signál k boji bude dán červenou raketou. Je to správně?“

„Správně, chytrá hlavička!“. Tak a teď už dost povídání a běž na základnu. Oddíl se musí připravit a já taky. Pozdravuj brášku!“

„On už u nás není. Poslali ho k mamince do Kněževsi u Prahy. Minulý týden … A kdy se uvidíme my? Příští středu?“

„Ne, Ivetko, dřív. Co nevidět má přijet ten profesor z Moskvy. Nebylo by hezké, abych ho nechal čekat. Víš co, uvidíme se v neděli. Ty ho přivedeš sem a pak ho zas doprovodíš zpátky do tábora. No, jestli to bude vetchý stařeček a nebude sem moci dojít, tak se spolu domluvíme, kde se sejdeme. Tak tedy v neděli na shledanou! Pojď, dám ti pusu!“

Kožin Ivetu doprovodil jako obyčejně, aby šťastně došla do tábora, a pak vystoupil vysoko do nočního nebe a spěchal na druhý konec okresu za svou neodkladnou prací…

38

Major Loktěv pobíhal po těsné komůrce partyzánského štábu jako dravec. Byl rozhněván a pobouřen do hloubi duše. Zatínal pěsti a klel:

„Čert ví, co to je! Ten náš četař je hotový anarchista a maniak!

To jsou nápady, co? Rozkazuje nám, kde a jak máme vést generální bitvu proti Němcům.“

Horálek seděl u stolu nad mapou. Nevrle zabzučel:

„A co nám zbejvá než plnit jeho rozkaz?“

„To je právě to! Ať chceme nebo nechceme, budeme muset zaujmout pozice kolem Medvědí rokle! Zaujmout a čekat na jeho raketu. Vždyť bude lítat nad německým proudem jako opravdový čert. Zahájíme palbu, a to by ještě scházelo, abychom ho, hlupáka, oddělali sami!“

Loktěv nanejvýš rozladěn si sedl na bedýnku a vzal si mechanicky cigarety. Ale hned si vzpomněl na úmluvu, že nebudou v jeskyni kouřit, rozčilil se ještě víc a krabičku odhodil.

Horálek se zamyšleně díval na mapu a omotával si kolem prstu pramínek plnovousu.

„Medvědí rokle! Tak, tak… Podívej, majore, když se jeden zamyslí, tak to zrovna nejhorší postavení. Jen jedno je špatný – máme málo lidí. Budeme muset sehnat všecko, co v lesích je…“

„O postavení nejde,“ ozval se Loktěv už mnohem klidněji.

„A ani ten fakt, že Kožin vzal na sebe iniciativu vypracovat operaci, mě nijak nevzrušuje. Ať je to Medvědí rokle. Rozčiluje mě něco jiného. Nemohu souhlasit s tím, že zítra bezhlavě poleze do toho největšího pekla! Nestačil mu boj s německými stíhačkami; potřebuje se ještě střetnout sám s celou divizí. Ukázat se uprostřed bílého dne! Je to hloupý, domýšlivý kluk! A co když Němci přijdou na to, že je to sice fenomén, ale přece jenom člověk, a spustí na něj palbu ze všech hlavní? Vždyť ho budou muset vyřídit! A pozítří má přiletět profesor z Moskvy. Co mu řeknu? Že jsem ho neuhlídal? … Jo, kdybych já věděl dřív, že je schopen provést takovýhle kousek, vzal bych hochy, sledoval bych tajně Ivetu a nařídil bych prostě chytit ho a svázat! A to jsem měl udělat minulou středu. To jsem měl!“

„Svázat? Nočního orla svázat?!“ Horálek upřel na Loktěva pohled.

„Nech toho, Horálku! Nejde o Nočního orla… Tamhle Němec Nordenscheld, slyšel jsi, jak daleko vidí? Ten baron byl jedinečně bystrá bestie. Nadarmo nepřišel sám na to, že Noční orel není žádná organizace, ale létající člověk. Jeho hlášení pro generální štáb dám určitě profesorovi. Je v ní mnoho zajímavých myšlenek. Ale ty se pořád jen obdivuješ činům jedince. Tímhle hlášením fašistického

plukovníka bys měl dostat po hlavě ty i Kožin, dokud byste nedostali rozum!“

„No, no, trochu přeháníš, majore …“

„Dobrá, tak se nezlob, víš co, brachu, radši zajdi za Ivetou, jestli ti to není zatěžko.“

„Nač ji potřebuješ?“

„Chci se jí na něco zeptat.“

Havíř pokrčil rameny a šel. Za chviličku se vrátil s Ivetou.

Loktěv se posadil proti dívce, vzal ji za obě ruce a zeptal se:

„Iveto, řekněte, máte Kožina opravdu ráda?“

„Mám, soudruhu majore...,“ zmateně odpověděla Iveta, nechápajíc, proč se jí na to ptá.

„Máte ho moc ráda?“

„Moc!“

„Pak mně ho musíte pomoci najít. Nutně ho potřebuju. Okamžitě!“

„Nevím, čím vám můžu být nápomocná, soudruhu majore …“

„Řekněte mi, kde je jeho základna.“

„Jaká základna?“

„No to místo, kde bydlí, spí, jí, kde má munici, zbraně a kde se skrývá před nečasem …“

„Nevím, soudruhu majore. Nikdy jsem se ho na to neptala. Myslela jsem si, že vy to víte … Řekl jste, že plní bojový úkol, proto jsem se ho na to netroufala zeptat.“

Loktěv pustil dívčiny ruce a podíval se na Horálka. Ten jen zakašlal do pěsti a poškrábal se v bohatém plnovousu.

Major si roztrpčeně povzdechl.

„Ano, Iveto, to jsem vám řekl. I v rozkaze jsme to ohlásili. Ale bohužel to tak není. Tehdy jsem vás nechtěl rozrušovat, a pak jsem taky doufal, že Kožin dostane rozum. Psal jsem mu, přemlouval jsem ho, ale on trval tvrdošíjně na svém. Avšak teď už nemá smysl tajit to dál. Musím se nutně s Kožinem spojit. Nutně! Je to otázka jeho života … Nevíte, kde bychom ho našli? Je to možné, že jste neměli smluvený signál, nějaké zvláštní znamení na viditelném místě, pro případ, že budete jeden druhého naléhavě potřebovat!“

„Neměli, soudruhu majore, Kožin mě prosil, abych chodila každou středu v šest hodin večer na jeden kopec. Je vidět z naší základny. Na jeho vršku roste velký dub. A tak jsem tam chodila. Pro mě to nebyly jen obyčejné schůzky. Byla jsem přesvědčena, že jste mě pověřili dělat spojku mezi vámi a Ivanem …“

„Mohla byste mě doprovodit na ten kopec?“

„Kdy?“

„Zítra ráno.“

„Jistě, soudruhu majore. Jenže zítra tam nebude. Příští schůzku máme domluvenou až na neděli, řekl mi, abych k němu přivedla profesora, toho, co má přiletět z Moskvy.“

„Do neděle čekat nemůžeme. Kožina musíme vyhledat hned zítra! Najít a donutit ho stůj co stůj, aby se zřekl účasti v boji s trestními jednotkami. Je to naše povinnost udělat to, abychom zachránili létajícího člověka!“

„Zachránili?“ zvolala Iveta. „Copak mu něco hrozí?“

„Hrozí mu smrtelné nebezpečí. Jestli začne plnit svůj úmysl v Medvědí rokli, tak tam pravděpodobně zahyne.“

„Pane bože!“

„Na kopci pod dubem Kožina nenajdete,“ vmísil se rozhodně Horálek. „Ve dne po lese nelítá, sedí doma. A svou skrýš má určitě na Čertově Prstu. To jsme si měli zjistit už dávno. Tenkrát, když o tom byla řeč.“

„K Čertovu Prstu je daleko.“

„Nevadí, na lyžích tam budeme jedna dvě!“

Domluvili se, že nazítří ráno se vydají k Čertovu Prstu. Rozhodli se, že Ivetu vezmou s sebou. Jestli umíněný četař neposlechne rozkazu velitelů, povolí možná na domluvy své milé.

39

Čtyři protitankové miny, šest pancéřovek, dva tucty granátů, svázaných po třech k sobě … To snad bude pro tři nálety stačit…

Nejdřív musím zasáhnout čelo proudu, abych mu zatarasil cestu a zastavil jeho postup. Druhým úderem musím odříznout ústupovou

cestu, to znamená rozdrtit zadní voj. Třetím úderem je třeba vyvolat paniku po celé délce proudu. Na to stačí svazek granátů, které se mohou rozhodit bez míření.

Kožin si prohlédl svůj arzenál. Zamyslil se.

Zdálo by se, že je všecko v pořádku, ale u srdce, kdoví proč, cítí neklid, jako by ho píchal střípek skla. Zapomněl snad na něco? Nebo ho zneklidňuje druhý úder, který si naplánoval na denní dobu?

Jen co je pravda, riziko je to velké.

Riziko … Ne, když myslel na riziko, neobával se o svůj život.

Byl si tak naprosto jistý, že se mu nemůže nic stát, že vůbec nepřipouštěl žádnou možnost vlastní záhuby.

Unikl jisté smrti při pádu se zavřeným padákem, objevil v sobě výjimečnou schopnost létat a ovládl ji. Copak by mohl po tom všem zahynout? Ovšemže ne. V přírodě musí existovat nějaký zákon rovnováhy, podle kterého záhuba takového člověka jako on je prostě vyloučena …

Úvahy, jak vidět naivní, ale nicméně pomohly – zachovaly Ivanovi nezvratnou sebejistotu.

A pokud jde o riziko, dělalo Kožinovi starosti něco docela jiného – riziko, že bude úplně odhalen.

Po první denní operaci se mu podařilo skrýt, aniž ho někdo zpozoroval. Nikdo kromě pilotů létajícího člověka neviděl, a ti zahynuli. Tajemství tak zůstalo utajeno. O tom svědčí i rozkaz generála Reinixe. Mluví se v něm o organizaci Noční orel, a ne olétajícím diverzantovi.

Je sice pravda, že v aktovce Nordenschelda bylo hlášení pro německý štáb, v němž baron vyslovil domněnku o létajícím člověku.

Ovšem hlášení nedošlo do německého štábu, ale do partyzánského oddílu. No a důvtipný baron už nebude nikdy nic domýšlet... Tak tedy zatím je všecko v pořádku.

Něco jiného je Medvědí rokle. Tady se o zachování tajemství nemůže ani snít. Kožina uvidí ve vzduchu tisíce lidí – svých inepřátel… Vypadá to, že to bude poslední operace Nočního orla … Poslední!

Může se jí vzdát?

Kožin odhrnul roh stanového dílce, který pevně kryl vchod do jeskyně, posadil se na bedničku u otvoru a zapálil si cigaretu.

Otvorem zavanul chlad. V malé jeskyňce, jen taktak ohřáté bateriovým vařičem, se rychle ochladilo.

Bylo devět hodin ráno. Nad horami začínal krátký zimní den.

Kožin by se dávno měl zachumlat na svém lůžku a pořádně se do večera vyspat. Vždyť v noci měl několik velmi obtížných letů – dopravit připravenou munici z Čertova Prstu k Medvědí rokli a rozmístit ji tam do dvou úkrytů, přichystaných v korunách borovic.

Ale Kožin cítil, že stejně neusne.

Neměl by od toho přece jen upustit?

Copak něco ztratí, když se toho vzdá? Ne, nic. Bude ještě nějaký čas Nočním orlem, dá o sobě ještě slyšet v okrese, než přijde Rudá armáda, a pak ať se děje co se děje. Dá se k dispozici velení a vědcům …

Několikrát si zabafal.

Loktěv mu schválí jeho moudré rozhodnutí, Iveta také bude ráda …

K čertu s rozumováním! Ustoupit nesmí! Ať to bude poslední boj Nočního orla, ale vzdát se ho nesmí. Plán boje je předán a podle tohoto plánu se už určitě rozpracovávají rozkazy pro jednotlivé partyzánské oddíly. Tak ať to tak zůstane … A po boji… po boji bude muset jít k Loktěvovi a omluvit se. To bude mít major nějakou radost! Řekne asi: „To sis zabojoval, četaři, viď?“ A co Ivetka? Ta se teprv zaraduje …

Jeho myšlenky byly přerušeny táhlým výkřikem, který k němu dolehl odněkud zdola:

„I-va-né-é-é-é!!!“

Kožin se zachvěl překvapením, prudce zašlápl nedopalek a zbystřil sluch.

Táhlé volání se opakovalo. Bylo možné rozlišit různé Masy – mužský a ženský.

Kožin popadl s tlukoucím srdcem pistoli, dalekohled, odhodil stanový dílec a vyhlédl z jeskyně. Ale nic neviděl – vadil mu kamenný výčnělek před vchodem.

Úpěnlivé volání se ozvalo potřetí. Teď se mu zdálo, že volají jeho, hlasy utichly a vtom – prásk! prásk! prásk! – byly to tři výstřely z pušky a nesly se dunivou ozvěnou přes hory.

Kožin skočil na úzkou plošinku a skryl se za skalnatý výstupek. Pak se opatrně nahnul a podíval se dolů.

U úpatí Čertova Prstu stáli tři lyžaři. Jejich tváře se nedaly rozeznat. Kožin na ně zamířil dalekohled a překvapením vyhrkl:

„To jsou mi věci!“

Ukázalo se, že nečekanými hosty jsou Loktěv, Iveta a Horálek.

„Ivané-é-é!“ zazněl zřetelně jasný Ivetin hlas.

Kožin strašně zatoužil spustit se dolů, obejmout přátele, které tak dlouho neviděl. Překypoval takovou bouřlivou radostí, že se stěží ovládl.

„Tak mě našli… Dovtípili se...,“ šeptal dojatě. „Jsou báječní…

Bylo by dobře si s nimi promluvit, upřesnit společně situaci a podrobnosti zítřejší operace … Pozvat je k sobě nemůžu…moje

obydlí se nehodí pro ty, co nelítají… Nevadí, promluvíme si aspoň takhle!“

Už se chtěl vzpřímit a ozvat se, ale najednou ho bodla myšlenka:

Proč vlastně přišli? Co potřebují? Nešli sem určitě jen tak v předvečer boje!

Radost pomalu uhasla, srdce se neklidně sevřelo.

Ne ne, ukázat se jim nesmí! Přišli ho přemlouvat, přesvědčovat, aby se vzdal účasti v zítřejším boji. Mají o něj strach. Jen proto mohli přijít na lyžích sem, takovou dálku. Ale on se zítřejšího boje vzdát nemůže. To je rozhodnuto pevně a kategoricky.

A proto by setkání nemělo význam. Nač ty řeči? Výzvy Loktěva, výčitky Horálka a Ivetiny slzy … Nic ho nedonutí, aby se vzdal boje. Jen se zbytečně všichni rozruší… Ne ne, na setkání je ještě brzy. Až zítra! Po bitvě poletí přímo do tábora. Ale dnes ne.

Kožin si povzdechl, podíval se ještě jednou na svoje nezvané, leč drahé hosty a vrátil se do jeskyně. Aby se nevystavoval pokušení, pevně přitáhl dílec a lehl si.

Ještě nějakou chvíli k němu doléhalo volání, dvakrát se ozvaly výstřely a pak všechno ztichlo.

Odešli! pomyslil si Kožin a najednou ucítil, že mu hrdlo sevřela nesnesitelná lítost, hořkost a zoufalství...

40

Neodešli však hned.

Když se Loktěv přesvědčil, že volání a výstřely zůstávají bez odezvy, navrhl prohledat okolí Čertova Prstu.

„Jestli je tady, pak tu nějaké stopy musí být. Ať je sebeopatrnější, ať dbá na konspiraci sebevíc, nějakou tu maličkost mohl vždycky opomenout: upustit sirku nebo i špačka. A to úplně postačí, aby se vyzradilo, že je tu člověk.“

„Já osobně jsem přesvědčen, že je tady prohlásil nečekaně Horálek.

„Proč jsi o tom přesvědčen?“

„Jak by ne! Dřív na tomhle útesu hnízdilo něco ptactva. Obzvlášť mračna vran! A teď jsme křičeli, pálili z pušky a nevyplašili jsme jedinýho ptáka. Jsou pryč. Kdo jinej by je moh rozehnat, když ne Kožin?“

„Víš, že budeš mít pravdu?“ souhlasil Loktěv.

Iveta mlčela, sklíčená pohledem na osamělý, ponurý útes, docela jiný než ostatní hory, tak vysoký, nepřístupný a strašlivý! Připomínal opravdu gigantický prst s křivým, ulomeným nehtem – skutečný ďáblův prst! Je to možné, že se Ivan skrývá v některé z rozsedlin tohoto příšerného sloupu?

Lyžaři postupovali pomalu, jeden za druhým, podél úpatí útesu a pozorně si všecko prohlíželi. Sníh tady byl nedotčený, panenský, jako čisté naškrobené prostěradlo.

Když udělali málem celý kruh, našli konečně nezvratný důkaz toho, že Čertův Prst je obydlen, a k tomu ne člověkem obyčejným, ale létajícím.

„Podívejte! Co je to?“ řekla Iveta a lyžařskou holí ukázala na bílou, na sněhu téměř neviditelnou věcičku.

Horálek se hbitě sehnul, zvedl ji a vítězoslavně ukázal majorovi.

Byla to silná stearinová svíčka, nepoužitá!

„Vida …,“ řekl Loktěv, na víc se nezmohl.

„Leží na povrchu sněhu a kolem žádné stopy,“ usoudil o nálezu Horálek, který vzal na sebe úkol detektiva a stopaře. „Vrána ji sem přinýst nemohla. Znamená to, že svíčku upustil Kožin, když letěl k sobě. Upustil ji a nezpozorovali to, protože jich nesl hodně, kolik se mu podařilo unést. Přitom mu vypadla docela nedávno, nejspíš dneska ráno, poněvadž v noci chumelilo a svíčku by to zaválo, kdyby ji Kožin ztratil dřív. A pak je to svíčka! Tu může potřebovat jen ten, kdo bydlí v jeskyni. Víme to podle sebe, taky jsme jeskynní lidi …“

„Tak proč se vlastně neozval?“ zeptala se s lítostí Iveta.

„To je jiná otázka,“ odpověděl Horálek. „Kdyby spal, tak by ho naše výstřely probudily, to je jistý. V jeho situaci mají lidi lehký spaní, zvlášť ve dne. Znamená to, že buď není doma, nebo nás viděl a nechtěl se s námi setkat.“

„Nejspíš nechtěl,“ zachmuřeně poznamenal Loktěv. „Ve dne sotva někam letěl.“

„Tak to zkusíme ještě jednou …“

Iveta nechtěla věřit, že by ji viděl a nechtěl k ní slétnout.

„Jak dlouho takhle můžeme křičet?… Kožin je chlapík umíněný, když nechce, tak bychom tady zbytečně hulákali,“ prohlásil Loktěv.

„Tak se tedy máme vrátit?“ zeptal se Horálek.

„Vypadá to tak... K němu se přece nevyškrábem. Když nás viděl a nechtěl se ukázat, tak tady nemáme co hledat. Má plnou možnost ignorovat nás, i kdybychom tady stáli až do večera. Zvedne se z útesu a odletí! A my to ani nezpozorujeme… Zbývá jen jedno – doufat, že to zítra všecko klapne...“

Na zpáteční cestě dlouho mlčeli, zahloubáni do neveselých myšlenek. Jen jejich lyže tiše křupaly na čerstvém sněhu.

Pak si Horálek vzpomněl na papíry z aktovky barona von Nordenschelda. Kromě jiného tam byl protokol týkající se odevzdání doktora Korinty do Prahy k dispozici vyšším protektorátním úřadům.

„Pracujeme nešikovně, majore,“ zahučel zkroušeně Horálek.

„O čem mluvíš?“

„Ale o všeličems … Kožina jsme pustili z rukou a Korintu nám vyfoukli. Je to mizérie. Můžou nás kvůli tomu hnát k odpovědnosti.

Řeknou, že jsme měli velkýho učence u nosu a nedokázali ho vysvobodit z vězení! Nejste žádný partyzáni, řeknou, ale zbabělí nešikové a povaleči…“

„S tím doktorem to doopravdy vyšlo nepěkně. Někdo by si mohl myslet, že jsme ho nechali napospas osudu. Ale tak to přece není. Připravovali jsme se na to, zkoumali situaci a nemůžeme za to, že ho najednou odvezli. Dokud byl tady, bylo těžké ho osvobodit, velmi těžké, nu ale šlo to. A teď je konec – do Prahy nemůžeme.“

„Netrap se, dostanem se i do Prahy!“

„O tom nepochybuju. Ale než se tam dostaneme, můžou Korintu desetkrát vyřídit.“

„Kdyby to chtěli udělat, tak by to udělali už tady. Na to jsou rychlí. Ale když ho odvezli, tak ho potřebujou živýho, a ne mrtvýho.

Jsem přesvědčen, že se s Korintou ještě sejdeme …“

K polednímu lyžaři dorazili k Medvědí rokli a zastavili se k odpočinku.

Po krátké přestávce, když se narychlo posilnili čokoládou, řekl Loktěv Ivetě:

„Víte co, sestřičko, do tábora je to kousek, dojdete už sama, my s Horálkem si musíme prohlédnout pozice.“

„Dobře, soudruhu majore...“

Iveta byla ráda, že bude sama. Přítomnost velitelů ji rušila v přemýšlení. A přemýšlet se jí chtělo o ledačems. Sjela rychle po ranní stopě a za chvilku zmizela mezi bílými, průzračnými stromy.

Velitelé si zapálili a rozhlédli se kolem.

„Nejdřív vybereme kulometná stanoviště,“ řekl Loktěv. Vyndali z brašen mapy speciálky a pomalu začali obcházet Medvědí rokli.

41

K rozhodné bitvě se partyzáni celého hornatého okresu spojili do jedné mohutné úderné pěsti a shromáždili se nedaleko Medvědí rokle.

K Horálkovu oddílu se připojily tři stejně velké oddíly a přes deset skupin po patnácti až dvaceti mužích. Ráno se dostavily spojky a ohlásily, že pochodují ještě tři oddíly ze sousedních okresů. Dojdou k Medvědí rokli nejpozději k polednímu.

K místu rozhodující bitvy s trestnými jednotkami se tedy shromáždily značné síly — ke dvěma tisícům bojovníků. To samozřejmě nebylo mnoho ve srovnání s počtem a technikou, kterou měl nepřítel, ale partyzáni měli výhodu hlavně ve volbě místa boje a v možnosti zaútočit první. A právě to mělo rozhodnout o výsledku bitvy.

Když všecky oddíly zaujaly určené jim pozice a pečlivě se zamaskovaly, nad horami se objevily fašistické bitevní letouny. S řevem kroužily nad nekonečným lesním masívem, létaly střemhlav, ostřelovaly z těžkých kulometů a shazovaly bomby na každý podezřelý objekt.

„Kdyby aspoň ti mrchožrouti zmizeli, než se objeví Kožin!“ prohodil tiše Loktěv.

Ležel v křoví vedle Horálka na vršku kopce, odkud bylo vidět celou Medvědí rokli. Byla to hluboká, poněkud obloukovitá úžlabina, dlouhá přes kilometr. Kdysi tudy vedla lesní cesta, po které sváželi klády z lesa, ale už dávno je nepoužívaná, zarostlá křovím a jehličnatým porostem.

Na Loktěvovu poznámku se Horálek ozval sytým, hlubokým hlasem, aniž odtrhl oči od dalekohledu:

„Zmiznou, nemají tady co hledat. Jen pouštějí hrůzu a užitku z nich není, co by za nehet vlezlo!“

A skutečně, asi za patnáct minut, když shodily všecky bomby do lesních houštin a partyzánům nezpůsobily žádnou škodu, bitevní letouny odletěly.

Uběhlo ještě půl hodiny v úzkostlivém tichu. A najednou se někde v dálce ozvaly spousty motorů. Hukot rostl a postupně zaplnil celý les. To se blížily hlavní pozemní síly trestních útvarů …

Podle plánu, vypracovaného baronem Nordescheldem, měl být útok do hor veden šesti směry. Avšak základní proud, dva pluky motorizované pěchoty, posílené tankovou jednotkou a praporem horských myslivců, měl postupovat přes Medvědí rokli k místu, kde podle údajů fašistického průzkumu byla základna velkého partyzánského oddílu, vybudovaná v těžko přístupném přírodním opevnění. Tuto základnu měli zničit jako první.

Dunění motorů dosáhlo svého vrcholu. V úžlabině se objevily tygry (Tygr – název jednoho typu německých tanků užívaných ve druhé světové válce) postupovaly v koloně po úzké cestě tou nejmenší rychlostí.

Jejich pásy drtily keře, bořily se hluboko do sněhu a do země ještě neztuhlé mrazem. Za tanky jely obrněné transportéry a nakonec dlouhá řada nákladních vozů přeplněných vojáky v přílbách. Vojáci seděli všichni stejně, jako figuríny, a stejnoměrně se houpali na výmolech. Jeli za svou prací a ta práce vyžaduje pořádek a disciplínu.

„To jsou hlavy pitomý! Hrnou se do lesa s tankama!“ výsměšně zahučel Horálek.

Strohý bojový pořádek německého proudu neudělal na horníka nejmenší dojem.

Loktěv si pomyslel:

To je řízný velitel, ten Horálek! To by byl velitel praporu!

Avšak odpovědět na přítelovu poznámku už major nestačil.

Proud Němců zatím už vjel celý do Medvědí rokle a zaplnil ji od kraje do kraje. Tanky, obrněné transportéry, nákladní vozy, štábní vozy, motocykly s přívěsy, zase nákladní vozy a na samém konci znovu obrněné transportéry a tanky. Úžlabina se naplnila rachotem, řinčením a modrým dýmem výfukových plynů.

A v tom okamžiku se stalo něco zvláštního a nečekaného.

Nad úžlabinou přelétl nějaký stín a okamžitě zmizel. Za několik vteřin nato zaburácelo pět výbuchů. Dva tanky a obrněný transportér v čele proudu začaly hořet a do výšky vyšlehly sloupy černého kouře. Proud zpomalil a zastavil se.

„Co je to? Snad to není Kožin?!“ zvolal Horálek.

„Bohužel je!“

„To je šikula! To je ale šikula! Pracuje s protitankovejma!“ nadšeně hučel Horálek.

„Ale kde je? Stačils ho zahlídnout?“

„Měl ses dívat nahoru, to bys ho viděl!“ odpověděl Loktěv.

Bojový pořádek proudu byl narušen. Začala se jasně projevovat panika. Němci nemohli zanic pochopit, kdo a odkud je napadl.

Hořící tanky zatarasily úžlabinu a bránily dalšímu postupu.

Loktěv a Horálek napjatě pozorovali nebe. A najednou spatřili Nočního orla.

Kožin se hnal rychlostí stíhačky ve výši sotva tří set metrů.

Letěl teď nad úžlabinou opačným směrem. Znovu zaburácely výbuchy, znovu vyšlehly k nebi fontány ohně a kouře. Z boje byly vyřazeny dva obrněné vozy. tentokrát na konci proudu.

Cesta k ústupu byla odříznuta, oba východy z úžlabiny byly zataraseny haldami roztaveného kovu a hořícími úlomky. Mezi nimi, v délce necelého kilometru, řvaly stroje, zmítali se lidé.

Několik rot vyskákalo z nákladních vozů, zalehly a spustily rychlou palbu po zarostlých horských svazích. Prapor myslivců se chtěl vrhnout na vrchy, ale tam, přes jejich hlavy, začaly pálit tanky a myslivci se museli rychle stáhnout na dno úžlabiny.

Za druhého náletu spatřili Kožina nejen Loktěv a Horálek.

Mnohé Němce rovněž napadlo podívat se nahoru a ti také zahlédli rychle letícího člověka. Postupně se nesmyslná palba do lesa zastavila. Ozvaly se řízné povely a na nebe zamířily stovky pušek, samopalů i kulometů.

„Přišli na to, čerti!“ podotkl zastřeným hlasem Loktěv. „Kdyby už aspoň vystřelil tu svou červenou raketu! Nebo bude po něm …“

42

Nad Medvědí roklí viselo zlověstné ticho.

Zmlkly motory, ustala střelba, utichl křik. Tisíce lidí – ti sevření v úžlabině i ti schovaní v křoví na jejích svazích – ustrnuli v očekávání.

Kožin si všiml toho podivného ticha a pochopil jeho strašný význam. Ale bojová vášeň už se ho cele zmocnila. Pevně se rozhodl provést třetí nálet na nepřátelský proud, a teprve pak dát signál partyzánům. Co je pro něj olověná clona, jíž bude muset proletět! Je si jist svým zvláštním předurčením, je si jist, že ho ani jedna střela nezasáhne. Poslední bojový let! Vpřed!

A právě to ho zahubilo.

Když se ozbrojil svazky granátů a vzlétl za hranici viditelnosti od Medvědí rokle a znovu zamířil k nepřátelskému proudu, jako kámen vystřelený z praku narazil na clonu drtivé palby. Přehnal se setrvačností téměř na konec proudu, stačil ještě vrhnout granáty a rozmetat pět nákladních aut. Ale odletět už nedokázal.

Loktěv s Horálkem jasně viděli, jak se Noční orel ve vzduchu pozdržel, a místo aby ihned zmizel, udělal najednou prudký obrat, zbytečný a hloupý, který jasně nasvědčoval, že už ztratil schopnost ovládat sám sebe. V tom kritickém okamžiku našel v sobě ještě sílu vypálit červenou raketu a pak zakroužil jako list utržený z větve stromu a začal rychle klesat přímo na fašistické tanky.

Major něco vykřikl a pevně sevřel Horálkovo rameno. Ale jeho slova zanikla v neuvěřitelném dunění palby. Červená raketa ještě nestačila zhasnout, když spustilo všech pětatřicet partyzánských kulometů a stovky pušek, kosíce nastraženou palbou nepřátele zmateně pobíhající úžlabinou.

Horští myslivci se několikrát vrhli do útoku na svahy, pokoušejíce se prorazit k linii partyzánů, avšak byli pokaždé vrženi zpět prudkým palebným útokem a valili se do úžlabiny, zanechávajíce na svazích desítky padlých. Jednotlivé roty, které ještě neztratily schopnost plnit rozkazy, zalehly za vozy a odpovídaly partyzánům zuřivou, ale téměř bezvýslednou palbou.

Tanky rovněž začaly pálit svými děly po svazích a snažily se umlčet partyzánská kulometná hnízda. Několik kulometů zmlklo.

Avšak k tankům se už přibližovali zvláštní oddíl, ozbrojený ukořistěnými pancéřovkami. Odvážní hoši se plížili od keře ke keři, bez ohledu na velké ztráty, a dosáhli svého – několik tanků se zahalilo černým dýmem a zůstalo stát s namířenými hlavněmi oněmělých děl.

V tu chvíli se tři nepoškozené tanky nečekaně otočily a řítily se ven z úžlabiny, rozmetávaly vozy a drtily vlastní lidi. Byla to hrůzná podívaná.

„Koukej, co dělají ti pacholci! Zastavit ten dobytek!“ hněvem všecek bez sebe křikl Loktěv na Horálka.

Ten přikývl a dal krátký rozkaz spojce, která okamžitě zmizela v křoví. Ale zastavit tanky se nepodařilo. Vyřítily se z úžlabiny a největší rychlostí odjely směrem k městu.

„Čert je vem! Je načase s tou muzikou skoncovat!“ řekl Loktěv.

Horálek místo odpovědi vyndal signální pistoli. Nad Medvědí roklí vzplály jedna za druhou tři zelené rakety – signál k všeobecnému útoku.

„Vpřed! Bijte je, lotry!“

Horálek s Loktěvem vedli svůj oddíl do boje muže proti muži.

Současně po celé délce vysokých břehů úžlabiny zaburácelo družné partyzánské hurá! Stovky lidí se zvedly a řítily se dolů po svazích, házely po nepřátelích granáty a kropily je palbou ze samopalů.

Nápor byl tak rychlý, že za deset minut bylo po všem.

Zbytky hitlerovců nevydržely společný útok partyzánů a vzdaly se.

Nad Medvědí roklí zavládlo znovu ticho, rušené jen lidskými hlasy: povely, radostnými výkřiky, vzrušeným hovorem a sténáním raněných.

Zatímco Horálek a ostatní partyzánští velitelé se věnovali zajatcům a kořisti, Loktěv se svou značně prořidlou skupinou hledal tělo četaře Kožina. Neprohledával jen to místo, kam Kožin spadl, ale celou úžlabinu, dokonce i blízkou lesní houštinu.

Ale jeho snaha byla marná – zabitý nebo raněný Noční orel zmizel beze stopy, jako by se do země propadl.

Loktěv si bezděčně vzpomněl na jiné hledání zmizelého četaře – hned po přistání výsadku v těchto lesích. Tehdy zmizení Kožina bylo také nepochopitelné a hledání se zdálo beznadějné.

Avšak Kožin se přece našel. Snad se najde i tentokrát...

Začalo se stmívat. Partyzáni opouštěli Medvědí rokli, ničili každé německé vozidlo, pokud zůstalo po boji nepoškozené.

Používat v lese jich nemohli a nechat je nepříteli nechtěli. Celou úžlabinou zaplály obrovské ohně, osvětlující stovky mrtvých nepřátel, roztroušených po celé její délce.

Tehdy se Loktěv rozhodl opustit se svými lidmi bitevní pole a vrátit se na základnu. Srdce se mu svíralo. Ať se utěšoval Kožinovým úspěchem sebevíc, ať si sebevíc namlouval, že četař je živ a že se určitě najde, pocit viny ho neopouštěl. On, jenom on, major Loktěv, nese odpovědnost za smrt podivuhodného létajícího člověka Ivana Kožina, který tak krátce, ale. slavně nosil hrůzostrašné jméno Noční orel.

43

Vítězství v Medvědí rokli přišlo partyzánům draho.

Jen v Horálkově oddílu bylo zabito dvaadvacet mužů a raněných bylo na sedmdesát. Ve skupině Loktěvově zbylo dvanáct lidí.

Raněné neměl, zabitých bylo sedm a jeden zmizel beze stopy.

Iveta měla toho dne plné ruce práce. Na bitevní pole ji nepustili, ale po bitvě přecpali raněnými celé lazaretní oddělení a dvě obytná.

Dívka pracovala nešetříc sil a srdce jí sužovala starost o milého. Neodvažovala se na něho ptát.

Asistovala partyzánskému lékaři, pomáhala obvazovat, vyndávat střely a střepiny, sešívat rány, dávat dohromady rozdrcené kosti a ani si celou hrůzu této krvavé práce neuvědomovala. Stále čekala, že ranění snad sami začnou mluvit o nedávné bitvě. Ale ranění měli jiné starosti než vzpomínat – jen sténali a prosili o vodu.

V lazaretě se zastavil hajný Vlach:

„Sestřičko, pojď sem!“

„Co je, Vlachu? Jste taky raněn?“

Iveta k němu běžela v naději, že se od něho dozví něco o průběhu boje, a jestli ho Noční orel šťastně zahájil. Jenže Vlach byl ve špatné náladě a odmítl o čemkoli hovořit.

„Ne, nejsem raněn,“ odpověděl zasmušile, jako by litoval, že vyvázl z boje bez úrazu. „Posílá mě k tobě velitel…“

„Copak? Stalo se něco?“

Vlach mávl rukou a odvrátil se.

„Copak já vím! Chce s tebou mluvit. Tak pojď!“

Iveta pohlédla rozpačitě na lékaře.

„No jděte, Satranová, když vás volá velitel.“

Dívka shodila krví potřísněný plášť, opustila lazaret a šla úzkými tmavými uličkami za Vlachem k štábnímu úseku. Hajný ji doprovodil ke dveřím, stiskl jí pevně ruku a rychle odešel.

Iveta nesměle zaklepala a vešla dovnitř. Byl tu Horálek a několik cizích velitelů.

Horník usadil děvče na bedničku, rozpačitě zakašlal, a nedívaje se na ně, řekl:

„Tak, sestro Iveto …, četař Kožin zahynul …“

„To není možné!“ zašeptala Iveta a smrtelně zbledla.

„Zahynul, drahá. Viděl jsem to. Padl jako opravdový hrdina.

Naše dnešní vítězství jsme získali za cenu jeho života … Seď! Seď! Musíš vědět, jak se to všecko stalo.“

Horálek nenechal Ivetu pronést jediné slovo, jako by se bál té strašné bolesti, která se co nevidět prodere z jejích prsou. Rychle jí vypravoval, jak se rozvíjela bitva o Medvědí rokli a jak byl Ivan Kožin zabit.

Když domluvil, zavládlo ve štábu dlouhé ticho.

Iveta neplakala. Jen se na HoráHka dívala široce otevřenýma očima a nebyla mocna slova. Jako by čekala, že Horálek řekne ještě něco, z čeho jí svitne jiskřička naděje. Ale Horálek mlčel.

Iveta promluvila tedy sama – tiše, úryvkovitě, téměř nesouvisle:

„Proč jste mi neřekli, že jste mu nedávali úkoly? Proč jste mi neřekli, že odešel svévolně … Domýšlela jsem si to, ale vy jste mi to vymluvili… Kdybych to byla věděla aspoň tehdy, když jsem ho viděla naposled… Proč jsem to nesměla vědět? Já bych ho nepustila! Přemluvila bych ho! Ale vy jste mi nic neřekli!…

Proč jste to zatajili?!“

„Ne, neptej se, Iveto … Udělali jsme chybu! Nečekali jsme, že se to všecko takhle obrátí…,“ rozpačitě brumlal Horálek.

Ale Iveta ho neslyšela. Byla jako ve snu.

„Proč jste mi to neřekli?!“ vykřikla, zakryla si tvář rukama a nezadržitelně se rozvzlykala.

V tu chvíli vešel major Loktěv. Když viděl, že Iveta pláče, hned se domyslel, co se děje, zamračil se a hlasitě řekl:

„Tělo četaře Kožina se nepodařilo najít, soudruzi. Fakt jeho smrti není potvrzen. Je možné, že je jen raněn a fašisté ho odvezli v jednom z tanků, kterým se podařilo vyváznout z Medvědí rokle.“

Iveta vyskočila a přestala hned plakat.

„Je to pravda? Hledal jste dobře, soudruhu majore?“

„Ano, Iveto, udělali jsme všecko, co bylo v našich silách. Ale Kožin zmizel beze stopy. To se dá vysvětlit jedině tak, že je živ a v zajetí. Kdyby byl mrtev, fašisté by ho sotva sebrali a odvezli. K čemu by jim byl mrtvý?“

„Je živ! Samozřejmě je živ. A že je v zajetí, to nevadí. Zajatce přece pouštějí. Tak tedy pustí i Ivana! Že ho osvobodíte, soudruhu majore, viďte?“

„Osvobodíme, Iveto. Samozřejmě!… A teď se uklidněte a vzchopte se. Čekají na vás ranění.“

„Ano, ano, je tam moc práce,“ vzchopila se Iveta, usmála se skrze slzy a rychle vyběhla ze štábu.

Po jejím odchodu se všichni přítomní obořili přímo na majora.

Je to pravda? Kožinovo tělo se opravdu nenašlo? Je možné, že ho Němci v takovém zmatku stačili vzít do zajetí? Co když se nepozorovaně odplazil stranou a uletěl?

A Horálek v té souvislosti zase připomněl houževnatost hornického plemene:

„Já jsem ale pitomec, že jsem uvěřil v jeho smrt. Vždyť Kožin je havíř a my havíři se umíme dostat z každý lapálie!“

Ale Loktěv jen sklíčeně zavrtěl hlavou:

„Nedělejte si iluze, soudruzi. Kožin je v zajetí a patrně je těžce raněn. Těžko říct, jestli to přežije, Jasné je jen jedno – je v zajetí. A já osobně nejsem přesvědčen, jestli pro něho zajetí není horší než smrt.“

Major se odmlčel, přejel velitele suchým přísným pohledem a už docela jiným tónem řekl:

„Tak, soudruzi, dáme se do běžné práce. První věc je tato: v lese se ještě potuluje pět trestních oddílů. Ty se musí okamžitě zlikvidovat. To je věc nás všech a pustíme se do ní stejně družně jako do likvidace základních sil trestních oddílů v Medvědí rokli. Druhá věc se týká jen nás dvou, soudruhu Horálku. Tuhle noc musíme přijmout letadlo z Moskvy. Je nám svěřen život význačného sovětského vědce. Musíme udělat všecko pro jeho naprostou bezpečnost …“

„To je ten profesor, co ho k nám posilaj, aby študoval našeho četaře Kožina?“

„Ano, ten. Za třetí... třetí věc, soudruzi, se zase týká nás všech. Fronta je už blízko. A to znamená…“

„To znamená, že je načase, abychom sami přešli do útoku!“ houkl Horálek.

Velitelé začali mluvit všichni jednou, ale za chvilku znovu ztichli a sklonili se nad mapou.

EPILOG

ŠTAFETA JE PŘEDÁNA

1

Za parného letního dne po horské pěšince, klikatící se lesní houštinou, šli chlapec a děvče. Podle jejich vybavení nebylo těžké poznat, že jsou to horolezci. Na zádech měli tlumoky. na nohou speciální boty s hřeby.

A kde tady vlastně chtějí trénovat? Vždyť hory v okolí B. jsou povlovné a úplně zarostlé lesy.

Slunce pořádně pražilo. Po opálených tvářích mladých lidí stékal pot. Když vyšli na mýtinku, odklid se otevřelo široké panoráma táhnoucí se do dálky zelených vrchů, chlapec se zastavil a počkal na děvče, které zůstalo trochu pozadu.

„Podívej, Jindro," řekl, „támhle je Bílý Hrb a trošku doprava, blíž k nám, vidíš, jak se něco černá jako sloup?"

„Vidím, Vládíku."

„Tak to je ten Čertův Prst."

Dívka si zaclonila rukou oči před sluncem, pohlédla na hory a unaveně si povzdechla:

„Jak je to ještě daleko?"

„Asi pět kilometrů … Jsi unavená? Tak si trochu odpočineme. Vždyť nás nikdo nehoní!"

S chutí odložili tlumoky a lehli si na trávu do stínu košatého javoru. Jindra vyndala obložené chlebíčky a termosku se studenou kávou. Při jídle se zeptala:

„A ty jsi, Vládíku, jist, že Kožinova základna byla na Čertově Prstu?"

„Ovšemže ne. To předpokládá Horálek. V předvečer bitvy u Medvědí rokle byl tady s Ivetou a Loktěvem. Na sněhu našli stearinovou svíčku. A to je všecko …"

Jindra přestala jíst a zamyslela se.

„Je to divné," řekla po chvilce. „Člověk žije, ničím se neliší od jiných lidí, a ve skutečnosti… Já si myslím, Vládíku, že nemůže být nic horšího než ztráta paměti. Ztratit svou minulost je tisíckrát horší než ztratit ruku, nohu nebo zrak …"

„Koho tím myslíš, otce, nebo Kožina?“

„Jednoho i druhého. Kožin nic neví o Nočním orlovi a otec taky zapomněl úplně všecko, i na svoje povolání. A my teď chodíme, hledáme a sbíráme zrnko po zrnku jejich minulost …

Řekni, Vládíku, nezdá se ti divné, že jak otec, tak Kožin ztratili paměť oba najednou za stejných okolností?“

„S tím si už hodně lidí lámalo hlavu. A na nic nepřišli. Ivanovi se mohlo stát ledacos. V Medvědí rokli ho tak provrtaly střely, že jen zázrakem zůstal naživu. Pak zajetí a ta záhadná laboratoř, kde s ním prováděli bůhvíco. Tady je možný nervový šok s naprostou ztrátou paměti. Něco jiného je tvůj otec, doktor Korinta.

Nebyl těžce raněn a v gestapáckých mučírnách ho sotva týrali nelidsky. Nicméně prodělal tentýž nervový šok jako Kožin, se stejnými následky. Ale nesmíme zapomínat, že tvůj otec vynalezl preparát Agravin, umělý stimulátor volného letu, a že s jeho pomocí on i Kožin uprchli z vězeňské laboratoře …“

„Je možné, že na ně tak zapůsobil Agravin?“

„Je to možné … Vzorec Agravinu tvůj otec tajil v paměti a paměť ztratil. Přirozenou schopnost létat Kožin ztratil, protože ho mučili v německém zajetí, a na hrdinské činy Nočního orla zapomněl, poněvadž také ztratil paměť. A my teď chodíme kolem toho jako slepí kolem plotu a nevidíme nejmenší skulinku … Objevil se pták Ohnivák, blýskl svým oslňujícím peřím a uletěl. Škoda že jsme mu nevyškubli aspoň malinké peříčko!“

„Tak proč v takovém případě chceme riskovat? Víš dobře, že se už stalo, že z Čertova Prstu spadl člověk a na místě se zabil. V šestatřicátém. Říká se, že to byl vynikající horolezec …“

Vládík si lehl do trávy, dal si ruce za hlavu, přezíravě hvízdl a řekl:

„Co to povídáš! Neví se, co to tenkrát bylo za horolezce! Já, když se to vezme, nepatřím zrovna k nejhorším. A potom, ten tvůj vynikající horolezec lezl jen tak, proto spadl, ale my …“

„Co my?“

„My na tom Čertově Prstu můžeme najít pírko ptáka Ohniváka … Dokázat, že Noční orel opravdu existoval – copak to je málo? Uběhlo už tolik let a nikdo se touto věcí vážně nezabýval. A proč?

Proto – že se nedochovaly žádné důkazy. Vyprávění očitých svědků! Ale kdo to bude brát vážně, když hrdinové událostí si sami nic nepamatují a nemůžou nic potvrdit!“

„A co když na Čertově Prstu nic nenajdeme?“

„Tak budeme hledat jinde. Noční orel musel mít nějakou základnu.

To je nade vši pochybnost … Já samozřejmě s tím Čertovým Prstem riskuju. Jenže neriskuju kvůli nějakému rekordu, ale pro záchranu velikého objevu. Kvůli tomu jsem šel na biochemickou fakultu, proto se věnuji horolezectví a parašutismu a jsem ochoten pro to udělat cokoliv!“

„Tak ty tedy věříš v existenci Nočního orla?“

„Věřím, Jindro.“

„A věříš, že bude znovu lítat?“

„V tom jistotu nemám. Ale když se Kožin přesvědčí sám, že Noční orel není žádná báchorka, pomůže naší věci jaksepatří. A lítat? Lítat může i někdo jiný …“

„Například ty, viď?“

„Dejme tomu i já! To je sen mého dětství!“

„Ty jsi legrační, Vládíku …,“ řeklo s úsměvem děvče.

Odpočinuli si a šli dál. Když slunce překročilo vrchol své cesty a začalo se klonit k západu, došli konečně k úpatí Čertova Prstu.

2

Zdola vypadal kamenný sloup naprosto nepřístupně. Jeho temně šedé zvětralé stěny čněly do závratné výšky. Celý prostor kolem byl samý balvan, velký i malý, hustě porostlý trávou a křovisky.

Nad dvojzubým vrškem Čertova Prstu s pokřikem kroužili ptáci.

Mladý pár postavil stan a udělal táborák. Ohřáli si k obědu konzervy, odpočinuli si a po namáhavém pochodu až do večera chodili kolem podivného útesu a vybírali vhodné místo pro výstup.

Ráno, hodně před východem slunce, už byli na nohou. Vládík hned po snídani zkontroloval vybavení, opásal se pojistným lanem, k pasu si připevnil svazek železných skob a zamířil rozhodně ke

kamennému sloupu. Jindra šla za ním, rovněž plně vybavená, připravena každým okamžikem přijít kamarádovi na pomoc.

„Poslyš, Vládíku, zbytečně neriskuj! Když budeš vidět, že je to těžké, tak se vrať. Zkusíme to radši z jiné strany.“

„Neboj se, nejsem žádný kluk. Ani nemám právo riskovat…

Tak já jdu!“

Prvních sto metrů zvládl poměrně lehko, skoro bez použití skob. Ale dál ho každý metr stál značnou námahu.

„Vládíku, vrať se!“ křičela zdola Jindra, když zpozorovala, že další výstup je už nad jeho síly.

Ale Vládík jako by její volání neslyšel. Byl přesvědčen, že Čertův Prst zvládne hned při prvním pokusu.

Slunce se vyhouplo nad hory, začalo pražit víc a víc a Vládík stoupal stále výš a výš.

Jindra už na něj nevolala. Sledovala jeho pomalé stoupání se zatajeným dechem. Na vrchol mu zbývalo ještě asi padesát metrů.

Co když tam nevyleze? pomyslila si smutně dívka.

Najednou Vládík zmizel, jako by se propadl. V prvním okamžiku se Jindře zdálo, že spadl, a sevřelo se jí srdce, ale když se přesvědčila, že se mýlila, uklidnila se: To se asi dostal do nějakého výklenku a zmizel v něm …

A Vládík v tu chvíli stál na úzké plošince za špičatým výčnělkem a dýchal jako uštvaný kůň.

Výčnělek, kryjící plošinku, nebyl zdola vidět, natolik splýval s výstupky a rozsedlinami tohoto gigantického sloupu. Vládíkovi podklesávaly nohy únavou, celé tělo měl jako rozlámané. Po tváři mu stékaly potůčky potu smíšené s prachem, ale oči zářily radostí.

Ve skále se černal otvor, zakrytý jakousi tkaninou.

„Tady to je!“ řekl si Vládík chraptivě. „To je hnízdo Nočního orla! Horálek měl pravdu, úplnou pravdu!“

Aby se dostal z plošinky do jeskyně, musil použít dvou posledních skob. Odstranil napolo ztrouchnivělý stanový dílec a vstoupil do jeskyně.

Srdce mu bušilo rozrušením – spatřil obydlí Nočního orla takové, jak ho Kožin zanechal toho chladného zimního rána koncem prosince roku tisíc devět set čtyřicet čtyři, když letěl bojovat k

Medvědí rokli. Zanechal je v naději, že se brzy vrátí, ale už se nikdy nevrátil.

S posvátnou úctou prohlížel Vládík obydlí obdivuhodného létajícího partyzána: lůžko s množstvím přikrývek, bateriový přijímač, pytel s prázdnými plechovkami od konzerv (připravený patrně k vyhození někde dál od základny), a celé skladiště zrezivělé munice — miny, granáty, zásobníky k samopalům …

Ale největší radost Vládík měl z velkého sešitu v černých deskách, ve kterém, jak se ukázalo, byly krátké Kožinovy poznámky o jeho bojových operacích a plánech. Poznámky se dobře dochovaly.

Kožin se v nich nejednou zmiňoval o své schopnosti létat.

Už to by postačilo k vyvrácení všech pochyb skeptiků.

Vládík byl Kožinovými poznámkami tak unesen, že úplně zapomněl na svou kamarádku, která čekala dole. Ale najednou k němu dolehlo její úzkostlivé volání. Vládík se vzpamatoval.

Musí Jindře sdělit, že je všecko v pořádku! Podíval se kolem sebe a vzal prázdnou plechovku od konzervy. Pak se poohlédl po kousku papíru. Na přijímači ležela hromádka úhledně nařezaných zažloutlých lístků papíru. Vzal ji a spatřil, že na každém lístku je napsáno jedno a totéž: „To udělal Noční orel!“

To jsou Kožinovy vizitky! domyslil se Vládík a vzpomněl si na Horálkovo vyprávění o hrdinských činech Nočního orla.

Vzal jeden lístek, vložil ho do plechovky a pevně přitlačil neúplně odříznuté víčko. Pak se rozmáchl a hodil plechovku daleko za ostrý výčnělek. Plechovka s ohlušujícím řinkotem letěla dolů, poskakujíc po výčnělcích a plašíc ptactvo.

Ať má Jindra z mého úspěchu radost! pomyslil si a pustil se znovu do prohlížení jeskyně …

3

Vládík se mylně domníval, že problémem Nočního orla se nikdo vážně nezabýval. V době, kdy se vydal zdolat Čertův Prst, v Moskvě probíhalo uzavřené zasedání zvláštní komise Akademie věd SSSR.

Zasedání bylo poslední, závěrečné – bylo načase zhodnotit výsledky desetileté práce o tak zvaném „fenoménovi volného letu“.

Kromě vědců, kteří byli členy komise, byli na zasedání pozvány ty osoby, které měly k věci bezprostřední vztah. Byli mezi nimi: Ivan Kožin, Václav Korinta, plukovník Loktěv, Iveta Kožinová, Marta Korintova, hajný Vlach, ředitel jednoho ostravského dolu Horálek a jiní. Zvláštním letadlem sem byli dopraveni bývalí nacističtí pohlaváři, nyní váleční zločinci, odpykávající si tresty uložené lidovým soudem.

Zasedání předsedal profesor Baturin.

Nejdřív byly přečteny veškeré materiály: písemné hlášení majora Loktěva z ledna roku 1945, protokoly expertů o tajné laboratoři v Praze, kde se nacističtí vědci pokoušeli vniknout do tajemství Nočního orla, který byl vzat do zajetí při bitvě v Medvědí rokli, a svědecké výpovědi očitých svědků a účastníků událostí.

Po přečtení, které trvalo půl třetí hodiny, komise přistoupila k poslednímu výslechu hlavních svědků.

První byl vyslechnut Ivan Kožin. Prohlásil:

„Je pro mě těžké mluvit jménem Nočního orla, ačkoliv mě přesvědčili, že jsem to byl já, ten létající člověk, o kterém je řeč v písemném hlášení soudruha Loktěva. Já nemám žádnou minulost.

Znám svůj minulý život jen z vyprávění přátel. První vzpomínky, které se mi vybavují, se vztahují k české vesnici Kněževes.

Jak jsem se tam octl, nevím. Pravda, byla mi darována, mohu-li se tak vyjádřit, umělá minulost, taková svérázná psychologická protéza, které mohu běžně v životě používat, která však nemá živou spojitost s mým nynějším vědomím. Tak jako protéza nohy dovoluje člověku pohybovat se a budí vnějškově dojem jeho fyzické normálnosti, ale nic ji nepojí s živým organismem, protože v ní nepulsuje živá krev a nevedou do ní z mozku tenká vlákna nervové tkáně. Dokonce vzpomínky na rané dětství, které vešly do povědomí člověka z vyprávění dospělých, mají větší právo si říkat minulost než ta psychologická protéza, která nahrazuje minulost v mém vědomí. Pro mě, soudruzi, je Noční orel stejně záhadný jako pro vás. Vyprávěli mi o jeho hrdinství na území Československa, o mučení,

které podstoupil u nacistů v jakési tajné vězeňské laboratoři, a o útěku z toho žaláře spolu se soudruhem Korintou. Znáte všecky podrobnosti o těch událostech stejně dobře jako já. Když jsem se vrátil do života s novým vědomím, pokoušel jsem se mnohokrát v sobě odhalit ty neobyčejné schopnosti, které jsou přisuzovány Nočnímu orlovi.

Ale marně. Muselo se patrně něco porušit v nervovém systému mého organismu. Trpím teď strachem z výšky a to se naprosto neváže se schopností volně plachtit ve vzduchu. S plnou odpovědností mohu hovořit jen o posledním desetiletí svého života, to však sotva může někoho zajímat…“

Pak byl požádán bývalý lékař Václav Korinta, aby řekl svůj názor. Byl krajně stručný:

„Já nemám minulost. Na rozdíl od svého přítele Ivana Kožina nepociťuji připisovanou mi minulost jako psychologickou protézu.

Protiví se mi ztotožňovat sebe s hrdinou nějakého neuvěřitelného vyprávění o létajících lidech. Připadá mi to neseriózní.

Připisují mi odhalení principu volného letu a vynález Agravinu, skvělého preparátu schopného dovést lidský organismus do stavu umělé beztíže. Nic o takových věcech mi není známo. Byly zde čteny výpovědi hitlerovců z tajné laboratoře. Tvrdí, že byli svědky účinku Agravinu na králíkovi a na vojácích SS. Nevím, co viděli, ale pokládám Agravin stejně jako myšlenku volného letu vůbec za naprostou absurdnost. Příčí se to zdravému rozumu.

Víc už nemám, co bych k této otázce dodal.“

„Soudruhu Korinto!“ obrátil se k němu profesor Baturin.

„Naši experti si marně lámou hlavu tím záhadným lůžkem. S tímto prapodivným spacím přístrojem jsme se setkali v tajné nacistické laboratoři. Kromě toho o podobném, byť primitivnějším zařízení nám zde řekl přítomný soudruh Vlach. Jestli si nemůžete vzpomenout na určení toho přístroje, pak třeba ve vaší mysli vznikne ještě nějaká asociace v souvislosti s tímto, poněkud nezvyklým agregátem. Jakákoli vaše domněnka bude důležitá...“

„Ne, nemám žádné asociace," dodal Korinta. „Už mi tuto otázku kladli nesčetněkrát, ale mně připadá tento přístroj prostě jako nesmyslný technický vtip."

„Ještě jednu otázku. Pokusil jste se vrátit k dřívějšímu povolání?"

„Nic o svém dřívějším povolání nevím a vědět nechci. Číst a psát jsem se naučil, a to mi stačí. Pracuji v závodě jako skladník. Mám ženu a dceru. Československá vláda mi vyplácí invalidní důchod. Jsem ujišťován, že. jsem bývalý vězeň gestapa, účastník povstání a tak dále v tom duchu. Penzi mi dali za nějaké psychické trauma, v důsledku kterého jsem úplně ztratil paměť. Dobře, nechme to tak. Ovšem sám se invalidou necítím. Jsem zdráv a svým osudem úplně spokojen."

Pak se profesor obrátil na bývalého ředitele tajné laboratoře, nacistického profesora Gleiwirze:

„Pane Gleiwilzi. můžete potvrdit, že tento muž, který právě domluvil, je skutečně doktor Václav Korinta, bývalý vězeň vaší tajné laboratoře?"

„Ano. mohu. Je to doktor Korinta. Málo se od té doby změnil."

„Co vám říkal doktor Korinta o těch speciálních váhách?"

„Říkal… Á, už vím! Říkal, že ukazují kolísání váhy organismu člověka v době spánku. Říkal, že jedině tak je možné stanovit, zda se člověk hodí pro agravmizaci či nikoliv."

„O jakém kolísání byla řeč a jaké důsledky z toho doktor Korinta vyvodil?"

„To bylo jeho tajemství, které kategoricky odmítal prozradit."

Potom profesor Baturin požádal plukovníka Loktěva a ředitele dolů Horálka, aby vyprávěli, jak Kožin létal. Loktěv řekl, jaké to bylo, když Kožina zkoušeli, a o bitvě v Medvědí rokli. Horálek potvrdil, že byl očitým svědkem uvedených událostí.

Pak se znovu vrátili k váze a požádali hajného Vlacha, aby pověděl všecko, co o tom ví. Hajný podrobně vyprávěl, jak v městě B. sháněl pro Korintu decimálku, jak k ní pomáhal na půdě hájovny přidělávat lůžko pro Kožina. Nevěděl, k jakému účelu bude ta věc sloužit.

V závěru dali slovo ženám. Iveta Kožinova řekla:

„Já jsem Ivana nikdy neviděla létat. Jen jednou se mnou v náručí vyskočil z druhého patra. To ale nebylo létání, prostě jen zpomalený skok. Naposled jsem se s Ivanem setkala, když byl ještě Nočním orlem, v předvečer bitvy v Medvědí rokli. A pak jsem ho viděla až nemocného, když přišli s doktorem Korintem do Kněževsi po útěku z nacistické laboratoře. Byli jako dospělé děti, museli se učit všecko od základu.“

Marta Korintová toho věděla ještě méně:

„Za války jsem plnila důležité poslání ilegální komunistické strany. Musela jsem si získat důvěru nacistů a nastoupit místo na velitelství SS. Manželovi jsem to říct nemohla. Odešel ode mne a dosáhl přeložení na venkov. O jeho setkání s Kožinem. stejně jako o celé jeho vědecké práci jsem nic nevěděla. Kožina jsem poprvé uviděla ve vesnici Kněževes, kam on i můj muž přišli po útěku z nacistické tajné laboratoře. Byli už oba nemocní…“

Tím zasedání zvláštní komise skončilo.

Poslední pokus osvětlit záhadnou historii létajícího člověka a najít aspoň nitku, které by se bylo možné chytit a rozmotat celé klubko, úplně ztroskotal. Zbývalo už jen sestavit zprávu o činnosti komise a uložit ji do archívu.

4

Profesor Baturin proseděl pozdě do noci nad sestavováním konečné zprávy zvláštní komise pro předsednictvo Akademie věd. Byla to poslední neradostná práce o problému volného letu.

Ve zprávě byl nucen stále používat záporné formulace: nenašli, nepotvrdilo se, nestanovili. Proto ho práce netěšila, šla mu pomalu a těžko od ruky.

Bylo mrzuté, že několikaletá práce, úzkostlivá péče vynaložená na prostudování historie Nočního orla a materiálů tajné nacistické laboratoře nepřinesla vůbec žádné výsledky. Rozum se s tím nechtěl smířit, ale představivost se nezadržitelně drala každou chvilku do nepotlačitelného snění. Jen vědomí odpovědnosti nutilo vědce držet se sevřeného řečiště ověřených faktů.

Baturin často odkládal pero a chodil po tiché pracovně v hlubokém zamyšlení. Zastavoval se u okna a dlouze hleděl na nekonečnou záplavu světel noční Moskvy nebo přistupoval k záhadnému přístroji, k váze dovezené z pražské laboratoře nacistů, a zahloubán do svých neveselých myšlenek hladil jeho poniklování.

Nač jsou ty váhy? K čemu vlastně slouží? Kolísání hmotnosti Člověka v době spánku? Nesmysl! To si Korinta vymyslel, aby odvedl pozornost … Ovšem nějaký smysl to mít musí. V hájovně přece Korinta nepotřeboval někomu věšet bulíky na nos. Ne ne, to není jen tak! Za tím se určitě skrývá něco velmi důležitého.

Vraceli se ke stolu a usedal znovu k práci, která ho netěšila.

A znovu z jeho pera vycházela záporná slovesa:

„Vědomí Ivana Kožina a Václava Korinty se obnovit nepodařilo.

Skutečnost létajícího fenoména, jakož i složení preparátu, označovaného v protokolech jako Agravin, zůstalo nevyjasněno.

Oba jmenovaní se vrátili v té či oné míře k normálnímu životu.

Nepočítáme-li ztrátu paměti, nezanechala prožitá těžká utrpení stopy na Kožinově zdraví. Oženil se s českým děvčetem, Ivetou Satranovou, s níž se seznámil ještě před onemocněním a která ho potom fakticky vypiplala a pomohla mu udělat první kroky do normálního života. Narodil se jim syn Michal. Chlapci je teď devět let. Je to úplně zdravé a silné dítě. Nebyl u něho shledán žádný odklon od normálu – ani fyzicky, ani psychicky. Ivan Kožin zapomněl na své původní hornické povolání a s úspěchem absolvoval strojní fakultu. Toho času žije a pracuje v Moskvě.

Korinta navázal znovu vztah se svou dřívější rodinou. Na důvod, proč se tenkrát se svou ženou rozešel, úplně zapomněl. Jeho psychický stav je mnohem horší než Kožinův. Před třemi lety Korinta prožil těžký záchvat duševní deprese, který se projevil pokusem o sebevraždu. Proto byl několik měsíců hospitalizován v psychiatrické léčebně v Praze. Po celé řadě procedur vystřídala depresi velmi pronikavá aktivita, která se projevila v neobyčejném přání psát chemické vzorce. Nemocný je psal všude: na stěnách pokoje, na papír, který mu záměrně dávali, i proutkem do písčitých cestiček aleje v parku. Všecky ty vzorce přesně zapisoval a

fotografoval zvlášť k tomu určený pracovník. Vznikla chabá naděje, že snad mezi vzorci bude i vzorec tajemného Agravinu. Avšak tyto naděje zklamaly. Všecko, co Korinta napsal, jsou jen chaoticky nahromaděná čísla, chemické symboly.

Když tento záchvat pominul a Korintův stav se vyrovnal, byl propuštěn z nemocnice. Žije nyní s manželkou a dospělou dcerou v Praze a pracuje jako skladník v jednom závodě.

Vycházíme-li z výše uvedeného, není důvodu pokládat nynějšího Ivana Kožina za Nočního orla a nynějšího Václava Korintu za prvního objevitele principu volného letu a vynálezce Agravinu..

Profesor ještě několikrát práci přerušil a procházel se po pracovně. Zpráva se chýlila ku konci.

„Během své činnosti komise nashromáždila velké množství materiálu o případech šťastného pádu člověka z velké výšky.

Existují precedenty i šťastnějšího přistání než Kožinův případ – lidé padali z nadoblačných výšek do sněhových závějí, na rozoraná pole, do stohu sena a vyšli z toho jen s nepatrným škrábnutím – ale u žádného z nich nebyly pozorovány příznaky volného letu který, soudě podle svědectví očitých svědků, prožil Kožin.“

Venku už svítalo, když Baturin dopisoval poslední slova závěru:

„Je pravděpodobné, že fenomén se vyskytuje ve velmi vzácných případech a za naprosto výjimečných okolností. Vytvořit takové okolnosti s cílem vědeckého experimentu je nejen těžké, ale i antihumánní. Vynález preparátu Agravin lze pokládat za fakt. Avšak všecka fakta mluví o tom, že tento preparát nevyvolává pouze stav beztíže, nýbrž paralyzuje centrální nervový systém. Úplná ztráta paměti u Kožina a Korinty, které nastaly současně, je patrně důsledkem silné toxičnosti tohoto preparátu.

Po prostudování materiálů o případu Nočního orla a tajné laboratoře v Praze došla komise k závěru, že za současných podmínek nejsou žádné důvody pokračovat v práci na odhalení principu volného letu – jak přirozeného, tak umělého.“

Profesor napsal poslední slovo, udělal tečku, odložil znechuceně pero a dlouho seděl s tváří v dlaních.

Pak se rozhodně zvedl a přistoupil k váze.

„Nejsou žádné důvody …," zahučel a pohladil lesklé držadlo záhadného přístroje.

A najednou zaťal pěsti, napětím až přimhouřil oči, a pronesl nahlas:

„A přece létal, a já na to musím přijít, jak to dělal."

5

Před Míšou tajili, že jeho otec uměl kdysi létat. Podle mlčenlivě dohody se rodiče nikdy nezmiňovali o Nočním orlovi. Ale po setkání v Akademii věd Iveta tuto úmluvu porušila. Vzpomínky na minulost v ní vzplanuly novou silou a mrzelo ji, že se vědci marně namáhali celá dlouhá léta a že tajemství volného letu, které lidem tak nádherně svitlo, nenávratně zmizelo.

Iveta vybrala vhodnou chvilku, kdy syn nebyl doma, a promluvila si s mužem o tom. co ji soužilo:

„Ivane, je vůbec možné, že nemáš ani potuchy o své dřívější schopnosti? Já tomu nemůžu uvěřit!"

Ale Ivanovi patrně ten problém nedělal vůbec žádnou starost.

Noční orel byl pro něho cizí člověk. Na ženinu otázku jen pokrčil rameny:

„Nevím, Ivetko. už je to tak – nezbylo nic … Ostatně …," najednou se rozesmál a podíval se nějak zvláštně na ženu.

„Tak co je, Ivane, povídej!"

Lhostejnost z Ivanovy tváře zmizela jako odhozená škraboška.

Zvážněl. Ba víc, v očích se mu objevil stesk.

„Nač to chceš vědět?" zeptal se.

„Jak to, nač? Vždyť na tom pracovalo tolik lidí! Tak mluv! Vidím ti na očích, že přede mnou něco tajíš."

Kožin si povzdechl.

„No tak dobře, Řeknu to jen tobě. Nedávno se mi znovu začalo zdát, že lítám, a to s takovou lehkostí, že to ani neumím vyjádřit.

A řeknu ti, že přitom nemám nejmenší pocit strachu!

Všechen můj strach z výšky úplně zmizel. Objevuje se něco docela opačného – táhne mě to do výšky a cítím, jako bych se vrátil do svého rodného živlu, který jsem jednou provždy ztratil …

A když ráno vyjdu na balkón, abych si to ověřil, a podívám se dolů, znovu dostanu závrať a je mi špatně od žaludku …“

Mávl beznadějně rukou a odvrátil se.

Ale Iveta se na něj po tak důležitém přiznání přímo obořila:

„Ivane, proč jsi o tom nic neřekl Nikolaji Nikolajeviči?“

„Proč? Jak bych ti to řekl… Bylo mi hanba. Vždyť jsou to jen sny, které se asi zdají mnohým lidem a jejich příčiny jsou dávno prostudovány a jasné …“

„A co když se vědci mýlí? Co když … Ivane! A co když ty váhy udělali právě kvůli těm snům o létání?“ Iveta, celá rozrušená, si přisedla k muži a vzala ho za ruku. „Musíš o tom říct Baturinovi.

Co když je to ta nitka, které se může chytit a rozmotat celé klubko? Řekneš mu to, Ivane?“

Kožin se zamyšleně podíval oknem na blankytné nebe a pomalu zavrtěl hlavou.

„Ne, nechtěj po mně … Nemůžu to udělat, ačkoli, mám-li být upřímný, ty myšlenky mě samotného pronásledují… Chtěl bych, ale přitom… nejsem přesvědčen, že jsem ten, za koho mě pokládají. Říkají mi, že jsem byl Nočním orlem a podrobně mi tu historii Nočního orla vyprávějí. Jenže já mám pocit, jako bych to všecko četl v nějaké knize, ale sám to neprožil.“

„To přece nemůže být chyba! Jestli se někdo mýlí. tak já se určitě mýlit nemohu. Znala jsem tě, když jsi byl Nočním orlem!

Měla jsem tě ráda už tehdy! Je to možné, že ani mně nevěříš?!“

„Ale jdi, co tě vede! Ovšem že ti věřím. Věřím tobě i přátelům.

Proč by to někdo vymýšlel … Kdo by si něco takového vymyslel … Ale věřím tomu, abych tak řekl. rozumem, ale v srdci o tom mám pochybnost. A to je to, co mi brání mluvit jménem Nočního orla a navrhovat jakési nové pokusy. Nemůžu to udělat, nemůžu a hotovo! Nechci se stát podvodníkem…

Ach! Kdyby tak…“

Kožin se odmlčel a podíval se Ivetě do očí.

„Tak co, miláčku? Řekni! Mně můžeš říct všecko!“

„Ano, tobě můžu říct všecko … Víš, odhodlal bych se pustit se do nového hledání, dokonce bych pracoval sám na sobě, kdybych měl plnou jistotu, že Noční orel je reálná skutečnost. Aspoň kdybych měl nějaký konkrétní důkaz!“

„Ty můj hlupáčku! Kde by se takový důkaz vzal? Copak je to možne?

„Proč ne? Dodnes nebyla objevena základna Nočního orla.

Horálek říká, že musí být někde v okolí města B. Dokonce jmenoval nějaký naprosto nepřístupný útes. Čertův Prst… Kdyby se tak našla základna Nočního orla! Tam se toho asi hodně dochovalo.

To by už nebylo jen vyprávění očitých svědků, ale důkazy!

A mně – mně by to dalo jistotu, že Noční orel skutečně existoval a že tím nočním orlem jsem byl opravdu já… Ale takhle se stydím sám před sebou i před Miškou. Pak by se to před ním neutajilo, kdyby se začalo s pokusy a hledáním …“

„Já tě chápu, Ivane, to ale není snadný úkol. Já jsem ten Čertův Prst viděla, je to příšerná skála … Ostatně …“

Iveta se hluboce zamyslela, pak zvedla hlavu a rozhodně řekla:

„Dobře. Počkáme na faktické důkazy. Napíšu do Prahy svazu mládeže a sportovním organizacím. Požádám je, aby uspořádali expedici, prohledali hory, zvlášť ten Čertův Prst. Lézt na něj není vůbec třeba, teď si s takovým úkolem snadno poradí vrtulník..

„To je nápad!“ odvětil hned radostně Ivan. „Hned bych jel a sám se zúčastnil hledání, ale jakýpak jsem já horolezec nebo pozorovatel z vrtulníku. Nemůžu se kouknout ani z balkónu. Napiš, Ivetko, a pak se rozhodne co a jak — obtěžovat Baturina mými sny, nebo to všecko hodit za hlavu a víc se k tomu nevracet...“

6

Iveta nemusela psát do Prahy. Druhý den, po upřímném rozhovoru s mužem, dostala od bratra Vládíka větší balíček. Byl v něm dopis s podrobným popisem jeskyně v Čertově Prstu i

nalezených předmětů a sešit s vlastnoručními poznámkami Nočního orla. Živá minulost důrazně všecko připomněla.

Ten den byl v rodině Kožinových svátkem.

Iveta pochopila, že Ivan musí být se svým zapomenutým deníkem sám, sebrala syna a odjela na chatu.

Kožin si vzal dovolenou a proseděl doma celé dva dny.

Nečetl jen starý pokroucený sešit, vnímal celou svou bytostí každý řádek deníku a snažil se v sobě vyvolat vzpomínky na ztracenou minulost. Ale clona, zakrývající tuto minulost, ne a ne se zvednout. Ať se snažil sebevíc, vzpomínal si jen na vesnici Kněževes, jako by se tam před deseti lety narodil. Dvaadvacet let života zůstávalo v černém propadlišti.

Ivan, dřív než začal sešit pročítat, přesvědčil se, že je napsán jeho vlastní rukou. Věděl, že písmo člověka je právě tak přesvědčivý důkaz jako otisky prstů. A skutečně, jeho rukopis se od té doby vůbec nezměnil. Kožin okamžitě poznal, že ty vybledlé řádky, úhledně zaplňující několik desítek stránek zažloutlého čtverečkovaného papíru, jsou jeho.

Na první stránce se několikrát opakovalo Ivetino jméno v různých něžných obměnách a neumělou rukou byl nakreslen dívčí profil. Pak následovaly dva verše z Lermontova:

„Démon, duch vyhnaný, pln smutku
nad hříšnou zeměkoulí plul…“

A hned pod tím:

„U všech čertů! To je zima. Hrozná zima! Psí zima! A vítr vyje jako hladový pes… Je těžko být létajícím člověkem, zvlášť v zimě. Teď tak mít talíř horkých pelmeňů a ruskou pec! Nesmysl!

Člověk nesmí ztrácet kuráž! Budu si psát deník. Třeba se jednou bude hodit…“

A na dalších stránkách už byly poznámky datované. Byly stručné, bez podrobností, se spoustou zkratek. První záznam byl něj delší, byl patrně napsán toho dne, kdy se rozhodl psát deník – celé dvě stránky. V nich Kožin dokázal vyložit celý svůj příběh, od seskoku z letadla až po zřízení obydlí v jeskyni na Čertově Prstu.

Byla tady i zmínka o posteli na decimálkách i o vědecké hypotéze doktora Korinty. Ale bylo to řečeno jen krátce, v několika větách.

„Několik nocí jsem spal na váhách, až do chvíle, kdy se mi zdálo o létání. Ztratil jsem na váze 30 kilogramu. Doktor Korinta mě zasvětil do enzymů-antigravů, ujistil mě, že mohu létat.

Napřed jsem nevěřil, ale pak jsem letěl …“

Když Ivan dočetl tyto řádky, div že mu srdce nevyskočilo z prsou.

Dobře že Ivetu napadlo zmínit se o těch váhách. To ale bude mít Nikolaj Nikolajeyič radost, vždyť je to … přímý návod!

Dál byly v deníku krátké poznámky přibližně tohoto obsahu:

8. prosince. Šťastná noc. Letěl jsem k letišti. Vyhodil jsem do vzduchu sklad s výbušninami. Nádherně to plápolalo! Bylo světlo jako ve dne. Ten ohňostroj musím opakovat i na železniční stanici. Když jsem se vracel domů, zahlédl jsem celý vlak s cisternami.

9. prosince. Zvykl jsem si natolik lítat, že si ani neumím představit, že jsem to dřív neuměl. Bojím se, že zapomenu chodit. Ale ještě strašně mrznu, zvlášť za přízemního letu. Obličej mám jako kus ledu, oči mi slzí, nemůžu pod sebou nic rozeznat. Musím si sehnat brýle a tvář zabalit do šály. K cisternám na nádraží jsem se nedostal. Dověděl jsem se o vojenském vlaku, srazil jsem ho z náspu. Taky to vypadalo pěkně.“

Takovými stručnými poznámkami bylo popsáno půl sešitu. Na dvou posledních stránkách bylo toto:

21. prosince. Viděl jsem se s Ivetou u našeho dubu. Předal jsem jí pro Loktěva a Horálka Nordenscheldovu aktovku. Doufám, že mě aspoň tentokrát major pochválí. Zatím jsem se mu ničím nezavděčil. Za všecko mě hubuje a chce, abych se vrátil k oddílu. Zvlášť za boj s letadly mě káral. Ale teď už bude spokojen. Ať je jak je, upozornil jsem na generální útok trestních jednotek. A ten plán v Medvědí rokli jsem nevypracoval špatně. Pozítří bude druhý boj za dne. Potom zlikviduji svou základnu a vrátím se k oddílu. Do Velké země mě teď nepošlou. Z Moskvy musí co nejdřív přiletět profesor, který mě má studovat na místě. Když všecko dobře dopadne, v neděli se s ním sejdu a pohovoříme si… Fronta je už blízko, je to dokonce slyšet až sem. Brzy bude po válce! Teď člověk nemůže sedět v zázemí a obírat

se vědou. Musíme bojovat až do vítězství, musíme ho spatřit na vlastní oči! Jestli mě bude profesor přemlouvat, abych s ním jel do Moskvy, nepojedu. Mám tady ještě spoustu práce. Musím vysvobodit Korintu. Do smrti bych si neodpustil, kdyby zahynul. Bez něho bych přece vůbec nelítal!

22. prosince. Našli mě! Právě jsem viděl, jak dole, k úpatí Čertova Prstu, přijeli na lyžích Iveta, Loktěv a Horálek. Volali, stříleli z pušky, ale já se neozval. Vím, proč sem přišli – přemluvit mě, abych zítra nebojoval. To je marné! Mám všecko připraveno, promyšleno a teď bych si to měl najednou zničehonic rozmyslet? Zanic na světě!“

Kožin si přečetl celý deník Nočního orla asi desetkrát a hodně o tom přemýšlel. Třetí den, unavený a vyčerpaný až do krajnosti, ale ve výborné náladě, se upravil a vydal se za rodinou do chaty.

7

Pěšinka k rybníku vedla hustým porostem bezu.

Kožin šel pomalu po měkké vlahé zemi a švihal si do taktu zelenou větvičkou. Přemýšlel o tom, jak teď bude úporně pracovat sám na sobě, aby našel aspoň zrnko svých ztracených schopností.

Je to přece tak nesmírně důležité pro úspěch práce na problému volného létání! Jasný letní den, moře zeleně a krásný vzduch ho zbavily únavy, takže na břeh rybníku došel čilý jako nikdy.

Hladina se jasně třpytila na slunci a u břehu, před převisem smutečních vrb. vypadal rybník bezedný a chladný. Někde na druhé straně se ozývaly veselé hlasy kluků.

„Mí-šó!!!“ zavolal Kožin.

Z křoví na druhém břehu vyběhl kluk v trenkách. Jakmile poznal otce, radostně mu zamával:

„Ta-tí-í, už jdu!“

Kožin si myslel, že Míša poběží po břehu. Ale stalo se tu něco takového, že se bývalý Noční orel chytil za srdce.

Klučina se rozběhl po břehu a skočil do vody. To Kožina vůbec nepřekvapilo. Věděl, že Miška umí výborně plavat a rybník nebyl

nijak velký. Všecko bylo v tom, že Míša neplul, ale lehce běžel po hladině, zanechávaje za sebou plno širokých kruhů.

Ano, ano, klučík běžel po vodě jako po zemi a to bylo tak omračující, že se Kožinovi zatočila hlava a bodlo ho u srdce, jako by se podíval z desátého patra dolů.

Za okamžik byl kluk u táty. Červený, šťastný, vonící sluncem, vodou a trávou, vrhl se z rozběhu Kožinovi na krk, div ho neporazil.

„Ahoj, tati! Přijels na dlouho?“

Několik okamžiků nebyl Kožin schopen odpovědi. Díval se na kluka jako na živý zázrak. V hlavě se mu všecko popletlo.

Hrome! Nezdálo se mi to z únavy? problesklo mu starostlivě hlavou.

Vzal syna za rameno a podíval se mu do tváře:

„Míško, jak ses to dostal přes rybník?“ Kožin až ochraptěl vzrušením.

„A co je, tati?“ divil se chlapec.

„No, jak jsi… přes tu vodu? To je tady tak mělko?“

„Tady že je mělko? Co tě vede, bude to i tobě nad hlavu!“

„Ale vždyť jsem to viděl! Tys neplaval, ale běžel!“

„Jo, ty myslíš tohle!“ klouček pohrdlivě mávl rukou. „To už umím dávno. Nejdřív jsem to trénoval v loužích, a teď můžu přes všecko – přes řeku, přes rybník a asi i přes moře! Ale jiný kluci u nás to neumějí. Já je učím jako blázen, ale kdepak. Potápějí se! A já to umím, a tak mi říkají Vodoměrka. To nevadí!

Mně je to fuk… A víš, co zas umí Vovka? Stříhat ušima! To je něco! Ale mně to nejde …“

„Počkej, Míšo, nežvaň! Radši mi řekni, jak to děláš?“

„Co? Těma ušima?“

„Dej pokoj s ušima! Jak běháš po tý vodě?“

„Jo po vodě! To vůbec nic není. Musíš se prudce rozběhnout a běžet, běžet a běžet… A to je tak všechno. Copak jsi neviděl jak to dělám? “

„Ne, Míšo, neviděl“

„Chceš, já ti to ukážu? Nebo ne. Ukážu ti radši něco jiného. Umím ještě něco, co naši kluci neumějí. Ani peťka to neumí, a ten chodí kliďánko po rukou“

„A co je to?“

„Skáču a švihám nohama! Koukej!“

Míša se rozběhl pěšinkou podél břehu, odrazil se, letěl takových deset metrů nad zemí a švihal přitom nožkami. Délka skoku i to zvláštní švihání nohama Kožina velice překvapilo. Pomalu začínal chápat, oč jde. Syn nočního orla zdědil po otci záhadnou schopnost a používal ji pro pobavení, nepřikládaje tomu žádný význam. A ostatní kluci, Míšovi kamarádi, také v tom jeho chození po vodě neviděli nic zvláštního a stavěli to do stejné řady s Vovkovou schopností stříhat ušima.

Kožina polilo horko.

A Míška, jako by se nic nestalo, přiběhl k otci a ani si nevšiml, že táta je krajně překvapen a rozrušen.

„Pojď, půjdeme k mamince!“

„Proč? Copak je už poledne? A já si myslel, že budeme spolu a vykoupáme se!“

„Až potom, až potom! Jdu rovnou z vlaku, musím se přece ukázat mamince. Pojď!“

Vzal chlapce za ruku a vedl ho rychle pěšinkou do chaty. Míša běžel s tátou, poskakoval a něco mu vesele vyprávěl o svých klukovinách.

Ale Kožin ho neposlouchal. Byl zahloubán do vlastních myšlenek.

Vystoupili na verandu a Ivan zavolal:

„Iveto jsi tady?“

Objevila se hned na zavolání, utírajíc si ruce do zástěry.

„Tak jsi přijel? To je dobře. Ahoj! Tak co, jak ses potěšil svou minulostí?“

„Iveto,“ Kožinovi se zrádně zachvěl hlas. „Víš, kdo je náš syn?“

„Copak je, zas něco provedl?“

Iveta se dívala hned na rozrušeného muže, hned na překvapený obličej syna, bosého, černovlasého ušmudlance.

„Náš syn je dědicem Nočního orla!“ prohlásil slavnostně Kožin, a aniž čekal na otázky, hned vyprávěl to, čeho byl právě svědkem.

„Je to pravda, Míšo?“ zeptala se tiše Iveta, nějak pobledla a sedla si na židli.

„Ano, mami… A co je? Copak je to něco špatnýho?“ zeptal se nechápavě Míša.

„Ale kdepak, je to dobře! Je to moc dobře!“ zaradovala se Iveta a objala syna. „Ty můj malý Orlíčku!“ zvolala a najednou se rozplakala.

KNIHY ODVAHY A DOBRODRUŽSTVÍ
Řídí Eva Dolejšová

Svazek 156

Alexandr Lomm

NOČNÍ OREL

Ilustroval Zdeněk Filip. Z ruského původního vydání Nočnoj orel, vydaného nakladatelstvím Dětskaja literatura v Moskvě roku 1973, přeložila Olga Ptáčková-Macháčková. Vydal jako svou 6069. publikaci Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, v Praze roku 1981. Odpovědná redaktorka Eva Dolejšová. Výtvarný redaktor Zdeněk Kudělka. Technická redaktorka Zoe Blahová.

Ze sazby písma garmond Didot vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Plzeň, závod Vimperk. 17.01 AA (text 14.99, ilustrace 2.02), 17.08 VA. Náklad 60 000 výtisků. 1. vydání.
Brožovaný výtisk 19.— Kčs 13-746-81 14/64
Vázaný výtisk 24,— Kčs

Pro čtenáře od 12 let